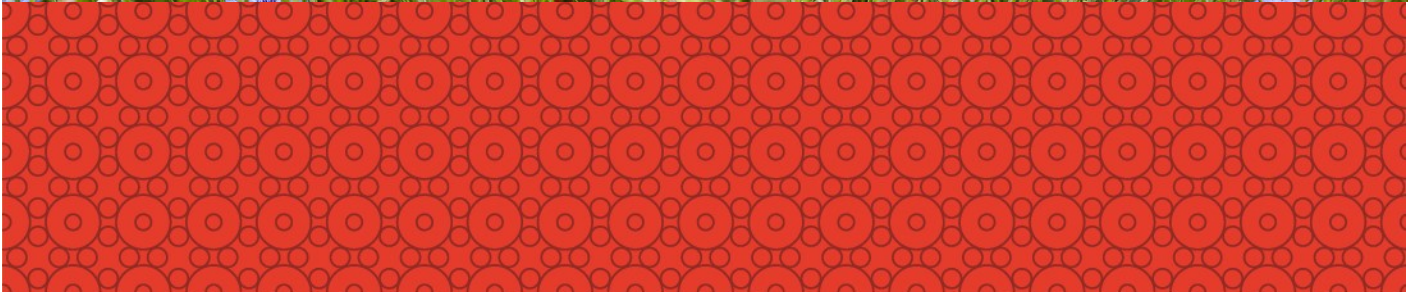

Länsstyrelsen Östergötland

Årsredovisning 2020

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Titel: Länsstyrelsen i Östergötlands läns årsredovisning 2020

Utgivare: Länsstyrelsen Östergötland

Författare: Länsstyrelsen Östergötland

Publikationsnummer: 2021:5

Diarienummer: 106-2540-2021

Bilder: Framsida: Äng med blåklint och vallmo. Foto:Thomas Adolfsén/bildbanken Scandinav

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	2
Årsredovisningens innehåll	3
Årsredovisningens kapitelindelning	3
Redovisning av återrapportering och uppdrag i årsredovisningen	3
Förklaring av begrepp	3
Grunder för bedömningar	4
Resultatredovisning	5
Om Länsstyrelsen	5
Läget i länet	28
Redovisning av verksamhetsområden.....	32
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	33
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor	38
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	43
Hållbar samhällsplanering och boende	54
Energi och klimat.....	62
Kulturmiljö	67
Krishantering och skydd mot olyckor	76
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	82
Areella näringar	98
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	106
Året i siffror	117
Övrig rapportering	133
Finansiell redovisning	138
Resultaträkning	138
Balansräkning	139
Anslagsredovisning	141
Tilläggsupplysningar och noter.....	143
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	
Bilagor	

Landshövdingen har ordet

Året 2020 har för oss alla präglats av coronapandemin. För Länsstyrelsen har pandemin inneburit en omställning av verksamheten. Många medarbetare har fått ställa sina vanliga arbetsuppgifter åt sidan och istället arbetat i vår krishanteringsstab eller med något av de 13 nya uppdrag från regeringen som tillkommit på grund av coronapandemin. Det har, tillsammans med de restriktioner som följer av pandemin som till exempel arbete hemifrån, till viss del påverkat Länsstyrelsens måluppfyllelse, men varit nödvändigt för att kunna prioritera effekterna av pandemin. Stora ansträngningar har gjorts för att upprätthålla så mycket av ordinarie verksamhet som möjligt, men länsledningens prioritering har varit att 1) staben ska kunna fullgöra sina uppgifter, att 2) tillkommande regeringsuppdrag kopplade till pandemin ska lösas och därefter 3) myndighetsutövning/ärendehandläggning och 4) övriga uppdrag.

Länsstyrelsens roll som en samordnande myndighet har synliggjorts under pandemin. Tillsammans med kommuner, region och andra aktörer har vi samverkat för att utifrån länets bästa hantera coronapandemin och dess konsekvenser.

En glädjande nyhet under året var regeringens besked om att Länsstyrelsen Östergötlands nationella kompetensteam ska utvecklas och permanentas i form av ett nationellt kompetenscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det ger oss möjlighet att driva och utveckla det viktiga arbetet långsiktigt.

Länsstyrelsen arbetar långsiktigt inom samhällsplaneringsprocessen för att öka kunskap om klimatförändringarna och dess effekter inom samhällets olika delar och verksamheter. En handlingsplan för klimatanpassning har under året tagits fram med mål, åtgärder och aktiviteter. Förhoppningen är att handlingsplanen kan ge bred inspiration till att genomföra anpassning till ett förändrat klimat.

Vi har i år också tagit fram en strategi för arbetsgivarvarumärke som visar hur Länsstyrelsen strategiskt och metodiskt ska bli en mer attraktiv arbetsgivare - en förutsättning för att framgångsrikt kunna rekrytera potentiella medarbetare, samtidigt som det bidrar till en förmåga att behålla viktig kompetens.

Länsstyrelsen har under många år bedrivit ett internationellt arbete med både projektverksamhet och näringslivsfrämjande insatser. Under 2020 har vi beviljats nya internationella projekt som berör allt från klimatanpassning, Agenda 2030 och hantering av förorenat avfall från deponier.

I september stod jag värd för ett besök av ambassadörer från 19 av EU:s medlemsländer. I fokus stod fossilfrihet och cirkulär ekonomi – två av Östergötlands styrkeområden, men också med tydlig koppling till EU:s prioriteringar inom Green Deal. Besöket genomfördes i samarbete med Tysklands ambassad i Sverige, med anledning av det tyska ordförandeskapet under andra halvåret 2020.

Året som gått har inneburit särskilda utmaningar för alla och jag har under året sett många goda exempel på flexibilitet och anpassning utöver det vanliga från myndighetens medarbetare. Jag är stolt över Länsstyrelsens anställda som med både kunnande och empati bidrar till vårt gemensamma mål om ett livskraftigt Östergötland. Var och en har bidragit med en viktig pusselbit till våra uppgifter, som fått en ännu viktigare roll i den utmanande tid vi befinner oss i.

Carl Fredrik Graf
Landshövding i Östergötlands län

Årsredovisningens innehåll

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Årsredovisningens innehåll
- Resultatredovisning
- Övriga återrapporteringskrav
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Resultatredovisningen inleds med ett avsnitt som vi kallar **Om Länsstyrelsen**. Här beskrivs länsstyrelsens övergripande mål och uppdrag, hur vi arbetar med strategisk styrning samt verksamhets- och organisationsutveckling. Sedan följer **Läget i länet**, där en regional lägesbild med utgångspunkt i hållbarhetsbegreppen; de miljömässiga, sociala och ekonomiska perspektiven, presenteras. Efter detta följer avsnittet **Redovisning av verksamhetsområden**, där återrapporteringskrav och uppdrag redovisas uppdelat på verksamhetsområden som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen.

Redovisning av återrapportering och uppdrag i årsredovisningen

Resultatredovisningen utgår från den länsstyrelsegemensamma strukturen med verksamhetsområden, som också ligger till grund för verksamhets- och änderedovisningen. I inledningen av varje avsnitt anges vilka instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som besvaras i avsnittet. Redovisningen lämnas dock samlat för verksamhetsområdet, och specificeras inte per uppdrag.

Därefter följer en redogörelse för områdets mål och uppdrag samt en beskrivning av verksamhetens huvudprocesser, det vill säga genom vilket/vilka arbetssätt verksamheten huvudsakligen bedrivs.

Resultatet återges genom att uppnådda prestationer och effekter beskrivs och slutligen bedöms, bland annat med stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Här följer förklaringar och definitioner av några av de begrepp som vi använder oss av i resultatbeskrivningarna.

Huvudprocesser. Vi har valt att använda oss av ett antal huvudprocesser för att beskriva vilken typ av arbetsinsatser vi bedriver inom de olika verksamhetsområdena. Skiljelinjerna mellan processerna är inte i alla delar uppenbar och indelningen ger inte en hundra procentigt heltäckande kategorisering, men bidrar till att ge en tydligare bild av verksamheten som bedrivs och underlättar i resonemang kring vilka resultat som uppnåtts och vilka resultatbedömningar vi gör.

De huvudprocesser vi utgår från är:

- Tillstånd och prövning
- Tillsyn och kontroll
- Förvaltning och skydd
- Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

I enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelsen tagit fram **resultatindikatorer** som används som stöd för bedömningar av resultaten inom respektive verksamhetsområde. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av verksamhetsnära mål som har en tydlig koppling till de egna arbetsinsatserna, men också av nationella och mer övergripande mål för länet där länsstyrelsens insatser som enskild myndighet ingår som en del i påverkan på måluppfyllelsen. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad är en följd av länsstyrelsens eget arbete.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens mål och uppdrag.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets mål, syfte och inriktning. Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som används är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av *trend* och *riktning* i ett regionalt perspektiv. Det kan beskrivas i termerna av positiv utveckling, negativ utveckling eller oförändrad.

Resultatredovisning

Om Länsstyrelsen

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
5 § p 1–7	1A1 1A13-1A14 1C4	3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 7 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Mål och uppdrag

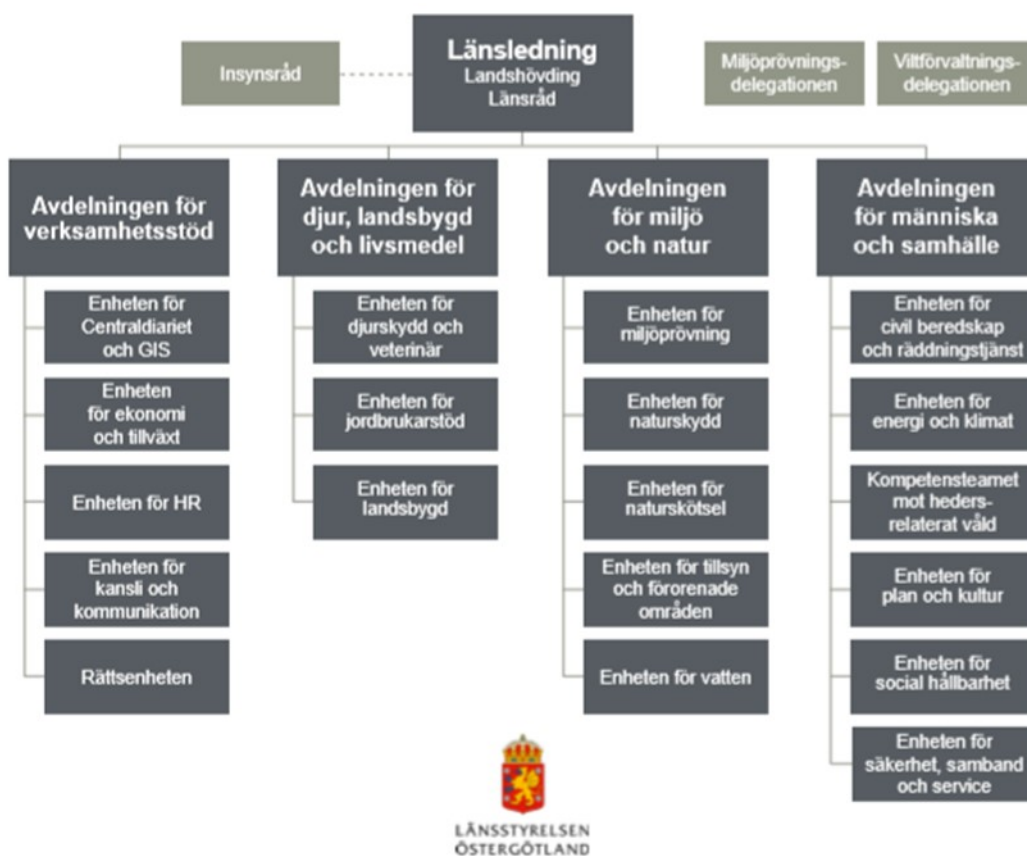
Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet.

Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen genomförs i länet och vi samordnar den statliga verksamheten. När det gäller länets utveckling ska vi tillvarata och arbeta för både enskilda människors och samhällets intressen. Våra uppdrag och arbetsuppgifter spänner över flera samhällsområden, vilket också framgår i resultatredovisningen. Regeringen beslutar huvudsakligen om våra uppgifter och uppdrag i länsstyrelseinstruktionen och i vårt regleringsbrev.

Utifrån det breda och komplexa uppdraget ställs krav på att Länsstyrelsen ska fungera som en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärsektorielt med många olika sakfrågor och perspektiv.

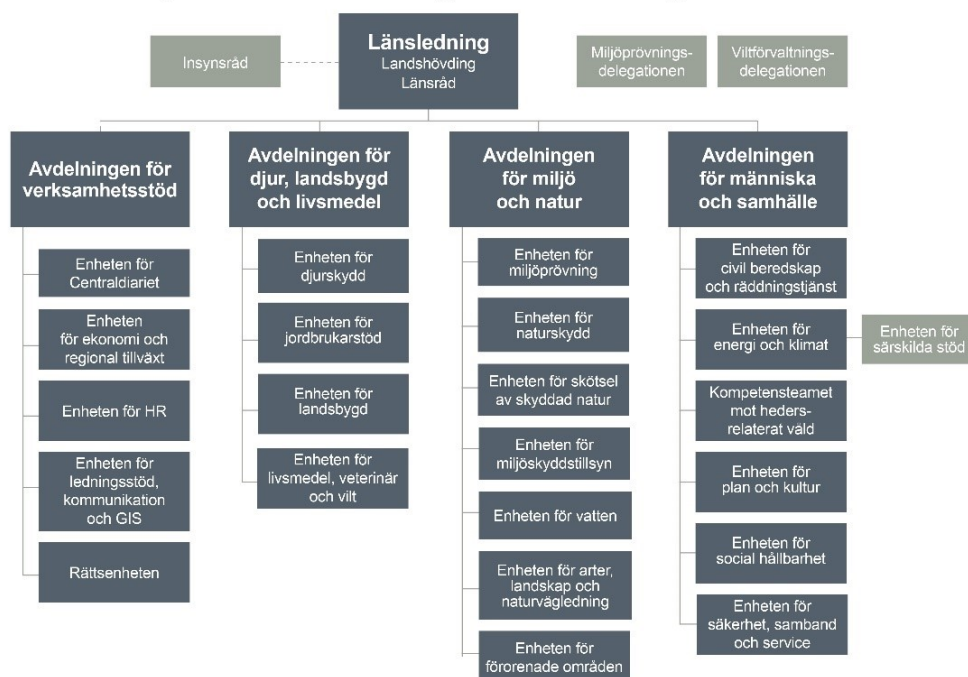
Organisation och medarbetare

Organisation

Länsstyrelsen Östergötlands organisation den 1 oktober 2019

Länsstyrelsen Östergötlands organisation

Länsstyrelsen Östergötlands organisation den 1 januari 2021

Hållbar organisation

Länsstyrelsen Östergötland genomförde den 1 oktober 2019 en större omorganisation där ytterligare en organisatorisk nivå infördes och antalet enheter ökades. Under 2020 har arbetet med hållbar organisation fortsatt där avdelningscheferna har haft i uppdrag att utvärdera den egna avdelningens organisation. Utvärderingen har resulterat i en delning av större enheter för att minska antalet direkt underställda medarbetare för enhetscheferna. Syftet är att skapa förutsättningar för ett närvarande och hållbart ledarskap.

Länsstyrelsegemensamma verksamheter

Länsstyrelserna har sedan 2009 successivt etablerat gemensamma funktioner för ett antal stödverksamheter. Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning (Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (Kronoberg)
- Samordnad löneservice (Kronoberg)
- Ekonomiadministration (Örebro)
- Organisation för dataskydd och informationssäkerhet (Stockholm)

För att åstadkomma en effektiv utveckling och förvaltning av IT-systemen har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning som hålls ihop via ett gemensamt kansli placerat vid Länsstyrelsen i Västmanland. Kansliets roll, utöver funktionen för portföljhantering, är också att fungera som kansli åt länsrådsmötet och den länsrådsgrupp som tillsammans med IT-organisationens chef utgör styrgrupp för utvecklings- och förvaltningsportföljen.

Styrningen av den gemensamma verksamheten sker i olika led. Ytterst står landshövdingar och länsråd för övergripande strategiska ställningstaganden. Landshövdingemötet beslutar om årlig rambudget för den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen och länsrådsmötet beslutar om utvecklingsprojekt som ska ingå i utvecklingsportföljen. Varje förvaltningsobjekt i portföljen har i sin tur en styrgrupp sammansatt av medarbetare både från den aktuella verksamheten och från IT-avdelningen. Förvaltningsobjektet är också knutet till den gruppering av länsråd som samordnar frågor inom det aktuella verksamhetsområdet.

Kopplat till varje sådan länsrådsgrupp finns ett eller flera nätverk av chefer och/eller handläggare som jobbar operativt på uppdrag av länsråden. Dessa saknätverk med företrädare för samtliga länsstyrelser är viktiga referensgrupper till förvaltningsobjekten, och påverkar förvaltningsinriktning och systemutveckling genom att förmedla verksamhetens behov.

Behovet av utvecklingsinsatser kopplas också till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål. Under 2019–2020 har en nyttorealiseringsprocess tagits fram som implementeras i samma takt som nya utvecklingsprojekt startas.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

För att effektivt driva länsstyrelsernas digitaliseringsarbete startades programmet Nationell digital samordning 2020. Programmet omfattar flera parallella spår inom arbetssätt/processer, ledning/styrning, användare, information/data samt förutsättningsteknik. Exempel på programmets innehåll är projektet för en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess samt arbetet med att ta fram metodik och verktyg för att ensa handläggningsprocesser vilket är en grundförutsättning för att kunna använda digitala verktyg.

Utöver ovanstående har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras på grund av beroenden till andra myndigheters uppdrag. För 2020 är det exempelvis anpassningar till Boverkets nya handläggningssystem och olika uppdrag samordnat av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG).

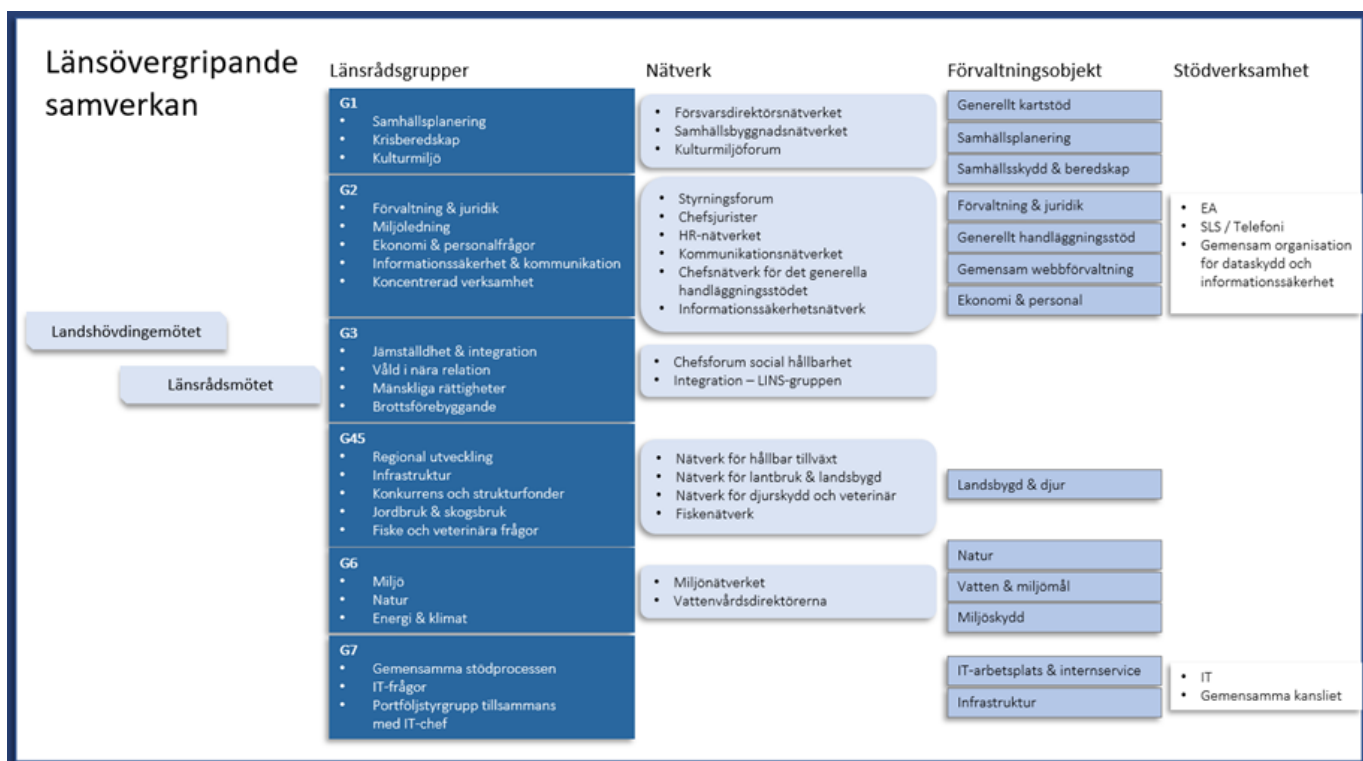

Bild Länsövergripande samverkan

Länsstyrelsegemensamt arbete med Agenda 2030

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrevsuppdrag 1.1 ”med utgångspunkt inom respektive myndighets ansvarsområde redovisa hur de har utvecklat sitt arbete med att bidra till att genomföra de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030”.

Länsstyrelserna har sedan hösten 2017 ett gemensamt arbete kring Agenda 2030. Under 2018 och 2019 utvecklades och förtydligades arbetet och en tydlig verksamhetsplan togs fram. Inom ramen för det gemensamma arbetet finns en styrgrupp, en referensgrupp där länsstyrelsernas chefsnätverk är representerade samt ett arbetsutskott som utför mycket av det operativa arbetet. Förutom dessa grupper finns utsedda kontaktpersoner vid alla 21 länsstyrelser.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdraget avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de Globala målen.

Under 2020 har flera aktiviteter anordnats utifrån den handlingsplan som lades fast inför året. Aktiviteterna har bland annat handlat om kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och externa dialoger i syfte att vidareutveckla och fördjupa länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030. Konkreta exempel på gemensamma aktiviteter är:

- Framtagande och introduktion av ett processtöd för länsstyrelsernas arbete som innehåller bland annat GD-forums hållbarhetsbarometer och som är ett stöd för länsstyrelsernas interna och externa arbete med Agenda 2030. Länsstyrelsen i Jönköpings län är pilotlän för att testa verktyget som kommer att utvärderas efter årsskiftet 2020/2021. Flera länsstyrelser har under året arbetat med GD-forums hållbarhetsbarometer i syfte att kartlägga angelägna utvecklingsområden för att ytterligare integrera Agenda 2030 i myndighetens interna och externa verksamhet.
- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Syftet med konferensen var att förmedla kunskap och bidra till erfarenhetsutbyte och samordning mellan länsstyrelserna i arbetet med Agendan samt synliggörande av hur länsstyrelsernas verksamhet kan bidra till att uppnå de globala målen.
- Tematiska föreläsningar utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030 med syfte att stärka kompetensen inom länsstyrelserna.
- Kommunikationsinsatser, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030.
- Samverkan och dialog med andra aktörer såsom FN-förbundet, Statskontoret, Statistiska centralbyrån och RKA. Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Det länsstyrelsegemensamma arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om de globala målens koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och metoder länsstyrelserna emellan och en bättre omvärldsbevakning. Den nationella samordningen har även bidragit till att länsstyrelserna på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer och till ökad förmåga att göra avvägningar mellan de tre dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Bedömningen är att resultaten i allt väsentligt uppnår målen för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsen Östergötlands arbete med Agenda 2030 redovisas under avsnittet integrering av sektorsövergripande områden.

Länsstyrelsegemensamt arbete med informationssäkerhet

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med informationssäkerhet redovisades den 15 september 2020 i regleringsbrevsuppdraget 3B27. Här följer en sammanfattning och kortare komplettering.

Under 2020 har den länsstyrelsegemensamma funktionen för informationssäkerhet (GFIS) blivit operativ i nära samarbete med den befintliga nationella organisationen för dataskydd (NOD). Ett samarbete som har sina givna förutsättningar i att de båda organisationernas mål och verksamhet sammanfaller inom ramen för informationssäkerhet. Detta medför att resurser och kompetens kan samnyttjas i syfte att verkställa uppdragen som är utvecklade från landshövdingebeslutet den 11 oktober 2018.

Under 2020 har verksamheten särskilt inriktats på att analysera och skapa förutsättningar för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Syftet är att skapa ett ledningssystem för informationssäkerhet som ensar och enar de 21 länsstyrelserna och dess gemensamma IT-förvaltning såväl internt som externt. Under året har flera insatser initierats för detta av den gemensamma funktionen, tillsammans med länens informationssäkerhets- och dataskyddsamordnare, bland annat avseende kravställning, ansvarsfördelning, utvecklingsarbete, och uppföljning. På grund av att merparten av informationssäkerhetssamordnarna med anledning av den rådande pandemin har avdelats för arbete med krisberedskap har många av dessa insatser bromsats eller helt avstannat.

Ett stort arbete har bedrivits med att producera och implementera ”Användarriktlinjer för informationssäkerhet”. Syftet med användarriktlinjerna är att skapa nytta och öka möjligheterna för både medarbetarna och förvaltningsorganisationen att göra rätt. En viktig del av informationssäkerheten är dataskyddsfrågorna, det vill säga reglerna som styr hur myndigheten behandlar personuppgifter. I likhet med många organisationer har dataskyddet haft ett stort fokus sedan ikraftträdandet av EU:s nya dataskyddsförordning våren 2018, och länsstyrelserna har sedan dess en nationell organisation som leder och stödjer de 21 myndigheterna att följa regelverket. Arbetet under 2020 har i hög grad gått ut på att integrera de frågor och de resurser som avsatts nationellt med det ordinarie informationssäkerhetsarbetet som sker i respektive län.

Som stöd för förvaltningsobjekten har NOD/GFIS varit mycket aktiva i arbetet med informationsklassning och riskanalyser inom de olika förvaltningsobjekten. Utgångspunkten i detta arbete är länsstyrelsernas gemensamma modell för informationsklassning som utarbetades och beslutades under 2019.

Under januari-november 2020 har den gemensamma funktionen hanterat 189 personuppgiftsincidenter varav 19 rapporterats till Datainspektionen i enlighet med bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

Program för kontinuitet och resiliens (PKR)

Länsstyrelsen i Uppsala län har under perioden 2018–2020 lett ett länsstyrelsegemensamt treårigt utvecklingsprogram (PKR) i syfte att utveckla delar av länsstyrelsernas samlade förmåga inom krisberedskap och totalförsvaret. PKR omfattar ett antal olika projekt och har utifrån fem effektmål och femton mer konkreta program mål utvecklat förmågor inom områdena informationssäkerhet, kontinuitetsplanering, hantering av lägesbilder, delning av information med hög säkerhetsskyddsklass samt förmåga till regional ledning från en alternativ ledningsplats.

Strävan inom PKR har varit att både stärka förutsättningarna för digitaliseringen av länsstyrelsernas verksamhet, samtidigt som det civila försvarets behov av tekniskt stöd tillgodoses. PKR har bidragit till att stärka länsstyrelsernas samlade förmåga avseende informations- och IT-säkerhet, signalskydd samt säkerhetsskydd, den administrativa hanteringen av skyddsvärd information och metoderna för att ackreditera och införa tekniska system som densamma. PKR har dessutom bidragit till att stärka signalskydds- och säkerhetsskyddsförmågan i landets kommuner och regioner. Bedömningen är att 13 av PKR:s 15 program mål i olika grad har uppfyllts.

Strategin inom PKR har varit att, i samverkan med verksamhetsföreträdare och vår gemensamma IT-avdelning, utveckla lösningar som sedan införs regionalt av varje länsstyrelse. Samtliga länsstyrelser har i olika grad deltagit i arbetet och samråd har hållits med andra berörda statliga myndigheter såsom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Säkerhetspolisen (SÄPO), Försvarets radioanstalt (FRA) samt delar av Försvarmakten. Resultatet blir länsstyrelsegemensamma arbetssätt och säkerhetstekniska lösningar. PKR har också bidragit till anpassningar av den länsstyrelsegemensamma organisationen samt tydliggjort ansvarsförhållanden i densamma. Även kommuner och regioner är mottagare av resultat från PKR:s utvecklingsarbete. Dialog har förts med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och samverkan har skett med stöd av den överenskommelse om arbetet med civilt försvar som slutits mellan MSB och SKR.

En omfattande informationsklassning har inletts under året. Den hanteras inom myndigheternas gemensamma verksamhetssystem utifrån en gemensam klassningsmodell som fastställts inom ramen för PKR. Klassningsarbetet har letts av Länsstyrelsen i Stockholms län. Tekniska investeringar och systemstöd som del i att uppnå kontinuitet och resiliens är också nödvändiga komponenter för uppbyggnaden av länsstyrelsernas totalförsvarsförmåga, men framförallt grundförutsättningar för

digitaliseringen av länsstyrelsernas övriga verksamheter. Arbetet drivs i ett särskilt projekt och under 2020 har tekniska lösningar för säker mobiltelefoni och säker inloggning börjat införas på länsstyrelserna i syfte att underlätta för länsstyrelsernas medarbetare att följa olika säkerhetskrav.

Utökat ansvar för signalskydd i det egna länet

Projektet Säkra kommunikationer (SKOM) har omhändertagit flera delar av länsstyrelsernas uppdrag i regleringsbrevet 2018 med att inom arbetet med civilt försvar prioritera stärkta arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för att i samverkan med andra möta de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.

Informationssystemet Signe kryptodator är ett tekniskt verktyg utvecklat inom PKR, som möjliggör ett utbyte av begränsat hemlig information mellan länsstyrelser och andra civila regionala totalförsvarsaktörer i det egna länet. Signe kryptodator har varit en viktig katalysator för att stärka den samlade regionala säkerhetsskyddsförmågan bland länsstyrelser, kommuner och regioner. Merparten av dessa organisationer har under 2020 infört Signe. För att bli föremål för tilldelning av Signe måste mottagaren uppfylla särskilda säkerhetsskydds krav som har tagits fram i samråd med SKR i organisationer som inledningsvis saknar godkänd signalskyddschef, har länsstyrelsen även tagit signalskyddschefernsansvaret och aktörerna har då blivit en del av respektive länsstyrelses signalskyddsorganisation. Ett 50-tal personer har utbildats för att regionalt kunna utbilda i handhavandet av signalskyddsutrustning, däribland Signe.

Den samlade målgruppen för Signe har omfattat verksamhetsutövare med varierad erfarenhet av att hantera säkerhetsskyddsklassificerade handlingar. För att uppnå en gemensam lägstanivå har länsstyrelserna med stöd av projektet genomfört regionala säkerhetsskyddsutbildningar för olika personalgrupper inom kommuner och regioner.

Även medarbetarna på länsstyrelserna som arbetar med registraturfrågor har i flera omgångar utbildats i hantering av säkerhetsskyddsklassificerade handlingar enligt metodik för delning som tagits fram inom projektet Säkra kommunikationer. Utbildningarna har också innehållit moment kopplade till nya verksamhetsstöd för dokumentation och digital spårning. Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning har infört en särskild kvalitetsprocess (ackreditering) som väsentligt stärkt den egna förmågan att utveckla och förvalta IT-stöd för skyddsvärd information.

Mottagarorganisation för att vidmakthålla förmågor från PKR

En viktig uppgift för PKR har varit att säkerställa att förmågeökningarna kan vidmakthållas över tid. Ett särskilt fokus har därför varit på att identifiera eller skapa mottagarorganisationer för leveranserna och att hitta finansiering för de förvaltningskostnader varje förmågeförändring medför. Under 2019 etablerades ett förvaltningsobjekt för samhällsskydd och beredskap inom länsstyrelsernas gemensamma förvaltningsorganisation. Nya gemensamma nätverk för verksamhetsområdena kopplade till säkerhet och totalförsvarsrelaterade frågor har inrättats, till exempel frågor kopplade till samband och ledning. Några av de befintliga har också anpassat sina arbetsformer för att kunna utgöra stöd till förvaltningsorganisationen.

Påverkan från covid-19

Utvecklingsprogrammets genomförande har påverkats både negativt och positivt av covid-19. Införande på länsstyrelser och andra regionala aktörer har fått lägre prioritet och planerna har omarbetats i flera fall, vilket betyder att införandet av flera av de centrala leveranserna kommer att pågå under 2021. PKR som ramverk är därför planerat att i viss omfattning fortsätta under 2021. Pandemin har dock varit en viktig drivkraft i att öka förmågan inom några av utvecklingsområdena bland annat hur samhällsviktig verksamhet på länsstyrelsen ska identifieras och prioriteras, hur bortfall av personal ska hanteras samt arbetet med att ta fram och dela lägesbilder i händelse av

samhällsstörning. I vissa län har kryptodatorn Signe använts för att dela känslig information mellan de regionala aktörerna, vilket påskyndat införandet. Även Socialstyrelsen har tillkommit som nationell användare av Signe.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under 2020 gick vi över till att dokumentera riskbedömningar digitalt. Under våren genomförde verksamheterna riskbedömningar av olika aspekter av arbetsmiljön och upprättade åtgärder, enligt gällande rutiner. När coronapandemin kom blev arbetsmiljöarbetet mer intensifierat med fokus på framförallt att skapa en god arbetsmiljö vid hemarbete samt identifiera och hantera eventuella risker kopplat till smitta på arbetet. Myndigheten arbetade fram stödmaterial till cheferna såsom överenskommelse om hemarbete, checklista för riskbedömning, webbfilm för medarbetare om hur ergonomi kan säkerställas på hemarbetsplatsen och webbfilm för chefer om att leda på distans.

Under hösten genomfördes för första gången pulsmätning; en form av medarbetarundersökning som framledes kommer att ske två gånger per år. Svarsfrekvensen var 91 % och gav oss ett mycket bra underlag att arbeta vidare med.

Resultatet från undersökningarna ligger till grund för löpande utvecklingsarbete, både på enhets-, avdelnings- och myndighetsnivå. Det används som diskussionsunderlag på enheterna, i avdelningarnas arbetsmiljögrupper och i länsledningens ledningsgrupp angående vilka utvecklingsområden som finns när det gäller arbetsmiljön och vilka åtgärder som är relevanta. Pulsmätningen är en viktig del i vårt arbete med den sociala och organisatoriska arbetsmiljön.

Mätningen har fem olika mätområden som är: arbetssituation, balans, medarbetarskap, ledarskap samt ledning och styrning. Utöver det har vi haft med ett par frågor kopplat till distansarbete. Resultatet visar att vi generellt upplever oss ha en god arbetssituation, där vi anger att vi har ett gott stöd och samarbete med våra kollegor. Vi upplever också att vi i hög utsträckning behandlar varandra med respekt och att vi själva bidrar till ett gott medarbetarskap och arbetsklimat.

Svaren gällande frågorna om hur effektiva vi upplever oss utifrån att vi arbetar hemma visar att de flesta av oss anger att vi är lika effektiva sedan vi generellt började arbeta mer hemifrån. De som arbetar hemma i högst utsträckning upplever sig vara mer effektiva i sitt arbete men också att de har mindre balans och mindre tid för återhämtning.

Utöver pulsmätningen har Länsstyrelsen enligt etablerade rutiner genomfört en uppföljning av de uppsatta målen kopplat till organisatorisk och social arbetsmiljö. Resultatet har presenterats för cheferna och resulterat i goda dialoger och ytterligare underlag till enheternas fortsatta arbete med riskbedömningar och åtgärder för att förbättra eller bibehålla en god arbetsmiljö.

Arbetsmiljöarbetet sker i samverkan och frågorna diskuteras verksamhetsnära och regelbundet i avdelningarnas arbetsmiljögrupper där skyddsombuden deltar, samt på CESAM (central samverkansgrupp).

Friska lokaler

Under första halvan av året upptäcktes ett arbetsmiljöproblem med myndighetens lokaler. En del av personalen uppvisade symtom som vi kunde härleda till plastmattorna i ett antal kontor, (ett 40-tal kontor). Ett projekt startades därför upp där vi bytte ut plastmattorna.

Vissa medarbetare har under en längre tid upplevt olika typer av symtom vid arbete i Länsstyrelsens lokaler. Under 2000-talet genomfördes flera renoveringar där väggar och mattor bytits ut. Cirka 45

rum har dock inte renoverats och i dessa rum fanns plastmattor och väggar som isolerats med halm. Den senaste tiden har medarbetare som haft sin arbetsplats i ett av rummen, drabbats av allergiska reaktioner som utslag och besvär med luftvägarna. Under februari 2020 genomfördes emissionsprov i en äldre plastmatta samt provtagning i en vägg som isolerats med halm. Provsvarerna visade att den provtagna mattan gav ifrån sig emissioner samt att halmen hade påväxt av bakterier och svampar.

Efter att provsvaren kommit tog länsledningen i mars 2020 beslut om projektet ”Friska lokaler”. Syftet med projektet var främst att säkerställa att alla medarbetare har tillgång till sunda och friska arbetsplatser.

En plan för mattbyte togs fram och ett mattbyte har sedan genomförts.

I dialog med fastighetsägaren och ventilationstekniker konstaterades att kontoren har övertryck och att sporer i väggarna inte ska komma ut i rumsluften.

Kompetensförsörjning

Länsstyrelsens personalomsättning redovisas nedan:

År	Avgångna tillsvidare %	Nyanställda tillsvidare %
2020	7,9	13,9
2019	9,5	15,4
2018	8,5	19,3

Personalomsättningen i form av avgångna tillsvidareanställda har minskat jämfört med 2019 och fortsätter att minska gällande nyanställda på tillsvidare. Genom åren har Länsstyrelsen fler nyanställda än avgångar vilket bland annat visar på att Länsstyrelsens verksamhet har expanderats de senaste tre åren. Tabellen ovan är manuellt bearbetad.

Länsstyrelsen arbetar med ARUBA-modellen (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla, Avveckla) för kompetensförsörjning och metoden Rätt kompetens för kompetensanalys. Myndigheten har i samband med verksamhetsplaneringen genomfört en kompetensanalys av alla Länsstyrelsens verksamheter. Den har klargjort vilka kompetenser som anses vara av avgörande betydelse för att Länsstyrelsen ska lyckas med sitt uppdrag. Individuella utvecklingsplaner har utformats för våra medarbetare. För att klara kompetensförsörjningen på sikt arbetar Länsstyrelsen med utveckling av befintlig kompetens, nyrekryteringar och ibland viss avveckling av kompetens. En del utbildningar och utvecklingsinsatser har bedrivits under året, en del digitalt med anledningen av coronapandemin, där några av de mest omfattande har varit introduktionsutbildningar för nyanställda. Chefer har under året fått utbildning i kompetensbaserad rekrytering, lönervisionsprocessen, i att göra kompetensanalyser, medarbetarsamtal, konflikthanteringar samt grundutbildning i arbetsmiljö. Länsstyrelsen har även haft utbildning i hjärt- och lungräddning. Länsstyrelsens koordinatörer har också fått en särskild utbildningsinsats.

Arbetet med kompetensförsörjning är långsiktigt och det arbete som genomförs ger inte omedelbar effekt. Myndigheten fortsätter arbeta kontinuerligt för att ha rätt kompetens för framtida arbete. Detta är högt prioriterat av länsledningen och arbetet kommer på sikt resultera i att resurser behöver prioriteras till personalkostnader i högre utsträckning. Sammanfattningsvis konstateras att kompetensen vid Länsstyrelsen Östergötland är hög och anpassad till verksamhetens mål, krav och förutsättningar.

Sjukfrånvaro

Kön	Ålder	2020			2019		
		Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda*	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	≤29 ¹	-	-	-	-	-	-
	30–49	47,4	1,8	-	41,5	0,9	-
	50≥	34,1	2,4	93,8	34,3	1,7	-
	Alla	89,9	2,0	60,8	81,4	1,4	-
Kvinnor	≤29	22,4	2,0	60,9	20,0	4,9	72,3
	30–49	131,7	3,5	64,4	132,1	6,5	72,4
	50≥	59,0	4,9	70,5	51,9	2,0	30,2
	Alla	213,1	3,7	66,0	203,9	5,1	68,8
Samtliga	≤29	30,9	2,0	48,7	25,6	4,3	67,6
	30–49	179,0	3,0	58,4	173,5	5,1	70,5
	50≥	93,1	4,0	78,4	86,2	1,9	19,4
Summa		303,0	3,2	65,0	285,3	4,1	64,1

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

¹⁾ Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

²⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden. Kommenter till tabellen sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid har minskat kraftigt sedan 2019, från 4,1 % till 3,2 %, det vill säga en minskning om 0,9 procentenheter. Det är det lägsta talet de senaste fem åren. Sjukfrånvaron har ökat bland män från 1,4 % till 2,0 % medan den bland kvinnor har minskat kraftigt från 5,1 % till 3,7 %. Sjukfrånvaron ökat i åldersgruppen 50 år och äldre från 1,9 % till 4,0 % medans den har minskat i de andra åldersgrupperna.

Om bara sjukfrånvaro mer än 60 dagar analyseras går det att se att den är nästan oförändrad jämfört med 2019. Det vill säga att det är lika många av de sjuka som är långtidssjuka 2020 jämfört med 2019.

Troligen har coronapandemin och omställningen till hemarbete medfört att fler har valt att arbeta hemifrån trots att de har förkylningssymtom jämfört med om de hade varit på plats. Då hade de troligen sjukanmält sig. Det är en av förklaringen till minskningen av sjukfrånvaron.

I tabellen redovisas inga resultat för män under 29 år då dessa understiger antalet tio.

Strategisk styrning och planering

Övergripande mål och vision

Länsstyrelsens vision är ett livskraftigt Östergötland. Tillsammans med våra fyra övergripande mål; effektiv handläggning, hållbar tillväxt, kunniga medarbetare och professionell service och våra tre ledord, förbättra, förenkla, förtydliga, sammanfattar det hur vi vill att vår verksamhetsstyrning ska vara och uppfattas.

Länsledningens medskick

Varje år gör länsledningen ett medskick i anvisningarna för verksamhetsplaneringen. Inför 2020 lade länsledningen särskild vikt vid handläggningstider/ärendeflöden samt bemanning och implementeringen av den hållbara organisationen som genomfördes den 1 oktober 2019. Vidare påminde länsledningen om vikten av tvärsektoriella bedömningar och myndighetens övergripande regleringsbrevsuppdrag, liksom länsstyrelseinstruktionens sektorsövergripande paragrafer.

Prioriteringsordning coronapandemin

På grund av coronapandemin och dess påverkan på myndighetens verksamhet beslutade länsledningen om en prioriteringsordning till stöd för cheferna när det finns behov av skarpa prioriteringar mellan olika verksamheter:

1. Stabsarbete – vår krisledningsstab har under året haft högsta prioritet och alla delar av verksamheten har bidragit med resurser vilket haft en påverkan på våra övriga uppdrag.
2. Coronarelaterade regeringsuppdrag – länsstyrelsen har till följd av coronapandemin fått 13 nya uppdrag, till exempel handläggning av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och stöd till lokalhyra för hyresgäster i utsatta branscher. Det har både krävt intern omprioritering av resurser och nyrekrytering av medarbetare.
3. Ordinarie myndighetsutövning och ärendehandläggning.
4. Övriga arbetsuppgifter.

Utifrån de nationella rekommendationerna om hemarbete för att minska smittspridningen har flertalet av Länsstyrelsens medarbetare arbetat hemifrån i olika utsträckning under 2020. Det har inneburit en omställning för organisationen och inte minst för cheferna som har arbetsmiljöansvaret. Ett utvecklingsarbete under året har därmed varit att ta fram stödmaterial och riktlinjer för att leda medarbetare på distans och under en kris.

ORK

Under 2020 har Länsstyrelsen tagit fram tre värdeord som kompletterar den statliga värdegrunden. Våra värdeord är omtanke, respekt och kommunikation.

Dessa värdeord vägleder oss kring hur vi bemöter varandra och de medborgare, organisationer och företag som vi möter i vårt arbete. Det är värderingar som vi alltid ska ha med oss, vare sig det handlar om att fatta ett beslut, genomföra en utbildning, utföra kontroll eller tillsyn, göra utbetalningar eller jobba med säkerhetsfrågor.

Integrering av sektorsövergripande områden

Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Dessa gäller jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa och förenkla för företag. Här lyfts även övriga sektorsövergripande områden som ska beaktas i all verksamhet.

Övergripande arbete 5 § punkt 1-5

För att bedriva det interna¹ arbetet med de sektorsövergripande perspektiven har Länsstyrelsen ett Råd för lika villkor. Rådet är ett myndighetsövergripande organ vilket hanterar frågor rörande 5 § i länsstyrelseinstruktionen såväl som myndighetens likabehandlingsplan, den regionala strategin för jämställdhetsintegrering samt kopplar ihop detta arbete med myndighetens arbete med Agenda 2030.

Under året har myndigheten strukturerat upp arbetet i rådet genom att ta fram årshjul samt fattat beslut om ny arbetsordning. Rådet har därefter arbetat fram, samt fattat beslut om, en handlingsplan för det interna arbetet med 5 §. Handlingsplanen innehåller tidssatta åtgärder samt utpekade enheter som ansvariga för att åtgärderna genomförs. Planen följs upp och revideras årligen via rådet. Under 2020 hade 31 åtgärder identifierats (vissa åtgärder har en längre tidshorisont än ett år). Av dessa genomfördes 19 åtgärder i sin helhet, åtta stycken delvis och fyra insatser fick av olika skäl prioriteras ned helt och flyttas till 2021. Detta arbetssätt bedöms komma att ytterligare förtydliga och effektivisera myndighetens arbete med de sektorsövergripande perspektiven.

På intranätet finns ett metodstöd för sektorsövergripande uppdrag som stöd till medarbetarna. Metodstödet består bland annat av konkreta tips och råd, information/kunskap, verktyg och metoder man kan använda och länkar där man kan fördjupa sig. Det finns även en checklista som chefer och medarbetare använder som stöd i planerings- och uppföljningsarbetet. På myndigheten finns sakkunniga medarbetare som stöder både det interna och externa arbetet för samtliga perspektiv inom 5 §.

Inom Råd för lika villkor har vi under året även beslutat att tillsätta en arbetsgrupp bestående av tjänstepersonerna som ansvarar för de olika perspektiven inom 5-6 §§ i Länsstyrelseinstruktionen. Detta för att på ett myndighetsövergripande plan kunna tillse att dessa perspektiv kommer in i verksamhetsplaneringen på ett mer strukturerat sätt för samtliga avdelningar och enheter. Men även för att hitta sätt att underlätta för myndighetens medarbetare att arbeta med dessa frågor, exempelvis genom metodutveckling, kompetensutveckling eller sakkunnigstöd. Arbetsgruppen ska även arbeta med årsredovisningen för att förbättra redovisningen av de sektorsövergripande perspektiven.

Under året har även utvecklingsarbete kring hur man kan arbeta med samtliga tvärsektoriella perspektiv pågått på en avdelning och ytterligare en har fått kompetensutvecklingsinsatser. Länsledningen har beslutat att samtliga avdelningar under 2021 ska ta fram särskilt prioriterade områden att arbeta med inom 5 §.

¹ En väsentlig del av det externa arbetet med uppdragen 1A13 och 1A14 redovisas under avsnittet Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Jämställdhet

Könsfördelningen bland anställd på Länsstyrelsen är ojämn, enligt en undersökning av alla statliga myndigheter ligger Länsstyrelsen Östergötland sämst till bland samtliga länsstyrelser och långt ned bland myndigheter generellt. Myndigheten har utbildat chefer i kompetensbaserad rekrytering och intervjuteknik under 2020 och flera enheter lyfter att de arbetar aktivt med att jämna ut könsbalansen vid rekrytering. En jämnare könsfördelning bland myndighetens anställda är därtill ett mål i myndighetens likabehandlingsplan. En enhet lyfter särskilt att en anledning att de har svårt att rekrytera manliga sökanden är att deras lönekrav generellt ligger för högt för myndigheten.

Den lönekartläggning som genomförts under året visar att det inte förekommer några osakliga löneskillnader på myndigheten, samtidigt som jämförelser är svåra att genomföra då könsfördelningen är ojämn, vilket försvårar jämförelser mellan likvärdiga grupper.

Delar av myndigheten har under året arbetat med sin kommunikation ur ett 5 § perspektiv. Bland annat har vi sett över både intranät och extern kommunikation för att använda ett mer könsneutralt språk samt regelbundet sett över bilder, något som är i enlighet med myndighetens kommunikationsstrategi.

Rörande externa arrangemang arbetar myndigheten för att ha representation av både män och kvinnor, exempelvis föreläsare. En annan åtgärd är att ha med jämställdhet/kön som en viktig parameter vid projektansökningar. Myndigheten kräver könsuppdelade indikatorer för att kunna följa upp hur beslut gällande regionala utvecklingsmedel fördelas för att uppnå en jämn fördelning, dessutom är jämställdhet med som ett av de kriterier som projekt utvärderas mot. Vi analyserar och presenterar individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund när det gäller samtal till en stödfunktion.

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Under rådande coronapandemi har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats. Ett beslut har fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska bilda ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Arbetet kommer ske mellan sakområdet jämställdhet och generellt handläggningsstöd. Det är ett arbete som bedrivits nationellt under en längre tid som resulterat i detta.

Flera kontakter som Länsstyrelsen har är av tradition könsbundna. Vid kontakter med markägare, entreprenörer och liknande arbetar flera enheter med att ställa frågor till båda parter så att det inte förutsätts att könen har olika roller. Ett annat exempel på jämställdhetsarbete är en naturguidning där könsroller/jämställdhet i naturen ligger i fokus.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Mänskliga rättigheter

Arbetet med att integrera mänskliga rättigheter i vår verksamhet sker till stor del inom ramen för Råd för lika villkor som beskrivits ovan. Myndigheten har bland annat erbjudit kompetensutveckling till medarbetare och utbildat chefer i kompetensbaserad rekrytering och intervjuteknik under 2020. Specifikt för mänskliga rättigheter är att vi tagit fram en introduktionsfilm som alla medarbetare har tillgång till via intranätet. Filmen handlar om hur tre av våra verksamheter arbetar konkret med att verksamhetsintegrera mänskliga rättigheter i sina respektive verksamheter. Den röda tråden i dessa

presentationer är målgrupper som verksamheterna vänder sig till ur ett rättighetsinnehavaresperspektiv som utgår från den statliga värdegrunden.

Sakkunniga i mänskliga rättigheter har deltagit i flera tvärsektoriella grupper på myndigheten för att stödja att perspektiv kring mänskliga rättigheter och social hållbarhet integreras inom respektive verksamhetsområde. Exempel är deltagande i planberedningen som resulterat i samrådsyttranden över länets kommuners översiktsplaner.

Vid beviljande av statsbidrag sätter Länsstyrelsen krav på hänsyn till olika rättighetsperspektiv. Detta beaktas både vid utlysning, handläggning av projektmedel och vid slutredovisning av projektmedel. Ett bra exempel är till exempel statsbidragen på integrationsområdet.

Den information Länsstyrelsen kommunicerar om vår verksamhet görs i olika former, både i digital och tryckt form samt genom olika kanaler, såsom myndighetens hemsida, kungörelse i dagspress, pressmeddelanden/webbnyheter, sociala kanaler eller muntliga informationsmöten. Vid behov och när det är möjligt tar vi hjälp av medarbetare med relevant språkkunskap. Material har tagits fram på olika språk, till exempel kopplat till coronapandemin och betaltjänster. Det ökar möjligheterna för oss att nå ut till flera målgrupper. Under coronapandemin har information gått igenom med sakkunnigstöd och anpassats för att vara tillgängligt och på olika språk. Några enheter har under året arbetat särskilt med sin kommunikation ur ett 5 § perspektiv. Inom krisberedskap har till exempel krisberedskapsveckan, gymnasiedag och utfärdande av eldningsförbud identifierats som viktiga områden att arbeta vidare med för att nå olika målgrupper.

Länsstyrelsen samlar på olika sätt in olika gruppers synpunkter och ger möjlighet till inflytande. I projektet Hållbar vindkraft har vi genomfört en litteraturstudie; kommunikation och deltagande inför byggnation av vindkraft. Slutsatserna kommer att tas tillvara i det fortsatta arbete med planering för en hållbar vindkraft i Östergötland. I detta arbete har frågor om demokrati och involvering av olika grupper i samhällsprocesser varit i fokus.

Länsstyrelsen arbetar utifrån principen om likabehandling vid beslutsfattande samt med olika insatser för att det ska bli jämlikt, oavsett vilka förutsättningar våra invånare har. Några exempel på detta är skyldigheten att kommunicera, rätten att få använda tolk och myndighetens serviceskyldighet gentemot enskilda.

Tillgänglighet

För att verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättningar använder Länsstyrelsen återkopplingen från Myndigheten för delaktighets (MFD) årliga enkät till myndigheter. Uppföljningen visar hur myndigheter arbetar med tillgänglighet i verksamheten, kommunikation och lokaler. Årets uppföljning visar att Länsstyrelsen förbättrat resultaten inom alla områden, men har fortsatta utmaningar med att ytterligare utveckla det systematiska tillgänglighetsarbetet.

Utmaningar inom verksamheten är exempelvis att fler på myndigheten ska känna till Sveriges funktionshinderspolitik och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Myndigheten behöver även bli bättre på att föra dialog med målgruppen och erbjuda tillgänglig rekrytering. Inom kommunikation behöver till exempel den externa webben med e-tjänster och mobilapplikationer förbättras. Myndigheten behöver också bli bättre på att ta hänsyn till tillgänglighetsaspekten i lokalerna och arbeta för att identifiera fler faktorer som kan utgöra hinder.

Länsstyrelsen tar sig an utmaningarna och utvecklar ständigt arbetet med tillgänglighet. Det sker en mängd aktiviteter och förbättringar i olika verksamheter. Bland annat arbetar myndigheten med

kompetensbaserad rekrytering, vilket innebär att den mest kompetenta personen anställs oberoende av eventuella funktionsnedsättningar. Enheten för HR har haft värderingsdialoger med chefer inom området där dialogerna resulterade i att omedvetna synsätt och värderingar synliggjordes och berörda chefer fick nya insikter.

Den nya lagen om digital offentlig service har satt extra fokus på tillgänglighetsfrågorna under 2020. Arbetet utifrån webbtillgänglighetsdirektiv har gett många resultat som exempelvis att det finns nya tillgänglighetsanpassade mallar gällande Powerpoint, rapporter och inbjudningar (SmartDocuments) och att myndigheten använder lättläst svenska, teckenspråk eller ljud (talande webb).

Arbetet med myndighetens lokalprogram förväntas ge fler effekter på tillgängligheten i och med den planerade ombyggnationen. Lokalprogrammet beskriver Länsstyrelsens inriktning med samlade behov och önskemål för framtida lokaler. Ett perspektiv är att lokalerna ska vara tillgänglighetsanpassade för att kunna svara upp mot de krav som ställs på myndigheter i förordning 2001:526 om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av funktionshinderspolitiken.

Många andra insatser sker inom myndigheten för att verka för tillgänglighet och delaktighet. Exempel på ytterligare aktiviteter är att tillgänglighet ingår som ett bedömningskriterium vid urval av projekt som beviljas inom regional utveckling. En översyn av de mest besökta naturreservaten har påbörjats under 2020 för att se över tillgängligheten. Inom naturum Tåkerns verksamhet sker samverkan med organisationer för att platsen ska kunna nyttjas av så många som möjligt utifrån olika förutsättningar. Länsstyrelsen har beviljat LONA-bidrag (lokala naturvårdssatsningar) till projekt i Bönnerskogen i Finspång för bland annat tillgänglighetsåtgärder.

Vid fysisk planering tas hänsyn till perspektivet och det uppmärksammas även i tillsynsvägledning och stöd till kommunerna. Vid möten med kommunerna lyfter Länsstyrelsen vikten av att tillgängliggöra handlingar med digitalisering och skapa möjlighet för allas delaktighet i medborgardialogen.

Folkhälsa

Under 2020 har coronapandemin tagits i beaktning i myndighetens verksamhet på olika sätt. Vid kriser som kan utgöra fara för liv och hälsa för myndigheten en effektiv kriskommunikation, bland annat har vikten av en jämställd och jämlik kriskommunikation belysts. Folkhälsofrågor har förts in i krisstabens lägesbilsarbete. En riskanalys för tillsynsbesök i verksamheter samt utbildning i användning av skyddsutrustning har genomförts.

Folkhälsa har lyfts i samband med avdelningsdag och verksamhetsplaneringsdag för avdelningen för människa och samhälle. Medarbetare inom avdelningen har fått ökad kunskap om de folkhälsopolitiska målen genom information och workshops som genomförts under dessa dagar. För 2021 planeras workshops för respektive enhet inom avdelningen för att fördjupa kunskapen om folkhälsa utifrån enheternas uppdrag.

Folkhälsomålen beaktas i strategiska dokument som Länsstyrelsen tar fram, vilket bidrar till att myndigheten på ett systematiskt sätt tar hänsyn till målen. Det gäller exempelvis den regionala ANDT-strategin, jämställdhetsstrategin och livsmedelsstrategin. Under våren lanserades en regional friluftstrategi och arbetet med att ta fram en handlingsplan för denna har påbörjats. Under 2020 har arbete med att revidera den regionala överenskommelsen (RÖK) inom integration pågått. I den framgår att hälsa, utbildning och arbete är viktiga områden för länets kommuner, myndigheter och civila samhället att samverka kring när det gäller asylsökande och nyanlända.

Folkhälsoperspektivet belyses även i årliga rapporter och kartläggningar så som ungdomsenkäten ”Om mig ” och en rapport om mätningar av narkotikaspår i avloppsvatten där en del utgör en omvärldsbevakning om narkotika.

Under året har Länsstyrelsen haft ett antal kommunikationskampanjer som bidrar till folkhälsomålen riktat till olika målgrupper. Exempel är kampanjerna Ta snacket, Du har rätt!, Tobaksfri skoltid, Tänk om, Nationella uppmärksamhetsveckan i 100 % ren hårdträning, och en kampanj mot sexköp, våld och utsatthet i hemmet. Under coronapandemin har flera kampanjer lyfts särskilt för att uppmärksamma de sociala riskerna under pandemin, som till exempel en informationskampanj på sociala medier om ensamhet och utsatthet. Under året har även löpande informationskampanjer riktats till olika målgrupper för att stoppa smittspridningen i länet.

När Länsstyrelsen utlyser och beviljar statsbidrag tar vi, där det är lämpligt, möjligheten att integrera ett folkhälsoperspektiv. Exempel är statsbidrag inom integrationsområdet där beviljade projekt på olika sätt kopplar an till folkhälsomålen. Insatserna verkar för ökad fysisk, psykisk och social hälsa. Exempelvis genom att sänka tröskeln till utbildning/arbete, föräldraskapsstödsinsatser, öka fysiska aktivitet, skapa meningsfull fritid och delaktighet i samhället.

Länsstyrelsens tillsynsarbete bidrar till att säkerställa att lagar och regler som har bäring på folkhälsan efterlevs. Alkohol- och tobakstillsyn är en viktig del av Länsstyrelsens arbete som påverkar både tillgången på och marknadsföring av alkohol- och tobaksprodukter. Kunskapshöjande insatser och kampanjer har genomförts för länets kommuner, bland annat inom området rökfria miljöer.

Kunskapshöjande insatser har genomförts även inom andra områden för olika målgrupper. Till exempel utbildning i Östgötapiloten – för kunskap och verktyg att arbeta med narkotikafrågan i skolan, utbildning i arbetsmetoden 100% ren hårdträning, seminarium om kosttillskott och energidrycker, utbildning i kunskapsbaserad brottsprevention, konferens för lansering av nationella strategin kring föräldraskapsstöd, konferens Tryggare Östergötland – inkluderande stadsplanering samt konferensen Vems röst räknas? – om inkludering och delaktighet i ett segregerat samhälle.

För att främja en god folkhälsa arbetar Länsstyrelsen med att utveckla ett internt tvärsektorielt arbetssätt vid namn Preventionspaketet. Det handlar om främjande och förebyggande arbete i syfte att ge barn och unga goda uppväxtvillkor. Syftet är att samordna myndighetens kontakter med länets kommuner och utgå från kommunernas behov.

Länsstyrelsens arbete med kulturmiljövård och extern information om kulturminnen uppmuntrar till besök i naturen och urbana och rurala miljöer med kulturhistoriska värden, vilket ger positiva fysiska som psykiska effekter på hälsan. Skötsel och tillsyn av reservat, parker och kyrkomiljöer ger tillgång till lugna och tysta miljöer som kan fungera som platser för rekreation och återhämtning.

Under året har Länsstyrelsen lagt extra fokus på att informera allmänheten om besöksmål och naturreservat, vilket har resulterat i ökat antal besök på dessa platser. Länsstyrelsen har beviljat LONA-bidrag (lokala naturvårdssatsningar) till lokala projekt som främjar folkhälsa. Exempelvis införande av Naturkartan i Söderköpings och Kinda kommun.

I rådgivning och tillsyn gällande fysisk samhällsplanering verkar Länsstyrelsen för implementering av folkhälsomålen genom bland annat insatser för frisk luft, giftfri miljö, god ljudmiljö och förutsättningar för fysisk aktivitet. Flera enheter på myndigheten involveras i arbetet med planberedning i syfte att belysa bland annat folkhälsoperspektiv och få olika målgruppers behov tillgodosedda.

Länsstyrelsens tillsynsarbete inom hygien, djurhälsa och livsmedel bidrar till friskare djur och minskad användning av antibiotika. I syfte att minska användning av antibiotika och minska resistenstrycket i samhället har information om vikten av god handhygien i samband med veterinärbesök på gårdar spridits i nyhetsbrev och information på webbplatsen. Länsstyrelsen höll även ett digitalt samordningsmöte med länets veterinärer avseende hygien och smittskydd vid zoonoser, epizootier och covid-19. Länsstyrelsen är också delaktiga i projektet CWPharma om vad som sker med läkemedelsrester i naturen.

Länsstyrelsens arbete med att nå de nationella miljömålen har koppling till de nationella folkhälsomålen. Återrapporteringen gällande miljö kvalitetsmålet ”god bebyggd miljö” har granskats ur ett folkhälsoperspektiv. Insatser under året har bland annat varit handläggning av stöd för att sanera bostäder från radon, där cirka 100 hushåll har fått bidrag samt deltagande i ett cykelprojekt som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser genom att främja cykling. Vidare har ett projekt för hantering av värmerelaterade händelser inom välfärdsområdet resulterat i ett kommunikationsmaterial för hantering av värme inom omsorg, förskola och skola.

Miljösamverkan Östergötland, MÖTA, är ett samarbete mellan Länsstyrelsen och länets tretton kommuner. Samverkan sker inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, livsmedel och avlopp. Under 2020 har en tillsynsvägledning tagits fram till kommunerna gällande smittskyddsåtgärder för restaurangverksamheter.

Påverkan på folkhälsan tas upp i prövning av tillstånd för miljöfarliga verksamheter och åtgärder krävs med hänsyn till detta avseende exempelvis buller, organiska lösningsmedel och aerosoler.

Länsstyrelsen genomför även ett antal insatser för att främja hälsan bland sina anställda. Under 2020 har arbetsmiljön varit i fokus med anledning av coronapandemin och hemarbete. Riktlinjer för arbetsmiljön har följts upp och information gällande viktiga saker att tänka på vid hemarbete har publicerats på intranätet. Länsstyrelsen är en rökfri arbetsplats och erbjuder anställda hjälp med avvänjning. Friskvårdsbidraget har under hösten utökats och medarbetare har uppmuntrats att använda sin friskvårdsstimma. Personal uppmuntras även till att använda låncyklar samt att boka in promenadmöten. Under 2020 har myndighetens representationspolicy reviderats till att enbart alkoholfria alternativ får serveras vid interna middagar och vid interna utbildningar och sammankomster erbjuds frukt som alternativ till fika.

Barnrätt

Länsstyrelsen arbetar för att förbättra analyser av konsekvenser för barn och vad som är barns bästa i de beslut som fattas. I december 2019 fick samtliga länsstyrelser ett förlängt uppdrag om barnets rättigheter, i enlighet med tidigare regeringsbeslut (A2019/01274/MRB). Det förlängda uppdraget tillsammans med det ansvar som följer av 5 § länsstyrelseinstruktionen ger goda förutsättningar för att vidareutveckla det strukturerade interna arbetet.

En majoritet av myndighetens medarbetare har genomgått Barnombudsmannens webbutbildning ”Ansvar för genomförande” under året. Utbildning om barnkonventionen har också införts i en webbutbildning som ingår i introduktionen för nyanställda. Under våren deltog alla enheter på myndigheten i workshops för att identifiera utvecklingsområden. Prövning av barnets bästa och ökade möjligheter för barns delaktighet är exempel på områden som identifierats att arbeta vidare med. Ett resultat av deltagande i workshop är att enheterna har fått kunskap, ökad medvetenhet och underlag till fortsatt arbete om hur barnkonventionen kan hanteras i respektive verksamhet.

I kommunikationsarbetet används lättförståelig svenska och i val av bilder lyfts barn fram då det är passande. Länsstyrelsen har ökat sin närvaro på exempelvis Instagram där flera yngre målgrupper finns, och använts i särskilda kampanjer i samband med coronapandemin som har riktat sig direkt till unga.

Länsstyrelsen ansvarar för överförmyndartillsyn. Syftet är ytterst att tillförsäkra utsatta grupper i samhället (barn, äldre personer och personer med olika typer av funktionshinder) lika och rättssäker behandling. Men Länsstyrelsen får exempelvis inte ta kontakt med ett barn för att höra barnets åsikt när ett klagomål mot överförmyndaren som avser barnet hanteras. Myndigheten arbetar ändå integrerat med barns bästa genom att tillämpa föräldrabalken, förvaltningslagen och lag om god man för ensamkommande barn.

När Länsstyrelsen till exempel åker på djurskyddskontroll av sällskapsdjur, tas särskild hänsyn till barn och besöken görs när barnen har gått till skolan eller inte är hemma. I vissa fall tillåts barnen behålla sina djur om det är möjligt utan att det går ut över djurens väl. Vid behov tas vårdpersonal/sociala myndigheter/polisen med vid djurskyddskontroller. För att utveckla arbetssätt vid djurskyddskontroll och omhändertagande av sällskapsdjur ur ett barnperspektiv har Länsstyrelsens djurskyddskoordinator haft dialog med Barnombudsmannen om barns villkor.

Länsstyrelsen arbetar särskilt med barnperspektivet i projektutlysningar inom exempelvis integration och regional utveckling. Flera av de projekt som beviljats inom regional utveckling har unga som målgrupp. Av de projekt som beviljats inom integrationsområdet har flera en tydlig koppling till barnperspektivet genom att insatserna syftar till att stärka asylsökande och nyanlända i sin föräldraroll. Kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck har också haft i uppdrag att informera asylsökande barn om deras rättigheter och stärka organisationer som främjar barns rätt till en tillvaro fri från hedersrelaterat våld och förtryck. Detta har bland annat skett genom att filmer tagits fram som översatts till ett antal i sammanhanget relevanta språk.

Länsstyrelsen har medverkat i panelsamtal i Linköpings globala vecka på temat "hur hjälper en barnvänlig stadsplanering oss att nå de globala hållbarhetsmålen". När detalj- och översiktsplaner granskas inryms barnperspektivet i tillsynen enligt Plan- och bygglagen gällande människors hälsa och säkerhet. Exempelvis bevakas barns tillgång till natur och gröna pedagogiska miljöer och Länsstyrelsen strävar efter att uppmärksamma kommunerna om barnperspektivet i deras fysiska planering. När Länsstyrelsen själva planerar och anordnar exempelvis anläggningar i naturreservat görs satsningar i vissa områden för att området ska vara attraktivt för barn. En särskild satsning för att nå barn i socialt utsatta områden görs vid naturum Tåkern.

Internt arbetar myndighetens för barnets bästa genom att exempelvis underlätta för föräldrar genom möjlighet till flextid och att möten planeras mellan 8:30 -15:00.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt för att förenkla för företag genom att förbättra, förenkla och förtydliga. I alla sammanhang där vi kommer i kontakt med företag strävar vi efter att ha ett brukarperspektiv och att vara lyhörda för företagets behov och förutsättningar. Vi arbetar löpande med att förkorta handläggningstider, förenkla ärendeprocesser samt vara tydliga och arbeta med förenklingar i våra beslut så att de kan läsas och förstås av alla. Länsstyrelsens ambition är att det ska vara enkelt för företagen att göra rätt och hitta den information de söker.

Under 2020 har vi på grund av coronapandemin försökt underlätta ytterligare för företagen genom att bland annat skjuta upp fakturering av miljöavgifter, förlänga svarstider och utfört digitala

samrådsmöten inför prövning av miljöfarlig verksamhet. Vi har också beslutat om amorteringsfrihet för såddlån.

Under året fick vi två nya stöd att hantera kopplade till coronapandemin, stöd till lokalhyresgäster (LOK) och omsättningsstöd för enskilda näringsidkare (OMS). Arbetet med stöden, både utbetalning samt beviljande, har särskilt prioriterats för att så långt som möjligt bidra till att statens stöd ska ge de effekter som efterfrågats. Arbetet med stöden prioriterades för att kunna betala ut så mycket pengar som möjligt, så snabbt som möjligt. Detta genom att snabbt rekrytera tillräckligt med personal samt planera arbetet på ett sådant sätt som möjliggjorde snabb hantering av ärendena för att stöden ska komma företagen till del så fort som möjligt.

Ett pågående utvecklingsarbete på Länsstyrelsen är att främja användandet av e-tjänster och förbättra och förenkla blanketter och underlätta för företag att hitta rätt information via våra webbplatser. Det ska exempelvis vara lätt att hitta blanketter för att söka bidrag eller tillstånd. Vi uppdaterar vår hemsida löpande med information om handläggningstider för handläggning av stöd. Under året har det skett en nationell översyn av våra webbsidor för stöd med syfte att göra informationen mer tillgänglig. Vi ser till att grundinformation som kan behövas för företag finns via vår externa webb, till exempel information om fakturaadress och betalningsvägar. Under året har vi arbetat extra mycket med näringslivsfrågorna på vår webb och sociala medier med corona-relaterad information, exempelvis vad gäller de nya stöden.

Länsstyrelsen bedriver ett aktivt näringslivsfrämjande arbete i samverkan med andra organisationer och myndigheter. Vi har under året haft regelbundna möten med Region Östergötland och kommunernas näringslivskontor med fokus på hur det går för näringslivet och hur vi gemensamt kan arbeta för att underlätta för och stötta företagen under pandemin.

Samtliga enheter vid Länsstyrelsen arbetar för att förenkla för företag i den ordinarie löpande verksamheten. Arbetet med 5 § länsstyrelseinstruktionen redovisas enhetsvis i både verksamhetsplan, tertial- och årsredovisning. Några av de åtgärder som utförts under året är följande:

- I arbetet med det nya landsbygdsprogrammet, CAP2021, har länsstyrelserna en gemensam hållning att förenkla för företagen. Detta tar samtliga medarbetare som deltar i arbetsgrupper med sig för att få genomslag i kommande arbete.
- Vi deltar i arbetet med Klimatklivet och underlättar för företag att söka stödet genom informationsinsatser samt rådgivning.
- Vi samordnar olika typer av kontroller och utför smittskydds- läkemedels- och djurskyddskontroller tillsammans med djurkontroller, tvärvillkorskontroller och hägnärenden för att förenkla och göra det mer tidseffektivt för företagen. Vidare kan vi anpassa tid för kontroll till tidiga morgnar eller sena kvällar om behov finns samt föranmäla de kontroller som går att föranmäla.
- Vi tar fram informationsmaterial för olika typer av företag för att underlätta deras arbete inom olika hållbarhetsfrågor. Till exempel till hotell i syfte att motverka sexköp och till träningsanläggningar/gym i syfte att motverka dopning (100 % ren hårdträning). På så sätt underlättar vi för företagen att skapa trygga arbetsförhållanden och goda träningsmiljöer på gymmen.
- Vi har eftersträvat snabb ärendehandläggning inom plan- och byggområdet. Aktiv dialog om regel tillämpning med kommuner, statliga myndigheter och företag har underlättat processerna rent generellt.

Länsstyrelsen bedömer att uppgiften förenkla för företag enligt länsstyrelseinstruktionen 5§ och regleringsbrevsuppdraget 1.C.4 utförts på ett utmärkt sätt. Samtliga enheter utför åtgärder för att förenkla för företag och under året har ytterligare åtgärder tillkommit i och med coronapandemin.

Informationssäkerhet

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med informationssäkerhet redovisas under avsnittet länsstyrelsegemensamma verksamheter samt i särskild ordning, se bilaga D.

Miljöledning

En uppföljning av det interna miljöarbetet görs genom miljöledningssystemet. Länsstyrelsen Östergötland är sedan 2017 miljödiplomerad från Svensk Miljöbas för att ha infört ett godkänt miljöledningssystem. Enheten för säkerhet, samband och service leder det interna miljöledningsarbetet. Varje avdelning har en miljöambassadör som deltar aktivt i miljöledningens arbetsgruppträffar.

Länsstyrelsen använder i så stor utsträckning som möjligt miljömärkta produkter, såsom diskmedel, tvål, pappershanddukar och ställer även miljökrav i upphandlingar.

Övergripande för samtliga enheters arbete för att minska den direkta miljöpåverkan är att minska resor och öka andelen Skype-möten. Coronapandemin har skyndat på utvecklingen i antal digitala möten och minskat vårt resande markant. Under 2020 har seminarier och utbildningar börjat spelas in allt mer inom externa nätverk så att fler kan ta del av dem utan att resa. Vid de resor som ändå måste göras väljs det mest miljövänliga alternativet. Inom de olika förvaltningsområdena och tillsynsärenden där långa bilresor förekommer används HVO-bränsle (Hydrogenated Vegetable Oil) i så hög utsträckning som möjligt.

Flera av enheterna håller pappersfria möten och arbetar för att minska utskrifterna genom ökad digitalisering av rapporter, remissvar, strategier och andra papperskrävande material, även informationsmaterial övergår till mer digitalt.

Den producerade energin från vårt solpanelsystem räcker i dagsläget till att driva Länsstyrelsens tre elbilar 11 000 mil. Målet är att Länsstyrelsen ska kunna erhålla 100 procent förnybar el.

Åtgärder kopplade till Länsstyrelsens miljöledningssystem syftar i första hand till att efterleva miljö kvalitetsmålet *begränsad klimatpåverkan* men åtgärder så som källsortering och val av transport har även påverkan på mål som exempelvis *god bebyggd miljö* och *frisk luft*.

Under året har arbetsgruppen för miljöledning tagit fram en ny resepolicy för Länsstyrelsen. Syftet med policyn är att medverka till att resor i tjänsten genomförs så trafiksäkert, miljövänligt och ekonomiskt som möjligt.

Fossilfri Länsstyrelse är ett projekt som Länsstyrelsen Kronoberg driver med syfte att de deltagande Länsstyrelserna ska bli fossilbränslefria. Länsstyrelsen Östergötland deltar i projektet och har som mål att bli fossilbränslefria till år 2030.

Agenda 2030

Under året har vi deltagit i den länsstyrelsegemensamma konferensen och de tematiska föreläsningar som nämns under rubriken Länsstyrelsegemensamt arbete med Agenda 2030. Vi har genom detta samt deltagande i andra föreläsningar/konferenser inom området stärkt vår egen förmåga till att

integrera Agenda 2030 i vårt arbete. Vi har också fått mer kunskap om hur vi på bästa sätt kan utveckla vårt arbete med att bidra till att genomföra de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Utifrån dessa nya kunskaper och länsstyrelsernas gemensamma processtöd för Agenda 2030 har vi under året fortsatt vårt arbete med att anpassa våra arbetssätt för att i högre grad kunna bidra till att målen nås. En av aktiviteterna i processtödet är att genomföra hållbarhetsbarometern. Det arbetet är påbörjat och kommer vara en del i uppdaterad handlingsplan för arbetet med Agenda 2030. Resultatet av detta kommer vi att se under kommande år. För ytterligare stöd och inspiration i det interna Agenda 2030 arbetet deltar vi kontinuerligt i en mindre diskussionsgrupp med några andra länsstyrelser. Vi har också deltagit i den länsstyrelsegemensamma tvådagarsutbildningen ”Förändringsledning med Agenda 2030” samt i Sveriges kommuner och regioner tvådagarsutbildning ”Styra och leda med Agenda 2030”.

Länsstyrelsen har kartlagt hur coronapandemin påverkar möjligheterna att uppfylla målen i Agenda 2030. Från början var tanken att vi skulle kunna använda oss av det resultatet som en prioriteringsgrund inför planeringen av 2021. Det var en stor uppgift som vi valt att avgränsa. Vi har dragit lärdomar av det arbetet när vi nu utformar nya arbetssätt för internt Agenda 2030-arbete.

Arbetet i den regionala plattformen för Agenda 2030 har fortgått. Under 2020 har fokus varit att tillsammans med övriga aktörer planera och genomföra en hållbarhetsdag med temat Hållbara Städer och samhällen. Arbetet genomförs i samverkan med Region Östergötland, Östsvenska handelskammaren, Åtvidabergs kommun, Linköpings Universitet och Cleantech Östergötland.

Vi har sökt och fått pengar från Svenska Institutet för att driva ett projekt inom Agenda 2030, Intag 2030. Projektet syftar till att implementera målen i Agenda 2030 i både offentlig och privat verksamhet. Vi genomför projektet tillsammans med partners i Estland och Lettland.

Myndigheten deltar också i projektet ”Agenda 2030 – metodutveckling för ett hållbart kulturarv” tillsammans med Region Östergötland och Östergötlands museum.

Vi deltog också i panel i regeringskansliets Agenda 2030-konferens ”Nu gör vi! Uppstartskonferens för Sveriges Agenda 2030-aktörer”.

Utvecklingen av våra arbetssätt utifrån Agenda 2030 är ett av de områden som vi har valt att prioritera ner för att omfördela personresurser till arbete med coronapandemin.

Verksamhetsöversikt

Länsstyrelsen i Östergötland	2020	2019	2018
Medarbetardata			
Antal anställda ¹⁾	303,0	285,3	270,8
Antal årsarbetskrafter	282,5	255,1	242,8
- varav årsarbetskrafter män	86,6	76,6	73,3
- varav årsarbetskrafter kvinnor	195,6	178,4	169,5
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	32 257	30 044	27 804
Antal beslutade ärenden	33 925	35 050	24 213
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4 134	4 720	6 169
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan inkl. OH	301 017	280 060	267 387
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	96 400	98 104	85 579
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	13 772	11 251	9 290
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	113 221	100 599	107 701
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	304	564	294
- varav OH	77 319	69 542	64 524
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	324 418	330 129	174 531

¹⁾Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Läget i länet

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
2§ p 3		

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Samverkan

Länsstyrelsen har en samordnande roll och ska främja samverkan mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet. God samverkan är en förutsättning för att kunna följa tillståndet och utvecklingen i länet. Landshövdingen har regelbundna möten med länets aktörer. Syftet med mötena är erfarenhetsutbyte, främjande av samverkan samt att Länsstyrelsen som samordnande myndighet ska få inblick i övriga aktörers behov och vad vi kan bidra med.

Några gånger per år har landshövdingen möten med länets kommunstyrelseordföranden liksom med kommuncheferna. Teman för dessa möten under året har bland annat varit företagsetableringar och exploatering av jordbruksmark samt arbetsmarknadsläget i Östergötland och behov av samverkan mellan kommunerna. Ytterligare samverkansmöten har därutöver tillkommit med anledning av coronapandemin. På mötena har Region Östergötland, länets kommuner, statliga myndigheter, branschorganisationer och större företag deltagit. Mötesfrekvensen har anpassats utifrån rådande pandemiläge.

Under året har två möten med statliga myndigheter i länet ägt rum. Fokus har varit på Länsstyrelsens roll som samordnare under pandemin samt aktuella utmaningar på respektive myndighet. Landshövdingen har också vid fyra tillfällen under året träffat Östgötabanken, det vill säga länets riksdagsledamöter. Några av de ämnen som diskuterats är Länsstyrelsens uppdrag som regeringens förlängda arm inom regional tillväxt och utveckling samt rovdjurspolitiken kopplat till vargetableringen i länet.

Vidare har landshövdingen under året haft två möten med länets större företag. Mötena inkluderar större företag i princip alla kommuner i länet. Det innebär att det är en stor spännvidd bland de företag som deltar vilket ger en bredd av perspektiv. Under ordinarie omständigheter brukar mötena hållas fysiskt men 2020 skedde de digitalt på grund av rådande omständigheter.

Vid mötena är stående punkter att landshövdingen informerar om läget i länet samt att Region Östergötland, Arbetsförmedlingen och Linköpings universitet ger information från respektive organisations perspektiv. Utöver det brukar något tema lyftas under mötet. Under 2020 har påverkan av coronapandemin fått ett stort utrymme. Företagen har förmedlat sina bilder och vilken påverkan coronapandemin har inneburit. Utöver det har företagen via mail svarat på frågor som har bidragit till den lägesbild vi förmedlar från länet. Vi kan konstatera att påverkan varierar stort beroende på inom vilken bransch företaget verkar. Upps slutningen vid mötena brukar vara god. Mellan 30 och 40 företag deltar.

Demografi

Befolkningen i Östergötland fortsätter att öka, om än i en lägre takt jämfört med föregående år. Länet hade hösten 2020 467 095 invånare, vilket är en ökning med 1 600 invånare jämfört med slutet av 2019. Östergötland är fortsatt Sveriges fjärde folkrikaste län. Länets 13 kommuner varierar i storlek, från 3 737 i Ydre som är länets befolkningsmässigt minsta kommun till 164 473 i Linköping som är länets folkrikaste kommun. Befolkningen har under året ökat i fyra av länets kommuner vilket främst förklaras av en ökad inflyttning till länet, både från övriga landet och utlandet. Flyttningen inom länet sker främst till Mjölby och Kinda kommun. Kinda kommuns befolkning ökade under föregående år trots ett födelseunderskott. Länets befolkning blir äldre, nio av länets 13 kommuner hade under året ett födelseunderskott och har generellt en äldre befolkningsstruktur än länets två större kommuner, Linköping och Norrköping.

Socialt perspektiv

Invånare i Östergötland anser sig ha en god hälsa och hög tilltro till andra människor. Den isolering som coronapandemin tvingat människor till har dock skapat nya utmaningar utifrån sociala aspekter då många barn och vuxna tvingats stanna hemma mer än vanligt. Exempelvis har det under året uppmärksammats att särskilt utsatta situationer så som risken för våld i hemmet ökat, liksom ensamheten hos framförallt länets äldre befolkning.

Skillnaden i årsmedelinkomst för förvärvsarbete mellan kvinnor och män är drygt 37 500 kr i Östergötland. Trots det är utbildningsnivån högre bland kvinnor än män i länet, drygt varannan kvinna (25-64 år) har en eftergymnasial utbildning.

Länsstyrelsen noterar under året att merparten av bostadstillskotten i dagens bostadsbyggande är riktade till hushåll med höga inkomster, samtidigt som hushåll med begränsad betalningsförmåga har fortsatt svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Det är bekymmersamt då bristen på bostäder för ungdomar, nyanlända, äldre och andra grupper med särskilda behov utgör en betydande del av underskotten på bostadsmarknaden. Arbetet med att förnya det befintliga bostadsbeståndet sker i en tämligen liten omfattning och behöver öka. Merparten av de bostäder som byggts med statligt stöd de senaste åren har skett genom privata bostadsföretag och en påfallande liten del inom allmännyttan.

Under året har digitaliseringen av samhället accelererat och skapat nya möjligheter för många. Bland annat kan vi se att ökat användande av digitala tjänster kan minska klyftan mellan stad och landsbygd då tillgängligheten till många tjänster stärks när de blir digitala. Samtidigt ställer digitaliseringen och således samhället i stort allt högre krav på människors digitala kompetens och utrustning. Under året publicerades en studie från Linköpings universitet som bland annat visar att människor med invandrarbakgrund i Östergötland saknar Mobilt BankID i högre utsträckning än befolkningen generellt (25 procent mot 11 procent i Sverige som helhet).

Ekonomiskt perspektiv

Effekterna av coronapandemin har slagit hårt mot länets näringsliv. Det är främst hotell-, restauranger- kultur- och eventföretag som har drabbats genom drastiska omsättningstapp i och med en minskad konsumtion och efterfrågan. Det finns dock företag i länet som under året haft en positiv utveckling med innovation och en ökad efterfrågan på produkter och tjänster. Länets innovationsmiljöers långsiktiga arbete är framgångsrikt och har bidragit till att länet idag kan betraktas som en deep-tech region med forskningstunga teknologier inom exempelvis nya material

och artificiell intelligens. Östergötland är också framträdande inom de gröna näringarna och miljöinnovationer. Branschbredden som finns i Östergötland har lyckats balansera den negativa utvecklingen något, jämfört med riket i stort. I slutet av 2020 arbetade 1,5 % färre människor i länets näringsliv än året innan, vilket är bättre än rikssnittet som för samma period som visade på en negativ utveckling om 2,7 %.

Samtliga kommuner i Östergötland har ett underskott på bostäder. På tre års sikt bedömer tre kommuner att bostadsmarknaden kommer att vara i balans men den samlade bilden för länet är att bristen på bostäder kommer att bestå under lång tid framöver. Det bristande utbudet av bostäder kan ge till konsekvens att kommuners ekonomiska utveckling hämmas då företag inte kan rekrytera kompetent arbetskraft. Andra konsekvenser är att nuvarande situation med trångboddhet och hemlöshet riskerar att bestå.

Sysselsättningsgraden har under året sjunkit något i Östergötland, men har under hösten sakta stigit och stabiliserat sig mot förra årets sysselsättningsgrad och ligger på samma nivå som riksgenomsnittet. Sysselsättningen är generellt lägre bland kvinnor än män i länet.

Den största yrkesgruppen inom Östergötland finns inom vård och omsorg, vilken också är den mest kvinnodominerade tillsammans med utbildningssektorn. Den vanligaste yrkesgruppen bland män är arbete inom byggverksamhet samt tillverkning och utvinning, där den sistnämnda är länets näst största sektor efter vård och omsorg. Tillgången till lediga arbetstillfällen i länet har under de senaste åren varit väldigt god, men har under 2020 minskat som en effekt av coronapandemin. Under det tredje kvartalet fanns det 3 013 lediga arbeten i Östergötland, vilket är den lägsta nivån för ett kvartal sedan 2016.

Arbetslösheten (öppet arbetslösa samt i arbetsmarknadsåtgärder) har efter att de senaste åren legat på en jämn nivå ökat under våren 2020. Arbetslösheten i Östergötland var i december 2020 marginellt högre än för riket i genomsnitt (8,9 % jämfört med 8,7 %). Arbetslösheten är något högre bland män än kvinnor (9,5 % jämfört med 8,6 %). Bland unga män är den klart högre, än för unga kvinnor (14,3 % jämfört med 10,5 %). Arbetslösheten är mer utpräglad bland utrikesfödda i Östergötland. I december 2020 var arbetslösheten för denna grupp sammanlagt 25,4 %. Bland unga 18-24 år är arbetslösheten bland utrikesfödda 29,5 %, arbetslösheten är generellt något högre bland utrikes födda kvinnor än män.

Miljömässigt perspektiv

Under året har tolv nya miljöprojekt beviljats ekonomiskt stöd från Naturvårdsveket inom Klimatklivet. Totalt har projekten tilldelats 114 miljoner kronor för åtgärder fokuserade till att minska koldioxidutsläpp och öka återvinningen av plast.

I Östergötland, liksom i hela Sverige, har vi en stark kulturell tradition att vistas i och ta vara på naturen. En styrka i Östergötland är att allmänheten har relativt god kunskap om att friluftsliv är bra för hälsan. Hela 92 % av länets invånare anser att friluftsliv är positivt för den personliga hälsan, vilket är något högre än det nationella genomsnittet. Andelen kvinnor och män samt barn som har en mycket god närhet till grönområde 200 meter från bostaden och är bland de högsta i landet, 96 %.

I spåren av coronapandemin har vi sett ett ökat intresse för friluftsliv och under året har många invånare besökt länets naturområden. Närnaturens betydelse har blivit viktig då människor uppmanats till färre resor och har därav befunnit sig i sin närmiljö i högre utsträckning. Länsstyrelsen beslutade under 2020 om sex nya naturreservat och bildandet av tre nya biotopsskydd. Vilket innebär att det nu finns 290 naturreservat i länet, vilket bland annat omfattar 2,2 % av den

produktiva skogsmarken. Detta har även ökat tillgängligheten till skyddade områden för länets befolkning, som i genomsnitt har 1,9 kilometer till närmsta naturreservat (år 2017, 2,5 kilometer).

Under året har antal nyregistrerade personbilar med förnyelsebara drivmedel ökat i länet, främst när det gäller olika former av eldrift. Under det sista kvartalet av 2020 registrerades fler personbilar med någon form av eldrift än fossildrivna personbilar i Östergötland. Detta ökar behoven av utveckling inom infrastrukturen för elfordon och tillgängligheten till förnybara drivmedel i länet. Länsstyrelsen antog i början av 2020 en regional utvecklingsplan för att möta ökande efterfrågan och ökad tillgänglighet till förnybara drivmedelsalternativ i hela länet.

Under 2020 har cirka 750 miljoner kronor betalats ut i jordbrukarstöd i Östergötland. Pengarna har fördelats på 3 240 sökande och stödet är i många fall en förutsättning för att upprethålla ett aktivt jordbruk. Jordbruket är inte bara grunden för vår livsmedelsproduktion, utan bidrar även till bevarande av goda natur- och kulturvärden, skapande av jobb samt en levande landsbygd i länet. Under coronapandemin har vi blivit mer vaksamma på vikten av en fungerande lokal livsmedelsproduktion i alla led för att bibehålla en god beredskap.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Östergötlands län bedriver följande verksamheter.

Verksamhet	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Krishantering och skydd mot olyckor
50–58	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
60–62	Areella näringar
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 1	1B1 1D10	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Inom verksamhetsområdet övrig förvaltning och trafikföreskrifter inryms en mängd olika ärendetyper, bland annat stiftelseärenden, granskning av överförmyndare och bevakningsföretag, begravningsfrågor och lönegaranti.

Inom verksamhetsområdet ska också arbetet enligt 3§ p 1 i länsstyrelseinstruktionen om de allmänna valen samt regleringsbrevsuppdrag kopplade till jakt- och viltvård² redovisas.

Trafikföreskrifter

Verksamhetsområdet innefattar ett flertal olika ärendetyper som exempelvis trafikföreskrifter, sjötrafikföreskrifter, tävling på väg, reklamskyltar, överklagande av väghållningsmyndighets beslut i ärenden som rör vägvisning och anslutning av väg med mera samt överklagande av kommuns beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Lönegaranti

Länsstyrelsen verkställer utbetalningar av lönegaranti för Östergötlands, Jönköpings och Kalmar län. Ansvarig för att besluta dessa ärenden om utbetalning är utsedd konkursförvaltare eller rekonstruktör.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen mål är att skapa livskraftiga viltstammar av hög kvalitet och i balans med foderresurser, biologisk mångfald, skog- och lantbruk, trafiksäkerhet och övriga samhällsintressen så att de övergripande nationella och regionala målen uppnås.

Länsstyrelserna får bidrag ur viltskadeanslaget för att minska skadorna av vilt på jordbruksgrödor och tamdjur. Medlen får användas för bidrag och ersättningar enligt 11-11 c och 12 §§ viltskadeförordningen och förordningen om stöd av mindre betydelse.

² En väsentlig del av arbetet med rovdjursförvaltning redovisas i avsnittet naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamhetens huvudsakliga processer utgörs av ärendehandläggning, tillstånd och prövning samt tillsyn och kontroll.

Lönegaranti

Inom lönegaranti verkställs beslut och kontrolleras så att utbetalningar blir korrekta i enlighet med inkomna beslut.

Jakt och viltvård

Länsstyrelsen med viltförvaltningsdelegationen ska besluta om övergripande riktlinjer för viltförvaltningen i länet. Verksamhetens uppdrag består i övrigt till stor del av samverkan, samordning, kunskapsfrämjande insatser och hantering av ansökningar om dispenser och skydds jakt.

Verksamhetens uppdrag består också i att informera om skadeförebyggande åtgärder, tillhandahålla och vara behjälpliga vid skrämsel, samråda med drabbade näringar och bevilja medel till bidrag och ersättningar för skador.

Verksamhetens resultat

Allmänna val

Under 2020 har valarbetet till största delen bestått av efterträdarval. I övrigt har det varit en del förfrågningar om valstatistik och turordning vad gäller efterträdarvalen.

Trafikföreskrifter

Med anledning av införandet av den nya förvaltningslagen har Länsstyrelsen enats om en ny rättslig hantering av trafikföreskrifter. Länsstyrelserna har tillsammans kommit fram till att vare sig enskilda individer eller myndigheter kan ansöka om att få frågan om behov av trafikföreskrifter prövad. Det är myndigheten som självständigt har att besluta om det finns anledning att inleda ett ärende. Detta kommer leda till en mer effektiv och rättssäker hantering av ärendegruppen. Länsstyrelserna har samverkat med andra myndigheter i frågan och uppmärksammat regeringen på behov av förtydligande om möjligheten att överklaga sådana normbeslut som utgörs av trafikföreskrifter.

Hanteringen av tävlingar och arrangemang har, med anledning av coronapandemin, för Länsstyrelsens del inneburit en ökad arbetsbelastning i form av frågor från allmänheten och ändringar av beslut i samband med att tävlingar har flyttats fram. Ett stort antal tävlingar och arrangemang har trots det varit tvungna att ställas in.

Lönegaranti

Länsstyrelsen har betalat ut lönegaranti med 212,5 mnkr (180 mnkr år 2019) mnkr till 2 055 (1 994) personer, vilket är en viss ökning jämfört med föregående år. Andra lönegarantilän har haft en större ökning av ärenden jämfört med våra län. Vi har därför under en kortare period under våren bistått Stockholms län genom utlån av en handläggare. Omfattande samverkan mellan länsstyrelserna sker fortsatt avseende utvecklingen av det nya handläggningssystemet för lönegaranti. E-tjänster som togs i bruk under 2019 används flitigt och har underlättat både för konkursförvaltarna och för individen att kunna skicka sina beslut eller försäkran digitalt till Länsstyrelsen. Under året har även en uppstart skett med Kronofogdemyndigheten i syfte att minska brottsligheten. Samarbetet ligger väl i tiden då vi under året uppmärksammat en högre grad av bedrägeriförsök. I slutet av 2020

polisänmälde vi ett fall om misstänkt bedrägeriförsök som dock lades ned utan att leda vidare till åtal.

Jakt och viltvård

Under 2020 har två protokollförda digitala möten med viltförvaltningsdelegationen genomförts. Ett utbildningstillfälle har anordnats för älgförvaltningsgrupperna. En skydds jakt har genomförts på ett lodjur efter flertalet angrepp i ett hjorthägn. Efter ett flertal angrepp på tamdjur har en skydds jakt på varg genomförts inom reviret vilket har skapat konflikter mellan olika intressegrupper. Detta har tagit mycket tid i anspråk från övrig viltförvaltning.

Under 2020 har merparten av viltskadeanslaget använts till förebyggande åtgärder. Bland annat har flera bidrag till skyddsväst med vargstål och röjning under rovdjursavvisande stängsel beviljats. Flera ansökningar om ersättning för skador på gröda har inkommit och beviljats, merparten av skadorna har förorsakats av tranor. Fem ansökningar om ersättning för skador på tamdjur har inkommit, två där varg angivits som skadeorsak och tre där skadeorsaken angivits till lodjur. Fyra har beviljats och en har avslagits då dokumentation saknades. Flera rapporter om att varg skrämte ut nötboskap har inkommit under året, dock utan ersättningsanspråk. Stöd av mindre betydelse har utbetalats till 30 sökanden med sammanlagt 366 915 kronor.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,4	3,0	3,4
Årsarbetskrafter kvinnor	12,9	13,2	12,0
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	6 029	6 803	5 784
Antal beslutade ärenden	5 835	6 777	5 760
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	100	85	91
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	16 842	16 418	17 310
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	10 637	9 952	8 740
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	1	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	1 012	1 267	3 272
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	303	391	294
- varav OH	4 889	4 807	5 004
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	213 341	180 857	110 537

Antal ej beslutade ärenden äldre än två år består främst av lönegarantiärenden.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal ärenden om efterträdarval	Platina ¹⁾	89	76	67
Antal personer som erhållit lönegaranti	GarantiLST ²⁾	2 055	1 994	1 571
Tillsyn och kontroll				
Antal granskningar av överförmyndare som lett till åtgärd	Platina ¹⁾	8	17	15
Andel tillsynsärenden om penningtvätt som lett till åtgärd ³⁾	Platina ¹⁾	-	-	-
Antal granskningar av bevakningsföretag/delgivningsföretag som lett till åtgärd	Platina ¹⁾	9	7	11

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

3) Länsstyrelsen Östergötland har inget uppdrag om tillsyn av penningtvätt.

Antalet granskningar av överförmyndare som lett till åtgärd har minskat från 17 till 8. Detta beror på att lagstiftningen möjliggör att vi kan undanta överförmyndare från den årliga tillsynen under förutsättning att de uppfyller vissa kriterier i lagstiftningen. Denna möjlighet användes inte under 2018 och 2019, men började användas under 2020, vilket inneburit färre ärenden om granskning av överförmyndare, och därmed också färre ärenden som lett till åtgärd. Därtill kommer att Länsstyrelsen arbetat mer effektivt och proaktivt med sin tillsyn, vilket medfört att överförmyndarna förbättrat sin verksamhet och antalet ärenden som lett till åtgärd har kunnat minska.

Statistiken för indikatorerna antal granskningar av överförmyndare respektive bevakningsföretag/delgivningsföretag som lett till åtgärd har tagits fram utifrån antal ärenden där det blivit någon form av uppföljning efter tillsynsbesök eller granskning.

Prestationer och effekter

Lönegaranti

Länsstyrelsens handläggningsmål gällande lönegaranti är att 90 procent av inkomna ärenden ska betalas ut inom fem arbetsdagar. Det målet har vi klarat. För individen som beviljats lönegaranti och som kan ha varit utan lön en längre tid, är det en trygghet att Länsstyrelsen har snabb handläggningstid vilket gör att vi har hög prioritet på att klara ärenden med kort handläggningstid.

Jakt och viltvård

Under rådande förhållanden har samråd med älgförvaltningsgrupper hållits digitalt under 2020. Cirka 125 ansökningar om skydds jakt har inkommit under 2020 företrädesvis gällande dovhjort.

52 ansökningar om bidrag för att minska risken av skador av rovdjur på tamdjur och hundar har hanterats under 2020.

Resultatbedömning

Det sammantagna resultatet för verksamhetsområdet bedöms som gott då handläggningen inom ärendegrupperna i stort har kunnat upprätthållas enligt plan.

Lönegaranti

Vi har ett mycket gott resultat då det gäller att klara handläggningsmål gällande lönegaranti, särskilt under detta år då det funnit oro för fler konkurser och rekonstruktioner som följd av coronapandemin. Trenden för resultatet för denna del av verksamheten har kunnat hållas oförändrad under året. Tendenser till bedrägeriförsök har ökat.

Jakt och viltvård

Älgförvaltningsgruppernas förvaltningsplaner harmonierar med länets Förvaltningsplan för klövviltet i Östergötlands län 2019–2023. Av beslutad avskjutning i älgförvaltningsplanerna har 88 procent fällts under jaktåret 2019/2020. Målet att färska betesskador för årsskada på tall ska vara maximalt 5 procent per år i genomsnitt per älgförvaltningsområde, enligt Älgbetesinventering år 2022 har ännu inte uppnåtts .

Då viltskadeanslaget till stor del har använts till förebyggande åtgärder enligt anslagets syfte får resultatet sägas vara gott.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> 3§ p 2 	<ul style="list-style-type: none"> 1D2-1D3 	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsen utgår vid sin kontroll från de målbilder som finns i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan (NKP) för livsmedel, djurskydd, djurhälsa, veterinärmedicinska preparat, foder och animaliska biprodukter med mål, indikatorer och nyckeltal på olika nivåer samt de så kallade myndighetsmål/operativa förutsättningar för de olika uppdragen enligt EG 2017:625 som beskrivs i NKP. Länsstyrelsen har sammanställt en egen flerårig övergripande kontrollplan för kontroller i livsmedelskedjan för 2020-2022. Målet är att genomföra riskbaserade kontroller, kontroller efter anmälan samt revisioner av kommunernas livsmedelskontroll. Syftet är att vi ska ha säkra livsmedel, god folkhälsa, gott smittskydd, låg antibiotikaförbrukning och ett gott djurskydd. Vi ska också ha en hög beredskap för epizootier och bevaka sjukdomsläget i länet.

Länsstyrelsen säkerställer därigenom att riskbaserad offentlig kontroll genomförs regelbundet och så ofta som är lämpligt, samt med fokus på de största hälsoriskerna och på det som på ett avgörande sätt kan vara vilseledande för konsumenterna för att uppnå kraven i förordning (EG) nr 2017:625 och Livsmedelsverkets föreskrift om offentlig kontroll av livsmedel (LIVSFS 2005:21).

Verksamhetens huvudsakliga processer

Primärproduktion

Länsstyrelsen följer det nationella uttaget för primärproduktionskontrollen med 65 tilldelade kontroller för 2020 i Östergötland. Kontrollerna utförs på plats eller administrativt. Uttaget görs riskbaserat ur Primör enligt Livsmedelsverkets vägledning. Utöver detta tillkommer viss provtagning och riktade kontroller mot olika livsmedelsområden. Utöver de offentliga kontrollerna enligt detta uttag utförs även livsmedelskontroll av ytterligare ca en procent av primärproducenterna inom tvärvillkorskontrollen.

Revision

Revision av kommunernas livsmedelskontroll utförs enligt en femårsplan där tre kommuner kontrolleras årligen.

Djurskydd

Länsstyrelsen följer de mål och indikatorer som finns nationellt 2020–2023 för djurskyddskontrollen. Målsättningen är att 10 procent av lantbruken ska få rutinkontroll varje år. Det förebyggande arbetet är viktigt för en god kommunikation med länets lantbruk och för att skapa

förtroende hos konsumenterna. Länsstyrelsen ska också ha en hög beredskap för att kunna hantera akuta ärenden. Förprovning av djurstallar är en viktig del av det förebyggande arbetet och har prioriterats. Utöver detta görs också kontroller av försöksdjursverksamhet, transporter, och slakterier. Ett annat förebyggande arbete är utfärdande av tillstånd för verksamhet enligt djurskyddslagen och tillstånd för offentlig förevisning.

Ytterligare en prioriterad del av djurskyddsarbetet är verkställighet av länsstyrelsens beslut om omhändertagande av djur. Verkställigheterna omfattar både beslut enligt djurskyddslagen (2018:1192) och beslut om omhändertagande av hundar och katter enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Beredskap för epizooti- eller zoonosssjukdomar prioriteras högst inom samordning av åtgärder mot djursjukdomar. Länsstyrelsen har en epizootiberedskapsplan som uppdateras årligen. Att sprida kunskap om olika sjukdomar och utbilda sig och andra om smittspridning och antibiotikaresistens är en viktig uppgift. Likaså att genom tillsyn få veterinärer att använda läkemedel på ett ansvarsfullt sätt så att risken för antibiotikaresistens sänks och därigenom skydda både djur och människor.

Verksamhetens resultat

Året har präglats av coronapandemin vilket har påverkat tillsyn och kontroll avsevärt. Under våren 2020 ställdes samtlig planerad fysisk kontroll som inte var nödvändig in under ett par månader då smittspridningen var hög i länet, för att sedan upptas på nytt under sommaren, men då med noggranna riktlinjer om att hålla distans och utföra kontrollerna utomhus. Under hösten 2020 infördes ännu strängare regionala restriktioner för att stoppa smittspridningen och åter prioriterades planerade kontroller av djurskydd ner för att minska smittspridningen och för att myndigheten skulle kunna prioritera corona-relaterade uppdrag, stabsarbete och utbetalning av stöd till företag. Administrativa kontroller har gjorts där det går att göra, till exempel inom kontrollen av primärproduktion av livsmedel. Länsstyrelsen har under året även prioriterat primärproduktionskontroll före djurskyddskontroll, då primärproduktionen lyfts som prioriterat område och tillförts extra resurser nationellt. Inom djurskyddskontrollen har hantering av akuta ärenden och omhändertaganden prioriterats framför planerade rutinkontroller. Förebyggande åtgärder som förprovning och tillstånd har prioriterats då de också kunnat utföras på ett säkert sätt. Likaså har den veterinära beredskapen haft fokus på smittsamma sjukdomar och livsmedel medan övrig kontroll har bortprioriterats. Kontrollpersonal för djurskydd och länsveterinär har deltagit i det övergripande stabsarbetet med pandemin samt i arbetet med samordning av kommunernas trängseluppdrag gällande restauranger. En stor satsning har gjorts på kompetensutveckling genom de digitala lösningar som utvecklats under året. Informationsförmedling har också varit en viktig del av verksamheten. Bland annat har samverkansmöte med veterinärer och djurhälsopersonal i länet hållits digitalt och information om djursmittor har spridits i digitala nyhetsbrev och Länsstyrelsens egen tidning till landsbygdsföretag.

Under året har Länsstyrelsen reviderats på två områden inom NKP både av Livsmedelsverket avseende kontroll av livsmedel i primärproduktionen och Jordbruksverket för salmonellakontroll av fjäderfä. Båda revisionerna genomfördes digitalt för att anpassa revisionerna till coronapandemin.

Under 2020 har 44 primärproduktionsanläggningar fått kontroll. Antingen fysiskt eller administrativt. Det innebär ca 2/3 av årets uttag.

Revision har genomförts på tre kommuner i enlighet med plan, kontrollerna har dock inte gått att genomföra på plats.

Andel normalkontroller djurskydd är 3,9 procent. Vilket är långt under det nationella målet. Förprovning och tillstånd enligt djurskyddslagen har uppfyllt de nationella målen. 93,9 procent av Länsstyrelsens förprovningssärenden har handlagts inom 56 dagar från komplett ansökan och 96,8 procent av tillstånd enligt djurskyddslagen.

Totalt har 71 omhändertaganden verkställt av Länsstyrelsen under året. De flesta djur som omhändertas av djurskyddsskäl är övergivna. Försäljning av djur sker efter annonsering på Länsstyrelsens egen webbsida och egna sociala mediekkanaler.

Länsstyrelsernas livsmedelskontroll

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelsen tilldelats 10 mnkr per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Utöver detta har ytterligare 5 mnkr tillförts år 2020 för finansiering av gemensamma utvecklingsinsatser inom området. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Kontrollerna innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen, en viktig insats för att upprätthålla en produktion som ger säkra livsmedel. Utvecklingsinsatsen syftar till att länsstyrelsen ska kunna ta över foderregistret från Jordbruksverket.

Länsstyrelsens kontroller i primärproduktionen av livsmedel utgår från Livsmedelsverkets riskbaserade urval. Livsmedelsverket gör urvalet utifrån branscher och fördelar ut antalet kontroller per län. Respektive länsstyrelse i sin tur gör, utifrån tilldelningen, ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch för sitt län och utför kontroller utifrån branschspecifika checklistor. Kontrollresultaten registreras i Primör och vid foderkontroll även i Jordbruksverket system, Konrad.

Länsstyrelsen har utfört 793 (81%) av de planerade kontrollerna inom primärproduktion-Livsmedel och 566 kontroller av primärproduktion-Foder. Den pågående pandemin har inneburit att målet 1000 utförda kontroller på nationell nivå inte uppnåtts. Flera län har fått omprioritera resurser till stabsarbetet och likaså har län undvikit kontrollbesök med hänsyn till rekommendationer om social distans.

Även utvecklingsinsatserna har påverkats av den rådande pandemisituationen. Överföring av kontrollsystemet tillsammans med utveckling av detsamma, ger förutsättningar för en nationell likabehandling av primärproducenterna i registrering och kontroll. Utbildningar från Livsmedelsverket har spelats in på länsstyrelsens initiativ, men på grund av rådande pandemi har inga övriga utbildningsinsatser kunnat genomföras.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	0,4	0,6	0,5
Årsarbetskrafter kvinnor	13,5	13,4	11,5
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 276	2 397	1 908
Antal beslutade ärenden	2 217	2 416	1 902
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	9	1	5
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	16 185	16 358	13 224
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	11 389	11 366	9 294
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	19	376	2
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	4 777	4 617	3 928
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	0

Antal ej beslutade ärenden äldre än två år består främst av ärenden inom livsmedelskontroll. Dessa ärenden har haft en lägre prioritet än andra överklagningsärenden. Det finns en planering för att dessa ärenden ska avgöras under 2021.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillsyn och kontroll				
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	PRIMÖR ¹⁾	68%	100%	100%
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	DUS ²⁾	3,9%	11,3%	8,3%
Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)	Platina ³⁾	96,1%	94,95%	91,71%
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar	Platina ³⁾	87,7%	94,81%	82,14%

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Ärendehanteringssystem, Jordbruksverket

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Siffrorna för primärproduktion 2018 och 2019 är baserade på ett uttag om 30 kontroller som var mindre än hälften av det uttag Länsstyrelsen fick för 2020. Det har lagts ökade resurser på primärproduktion under året men resultatet på både primärproduktionskontroll och normalkontroll djurskydd visar en tydlig pandemieffekt då inte dessa kontroller kunnat utföras i tillräcklig omfattning. Andelen kontrollrapporter meddelade inom 21 dagar ligger under målet 90%. Detta på grund av omfördelning av personalresurser och prioriteringar av svåra djurskyddsärenden, där man behövt lägga tid på beslut, i stället för enklare kontrollrapporter.

Prestationer och effekter

Verksamheten har pandemisituationen till trots pågått och myndigheten har klarat av att hantera stora akuta djurskyddsärenden, nya arbetsuppgifter genom de olika coronarelaterade uppdrag som tilldelats Länsstyrelsen samt en nöjaktig kontroll i primärproduktionen. Samordnande stöd har getts till kommunerna både i livsmedelsfrågor och i trängseluppdraget. Verksamheten har bidragit med ett antal personer till stabsarbete och till samordningsuppdrag vilket har lett till en verksamhetsskuld genom att den planerade myndighetsutövningen inte har kunnat utföras och nationella mål inom kontrollen i livsmedelskedjan inte har kunnat uppnås.

Resultatbedömning

Ett normalt år hade bedömningen varit att kontrollen varit otillfredsställande då mål som 10 procent av lantbruken kontrollerade eller 65 primärproduktionskontroller inte har uppnåtts. Sett i perspektivet med den stora samhällsförändringen och smittläget i Östergötland så har de kontroller som kunnat genomföras varit viktiga och totalbedömningen är att resultatet varit gott, trots att vissa mål inte uppnåtts. Verksamheten inom kontrollen i livsmedelskedjan har följt de prioriteringar som gjorts på Länsstyrelsen och arbete med stab och uppdrag relaterade till pandemi har prioriterats över ordinarie myndighetsuppdrag. Prioriteringar av inkommande ärenden har skett hårdare än i vanliga fall och flera av de ärenden som kontrollerats inom djurskyddet har varit omfattande. Året 2020 har visat vikten av att ha en beredskap för att kunna hantera svåra djurskyddsärenden trots en pandemi i samhället. Nya digitala arbetsmetoder har tagits fram och arbete med administrativa kontroller har utvecklats. Primärproduktionskontrollen har inte kunnat genomföras fullständigt men kontroller på många olika områden har genomförts.

Det förebyggande arbetet i form av förprovning och tillstånd enligt djurskyddslagen har prioriterats och uppnått målen. Detta är positivt för lantbruksnäringen och dess utveckling i länet.

Det har också varit positivt med den ökade samordningen av kommunerna, avseende trängseluppdraget. Kontakten med kommunerna har fördjupats och förstärkts. En analys är att det kommer att ha positiva effekter i framtiden avseende samordning av livsmedelsinspektörerna men också vid revision av livsmedelskontrollen i kommunerna.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 3–4	1C1-1C2	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Regional tillväxt

Länsstyrelseinstruktionens (2017:868) inledande uppdrag har hanterats som en integrerad del inom regional tillväxtverksamheten. Verksamheten inom regional tillväxt har främst sin grund i de uppdrag som finns i instruktionen när det gäller att:

- verka för att nationella mål ska få genomslag i länet med hänsyn till regionala förutsättningar,
- samordning av olika samhällsintressen samt
- att främja länets utveckling och
- samverkan mellan relevanta aktörer.

Utifrån dessa uppdrag har regional tillväxt och arbetat utifrån Länsstyrelsens övergripande vision ”Ett livskraftigt Östergötland”. Det innebär att vi genom våra uppsatta mål, styrdokument samt uppdrag arbetar med en mängd olika insatser för att komma närmare visionen. När det gäller mål som ska få genomslag i länet följer verksamheten de mål och insatsområden som finns inom regionala utvecklingsprogrammet såväl som den nationella strategin för regional utveckling (innovation och företagande, attraktiva miljöer och tillgänglighet, kompetensförsörjning och internationellt samarbete). Eftersom nationella strategin beskriver fyra olika samhällsutmaningar (demografisk utveckling, globalisering, klimat, miljö och energi samt social sammanhållning) är det utifrån dessa som ett tvärsektorielt arbete fokuserats. Utifrån länets förutsättningar och möjligheter har fokus främst lagts inom globalisering, klimat, miljö och energi.

Verksamheten har två regleringsbrevsuppdrag under främjande av länets utveckling för länsstyrelserna. Det första uppdraget handlar om genomförandet av de regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020 och territoriellt samarbete och att redovisa inom vilka områden samverkan av insatser, inklusive samverkan över länsgränser, har skett under året med regionerna. Det andra uppdraget är hur myndighetens tilldelning av medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 regional tillväxt har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen.

Under 2020 har uppdrag och mål påverkats av de de speciala omständigheter som coronapandemin har fört med sig. Omprioriteringar i verksamheten har gjorts med konsekvensen att färre projekt drivna insatser inom målområdena genomförts. Istället har insatser kring samverkan mellan olika relevanta aktörer prioriterats i högre grad än ursprungligt planerad verksamhet. Även att följa läget i länet med fokus på näringsliv och regional utveckling har varit en del av omprioriteringen.

Ett tillkommande uppdrag under året har varit samordning av samt handläggning av ansökningar om omsättningsbaserat stöd till enskilda näringsidkare.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsens uppdrag inom infrastrukturplanering omfattar samordning, koordinering, handläggning och planläggning av infrastrukturprojekt i länet. En stor del av Länsstyrelsens insats handlar om att tvärsektorielt samordna och avväga berörda intressen vilket innebär att ett flertal sakområden inom Länsstyrelsen är inkluderade i dessa arbetsprocesser.

I arbetet med Ostlänken är målet för Länsstyrelsens arbete att koordinera behövliga insatser för en korrekt och effektiv planlägningsprocess. Länsstyrelsen Östergötland har samordningsansvar för länsstyrelsernas insatser med Ostlänken.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Regional tillväxt

Regional utveckling utgår i första hand från verksamhetsinsatser som bygger på samverkan, samordning och kunskapsfrämjande. Arbetet bedrivs genom nätverkande och regionala möten för att följa eller driva den regionala utvecklingen. Samverkan med Region Östergötland utgår från den avsiktsförklaring rörande regional utveckling som tecknats mellan organisationerna. I Östergötland sker samverkan inom kompetensförsörjning samt innovation och företagande via ESBR-samarbetet (East Sweden Business Region) som leds av Region Östergötland. De årliga fysiska aktörskonferenser som brukar hållas har inte kunnat genomföras under 2020. Länsstyrelsen samverkar också inom det Regionala exportcentrat som leds av ALMI Företagspartner och aktörer som Region Östergötland, Linköpings universitet, Business Sweden, Östsvenska Handelskammaren, Exportkreditnämnden (EKN) och Enterprise Europe Network (EEN) ingår. Därutöver samverkar Länsstyrelsen i juryarbete för och ansvarar för prisutdelning av årets företagare i Östergötland, Skapapriset som delar ut innovationsstipendium och årets hållbara UF-företag som riktar sig till det unga företagsamhets (UF-) företag som bygger affärsidé och verksamhet på hållbarhetsprinciper.

Verksamhetsområdet regional tillväxt bidrar även i Länsstyrelsens interna processer med kunskaper kring det ekonomiska hållbarhetsperspektivet, samt arbetar aktivt för att ge stöd till länsledningen när det gäller näringslivs- och regional utveckling.

Länsstyrelsen arbetar medvetet med projekt som arbetsform för kunna variera insatser utifrån länets behov, och är därför aktiva i processer för att söka och beviljas olika projektinsatser. Via arbetet skapas såväl regionala som internationella samarbeten. För att vara en processpart i den regionala samverkan krävs resurser och verktyg. Utifrån det perspektivet har Länsstyrelsen använt pågående projekt inom anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder för att uppfylla de regionala förväntningarna på engagemang från Länsstyrelsen, att dels aktivt delta med sakområdeskompetens, dels medfinansiera viktiga arenor för samverkan. Anslag 1:1 är ett viktigt medel för att möjliggöra Länsstyrelsens insatser inom området regional tillväxt, och när dessa medel nu är under utfasning skapas framtida oklarheter för hur givna statliga uppdrag och länets förväntningar på myndigheten som en regional tillväxtaktör ska kunna uppnås.

Inom ramarna för det nya uppdraget att samordna och handlägga ansökningar om omsättningsbaserat stöd till enskilda näringsidkare är den huvudsakliga processen handläggning av ansökningar samt samordning av de län som handlagt stödet.

Infrastrukturplanering

Arbetet utförs genom löpande ärendehandläggning och fortlöpande dialog med Trafikverket och andra infrastrukturhållare. En stor del av Länsstyrelsens insats handlar om att tvärsektoriellt samordna och avväga berörda intressen vilket innebär att ett flertal sakområden inom Länsstyrelsen är inkluderade i dessa arbetsprocesser. För hanteringen av Ostlänken, som Länsstyrelsen särskilt prioriterar, finns en särskild organisation med permanent tillsatt styrgrupp och arbetsgrupp där alla berörda sakområden deltar. Arbetsgruppen omhändertar den tvärsektoriella beredningen av alla ärenden som gäller Ostlänken. Månatliga avstämningsmöten sker med Trafikverket. Härutöver ordnas särskilda möten kring tematiska frågor som behöver diskuteras fördjupat, ibland med deltagande från alla tre berörda län.

Övriga infrastrukturärenden sker under traditionella former för ärendehandläggning inom Länsstyrelsen. Övergripande samordningsmöten sker med Trafikverket två gånger/år samt efter behov med de enskilda planeringsprojekten.

Verksamhetens resultat

Regional tillväxt

Under 2020 har samordning och samverkan med relevanta regionala tillväxtaktörer i länet genomsyrats av coronapandemin. Det innebär att vi har arbetat än mer nära Region Östergötland på flera områden för att hantera pandemins påverkan i länet. Tillsammans med Region Östergötland och länets kommuner har vi haft återkommande avstämningar om pandemisituationen i länet med särskilt fokus på näringslivet. Avstämningarna har bland annat resulterat i att gemensamt tolka och analysera händelseutvecklingen, kartlägga övergripande behov för att stötta det lokala och regionala näringslivet samt dela med sig av goda exempel. Det har skapat gemensam förståelse för centrala budskap för att bekämpa pandemin och stötta näringslivet. Länsstyrelsen har varit sammankallande för möten med länets branschorganisationer och länets större företag. Mötena har arrangerats mer frekvent än ett normalt år, för att följa pandemisituationen och föra dialog både med näringslivets parter och näringslivets representanter i länet.

Även om året varit speciellt har många av våra arbetsområden och verksamheter fortsatt. Ett arbete som fortgått under året är Region Östergötlands arbete inför en ny regional utvecklingsstrategi (RUS). I december genomförde Regionen en särskild workshop med Länsstyrelsens chefer från samtliga verksamhetsområden där myndigheten gav synpunkter till de preliminära RUS-skrivningarna. Resultat blev muntliga medskick om att förstärka olika perspektiv, se över vissa avgränsningar, få fram ett tydligare urval av frågor och vikten att lyfta fram vissa infrastrukturpunkter. Officiella remissversion förväntas våren 2021. Länsstyrelsen har även under 2020 lämnat synpunkter vid framtagande av programdokument för framtida Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

East Sweden Innovation Week är en återkommande vecka för entreprenörer, innovatörer, studenter och alla andra som vill vara med och bygga ett starkt företagsklimat och god tillväxt i Östergötland. Innovationsveckan har 2020, liksom föregående år, koordinerats av Länsstyrelsen på uppdrag av Region Östergötland. Veckan har samfinansierats tillsammans med flera regionala aktörer. Det stora regionala eventet under veckan var som tidigare år Innovation Day. I år med temat ”*Innovation för en ny tid*”. Detta event, liksom majoriteten av övriga aktiviteter under veckan, ställdes om till digitalt och besöktes av cirka 260 personer. I anslutning till arrangemanget hölls också den första digitala presskonferensen i en virtuell miljö. Veckan som helhet hade drygt 2 200 deltagare.

Inom *internationella samarbeten* deltar Länsstyrelsen och Region Östergötland sedan länge i flera gemensamma projekt. Det handlar om återkommande samverkan inom ramen för Interreg och andra strukturfondsfinansierade projekt. De senare projekten är inom områdena miljödrivna affärer och koldioxidsnål ekonomi och har gemensamt finansierats regionalt. Gemensam samordnad finansiering från både Region Östergötland och Länsstyrelsen sker oftast inom denna typ av större regionala projekt som medfinansiering till EU-medel. Projektet Framtidens sol är ett gott exempel på samarbete över länsgränser med andra aktörer i de fem län som ingår i Östra Mellansverige.

Vi har under året etablerat fortsatta eller nya internationella samarbeten med organisationer i Östersjöregionen. Detta har resulterat i flera nya projektsamarbeten som under slutet av 2020 varit under uppstart. Baltic Agrifuture - Climate adapted agriculture, med övergripande syftet att föreslå vattenhanteringslösningar för att skapa förutsättningar för ett robust och motståndskraftigt jordbruk som kan stå emot framtida utmaningar av klimatförändringar. Partners från Lettland, Litauen och Vitryssland. Reduced inflows of hazardous substances from landfills into the Baltic Sea (REHAZE), som syftar till att förbättra hanteringen av förorenat avfall och att minska spridningen av miljögifter från deponier till omgivande vattenmiljöer. Partners från Lettland, Estland, Finland och Sverige. IntAG2030 som fokuserar på hur olika organisationer bäst kan implementera Agenda 2030 i sitt arbete med partners från Estland och Lettland.

Under året har Länsstyrelsen finansierat ett 20-tal projektinsatser via medel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder i enlighet med tidigare tagna beslut. Projekten handlar om insatser inom olika områden så som attraktiva miljöer inom besöksnäringen, innovationer kopplad till miljödriven utveckling, kompetensförsörjning, globalisering och internationalisering samt, allmänt främjande av länets utveckling. Några av dessa projekt är även baserade på internationell samverkan. Ett av de medfinansierade projekten avser direkt bidra till Östersjöstrategin och hanterar klimatfrågan som är en del av den regionala nationella strategins samhällsutmaningar. Projektet CASES BSR - Climate Adaptation Support for Enterprises in the Baltic Sea Region är ett förstudieprojekt inom ramen för Interreg Baltic Sea Region tillsammans med partners från Estland, Åland och Lettland. Projektet skrevs fram och beviljades Interregmedel under året. Det syftar till att undersöka hur klimatförändringar påverkar små och medelstora företag och de ökade behoven hos dessa företag att anta klimatanpassningsstrategier, för att öka konkurrenskraften på lång sikt. Ett annat internationellt projekt med medfinansiering från regionala tillväxtanslaget är projektet Open data for Growth som är ett samarbete med Linköpings universitet och aktörer från Estland och Moldavien. Projektet handlar om att förbättra tillgången och tillgängligheten till öppna data för företag, och ingår även som en del i Länsstyrelsens arbete med förenkla för företag. Projektet har under 2020 resulterat i en metod för kartläggning och beskrivning av best practice som tagits fram av Linköpings universitet.

Ytterligare projekt med internationaliseringskoppling är Interreg Europe projektet SUPER: supporting eco-innovations towards international markets som den 12 november höll sin slutkonferens med 135 anmälda och runt 80 som deltog. Under slutkonferensen presenterades projektets resultat och de olika aktiviteter som genomförts i partnerregionerna. Projektet startade 2016 och avslutas formellt i mars 2021. Inom projektet har 10 regioner i Europa utbytt erfarenheter kring hur de regionala stödsystemen på bästa sätt kan stötta små- och medelstora företag i att bli mer eko-innovativa och cirkulära. Företag har intervjuats om deras behov av stöd och de regionala stödsystemen har utvärderats utifrån ett självskattningsverktyg som tagits fram inom projektet. Varje partnerregion har sedan tagit fram en handlingsplan med rekommendationer för hur den egna regionen på bästa sätt kan stötta företag till att bli mer eko-innovativa och hur regionala policys kan förbättras.

Inom regional utvecklingsstrategin gällande *Innovation och företagande* har exempelvis projektet Dynamisk miljödriven affärsutveckling (DMA) varit en regional avknoppning på Interregprojektet SUPER. Arbetet sker i samverkan med ALMI och Linköpings universitet. Målet är att fler små och medelstora företag ska arbeta cirkulärt och miljödrivet genom att utveckla stödverktyg. Under 2020 har en fortsättning på arbetet arbetats fram vilket lett till ett fortsättningsprojekt (DMA 2.0). Ytterligare exempel inom innovation och företagande som medfinansieras från regionala tillväxtanslaget är Framtidens solet, som ursprungligen drevs under 2015-2018 men har lett till ett fortsatt samarbete i Östra Mellansverige för att främja investeringar i solet bland små och medelstora företag. Projektet är nu under sin andra fas och vi har under året arbetat med utredningar och material, samt planering och genomförande av digitala aktiviteter. I juni höll vi tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund ett webinarie mot målgruppen företagare på landsbygden med 130 deltagare varav 80 var företagare. Fler utredningar har genomförts, dels en utredning om anslutning av solcellsanläggningar och nätförstärkning där en förstudie presenterades i juni, dels en utredning kring kommunala solkartor som bygger vidare på den rapport som gjordes 2017 i projektet. Resultaten av denna presenterades för energi- och klimatrådgivare i oktober och på projektets hemsida. En långtidsutvärdering har genomförts med de deltagare som var med på den solturné som genomförades under föregående år. Denna utvärdering visade att 36 procent av de svarande (25 st) hade investerat i solceller sedan förra året. Detta innebär att projektmålet om 25% är väl uppnått. Dessutom angav nio att de kommer att investera i solceller inom de närmsta fem åren, vilket betyder att denna andel blir 72 procent av deltagarna. Vi har utsett vinnare i vår tävling ”Årets Solcellshjälte” i alla regioner och fick medial uppmärksamhet och stor uppslutning från de som deltagit i tävlingen.

Inom nationella regionala utvecklingsstrategins insatsområde *tillgänglighet* har vi bland annat haft fokus på servicefrågor. Vi har under året fortsatt ha återkommande möten med Region Östergötland kopplat till regionala serviceprogrammet och kommersiell service inom landsbygdsprogrammet. I dialog med Region Östergötland och ett urval av länets kommuner har vi utvecklat och planerat för riktade insatser inom den regionala betaltjänststrategi som Länsstyrelsen antog föregående år. Arbetet utgår från fyra betaltjänstillgängligheter som myndigheten identifierat som mest väsentliga för grundläggande betaltjänster. I samverkan med Linköpings universitet har studenter fått arbeta fram förslag på aktiviteter och insatser utifrån strategins betaltjänstillgängligheter, som kommer att bidra till kommande års arbete.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Östergötland en gemensam regional bygdepeng, som kan sökas av lokala utvecklingsgrupper i länet och bidra till *attraktiva och livskraftiga miljöer*. En förutsättning för den regionala bygdepengen är att kommunal bygdepeng beviljas och syftar att ge en grund för gruppernas utvecklingsverksamhet. Genom detta grundläggande stöd är tanken att bygdens invånare stimuleras till gemensamma insatser, som kan leda till ökat engagemang i bygdens utveckling. Under 2020 beviljades 80 lokala utvecklingsgrupper bygdepengsstöd. Det sammanlagda stödet uppgick till 500 000 tkr där Länsstyrelsen finansierat 160 000 tkr med medel från regionala tillväxtanslaget.

Ytterligare ett projekt med syfte att skapa attraktiva och livskraftiga miljöer är projektet ”Inventering tomma hus” som under 2020 bedrivs av Coompanion Östergötland med finansiering från Länsstyrelsen och Motala kommun. Projektet har visat att det finns ett stort intresse för frågan om tomma hus på landsbygden, vilket har resulterat i spridningsseminarier och en informationsfilm om projektet. Totalt har 175 möjliga fastigheter identifierats efter dialog med lokala utvecklingsgrupper och fastighetsägare. Projektet har skapat ett stort engagemang hos politiker, tjänstepersoner och lokala utvecklingsgrupper i Motala kommun där projektet genomförs. Lantmäteriet i kommunen har tagit fram en app särskilt för inventering av tomma hus.

I Östergötland finns goda förutsättningar för matproduktion och förädling av mat. Länet har en regional livsmedelsstrategi som är ett resultat av en bred samverkansprocess i länet. Syftet med den regionala livsmedelsstrategin är att den ska bidra till att öka produktionen och konsumtionen av livsmedel producerade i Östergötland. Under 2020 bedrevs fem delprojekt inom vårt regionala tillväxtarbete som ska bidra till ökad tillväxt och sysselsättning i livsmedelssektorn. Projekten handlar om att utveckla ett matcentrum i Kinda, att ta fram affärsmodeller för hållbar grönsaksproduktion, genomföra en föreläsningsserie om grönsaksodling, vidareutveckla den småskaliga livsmedelsförädlingen i Ydre, och främja ökad användning av vegetabiliska råvaror i offentlig sektor. Bland resultaten finns bildande av samverkansgrupper och arbetspaket med olika delar av livsmedelsvärdekedjan, framtagna utbildningsmaterial för att visa på hur råvaror kan användas, planer för storskaliga försök i storkök, företagsintervjuer med livsmedelsproducenter och biogasanläggningar, samt pågående föreläsningsserie om grönsaksodling.

Industrin är viktig för Östergötland som är ett starkt industrilän. Länsstyrelsen har fortsatt aktivt deltagit i Region Östergötlands arbete med länets styrkeområden och fokusområden inom samverkan i Östra Mellansverige. Länsstyrelsens roll handlar främst om att bevaka, koordinera och driva området Industri på uppdrag av Region Östergötland. I enlighet med det nationella målet att industrins *kompetensförsörjning* måste stärkas arbetar vi i Östergötland återkommande varannat år med en regional industridag med fokus på kompetensförsörjningsfrågor. Under 2020 arrangerades enligt plan en kick off inför industridag 2021 i Finspång. Detta är ett arrangemang som av tradition har hållits på Linköpings Slott. Kick-offen fick istället detta år arrangeras med ett digitalt upplägg för att informera om och mobilisera inför kommande industridag. Programmet omfattade både en tillbakablick från en lyckad industridag i Mjölby 2019 och en framåtblick till arrangemanget i Finspång.

I Östergötland finns en regionalt antagen skogsnärlingsstrategi som bidrar till en del av det nationella skogsstrategiarbetet. Det gör att frågan drivs och ligger extra nära det regionala tillväxtarbetet och drivs som en bred tvärsektoruell fråga på myndigheten. Arbetet genomförs i samarbete med Region Östergötland, Linköpings universitet, Skogsstyrelsen och Vreta Kluster AB. Under året har vi inom arbetet för regionala insatser för skogsprogrammet gjort en inventering av kända strategier och handlingsplaner som berör skogen och dess värden. Inventeringen har resulterat i ett PM som visar de insatser som bedrivs eller har bedrivits i länet kopplat till skogen. Skogen har på så sätt kommit att länka samman många av de områden som myndigheten arbetar med, allt från regionala utvecklingsstrategin, smart specialiseringsstrategi till landsbygdsutveckling, friluftsliv, naturturism, folkhälsa och energi- och klimatfrågor. Vi har också initierat ett arbete riktat till unga om vilt för att inspirera unga att lära sig mer om skogen och på sikt bidra till kompetensförsörjning i skogliga yrken, äta mer viltkött och kunskap om hur viltet påverkar skogen. En liknande satsning har riktats till kostansvariga för att öka användningen av vilt och därmed kunna få ner viltstammar som orsakar stora skador för skogsnäringen. Vi har också genomfört seminarium för intressenter av hållbart skogsbruk och hur grön infrastruktur kan bidra. Vi har även startat ett arbete med en snabbkurs i skogsbruk. Den kommer att vara riktad till människor utanför skogsbranschen som vill lära sig mer för att jobba med skogsägare eller andra skogsföretag.

Planering av IT-infrastruktur

Länsstyrelsen uppmuntrar kommunerna att förnya sina översiktsplaner genom rådgivning och att tillhandahålla kunskapsunderlag. Vid översyner av översiktsplanens aktualitet eller när konkret planeringsarbete påbörjas påminner vi om statens mål för utveckling av IT-infrastruktur och att dessa frågor måste vara med i bebyggelseplaneringen. Vi hänvisar till kunskapsmaterial som finns hos PTS och regionen samt till Boverkets allmänna vägledningsmaterial. Vi följer också upp hur kommunerna tar hand om elektronisk kommunikation i sin planering. Uppföljningen visar att

kommunerna har god kännedom om de statliga målen och att frågan, särskilt i glesbygdskommuner, är högt prioriterad i kommunens strategiska planering.

Ostlänken och andra planer för transportinfrastruktur

Ostlänken är ett strategiskt mycket betydelsefullt projekt nationellt och i synnerhet för Östergötlands, Södermanlands och Stockholms län. Ansträngningar görs därför för att länsstyrelsernas uppgifter samordnas på ett sätt som bidrar till god kvalitet och effektivitet. Omfattande samråd sker med Trafikverket, både vid löpande avstämningar och när särskilda frågor påkallar fördjupande dialogmöten. Samråden leder till att frågor som gäller den löpande planeringen såväl som tematiska frågor av större betydelse hanteras. Under året har till exempel buller, masshantering, artskydd och påverkan på lantbruksdjur avhandlats. Det löpande arbetet utförs i tvärssektoriell anda av en permanent arbetsgrupp bestående av handläggare för miljöskydd, naturvård, kulturmiljövård, lantbruk, riskhantering/räddningstjänst, klimatanpassning och samhällsplanering. För närvarande pågår utbyggnad av järnvägssträckan Kardonbanan i Norrköping. Övriga deletapper inom ostlänkenprojektet är i planeringsskedet och bedöms kunna påbörjas tidigast om 1,5 – 2 år.

Länsstyrelsen Östergötland har samordningsansvar för länsstyrelsernas insatser med Ostlänken. I september genomfördes ett gemensamt möte med alla tre länens arbetsgrupper i syfte att bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan länen. Härutöver har också flera länsstyrelsegemensamma möten med Trafikverket genomförts.

Insatser med planläggning av en del övriga större infrastrukturprojekt har genomförts, bland annat ombyggnad av väg E22 förbi Söderköping och ombyggnad av delsträckor på riksväg 35. Dessa projekt har stor betydelse för att stödja både regional och lokal utveckling och prioriteras därför av Länsstyrelsen.

Godstransportråd

Under 2020 har två möten i godstransportrådet genomförts. Godstransportrådet, som leds av landshövdingen, är viktigt för att samla de regionala insatserna kring utveckling av godstransportsektorn. Rådet samlar intressenter från myndigheter, Region Östergötland, Linköpings universitet och näringslivet. Medarbetare från nationella godstransportrådets kansli har medverkat på rådets både möten under 2020, vilket har gett bra kunskaper om de nationella satsningar som görs för att utveckla godstransportsektorn. Länsstyrelsen administrerar och planerar rådets återkommande möten i samverkan med Trafikverket.

Länstransportplan

Länstransportplan för 2018–2029 har tagits fram av Region Östergötland. I länstransportplanen listas och prioriteras åtgärder och projekt, till exempel nybyggnation av vägar och trafiksäkerhetsåtgärder. Länsstyrelsen deltar i arbetsgrupp för uppföljning av transportplanen. Under året har dialog påbörjats mellan Region Östergötland och Länsstyrelsen om utformning av miljöbedömningen till den nya länstransportplan som ska tas fram för 2022-2033.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,4	2,2	2,0
Årsarbetskrafter kvinnor	5,1	3,5	3,2
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	581	69	62
Antal beslutade ärenden	450	33	60
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	6	2
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	8 176	7 737	7 131
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	1 296	1 922	1 748
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	661	1 066	526
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	3 798	2 847	3 186
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	2 421	1 902	1 670
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	2 563	4 592	4 886

Ökningen av verksamhetskostnader, årsarbetskrafter och ärenden i tabellen är främst kopplade till Länsstyrelsens nya uppdrag med omsättningsstöd till företagare med anledning av coronapandemin.

Ökningen av antalet inkomna och beslutade ärenden inom området beror på arbete med omsättningsstöd till enskilda näringsidkare, ett stöd som tillkommit under året med anledning av pandemin. Under november och december inkom omkring 500 ärenden. Förändringarna i verksamhetskostnader beror på arbete med stödet och utökning med en tjänst inom Länsstyrelsens betaltjänstuppdrag.

Minskningen av lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalning hänger samman med att myndigheten inte längre kan ta beslut om nya projektbidrag från utgiftsområde 19 anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder. Lämnade bidrag inom infrastrukturplaneringen härrör ifrån grundläggande betaltjänstverksamheten 85 tkr (109 tkr föregående år). Bidrag inom regional tillväxt avser projektbidrag 2 478 tkr (4 483 tkr). För det nya omställningsstödet är Länsstyrelsen inte utbetalande myndighet.

Tidigare år har verksamhetsområde regional tillväxt (30*) och infrastruktur (34*) särredovisats i var sin verksamhetstabell. Vid jämförelse med tidigare årsredovisning återfinns värde för tidigare år fördelat i två separata tabeller vilket även kan ge viss avrundningsavvikelse på det sammanslagna värdet som redovisas i denna årsredovisning jämfört med tidigare år.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Andel hushåll med fast bredband om minst 100 Mbit/s	Post- och telestyrelsen	Statistik för 2020 släpps i april 2021	85,15%	82,74%
Andel arbetsställen med fast bredband om minst 100 Mbit/s	Post- och telestyrelsen	Statistik för 2020 släpps i april 2021	76,39%	72,50%
Antal serviceutförare för dagskasseinsättning	PIPOS ¹⁾	48	49	61
Medelavstånd till närmaste dagskassehantering/ dagskasseinsättning (km)	PIPOS ¹⁾	4,9	4,6	4,3
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Innovation och företagande)	NYPS2020/NYPS ²⁾	8	9	8
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Attraktiva miljöer och tillgänglighet)	NYPS2020/NYPS ²⁾	4	5	4
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Kompetensförsörjning)	NYPS2020/NYPS ²⁾	0	0	5
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Internationellt samarbete)	NYPS2020/NYPS ²⁾	3	1	1
Antal genomförda insatser i förhållande till plan (Övriga insatser)	NYPS2020/NYPS ²⁾	1	1	1
Övriga resultatindikatorer				
Utbetalt projektstöd fördelat på prioritering i nationell regionala strategin, procent (%)				
1. Innovation och företagande	NYPS2020/ProDiver ²⁾	50	42	35
2. Attraktiva miljöer och tillgänglighet	NYPS2020/ProDiver ²⁾	32	21	15
3. Kompetensförsörjning	NYPS2020/ProDiver ²⁾	0	0	33
4. Internationellt samarbete	NYPS2020/ProDiver ²⁾	10	3	10
5. Övriga insatser	NYPS2020/ProDiver ²⁾	8	34	7

1) Tillväxtverkets plattform för geografiska analyser

2) Tillväxtverkets ärendehanteringssystem

När det gäller resultat under samverkan, samordning och kunskapsfrämjande avser de beviljade projektinsatser via anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder (utgiftsområde 19). Samtliga insatser anses genomförda i förhållande till plan. I några fall har plan revideras under året. Värden för 2019 och 2018 har beräknats till denna årsredovisning då indikatorerna ej funnits med tidigare år. I något fall är flera delprojekt beslutade som ett samlingsbeslut vilket gör antalet insatser egentligen fler än beslutade.

Siffrorna i procent avser hur fördelning av beslut mellan insatserna varit enligt indelning per nationell prioritering. I vissa fall omfattar beslut flera prioriteringsområden, men har då fördelas endast till ett huvudområde.

Prestationer och effekter

Regional tillväxt

Prestationer och uppnådda effekter har främst nåtts genom samverkan, samordning och kunskapsfrämjande arbete. Året med coronapandemin har inneburit att samverkan med aktörer inom näringslivsfrågor och regionala tillväxtfrågor har intensifierats med ökad mötesfrekvens och dialog, vilket har fungerat väl och ger ett gott betyg för samverkansklimatet i länet. Utifrån den breda sakområdeskompetensen som Länsstyrelsen besitter har samtliga tre hållbarhetsperspektiv, samt det statliga perspektivet kunnat lyftas brett i regionala samverkanssammanhang.

När det gäller arbete för att nationella och regionala strategier ska få genomslag i länet märks effekter från det regionala tillväxtåtgärdsanslagsfinansierade projekten som under 2020 främst kopplats till regionala utvecklingsstrategin, livsmedelsstrategin och skogsstrategin samt smart industri - industrialiseringsstrategin.

Under året har Länsstyrelsen bidragit till att flera nya internationella och regionala samarbeten etablerats via projektansökningar som beviljats. Fyra helt nya beviljade projekt med Länsstyrelsen som projektägare och initiativtagare är nu under uppstart 1) CASES, 2) Baltic Agrifuture, 3) REHAZE, 4) IntAG2030. Dessutom har ytterligare projekt fått förlängd eller förnyad finansiering, så som Dynamisk miljödriven affärsutveckling (DMA) för att ta tillvara på tidigare projektresultat. Andra prestationer som uppnåtts under året är ett antal större möten och konferenser som är arrangerade av Länsstyrelsen i nära samverkan med andra aktörer i länet, exempelvis; kick off industridag, intern workshop för RUS-arbetet, East Sweden Innovation Week (ESIW) samt slutkonferens i projekt SUPER. Prestationer som ger effekter i form av samarbeten och samsyn kring regionala tillväxtfrågor i länet.

Genom Länsstyrelsens utlysning av projektmedel, såväl tidigare år som inom ramen för större pågående projekt under 2020, har flera nya incitament till insatser skapats i länet. Länsstyrelsen har samordnat insatser, bidragit till kunskapsfrämjande och gett fler aktörer möjlighet till att bidra till den regionala utvecklingen. Under 2020 har följande tjugotalet projekt, i olika faser, varit aktiva med insatser i länet: 1) Våga vandra (avslutat, inom besöksnäring), 2) GreenGovern (avslutat, inom utveckling av rådgivning), 3) Dynamisk miljödriven affärsutveckling I + II (pågående, pilotprojekt som lett till fortsättning), 4) Kinda Kanal 150 år (uppstart, främjande av länet och attraktivitet) 5) Insatser Betaltjänststrategin, (uppstart, insatser för öka tillgänglighet och livskraft i länets alla delar) 6) Cirkulär ekonomi genom industriell samverkan (pågående), 7) Bygdepeng 2020-2022 (pågående, insatser för öka tillgänglighet och livskraft i länets alla delar), 8 -10) Skogsstrategin Östergötland med två delprojekt (pågående), 9-14) Livsmedelsstrategin regionala insatser med fem delprojekt (pågående), 15) TEI – tillväxt, entreprenörskap, innovation (pågående), 16) Inventering tomma hus, (pågående, insatser för ökad attraktivitet och livskraft i länets alla delar), 17) Framtidens solex 2.0, (pågående) 18) CASES (uppstart), 19) SUPER, 20) Baltic Agrifuture (uppstart), 21) Open data for Growth.

Som exempel på effekter som projekten bidragit till kan nämnas att 80 utvecklingsgrupper i olika delar av länet fått stöd vilket bidragit till ett ökat engagemang för bygdens utveckling, att hundratals deltagare tagit del av seminarier i olika form vilket gett kunskaper eller flera nya regionala samarbeten alternativt samarbeten över läns- eller landsgränser, 175 tomma hus har identifierats på landsbygden med målsättning att möjliggöra inflyttning, en snabbkurs i skogsbruk och regional industridag för skapa kompetensinsatser planeras, ökad investering i solex kunnat konstateras. Prestationer inom regional utveckling är också projektrelaterade utredningar så som aktivitetsplan

för betaltjänststrategin, och utvärderingar och metodutveckling inom projekt samt regionala insatser inom skogsprogrammet i form av PM Skogsstrategin som grund för fortsatt arbete.

Totalt har Länsstyrelsen bidragit med medel eller andra insatser, om än i olika grad, kopplat till alla delar inom regionala utvecklingsprogrammet såväl som den nationella strategin för regional utveckling.

Inom arbetet med omsättningsbaserat stöd till enskilda näringsidkare har vi på väldigt kort tid byggt upp en struktur för samordning av stödet. Inom ramen för samordningen har vi bland annat ansvarat för all kommunikation gällande stödet, hållt veckomöten med de övriga handläggande länen samt andra berörda myndigheter. Vi har genomfört rekrytering av tio personer samt introducerat ytterligare tio interna personer i arbetet med stödet. Vid årsskiftet hade vi påbörjat handläggning av alla inkomna ärenden samt beslutat i omkring 80% av inkomna ärenden.

Infrastrukturplanering

Fortlöpande dialog sker med berörda kommuner kring planläggning av Ostlänken och övriga aktuella infrastrukturprojekt. Insatserna bedöms medverka till en korrekt och effektiv planläggning för utbyggnad av Ostlänken och andra prioriterade infrastrukturprojekt.

Länsstyrelsen Östergötland har medverkat i den arbetsgrupp som länsstyrelserna tillsatt för att hantera regeringens uppdrag 2019-10-24 (Fi2019/03570/SFÖ) om gemensamma arbetsmetoder vid större infrastrukturprojekt. Arbetet har gett goda kunskaper och erfarenheter om hur länsstyrelsernas och Trafikverkets arbetsprocesser bör utvecklas för ett bra resultat i infrastrukturplaneringen.

Resultatbedömning

Regional tillväxt

Summerat har Länsstyrelsen en god samverkan på ett flertal områden. Trots oväntade och nya förutsättningar för att bedriva regional tillväxtprojektverksamhet har mycket under året genomförts. Flera projektinsatser har varit i en uppstartsfas under 2020 snarare än genomförandefas. Tidigare planerade insatser har samtidigt kunnat utföras efter justerade, och i vissa fall nya, arbetsformer. Samarbetet inom det regionala tillväxtarbetet med regionalt tillväxtansvarig, länets kommuner och näringslivets branschorganisationer har intensifierats som följd av behov av samlat agerande när näringslivet mött nya utmaningar i samhällsutvecklingen. Detta för att bättre kunna identifiera behov samt koordinera våra respektive och gemensamma insatser och uppdrag i länet. Trenden och riktningen i länet upplevs som positiv och god. Den snabba omställningen, den i frekvens ökade samverkan och att vi både hanterat oväntade uppkomna situationer och samtidigt drivit våra huvudprocesser enligt plan gör att vi bedömer att verksamheten har uppnått utmärkt resultat under året. Om än inte alltid enligt ursprungsplanerad verksamhet för året.

Med tanke på den korta tid för förberedelser för arbete med omsättningsbaserat stöd till enskilda näringsidkare samt det resultat som vi sett över hela landet i hur snabbt handläggningen kunde komma igång och vilket beslutstakt som har hålls bedömer vi vår prestation som utmärkt.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen har vid samråd och beslut lämnat väl samordnade besked inom rimlig tid. Det har bidragit till att vägplaner och järnvägsplaner får en lämplig utformning. Verksamheten har sammantaget uppfyllt målen med ett gott resultat, både för Ostlänken och övriga infrastrukturprojekt. Utveckling har skett i positiv riktning när det gäller handläggningstider.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 5 5§ p 9		Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Enligt 5§ p. 5 i Länsstyrelseinstruktionen ska länsstyrelsen verka för att statens olika intentioner och målbilder implemeteras i samhällsutvecklingen via samhällsplanering.

Vidare ska länsstyrelsen enligt 5§ p.9 i sin verksamhet verka för att behovet av bostäder tillgodoses. Utifrån länsstyrelsens breda uppdrag med service, tillsyn och samverkan innebär det att en mängd olika verksamhetsområde berörs av uppgiften. Länsstyrelsens övergripande fokus för hantering av uppdraget är följande:

- Att Länsstyrelsen bidrar med kunskaps- och erfarenhetsåterföring om länets bostadsförsörjning genom samverkan med kommuner, bostadsföretag och andra regionala aktörer.
- Att handläggningen av Länsstyrelsens egna ärenden som gäller bostäder sker med god effektivitet och koordinering mellan berörda sakområden inom myndigheten.
- Att beredning av planärenden eller andra ärenden som gäller bostadsförsörjning sker i en bred tvärspektoriell anda med sikte på att lämna tidiga besked om planeringsförutsättningar eller andra villkor för bostadsbyggandet.

Länsstyrelsen har inom området stöd till boende och energiåtgärder i uppdrag att handlägga ansökningar om stöd till:

- Hyres- och studentbostäder, stöd till bostäder för äldre, stöd för renovering och energieffektivisering och bidrag för att sanera radon i egnahem.
- Stöd för investering i solceller och stöd för lagring av egenproducerad el.
- Stöd till hyresgäster som fått rabatt på hyran (uppdrag kopplat till coronapandemin).
- I arbetet ingår även uppföljning och tillsyn över vissa stöd.

Länsstyrelsen har också ett uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Länsstyrelsen arbetar sektorsövergripande utifrån ett statligt helhetsperspektiv. Det innebär att vi lyfter fram boende och bostadsbyggande som en strategiskt viktig fråga men också tar initiativ för hur en hållbar bostadsförsörjning ska samordnas med övriga statliga mål. Kunskapsöverföring och successivt förbättrade planeringsunderlag är viktiga delar av detta. Länsledningen lyfter regelbundet bostadsfrågor till diskussion vid olika möten, till exempel träffar med kommunledningar, länets riksdagsledamöter eller företrädare för näringslivet.

Huvudsaklig verksamhet i området är hantering av kommunala översikts- och detaljplaner samt annan förekommande samhällsplanering till exempel inom infrastrukturplanering, prövning av överklagade bygglov, främjande av bostadsplanering samt lantmäteriåfrågor avseende 3 kap fastighetsbildningslagen. Arbetet består till stor del i att samordna och avväga synpunkter inom myndighetens olika sakområden. Vi tillhandahåller för detta Planeringskatalogen som redovisar samhällsplaneringsinformation för kommuner, myndigheter och medborgare.

Länsstyrelsen prioriterar att utveckla en effektiv handläggning och god koordinering av alla slags ärenden som gäller bostadsbyggande och boende. För att ett bostadsprojekt ska kunna genomföras krävs en rad olika kontakter och myndighetsinsatser från Länsstyrelsen. Samråd och tillsyn av detaljplaner och översiktsplaner, överklagande av bygglov, allmänbevakning av lantmäteriärenden, tillsyn av kommunala strandskyddsdispenser, ansökningar om tillstånd eller dispenser enligt miljöbalken och kulturmiljölagen, ansökningar om statligt stöd till boende eller andra bidrag. Kommuner och företag som initierar byggande eller andra förändringar av bostadsbeståndet är beroende av att Länsstyrelsen ger snabba svar, både om regler och rutiner för ansökningar och att de ansökningar eller samråd som skickas in besvaras korrekt och inom utsatt tid. Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt för att utveckla bra handläggningsrutiner. För ärenden med överklagade bygglov som gäller nya bostäder har regeringen satt upp särskilda mål för handläggningstid. Inom andra ärendegrupper sätts egna mål upp.

Under året har arbetet prioriterats med handläggning och rådgivning inom kommunala detaljplaner, översiktsplaner och sedan länge upparbetade nätverk för dialog och rådgivning. Det sker till exempel via regelbundna samråd mellan Länsstyrelsen och kommunledningarna men även de kommunala samhällsbyggnadsförvaltningarna.

I den interna hanteringen av yttranden eller beslut i samhällsbyggnadsärenden bereds större ärenden regelbundet i en tvärspektoriell planberedning. Här ingår, förutom handläggare från plan, medarbetare från naturvård, kulturmiljö, lantbruk, miljöskydd, tillväxt, klimat, civil beredskap och räddningstjänst samt social hållbarhet. Syftet med beredningen är att den ska bidra till att Länsstyrelsens besked i plan- och bostadsbyggnadsärenden får en tvärspektoriell genomlysning.

Kommunala strandskyddsdispenser som berör byggnader och anläggningar prövas i samverkan med enheten för naturvård i syfte att avväga de tolkningsföreträden strandskyddslagstiftningen medger. Samprövningen mellan enheterna bidrar till en mer mångfacetterad lagtolkning.

Huvudsaklig process inom uppdraget stöd till boende och energiåtgärder är handläggning av ansökningar om stöd inom energi- och bostadssektorn.

Verksamhetens resultat

Länsstyrelsen arbetar för att stödja bostadsbyggandet i länet. Genom arbetet med den regionala bostadsmarknadsanalysen sker ett omfattande kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan Länsstyrelsen, kommunerna och andra aktörer. Ett större dialogseminarium kring länets bostadsmarknadsituation genomfördes i april under framtagandet av analysen. Arbetet med bostadsmarknadsanalysen sker tvärspektoriellt inom Länsstyrelsen med deltagande från samhällsbyggnad, social hållbarhet och regional tillväxt. Resultatet av analysen har också, under hösten, kommunicerats med Boverket och övriga län.

Länsstyrelsen har deltagit i arbetet med Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) som ska ersätta befintlig RUP (regional utvecklingsplan). Vi har under året genomfört ett flertal regelbundna möten med kommunala samhällsplanerare ofta via Skype på grund av pandemisituationen. Länsstyrelsen konstaterar att handläggartäffar, rådgivande möten i enskilda

ärenden och så kallade länsråd mellan respektive kommunledning och länsledning är effektiva metoder i syfte att belysa komplexa frågor och informera om statliga mål. Det kan till exempel röra den i länet tilltagande utmaningen vad gäller ianspråktagandet av åkermark för nybyggnation. I forum där tidig dialog mellan kommun och stat uppmuntras, utvecklas hanteringen av komplexa markanvändningsfrågor ofta positivt och bredare. Det skapar större förståelse för varandras perspektiv och bevakningsområden, vilket sedan kan följas upp i de yttranden som Länsstyrelsen lämnar formellt. I de fall där Länsstyrelsen i tidigt skede avråder från att fortsätta med till exempel planläggning eller då Länsstyrelsen överprövat kommunalt beslut till exempel att anta detaljplan, har processen präglats av förståelse för varandras roller i PBL-systemet (Plan- och bygglagen).

I syfte att stärka en socialt hållbar stadsplanering har Länsstyrelsen genomfört flera kunskapshöjande insatser riktade till kommuner och bostadsföretag, dels en konferens som ordnades i februari tillsammans med Linköpings universitet, dels en utbildning i trygghetsskapande stadsplanering som arrangerades tillsammans med Region Östergötland och stiftelsen Tryggare Sverige. Insatserna har väckt stort deltagande och intresse från kommuner och andra att jobba vidare med dessa frågor.

Myndigheten har även aktivt deltagit i havsplaneringen i samverkan med övriga kustlän i framtagandet av planeringsunderlag ett förslag till havsplan för Östersjön samt i projektet Coast4us. Effekten kommer även här att bli bredare angreppsmetodik på kommande kommunala och statliga planeringsinsatser.

Under hösten genomförde Länsstyrelsen det årliga kunskapshöjande seminariet för länets kommunala tjänstemän inom detaljplanering, översiktsplanering och bygglov rörande tillämpning av PBL. Även Boverket deltog i programmet och flera av Länsstyrelsens egna pågående projekt med anknytning till samhällsplanering presenterades. 11 av länets 13 kommuner var representerade. Det har lett till höjd kompetensnivå hos lokala tjänstemän och politiker i sakfrågorna. Även utbildning om PBL och kulturvärden har bedrivits med material från Boverket.

Länsstyrelsen har bedrivit riksintresserevideringar inom området kulturmiljövård. 15 av länets cirka 90 riksintresseområden för kulturmiljövård har varit föremål för revidering. Revideringarna har stor betydelse för den kommunala hållbara samhällsplaneringen.

Länsstyrelsen har under året fortsatt att förvalta den regionala redaktionen för Planeringskatalogen, en vital länsstyrelsegemensam funktion för att tillhandahålla planeringsunderlag till kommunerna.

Rådet för hållbara städer

(Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18)

I december 2017 inrättade regeringen Rådet för hållbara städer, ett forum bestående av elva statliga myndigheter samt Sveriges kommuner och regioner (SKR) och länsstyrelserna. Rådet har i uppgift att stötta kommunerna i arbetet med mål 11 i Agenda 2030 som behandlar långsiktigt hållbar stads- och samhällsutveckling. Rådet ska verka till maj 2022. Fram till dess ska en samlad åtgärdslista bestående av genomförda och planerade åtgärder som främjar en hållbar stadsutveckling presenteras på webbplatsen Hållbar Stad varje år.

Uppdraget från regeringen till Rådet för hållbara städer är att stärka kommunernas förutsättningar att utveckla levande och hållbara städer och samhällen. Utgångspunkterna utgörs av mål 11 i FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030, Strategi för levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling och propositionen Politik för gestaltad livsmiljö. I dessa mål och strategier lyfts behovet av att se till helheten och hur sociala, ekologiska och ekonomiska frågor hänger samman. Hur vi planerar, bygger och utvecklar våra städer och samhällen påverkar i princip samtliga delmål i Agenda 2030.

Varje år ska Rådet dessutom redovisa vilka åtgärder man ser som strategiskt viktiga för arbetet med hållbara städer, men som helt eller delvis ligger utanför de deltagande myndigheternas ansvarsområden. Det ska även lämnas förslag på eventuella stadsutvecklingsfrågor som behöver utredas.

Den 26 februari 2020 lämnade Rådet sin årliga rapportering av uppdraget till Regeringskansliet.

Rådets medlemmar har under år 2020 samverkat kring ett trettiotal åtgärder. Sex samverkansåtgärder har avslutats under året och övriga fortsätter under 2021. Flera möten har hållits med Rådets referensgrupper: Kommungruppen, Forsknings- och innovationsgruppen och Näringslivsgruppen. Rådet har också initierat respektive diskuterat samverka med bland annat satsningarna Viable Cities och Horisont Europa. Länsstyrelserna leder tre av rådets åtgärder och är deltagare i ett flertal av övriga genomförda åtgärder.

Rådet har även arrangerat ett antal gemensamma konferenser. I januari 2020 arrangerade Vinnova och Rådet konferensen Hur mobiliserar vi för ett hållbart samhälle? på ArkDes. På konferensen medverkade bland annat internationella experter och en övning i arbetsmetoden Mission genomfördes. I oktober 2020 genomförde Formas och Rådet en digital mål 11-vecka Så når vi Agenda 2030-målen om hållbara städer och samhällen. Totalt hölls 19 sessioner, 19 organisationer medverkade och cirka 2000 personer deltog varav många från kommuner. I december 2020 anordnade Länsstyrelsen i Uppsala län och Rådet en digital regional konferens på temat omställningskraft. Länsstyrelserna planerar att genomföra liknande konferenser i samarbete med rådet under 2021.

Rådets gemensamma webbplats www.hållbarstad.se har under året utvecklats i syfte att få en mer ändamålsenlig sida där kommunerna och andra aktörer lättare ska hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling. Den nya webbplatsen lanserades i december 2020.

Länsstyrelserna har i rådets arbete med god framgång poängterat vikten av att få en samlad och tydlig stat gentemot kommunerna samt betonat vikten av att Agenda 2030, i synnerhet mål 11, står i fokus för rådets arbete. Utifrån uppdraget och uppsatta mål bedömer länsstyrelserna resultatet som utmärkt.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	7,7	4,2	2,6
Årsarbetskrafter kvinnor	10,8	7,0	7,1
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	4 573	2 038	1 967
Antal beslutade ärenden	5 068	1 864	1 289
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	17	4	18
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	19 424	12 708	10 637
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	6 328	5 040	5 047
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	-51	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	7 288	3 995	2 425
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	5 808	3 724	3 164
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	-191

Antalet inkomna ärenden har ökat väsentligt under 2020. Den största delen av ökningen utgörs av ansökan om stöd till lokalhyresgäster 2 722 stycken. När det gäller stödet till solceller så inkom 988 ansökningar under 2020, att jämföra med 1 219 under 2019. Detta trots att det infördes ett stopp för ansökan den 7 juli. Ökningen i både årsarbetskrafter och verksamhetskostnader är också kopplat till hanteringen av stöd till lokalhyresgäster.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal överprövade detaljplaner som hävts	Platina ¹⁾	0	0	0
Förvaltning och skydd				
Antal antagna översiktsplaner (ÖP) samt ändringar och tillägg till ÖP	Platina ¹⁾ (ST 170, 171, 172)	3	4	0
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal underlag som skickas till kommuner enligt plan- och bygglagen 3 kap. 26 §	Platina ¹⁾ (ST 100)	2	0	6
Antal antagna detaljplaner	Platina ¹⁾ (ST 191, 192, 193)	63	24	53

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Antalet antagna detaljplaner skiljer sig åt mellan åren och styrs av inflödet av detaljplaner.

Prestationer och effekter

Under året har flera kunskapsseminarier ordnats i länet kring bostadsrelaterade frågor. I april arrangerades det årliga dialogmötet kring länets bostadsmarknadssituation där även resultatet av årets bostadsmarknadsanalys diskuterades. Två särskilda kunskapsseminarier har också genomförts med tema socialt hållbar boendeplanering, dels en konferens i februari som arrangerades tillsammans med Linköpings universitet samt några kommuner och bostadsföretag, dels en utbildning i tryggare stadsplanering som ordnades i december tillsammans med Region Östergötland och Stiftelsen Tryggare Sverige. I november genomfördes en PBL-dag, riktad till länets kommuner, där bostadsförsörjning lyftes fram. Vår bedömning är att denna form av återkommande mötespunkter för gemensamt kunskaps- och erfarenhetsutbyte om bostadsfrågor har bidragit till ett ökat engagemang och att fler initiativ tas till goda boendelösningar i länets olika delar.

Under 2020 har Länsstyrelsen också genomfört särskilda seminarier om hantering av vattenfrågor vid byggande i anslutning till jordbruksmark samt hantering av förorenad mark i planeringen. Sedan flera år tillbaka har vi arbetat med fördjupade riksintressebeskrivningar för kulturmiljö och vi eftersträvar att göra kommunerna delaktiga när statliga myndigheter tar initiativ till riksintresseöversyner. Vi uppmuntrar och stödjer kommunala initiativ för att ta fram lokala program för bland annat kulturmiljö, friluftsliv och avloppshantering. Målet med dessa insatser är att skapa bättre förutsägbarhet i den konkreta bostadsplaneringen, vilket vi också bedömer att det gör. De statliga målen lyfts fram av Länsstyrelsen i planprocessens tidiga skeden. Genom att ha ett brett tvärsektorielt deltagande i dialogen med kommunerna strävar vi också att så tidigt som möjligt förmedla viktiga planeringsförutsättningar till kommunerna, vilket gynnar effektiviteten i den fortsatta planeringsprocessen.

Verksamheten har bidragit till att den kommunala samhällsplaneringen via till exempel detalj- och översiktsplaner fått högre kvalitet och att statliga målbilder implementerats i den kommunala och privata planeringen.

Förvaltningsarbetet kring Planeringskatalogen ger resultat i form av att Länsstyrelsens medarbetare får en ökad medvetenhet om planeringsunderlag och att planeringskatalogen.se får en höjd relevans i samhället och bättre kvalitet. Detta kommer kommunala planerare som till exempel ska ta fram en ny översiktsplan till godo och det underlättar för Länsstyrelsens uppdrag att tillhandahålla planeringsunderlag.

Medverkan i övergripande projekt och uppdrag till exempel God gestaltad livsmiljö, Coust4Us och Vindkraftprojektet bidrar i stor utsträckning till att nationella och regionala målbilder till exempel inom Agenda 2030 och Miljökvalitetsmålen avsätts i projekten och höjer dess genomförandekvalitet.

Länsstyrelsen konstaterar trots det att den expansion som sker i och runt länets större tätorter i stort sker på produktiv åkermark. Länsstyrelsen har tagit fram rekommendationer, vars syfte är att påtala behovet av att undvika exploatering och expansion på produktiv åkermark av flera anledningar till exempel matförsörjningsorsaker, målkonflikter med landskapskonventionen och hållbar stadsplanering kopplat till markhushållning. Länsstyrelsen har informerat om dessa rekommendationer vid flertalet av de Länsamråd som genomförts med berörda kommunledningar. Länsstyrelsen ser dock inte direkt något trendbrott vad gäller detta och saknar regelrätta styrmedel inom ramen för planprocesserna att minska exploateringen av åkermark, vilket sannolikt behövs för att statliga markhushållningsperspektiv ska få genomslag i den kommunala planeringen.

Handläggning av ärendegruppen överprövning av strandskyddsärenden som rör bebyggelse är försenad. Effekterna märks i synnerhet för enskilda sökande i länet som inte fått sina ärenden

besvarade inom rimlig tid. Ett arbete med att se över de interna beredningsrutinerna har pågått i syfte att förbättra situationen. Nya interna rutiner införs i början av 2021 och kommer att effektivisera arbetet till tidsmässig fördel för de sökande.

Länstyrelsens insatser för att analysera och sprida information kring bostadsmarknaden i länet har betydelse för de enskilda kommunernas bostadsplanering.

Stöd till boende och energiåtgärder

Beslut har fattats för samtliga inkomna ansökningar om stöd till solceller enligt beslut om fördelning av medel från Energimyndigheten. Prioriteringen har medfört att handläggningstiden för utbetalning av beviljat stöd har ökat.

Stöd har utbetalats till 104 ägare av egnahem som under året vidtagit åtgärder som syftar till att reducera radonhalten till under fastställt gränsvärde.

Under året har två prioriterade uppdrag tillkommit med anledning av den pågående pandemin:

Stöd till lokalhyresgäster som får rabatt på hyran. Förordningen gäller endast t.o.m. 2020-12-31 och samtliga ansökningar som ska beviljas stöd har fått beslut och stödet utbetalt före årsskiftet.

För stöd till hyres- och studentbostäder har den uppdelning av pengapotter mellan storstad (75%) och övriga landet (25%) inneburit att Östergötland fortfarande väntar på medel för att bevilja stöd för projekt där ansökan var utredd och klar för beslut under våren.

För stöd till bostäder för äldre är handläggningstiden i genomsnitt ett år. Det beror i första hand på Boverkets bemyndigande. Det leder till att stödets attraktivitet minskar samt att antalet ansökningar är förhållandevis få. Den del av stödet som till ett mindre belopp kan beviljas för anpassningsåtgärder av bostäder har dock varit mer populär och fler ansökningar har inkommit som avser just denna del.

Resultatbedömning

Myndigheten har i vissa avseenden arbetat med bra och utmärkta resultat medan i andra avseenden har verksamheten varit i behov av utveckling.

Bra och utmärkta resultat har nåtts inom områdena handläggning, samråd och rådgivning gentemot kommuner och andra statliga myndigheter i olika samhällsplaneringsfrågor. Verksamheter som har prioriterats under året.

Vår övergripande bedömning är att vi kan leva upp till målen för effektiv handläggning inom de flesta områden. Eftersläpning av svarstiderna förekommer dock inom vissa ärendegrupper, vilket måste förbättras genom särskilda initiativ. Härutöver kan kvalitet och snabbhet förbättras inom de flesta ärendegrupper där vi under 2021 kommer att satsa på ökad digitalisering för att uppnå bättre effektivitet. För att underlätta hanteringen av tvärsektorielt komplicerade ärenden kommer en ny process för interna ärendeberedningar att införas under 2021.

Vi bedömer att verksamheten i stort lever upp till målen för planberedningen och vi anser att beredningen också bidrar till bättre samordning och ökad effektivitet i ärendehandläggningen. Vår avsikt är att utveckla beredningen genom att bredda innehållet så att fler typer av ärenden eller uppdrag av tvärsektorieell karaktär ska kunna tas upp. Fortsatta initiativ kan tas för att internt öka den generella kunskapen om förutsättningarna för bostadsbyggande.

Utvecklingsbehoven har föränletts av bemanningsprioriteringar till följd av vakanser i personalstyrkan under längre perioder av året. Utvecklingsbehov föreligger huvudsakligen inom de proaktiva arbetsfälten som till exempel bostadsförsörjningsfrågorna, fördjupat arbete med Planeringaskatalogen samt strandskyddshandläggning.

En sammanvägd bedömning av verksamheten är att den uppnått gott resultat. Trots ojämnheter i resultat är bedömningen att arbetet bedrivits under tillfredsställande former men att utvecklingspotentialen bör nyttjas kommande verksamhetsår.

Trend och riktning för 2021 går mot ökad implemetering av Länsstyrelseinstruktionens 5-6 §§, Agenda 2030 och Miljökvalitetsmålen i samhällsplaneringen och särskilda insatser planeras för det inför 2021.

Stöd till boende och energiåtgärder

Tillkommande uppdrag med anledning av coronapandemin har prioriterats och har slutförts inom utsatt tid. Det har inneburit att handläggningstiden för övriga stöd har ökat. Trots den långa handläggningstiden för vissa bostadsstöd bedömer vi sammantaget resultatet som gott.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
<ul style="list-style-type: none"> • 3§ p 6 • 5§ p 8 		

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens arbete med energi och klimat utgår från den energi och klimatstrategi som beslutades av Länsstyrelsen och Region Östergötland under 2019. Ett stort antal regionala aktörer deltog i framtagandet och Östergötlands Energi- och klimatråd hade en viktig roll som referensgrupp. Strategin bygger på både globala mål, Agenda 2030, samt de nationella mål som finns för området. Strategin ska fungera som en utgångspunkt för alla berörda aktörer samt bidra till att föra klimatarbetet framåt. Fem nya regionala energi- och klimatmål finns fastställda.

Länsstyrelsen har enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion 5 § p.8 i uppdrag att samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat. Enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete, ska alla myndigheter som omfattas av förordningen ha en handlingsplan för klimatanpassning. Handlingsplanen syftar till att nå de av myndigheten fastställda myndighetsmål. Till grund för handlingsplanens inriktning ska det också finnas en klimat- och sårbarhetsanalys.

Enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete ska en länsstyrelse också:

1. initiera, stödja och följa upp kommunernas klimatanpassningsarbete,
2. analysera hur länet och vid behov angränsande län påverkas av klimatförändringarna,
3. stödja och följa upp regionala sektorsmyndigheters klimatanpassningsarbete,
4. bidra till och ta fram underlag för ökad kunskap och planering, och
5. stödja arbete i älvgrupper.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Verksamhetens uppdrag består till stor del av samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser. En viktig del är också handläggning av olika typer av stöd såsom klimatinvesteringsstöd och stöd till installation av solceller samt att bidra till att åtgärder genomförs genom att driva eller delta i projekt för riktade insatser i länet.

Verksamhetens resultat

Länsstyrelsen har under året genomfört en klimat- och sårbarhetsanalys, lagt fast myndighetsmål inom klimatanpassningsområdet, samt tagit fram en handlingsplan för klimatanpassning för åren 2021 – 2025.

I enlighet med Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion ska Länsstyrelsen samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat. Ett exempel utgörs av arbetet med höjd beredskap i samband med fler smittor och ökat smittryck på djur som en konsekvens av att klimatet förändras. En inarbetad krisorganisation och uppdaterad epizootiberedskapsplan finns på plats. Läsveterinärerna deltar även i framtagande av nationell beredskapsplan för livsmedelskedjan.

Hur Länsstyrelsen har tagit sig an uppdragen enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete exemplifieras på följande sätt:

1. initiera, stödja och följa upp kommunernas klimatanpassningsarbete

Löpande dialog med kommunerna sker via kommunnätverk, som träffas några gånger per år.

Kommunernas klimatanpassningsarbete under 2019 följdes upp i början av 2020 via enkät. Resultatet rapporterades till SMHI, som sammanställer en nationell uppföljning.

2. analysera hur länet och vid behov angränsande län påverkas av klimatförändringarna

En klimat- och sårbarhetsanalys har genomförts under året. Resultatet av analysen visade att Östergötland behöver fokusera på områdena för mycket eller för lite vatten, biologiska och ekologiska effekter samt hög lufttemperatur.

3. stödja och följa upp regionala sektorsmyndigheters klimatanpassningsarbete

Under denna punkt råder oklarhet om vilka de regionala sektorsmyndigheterna är och hur deras verksamhet ska följas upp i relation till hur de centrala delarna av samma myndigheter följs upp.

4. bidra till och ta fram underlag för ökad kunskap och planering

Samordningsfunktionen för klimatanpassning granskar samtliga kommunala planer inom fysisk planering samt planerna för Ostlänken. En fördjupad vattenförsörjningsplan med fokus på dricksvattenförsörjning i ett förändrat klimat har tagits fram. För hantering av värmeböljor i välfärdsektorn finns nu checklistor och åtgärdslistor som kan användas av kommuner och regioner.

5. stödja arbete i älvgrupper.

Klimatanpassningsfunktionen är med som en integrerad del i älvgruppen för Motala Ström.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Energi och klimat (42)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	2,5	2,6	2,2
Årsarbetskrafter kvinnor	4,9	2,9	3,2
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	83	99	138
Antal beslutade ärenden	70	97	94
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	59	14	11
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	7 524	8 198	5 944
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	1 488	1 214	713
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	3 817	4 663	3 531
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	2 219	2 321	1 700
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	863	151	0

Minskningen av antalet inkommande och beslutade ärenden beror på färre inkommande ansökningar inom klimatklivet. Det är även inom klimatklivet som ej beslutade ärenden äldre än två år ökat. Det beror på att vi inväntar slutligt besked i flera ärenden.

Verksamhetskostnaderna har minskat sedan år 2019 vilket främst beror på färre bidragsfinansierade projekt inom verksamhetsområdet för energi och klimat. Verksamheten inom energi och klimatområdet har dock generellt ökat genom att vi deltar i fler projekt och har flera påbörjade projekt. Ökningen av årsarbetskrafter beror i huvudsak på justerad redovisning av tid mellan år 2019 och 2020. Den faktiska skillnaden är cirka 0,04 åa.

Ökningen i lämnade bidrag beror på projektengagemang där vi vidareförmedlar pengar till andra projektdeltagare.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Naturvårdsverket	1,25	1,63	2,60

Minskningen mellan 2018 och 2019 beror till största delen på att icke-publika laddningsstationer flyttades ur Klimatklivet till ett eget stödsystem. Under 2019 var dessutom Klimatklivet stängt för nya ansökningar under första halvåret på grund av den då gällande statsbudgeten. Två omgångar genomfördes under hösten 2019. Under 2020 genomfördes också bara två ansökningsomgångar eftersom en omgång fick ställas in på grund av det begränsade bemyndigandet. Under 2020 har vi fått in färre ansökningar och vi ligger på omkring snittet för hela landet.

Prestationer och effekter

Uppdraget har i hög utsträckning fullföljts genom egeninitierade aktiviteter, varav flera med stöd av medel som erhållits utöver den finansiering som tillhandahålls genom dispositionsrätt.

Under året har vi arbetet inom följande områden:

- Genomförande av energi och klimatstrategin genom framtagande av sex handlingsplaner inom strategins olika insatsområden. En handlingsplan är helt klar och arbete pågår för de övriga fem områdena. Arbetet med handlingsplanerna genomförs i bred samverkan med aktuella aktörer i länet och är en viktig del i vårt arbete med genomförandet av strategin. Handlingsplanerna kommer att än mer tydliggöra behov av åtgärder samt ange aktörer som behöver genomföra åtgärder för att vi ska nå målen i strategin. Ett resultat av detta är mer välförankrade projekt och åtgärder vilket ökar förutsättningarna för att åtgärder blir genomförda.
- Främja fossilfria transporter för personer och gods samt genomförande av plan för elfordon och förnybara drivmedel. Ett exempel på genomförd åtgärd är en steg-för-steg-metod för att hjälpa kommuner att etablera laddstationer, främst hemmaladdning.
- Arbeta med Klimatklivet och effektiva klimatinvesteringar.
- Öka andelen förnybar energi.
- Integrera klimataspekter i Länsstyrelsens övriga sakområden.

Energi- och klimatarbetet har, som tidigare år, bedrivits enligt indelningar och prioriteringar i länets energi- och klimatstrategi. Viktiga samverkansaktörer i arbetet är Region Östergötland, länets kommuner, Östergötlands Energi- och klimatråd och länets näringslivsaktörer. Dessa träffar vi på exempelvis rådsmöten, träffar med kommunernas energi- och klimatstrategier, branschträffar med näringslivet samt i vår löpande samverkan med Region Östergötland.

Utöver de uppdrag som följer direkt av regleringsbrev har Länsstyrelsen genomfört flera egeninitierade aktiviteter med stöd av externa medel som myndigheten på eget initiativ har erhållit. Nedan följer en kortfattad sammanställning av dessa projekt.

- Projektet Regional plattform för strategiskt energi- och klimatarbete där vi tillsammans med Region Östergötland utvecklar en långsiktig arbetsmodell för vårt strategiska energi- och klimatarbete med syfte att förtydliga våra gemensamma processer för att ytterligare öka åtgärdstakten i energi och klimatarbetet.
- Incitament för energieffektivisering (IEE), projektet syftar till att lyfta in energifrågor i miljötillsynen i små och medelstora företag.
- Tillsammans med Region Östergötland driver vi ett Energieffektiviseringsnätverk (EEnet, fas 2) där vi genom nätverksformen bidrar till att företag inom näringslivet bedriver ett mer aktivt energi- och klimatarbete
- Branschvisa vägledningar, ett projekt där vi tillsammans med två andra län har tagit fram tre vägledningar för energihushållning i livsmedelsindustri, träindustri samt en vägledning för energihushållning genom effektreduktion och nyttjande av restvärme. Dessa vägledningar kommer att underlätta för företag att genomföra energieffektiviserande åtgärder.
- Fossilfria transporter i Östra Mellansverige, ett projekt som omfattar 17 kommuner i tre län. Syftet är att stödja kommunerna i omställning till fossilfria transporter i den egna verksamheten, men också att effektivisera transportarbetet. I projektet bidrar vi bland annat med kunskapshöjande insatser till personer på kommunerna.
- Framtidens Solel 2.0, är en fortsättning på Framtidens Solel 1.0 med syfte att få små och medelstora företag att installera solel.

- Vindkraftsprojekt, vi har varit ett av tre pilotlän för framtagning av regionala planer för vindkraft. Resultatet kommer att ligga till grund för Energimyndigheten och Naturvårdsverkets vägledning i hur kommande regionala planer ska utformas.
- Projekt om avfallsförebyggande i tillsynen inom ramen för Miljösamverkan Östergötland där alla länets kommuner ingår.
- Zero Emission Hydrogen Turbine Center (ZEHTC) handlar om användande av vätgas.

Nedan ges några exempel på aktiviteter som genomförts under året för att öka integreringen av energi- och klimatfrågorna i våra övriga sakområden:

- Seminarium om energieffektivisering i kulturhistoriska byggnader.
- Ökat deltagande i den fysiska planeringen genom granskning av översikts- och detaljplaner samt deltagit i seminariet "Samhällsplanering utifrån ett barns perspektiv".

Den framtagna handlingsplanen för klimatanpassning innehåller inte bara interna mål för Länsstyrelsen, utan också exempel på åtgärder som skulle behöva genomföras av andra organisationer för att åstadkomma ett mer robust län. Förhoppningen är att handlingsplanen kan ge bred inspiration till att genomföra anpassning till ett förändrat klimat och att det också blir uppenbart att mycket av anpassningen med fördel kan ske i samverkan.

Ett kommunikationsmaterial riktat till kommuner och regioner för hantering av värmeböljor inom välfärdsektorn har tagits fram i ett SMHI-finansierat samverkansprojekt tillsammans med Linköpings universitet, Region Östergötland samt kommunerna Finspång, Norrköping och Linköping. Materialet, som består av checklistor och åtgärdslistor, har börjat användas i länet och det är fritt att använda för den som vill utanför länet.

Utåtriktade kunskapshöjande aktiviteter har ägt rum i viss omfattning. Som exempel kan nämnas medverkan på en bred beskrivning av olika samhällsutmaningar på seminarium ordnat av bland andra Östsvenska Handelskammaren och Region Östergötland där ett av områdena var klimatanpassning. Ett annat exempel är medverkan på evenemang inom ramen för Globala veckan i Linköping där sambandet mellan barnvänlig samhällsplanering och uppfyllande av flera globala hållbarhetsmål, inklusive klimatanpassning, presenterades.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens bedömning är att uppdragen inom området energi och klimat fullföljts väl under året. Vi har fått ställa in eller senarelägga vissa aktiviteter på grund av pandemin men har i övrigt utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten. Vi har genomfört de preciserade uppgifter som ålagts Länsstyrelsen samt fullföljt egeninitierade aktiviteter i hög utsträckning. Dessa aktiviteter har bidragit till att öka kunskapen inom energi och klimatområdet och vi har involverat, väglett och inspirerat berörda aktörer i det direkta energi- och klimatarbetet. Vi har även integrerat klimataspekter i andra processer internt samt genomfört åtgärder för att minska vår egen klimatpåverkan.

Inom klimatanpassningsområdet har framtagandet av en handlingsplan för myndigheten varit mest prioriterat. Handlingsplanen finns nu på plats och den bygger på en klimat- och sårbarhetsanalys som genomförts med bred medverkan från Länsstyrelsens olika verksamheter. Handlingsplanen syftar till att nå myndighetsmål inom området som också tagits fram under året. Utåtriktade kunskapshöjande inslag har förekommit i viss utsträckning, men har inte kunnat genomföras i planerad omfattning på grund av rådande pandemi.

Den sammantagna resultatbedömningen bedöms som gott.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 7	1A12	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länstyrelsen ska enligt regleringsbrev 1.A.12 redovisa hur vi inom respektive myndighets ansvarsområde bidragit till de nationella målen för kulturmiljöarbetet (prop 2012/13:96, bet 2012/13 r9, rskr 2012/13:273) respektive målet för arkitektur-, form-, och designpolitiken (prop 2017/18:110, bet 2017/18: CKrU1, rskr 2017/18:316). Länsstyrelsen redovisar uppdraget inkorporerat i följande kapitel.

Länsstyrelsen fokuserar övergripande mot att uppnå riksdagens nationella mål för kulturmiljöarbetet, för kulturmiljövården relevanta miljö kvalitetsmål och Agenda 2030-mål samt Riksantikvarieämbetets framtagna vision 2030 – nedan samlat kallat kulturmiljömålen. Huvuddelen av insatserna för att nå måluppfyllelse bygger på uppsökande internt arbete från enheten samt på handläggning av inkommande ärenden av olika slag, internremisser och utåtriktade insatser som till exempel förvaltning och kunskapspridning runt kulturresevat och besöksfornlämningar, information om god byggnadsvård samt utbildning och publicering i ämnet.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Arbetet för att nå kulturmiljömålen fokuserar kring följande: ärendehandläggning och tillsyn, kunskapsproduktion och informationsspridning, vård- och tillgängliggörandeinsatser, strategiskt arbete samt metodutveckling.

Myndighetens arbete spänner över ett flertal samhällsområden. Kärn- och profilverksamheter är kyrkoantikvarisk verksamhet, samråd och tillståndsprövning runt arkeologiska åtgärder, forn- och kulturlandskapsvård, skydd och vård av historisk bebyggelse, förmedlingsuppgifter, samhällsplanering genom PBL-beredning (Plan- och bygglagen) och kulturmiljövård i skog och runt vattendrag. En bred verksamhet bedrivs inom flera andra områden tack vare det statliga kulturmiljövårdsanslaget som dels brukas för bidragsgivning externt till byggnadsvårdsbidrag, dels tas i anspråk för Länsstyrelsens egeninitierade verksamheter.

Arkeologi och fornlämningar

Skydd av fornlämningar genom samråd och tillståndsprövning samt prövning av uppdragsarkeologisk verksamhet är en av de mer omfattande verksamheterna. Även ett stort antal ansökningar för skogsbruk kring fornlämningar har hanterats. Fornlämningarnas starka skydd enligt kulturmiljölagen ställer krav på effektiv handläggning för att samhällsbygget ska fortgå utan förseningar. Många arkeologiska insatser har gjorts som kan kopplas till Linköpings och Norrköpings innerstäder samt närområden där det råder ett högt exploateringsstryck, till exempel som en

konsekvens av infrastrukturprojekt som Ostlänken. Även byggnation av såväl bostäder, nya centrumområden som industritomter påverkar. Länsstyrelsen har stöttat Skogsstyrelsen ekonomiskt i dess granskning av forn- och kulturlämningar i skogsmark och eventuell registrering av dessa i Kulturmiljöregistret Fornsök.

PBL-hantering, kulturmiljövård, arkitektur-, form-, designpolitiken

Ytterligare en väsentlig del av myndighetens arbete för att uppnå regleringsbrev 1.A.12 är kopplat till insatser inom Plan- och byggnadsväsendet enligt Plan- och bygglagen. Myndighetens ordinarie översikts- och detaljplanearbete är en kärnuppgift för att implemetera kulturmiljömålen i de kommunala samhällsplaneringsprocesserna och få effekt fysiskt i kommunerna. Välbevarade brukade kulturmiljöer nära människors vardagliga livsmiljöer medverkar till kulturmiljömålets uppfyllelse.

Vi har även arbetat aktivt för att öka den lokal kompetensen i plan-, bygg och bostadsprocesser kopplad till kulturmiljömålen, plan- och bygglagen, miljöbalken och kulturmiljölagen via utbildning och samråd. Boverkets och länsstyrelsernas centrala utbildning för kommunerna har påbörjats och fortsätter 2021.

Länsstyrelsen har fortlöpande uppmärksammat målen för arkitektur-, form och designpolitiken i planeringsdialogen med kommuner och andra berörda aktörer. Frågan har lyfts i samrådsyttranden över översiktsplaner och detaljplaner och även i mer informella kontakter med kommunala tjänstemän och politiker. Inriktningen för arkitekturpolitiken har presenterats och diskuterats på flera kunskapsseminarier som har genomförts under året.

Efter ett framgångsrikt samarbetsprojekt år 2019 runt Agenda 2030 har Länsstyrelsen i samarbete med Region Östergötland och Östergötlands museum under året sökt och beviljats medel från Kulturrådet för ett treårigt projekt kallat Agenda 2030 och kulturarv. Myndigheten medfinansierar projektet. Det syftar till att likt Interreg-projektet SHARE (se nedan) implemetera kulturmiljövårdens effekter och betydelse i kommunal samhällsplanering och pedagogisk verksamhet i respektive kommun dock i en mer operativ inriktning än Shareprojektet.

Riksintresserevidering

Länsstyrelsen och kommunerna är i behov av aktuella beskrivningar för att i sin samhällsplanering kunna beakta de värden som utgör riksintresse för kulturmiljövården. Länsstyrelsen har sedan två år arbetat med revideringar.

Det kyrkliga kulturarvet

Länsstyrelsen tillståndsprövar ansökningar om ändring av kyrkliga anläggningar enligt 4 kap Kulturmiljölagen och samverkar enligt 2 § förordningen (1988:1188) om kulturminnen med de kulturminnesvårdande kyrkliga organen i länet. Det sker genom deltagande i Linköpings stifts regionala och lokala samrådsgrupper. Länsstyrelsen medverkar i processen då Svenska kyrkan beslutar om fördelningen av det statliga stödet till kyrkliga kulturminnen, KAE (kyrkoantikvarisk ersättning).

Kulturmiljö och vattenförvaltning

Under 2020 beslutade regeringen om en nationell plan för omprövning av Sveriges vattenkraft (NAP) för att förse den med moderna miljövillkor. Länsstyrelsen har ansvar för samverkansprocessen inför omprövningarna och med anledning av detta är behovet av kulturhistoriska utredningar och kunskapsunderlag för kulturmiljöer knutna till vattenkraftsanläggningar betydande. Det tvärssektoriella arbetet har i slutet av året förstärkts genom tillsättandet av en vattenantikvarie med fokus på NAP.

Byggnadsvård i länet

Länets kulturhistoriskt mest värdefulla bebyggelse värnas genom till exempel byggnadsminnesförklaringar som skapar juridiskt skydd, byggnadsvårdsbidrag som skapar ekonomiska möjligheter för att täcka kostnader för fördyrande restaureringar samt rådgivning i form av kursverksamhet och informationsspridning inom till exempel projektet Stärkt länsbyggnadsvård.

Kulturlandskapsvård och kulturturism

En väsentlig del av myndighetens arbete för att uppnå regleringsbrev 1.A.12:s del kring de nationella kulturmiljöpoltiska målen är kopplat till insatser inom skötseln av länets besöksvärda fornlämningar och kulturreservat. Den utgör även en väsentlig del för uppfyllandet av övriga kulturmiljömål.

Verksamhetens resultat

Nedanstående utgör även åiterrapportering för regleringsbrev 1. A.12.

Länsstyrelsen ser trots coronapandemin i länet en positiv trend som innebär ett generellt ökat intresse och beaktande av kulturmiljöfrågor i länet. Det kan bland annat mätas genom en långsamt ökande efterfrågan på Länsstyrelsens kulturmiljökompetens, samt ökande ärendeingång från år till år. Myndighetens arbete i syfte att uppnå de nationella kulturmiljöpoltiska målen genom förmedling och tillgängliggörande genomförs genom vård och informationsspridning för ett flertal kulturmiljöer som sköts som besöksobjekt samt genom bland annat publikationsstöd.

Länsstyrelsen ser goda effekter av att ärenden sambereds internt av medarbetare från flera kompetensområden. Kulturmiljöfrågor bereds därför regelbundet till exempel vid interna myndighetsplansamråd med flera enheter. Målsättning för vissa handläggningstider är beslutade nationellt av länsråden. I de flesta kärnområden av verksamheten nås bra måluppfyllelse, undantagen är nybildning av byggnadsminnen, lång handläggningstid för kyrko- och byggnadsminnestillståndsfrågor samt tillsyn av riksintresseområden. Under året har väntetiden för arkeologiska tillstånd ökat som en effekt av personalomsättning vilket föranlett prioriteringar och särskilda bemanningssatsningar. Hänsynsuppföljningar avseende skador på forn- och kulturlämningar i skogen visar på att fyra av tio lämningar skadas i samband med skogsbruksåtgärder. Ytterligare insatser bedöms behövas för att stoppa utvecklingen.

Ärendekategorin ”tillstånd till ändring av det kyrkliga kulturarvet” har stor ärendeinströmning och dras därför med lång handläggningstid trots att särskilda insatser bedrivits för att minska väntetiden. Det leder ibland till försenade underhållsåtgärder på Svenska kyrkans anläggningar vilket påverkar den tekniska byggnadsstatusen negativt. Det leder ibland till försvårande omständigheter för begravningsväsendet då tillståndsberedning för begravningsplatsers ombyggnation försenas. Köbildningen bidrar till att tillsynsverksamheten bedrivits på ett minimum till förmån för ärendehandläggning istället.

Efterfrågan på antikvarisk kompetens i ärendebedömningar har varit omfattande varför överläggningar i slutet av året resulterat i tillskapandet av en vattenantikvarisk tjänst kopplad till NAP. Naturreservatsbildning sker tidvis i områden där det traditionellt bedrivits olika former av mänskligt brukande i (så kallad hävd, till exempel i ängs- och hagmarker som slåtrats eller betats). Här sammanfaller ofta natur- och kulturmiljövårdens objekt och värden. Det är positivt att värdena skyddas som reservat men även av pedagogiska orsaker gentemot allmänheten. För att kunna implementera miljö kvalitetsmål, Agenda 2030:s målbilder och kulturmiljömål i reservat behöver den tvärssektoriella samverkan utvecklas. Resultatet skulle bli hävdvunna naturreservat som ligger bättre i linje med riksdagens målbilder för både naturvården och kulturmiljövården. Nationella direktiv för

reservatsnybildning behöver ses över i syfte att kunna inkludera kulturmiljövården i reservatsbestämmelser, så är inte fallet idag. Effekten blir att värdefulla kulturmiljöer lämnas oskyddade i ett naturreservat, till exempel kan det röra sig om bebyggelse kopplad till hävdvunnen mark till exempel fd lantgårdar vars brukande givit upphov till naturtypen i reservatet.

Lagskyddad bebyggelse i länet (byggnadsminnen enligt 3 kap KML) har bevakats genom tillståndsprövning. Inga nya byggnadsminnen har tillkommit. Annan kulturhistoriskt värdefull bebyggelse har uppmärksammats via sedvanlig hantering av kommunala detaljplaner inom myndigheten. Bidrag har tillhandahållits för vård av viktigare kulturhistoriska byggnader och anläggningar, företrädesvis lagskyddad bebyggelse till exempel, byggnader inom Borghamns hamn/kalkbrott, Bersbo gruvområde i Åtvidabergs kommun och Ljungs slottsanläggning i Linköpings kommun. Stort lokalt engagemang i restaureringsprojekt har visats vid Bersbo gruvlave, Häfla hammarsmedja och Tittut lusthus vid Marmorbrottet i Krokek. Ett mindre antal hembygdsföreningar har också erhållit byggnadsvårdsbidrag. Det lokala engagemanget är en viktig del i förverkligandet av kulturmiljömålen.

De ekonomiska stöden genom anslaget 7:2 för bidrag till vård av kulturmiljöer samt framtagande av kunskapsunderlag och Länsstyrelsens arbete med översyn av riksintressen för kulturmiljövården är centrala verktyg. Länsstyrelsen arbetar aktivt med utåtriktad information exempelvis via bidragsgivning till forn- och kulturlandskapsvård, bokutgivning om historiska miljöer samt skyltning för- och nätpublicering av besöksvärda kulturmiljöer. Länsstyrelsen avser dock inte bilda fler kulturreseervat av resursskäl. Riksantikvarieämbetet avsatte 1,5 miljoner kr i ersättning för arkeologiska insatser på Dagsmosse och 1 miljon kronor för arkeologiska insatser vid Ströja, Norrköpings kommun. Detta efter beslut från Länsstyrelsen enligt 2 kap KML (Kulturmiljölagen) om kostnadsbefrielse för de sökande. Ersättningen föranleddes i båda fallen av oväntade fynd av föremål och anläggningar i exploateringsområden.

Länsstyrelsen har beaktat tillgänglighetsfrågorna vid tillståndsgivning i lagskyddade kulturmiljöer men även lämnat bidrag till ett större pilotprojekt för fysisk tillgänglighetsanpassning i Skänninge medeltida centrum.

Kulturmiljömålen implementeras effektivt i väsentliga delar av myndighetens övriga verksamhet. Några exempel är omhändertagande av kulturhistoriskt värdefulla landskapsavsnitt inom naturreservatsbildning, allmänna gårdsstöd till lantbrukare för drift av lantbruk, landsbygdsutvecklingsstöd, arbete kring tillämpningen av plan- och bygglagen (PBL), samråd och informationsframtagande vad gäller vattentillsynen av dammar och miljöskyddssaneringar av till exempel äldre industriområden med höga kulturhistoriska värden.

Myndigheten upplever ändå att hänsynstagandet till kulturmiljömålen varierar kopplat till olika sektoriella målbilder och uppdrag, exempelvis inom vattentillsynsverksamheten genom Miljöbalken, naturreservatsförvaltning samt vid miljöskyddssaneringar i historiska områden. Arbetet med målimplementering skulle förutom det kunna effektiviseras ytterligare om andra sakområdets regleringsbrev kompletterades med varsamhetsbeaktande rörande kulturhistoriska miljöer -här till är inte regleringsbrevsuppdrag 3.B.6 tillräckligt. Ökad medeltilldelning inom miljöskydd, naturvård och landsbygdsutveckling ökar efterfrågan internt på antikvarisk sakkunskap. Finansiering från nationell nivå kommer ofta inte kulturmiljövården till del regionalt, trots en ökad efterfrågan på kulturmiljökompetens. Det kan till exempel noteras att kulturmiljövarsamhetskraven ökat inom vattentillsynsregelverken, likaså berörs fler kulturmiljöer då naturvården, miljöskyddet och landsbygdsutvecklingsverksamheterna expanderar. Detta försvårar i realiteten samordningen inom myndigheten, äventyrar värdefulla kulturmiljöer och bidrar inte till kulturmiljömålens uppfyllelse.

Länsstyrelsen har under året avslutat det mångåriga projektet Interreg Europe SHARE (Sustainable approach to cultural Heritage for the urban Areas Requalification in Europe). SHARE projektet har syftat till att hitta innovativa metoder att utveckla förvaltningen av kulturarv i stadsutvecklingsprocesser. Projektet har resulterat i höjd kunskapsnivå hos kommunala och regionala politiker och tjänstemän om de samlade målen och hur dessa kan tillämpas i till exempel samhällsplanering. Inom SHARE-projektet har granskats befintliga handlingsprogram för samhällsplanering och turism med Vadstena kommun som exempel. Metoden har haft för avsikt att påverka den kommande regionala utvecklingsstrategin (RUS) som Region Östergötland arbetar med. Länsstyrelsen kan se att resultaten påverkat arbetet i tidiga utkast till denna men arbetet med den regionala RUSen är inte färdigställt än.

I linje med ovanstående är Länsstyrelsens ärendearbete med stöd, rådgivning och tillsyn gentemot det kommunala samhällsplaneringsväsendet en väsentlig beståndsdel i att nå måluppfyllelse. Även nämnda informationsinsatser vid seminarier och i PBL- och Kulturmiljöutbildningen har haft betydelse för implemeteringen av frågorna i länets kommuner. Resultatet av arbetet är sammanfattningsvis gott, vi bedömer att kulturmiljövården kommer att tillmätas större betydelse, förstås bättre och väcka intresse och delaktighet efter att våra utbildningar avslutas vintern 2021. Länsstyrelsen har som ett led i främjandearbetet fortsatt bevilja kulturmiljövårdsanslag till framtagande av kommunala kulturmiljövårdsprogram. Under 2020 har Mjölby kommun arbetat med ett som avses antas som planeringsunderlag i kommunen. I februari genomfördes en välbesökt kunskapsdag om socialt hållbar och inkluderande stadsplanering med deltagande av både kommuner, Region Östergötland, bostadsföretag, Linköpings universitet och ideella organisationer. Under hösten har form-, design och arkitekturpolitiken tagits upp vid två särskilda seminarier inriktade på tillämpning av PBL, dels en PBL-dag som genomfördes i november, dels också nämnda utbildning om hantering av kulturmiljöfrågor i PBL i december. Samhällsbyggnadsdirektören har varit delaktig i Boverkets arbete med att ta fram vägledningmaterial om arkitekturpolitiken som nu finns presenterat på PBL kunskapsbanken.

Länsstyrelsen har tidigare tagit fram en regional landskapsanalys. Den sprids till kommunerna som inspiration och stöd för fortsatt arbete med översiktsplaner och annan planering. Länsstyrelsen bedömer att fortsatt arbete med att ta fram regionala planeringsunderlag skulle vara lämpliga fortsatta steg för att stärka arkitektur- och gestaltungsfrågorna i länets samhällsplanering. Det saknas idag till exempel ett aktuellt regionalt kulturmiljövårdsprogram för länet. Man kan tänka sig att Länsstyrelsen även skulle kunna bidra mer aktivt med framtagande och spridning av ett regionalt rådgivningsmaterial kopplat till arkitektur-, form-, och designmålen. Det skulle kunna göras digitalt och innehålla regionalt anpassade policys, exempelsamlingar och nätverksfunktioner. Länsstyrelsen skulle även kunna initera ett regionalt arkitekturråd i syfte att arbeta med frågan systematiskt på rådgivningsbasis.

Länsstyrelsen har tagit fram manus till 15 reviderade riksintressebeskrivningar under året. Inklusive dessa påbörjade revideringar kvarstår cirka 30 riksintressebeskrivningar att revidera. Revideringarna är efterfrågade av flera kommuner och det fortsätter under 2021–2022 i syfte att komma i fas med den nationella riksintresseöversyn av det juridiska systemet som pågår. Materialet har stor betydelse för den kommunala och statliga samhällsplaneringen i till exempel infrastruktursammanhang, detaljplanering och översiktsplanering.

Insatserna inom kulturlandskapsvården medför att allmänheten lättare kan ta del av länets fysiska kulturarv ute i landskapet. Det har utgjort ett väsentligt verksamhetsdelmål under rådande pandemi i syfte att erbjuda meningsfull fritid och bättre folkhälsa genom förebyggande utomhusvistelse, engagemang för äldre samhällsförhållanden och allmänhetens ökade delaktighet. Ett 60-tal sk besöksfornlämningar, två kulturreservat samt ett avtalsreservat har markvårdats genom skötselavtal

med markägare, berörda kommuner och entreprenörer. Vid 15 besöksfornlämningar i länet har Natur- och kulturguidningar genomförts på ett med anledning av coronapandemin anpassat sätt. Totalt har ca 500 personer deltagit vid guideaktiviteterna. Digitalisering av turistinformation gällande besöksmålen pågår och har delvis publicerats på Länsstyrelsens hemsida som besöksmål. I dagsläget är 36 besöksmiljöer publicerade på vår hemsida. Arbetet kan utvecklas vidare genom kvalitetssäkring av urvalet besöksobjekt, bättre platsskyltning samt interaktiva informationsmetoder och medveten marknadsföring till exempel i turism och friluftssammanhang. En urvalsrevidering avses startas kommande år.

Vårt externa samarbete med Region Östergötland och Östergötlands museum är mycket gott och har resulterat i projektstarten Agenda 2030 och kulturarv.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Kulturmiljö (43)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	3,5	4,1	4,1
Årsarbetskrafter kvinnor	5,4	4,3	4,1
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 383	1 241	1 239
Antal beslutade ärenden	1 336	1 385	1 002
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	43	47	38
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	14 223	13 578	13 093
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	3 960	3 836	4 013
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	7 399	7 099	6 651
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	2 864	2 643	2 430
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	9 576	7 292	10

Myndigheten upplever en tilltagande ärendeingång inom kulturmiljöområdet, ökningen är ca 11% jämfört med år 2019.

En projektsatsning har gjorts under del av året för att minska ärendebalansen inom gruppen avverkningsärenden med fornlämning. Under november till december har ca 180 ärenden avslutats. Genom effektiv handläggning klaras samhällsbygget men prognosticerade fortsatta ökning av antalet tillståndsansökningar år 2021, bland annat i samband med Ostlänkens byggande, väntas medföra handläggningsutmaningar.

Beredningen av ärenden om kyrkliga kulturminnen och byggnadsminnesändringsärenden har prioriterats genom korttidsanställningar av antikvarier under en del av året. Länsstyrelsen har under året gjort särskilda insatser för att minska handläggningstiderna av tillståndsansökningar för kyrkliga kulturminnen. Arbetet har varit framgångsrikt, 31 januari 2020 fanns 114 öppna ärenden, under året har 203 avslutats, 180 har inkommit under 2020 och den 31 december fanns 79 öppna ärenden.

Under året har även en satsning inletts i syfte att avluta den stora mängd öppna frågor om byggnadsminnesförklaring som varje år renderar ett flertal förklaringar till Justitiekanslern. Arbetet

som påbörjades under hösten inriktades mot beredning inför beslut i ett 10-tal ärenden vilka sedan avses beslutas om under början av 2021.

Fortfarande kvarstår otillfredsställande ärendebalanser inom områdena kyrkliga kulturminnen och nybildning av byggnadsminnen. Det av Kulturmiljövårdsforum nationellt initierade projektet Golvläggning av byggnadsminnesuppgifter till fastighetsdatasystemet som hanterat grundregistrering av administrativa uppgifter har därför inte kunnat prioriteras. Ett begränsat antal nya ansökningar om byggnadsminnesförklaring har inkommit till Länsstyrelsen. Vid årslutet väntar 37 öppna ärenden vilket motsvarar ca 2 års arbete för en handläggare. Länsstyrelsen har, förutom nämnda satsning mot ärendegruppen *Väckt fråga om byggnadsminnesförklaring*, valt att prioritera tillståndsansökningar för byggnadsminnen under året.

Under året har en person varit extraanställd via medel från Riksantikvarieämbetet på heltid för att arbeta med informationsprojektet Stärkt länsbyggnadsvård vilket påverkar siffrorna för bemanningsnivå. Likaså har vi under året haft fyra korttidsanställningar inom ramen för satsningar inom specifika ärendegrupper i syfte att avarbeta ärendebalanser. Vi har därför kunnat bibehålla beslutstakten i stort jämfört med förra året.

Ökningen av lämnade bidrag 2020 som Länsstyrelsen utbetalar är ett resultat av att vi i år utbetalat extraanslag från Riksantikvarieämbetet. Skillnaden mellan 2018 och 2019 beror på ändrad hantering på nationell nivå där medlen betalades ut direkt av Riksantikvarieämbetet.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal internremisser med kulturmiljöperspektiv	Egen statistik	900	900	600
Antal beslut om fornlämningsförklaringar	Platina ¹⁾	0	0	0
Tillsyn och kontroll				
Antal egeninitierade tillsynsinsatser (avverkningsärenden)	Platina ¹⁾	0	0	0
Antal egeninitierade tillsynsinsatser (byggnadsminnen)	Platina ¹⁾ (samt avseende år 2020 info från handläggare)	1	1	2

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Siffran 900 internremisser bygger på tidigare års statistik och en bedömning av hur internremissbelastningen var under hösten. Siffran bedöms trovärdig.

Tillsynsinsatser har byggt på händelsstyrd tillsyn och förekommer normalt regelbundet inom ramen för enskilda ärendens beredning. Under året dock i mindre omfattning på grund av coronapandemin.

Prestationer och effekter

Den omfattande mängd arkeologiska undersökningar som ofta uppmärksammas medialt i kombination med vårt aktiva arbete med förmedling runt våra utvalda besöksfornlämningar och kulturresevat ger bra effekter i linje med kulturmiljömålen.

Även arbetet med kulturmiljöanslaget ger mycket bra effekter i länet både i form av restaureringar av den mest värdefulla bebyggelsen men även till exempel som stöd i framtagande av olika typer av kunskapsunderlag. Det mest populära hos allmänheten år 2020 är vår finansiering av

borgforskningsboken Hemma på borgen samt Arkeologi i Östergötland. Det nationella bidragssystemet Allmänt handläggarstöd kulturmiljö (ASK-bidrag) har inneburit en modernisering av bidragshanteringen.

Länsstyrelsen har medverkat i flera nationella och regionala nätverk till exempel Kulturmiljöforum, samrådsgrupp för Vadstena stad bestående av bland andra Statens fastighetsverk (SFV) och Vadstena kommun, samrådsgrupp för Domkyrko- och slottsområdet i Linköping bestående av SFV, Linköpings kommun och Domkyrkoförsamlingen. Länsstyrelsen samverkar med Skogsstyrelsen på flera sätt vad gäller kulturmiljöhänsyn i skogen och ingår i strategiska nätverksgrupper både lokalt, regionalt och nationellt i syfte att minska skogsbrukets skador på forn- och kulturlämningar. Vi har även genomfört en riktad satsning i syfte att minska balansen av fornlämningsärenden i skogsmark kopplade till skogsbruk. Vidare har myndigheten varit aktiv i Östergötlands museums styrelse, Slotts- och Domkyrkomuseets styrelse, samt styrgrupp för Kulturarv Östergötland.

Deltagande i dessa grupper, constellationer och styrelser ger ömsesidig strategisk information och möjlighet till påverkan på tunga institutioners kulturmiljövårdsarbete i linje med kulturmiljömålen. Vi bedömer det som en framgångsrik viktig implemeteringsmetod.

Förmågan hos länets kommuner att hantera arkitekturfrågor är mycket ojämn. De större kommunerna, Linköping och Norrköping, har sedan länge utvecklade strategier för hur en medveten gestaltning ska användas för att skapa mervärden i de stadsutvecklingsprocesser som kommunen driver. Linköping har exempelvis antagit en prisvinnande tematisk översiktsplan för arkitektur i Linköpings Innerstad som ligger väl i linje med målen enligt propositionen 2017/18:110. Norrköping har arbetat med liknande styrdokument kopplade till större samhällsbyggnadsinitiativ, till exempel för Industrilandskapet och Inre hamnen i Norrköping.

Flera av de mindre kommunerna saknar å andra sidan möjlighet att bedriva ett strukturerat arbete med gestaltningsfrågor på grund av brist på kompetens och resurser. Länsstyrelsens insatser för att stödja särskilt de mindre kommunernas arbete skulle behöva förstärkas. Vi ser att flertalet kommuners möjlighet är begränsad att via planprocesserna och enskild bygglovprövning fullt ut påverka ny bebyggelses slutgiltiga utformning. Det gäller även då det handlar om att kunna påverka ombyggnation av befintlig bebyggelse så dess kvaliteter hanteras varsamt och kompletteringar görs med hög verkshöjd. Orsakerna till det kan sökas i dels byggprocessen i sig, dels i den komplexa lagstiftning som styr utformningsfrågor, hänsyn till kulturmiljövärden samt i prejudicerande domar rörande tolkning av varsamhetsbestämmelser och nybyggnation till exempel i och intill riksintresseområden för kulturmiljö. Länsstyrelsen efterlyser en samlad nationell bedömning kring funktionaliteten i gällande lagstiftning samt de processer som styr gestaltnings- och bevarandefrågor i den kommunala hanteringen.

För att komma längre med frågan regionalt skulle sannolikt riktade rådgivningsinsatser till enskilda kommuner vara till stor nytta. Det är Länsstyrelsens avsikt att söka lösningar för att i samverkan med kommuner och andra regionala aktörer åstadkomma sådana underlag. Länsstyrelsen ser också stora möjligheter att på ett tydligare sätt inkludera de arkitekturpolitiska målen i länets Agenda 2030-arbete.

Linköpings stiftsorganisation erhöll 28 611 tkr för Östergötlands län (67 % av Linköpings stifts ramanslag 42 900 tkr) som fördelades av staten för restaurering och underhåll till de kyrkoanläggningar som ligger i vårt län. Länsstyrelsen ska enligt kulturmiljölagen yttra sig över fördelningen i länet. Flertalet av församlingarnas beviljade ersättningar går till tillståndspliktiga åtgärder hos Länsstyrelsen enligt 4 kap. KML. Länsstyrelsen kan därför bilda sig en generell översiktlig bild av det kyrkliga kulturarvets underhållsstatus i länet. Generellt gör KAE god nytta och

medför god underhållsstatus, emellertid påtalar vissa församlingar begynnande ekonomiska utmaningar kopplat till kommande underhållsbehov i byggnadsbeståndet.

Det finns en utvecklingspotential inom vattentillsynen där utpekade kulturhistoriska värden har svårt att hävda sig med anledning av formuleringar i Miljöbalken. Här finns ett stort behov av centralt stöd från sektorsmyndigheterna samt förändrad lagstiftning som medger att de kulturhistoriskt värdefulla vattenmiljöerna ska utgöra juridisk bedömningsgrund. Bedömning sker idag utifrån ett absolut utrivningskrav i Miljöbalken av dammar vars tillstånd saknas trots att många anläggningar varit i drift flera hundra år. Vägledning vad gäller tolkningen av 2 kap. KML kopplat till dammar som saknar tillstånd (och därmed räknas som övergivna, jämför 2 kap. 1 § KML) behövs. I dagsläget rivs och förvanskas omfattande bitvis mycket värdefulla kulturmiljöer i våra vattendrag med statligt stöd. De regelverksförändringar som genomfördes 2018 för befintliga dammar vid kraftverk är positiva i sammanhanget men otillräckliga.

De för NAP-arbetet idag tillgängliga kunskapsunderlagen finns samlade på Länsstyrelsens hemsida och karttjänst samt genom GIS-skikt via Länsstyrelsens geodatakatalog. Att tillgängliggöra informationen bidrar till att exempelvis verksamhetsutövare, kommuner och allmänhet får möjlighet att ta del av denna och kan beakta värden vid vattendrag i större utsträckning.

Projektet Stärkt länsbyggnadsvård har pågått men har kraftigt påverkats av coronapandemin, inga publika insatser har kunnat genomföras. Arbetet har inriktats mot planering för framtida genomförande. Fördjupade samråd med flertalet länsparter har dock genomförts lyckosamt och medfört ökat engagemang för frågan i respektive organisation. Konsekvensen blir att värdefulla byggnader och miljöer uppmärksammas, vilket ger goda förutsättningar för bevarande, bra vård och kunskapsförmedling av dessa miljöer. Ytterligare en effekt kommer att bli att den samlande kraft som Länsstyrelsen kan utgöra i arbetet med bevarande och utveckling av stora delar av länets kulturhistoriska bebyggelse växer.

I sammanhanget kan nämnas samverkan med Kulturmiljöforums RUS-grupp (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) som internutbildar och förmedlar värdefull omvärldsinformation om bland annat miljömåluppfyllelse och tvärsektorielt arbete som kulturmiljömålen. Myndigheten menar att funktionen är mycket viktig att upprätthålla och bör stärkas ytterligare då den utgör ett utmärkt stöd i måluppfyllelsearbetet.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning är gott inom kulturmiljöområdet.

Det råder generellt högt ärendetryck, främst inom ärenden kopplat till fysisk planering. Myndigheten upplever stor extern och intern efterfrågan av tjänster inom kulturmiljöområdet, exempelvis inom samrådsförfrågningar, tillståndsärenden och bidragsansökningar. Länsstyrelsen bedömer att målen är uppfyllda inom områdena tillståndsprövning/ärkeologi, byggnadsvårdsbidrag, tillståndsprövning av byggnadsminnen, forn- och kulturlandskapsvård med därtill anknuten förmedlingsverksamhet samt inom samhällsplanering till exempel planhantering och Ostlänkenprojektet. Inom området kulturmiljövård i skogen levereras förväntade prestationer i stort. Dock har myndigheten inte nått målet med handläggningstid avseende arkeologiska tillståndsansökningar, nybildning av byggnadsminnen och riksintressen kulturmiljö.

Mångårigt samarbete med ett flertal externa och interna parter ger relativt goda resultat på totalen. Enskilda tydliga förbättringsområden finns, varför myndigheten bedömer att utvecklingsbehov föreligger. Det gäller företrädesvis inom verksamheterna kyrkliga kulturarvet, nybildning av byggnadsminnen och vattentillsyn.

Krishantering och skydd mot olyckor

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 8 7§		

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens uppdrag och mål inom verksamhetsområdet krishantering och skydd mot olyckor innefattar:

- Minska sårbarheten i samhället och bevaka att risk- och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen.
- Ansvara för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen, samt vid behov utse eller överta kommunal räddningstjänst.
- Ansvara för tillsyn (fram till 31 december), rådgivning och stöd till kommunernas arbete med skydd mot olyckor.
- Upprätthålla en tjänsteman i beredskap med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera.
- Tillse att det finns en förmåga att omgående kunna upprätta en ledningsfunktion för bland annat samordning, information och kommunikation samt efter regeringsbeslut prioritering av internationella och statliga resurser i länet.
- Vara sammanhållande för krisberedskapsplanering i länet inklusive stöd och uppföljning av kommunernas och Regionens arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Utveckla Länsstyrelsens förmåga att uppfylla åtaganden som högsta civila totalförsvarsmyndighet och verka för att största möjliga försvarseffekt uppnås.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Risker och ökad robusthet i samhällsplaneringen hanteras genom myndighetens planberedning, i riskspecifik samverkan med offentliga och privata aktörer för information och samordning av åtgärdsbehov exempelvis kopplat till översvämnings- och skogsbrandsrisker samt i myndighetsutövning genom handläggning av exempelvis skyddsobjekt och föreskrifter för eldningsförbud.

Förmåga kopplat till räddningstjänst och sanering skapas genom planer, överenskommelser om räddningsledare, utbildning och övning.

Tillsyn och uppföljning genomförs genom så kallad skrivbordstillsyn samt tillsyns- och uppföljningsbesök. Rådgivning och stöd i skydd mot olyckor genom information, utbildning och samordning av åtgärdsbehov.

Myndighetens egen krishanteringsförmåga upprätthålls genom planverk, utbildning, övning och lärande av hanterade händelser. Mycket av lagstiftningen och mandat kopplat till höjd beredskap utreds i samverkan med både lokala, regionala och nationella aktörer.

Övergripande sammanhållning av planering och för krisberedskap och civilt försvar genomförs genom aktörsgemensamma planverk och rutiner, utbildning och övning.

Samverkan i länet före, under och efter samhällsstörningar genomförs enligt den överenskomna samverkansstrukturen Samverkan Östergötland.

Länsstyrelsen ansvarar för Regionala rådet för krisberedskap och skydd mot olyckor där landshövdingen är ordförande.

Verksamhetens resultat

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Krishantering och skydd mot olyckor (45)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	8,2	5,3	5,5
Årsarbetskrafter kvinnor	10,5	5,7	5,2
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	305	289	202
Antal beslutade ärenden	250	276	154
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	14	3	30
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	25 431	17 201	17 884
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	11 621	8 073	6 110
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	5
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	6 713	4 800	7 540
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	7 097	4 327	4 229
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	0	0	0

En ökning av antalet årsarbetskrafter och verksamhetskostnader inom verksamhetsområdet avser arbetet med krishantering av coronapandemin. Myndigheten har utifrån detta omprioriterat arbete inom andra bidragsfinansierade områden för att kunna hantera arbetet med coronapandemin. Myndigheten har fått ökade medel för insatser inom bland annat utökad testning.

Antalet ej beslutade ärenden äldre än två år visar en viss uppgång vilket beror på pågående projekt.

Verksamhetsområdet har inga resultatindikatorer.

Prestationer och effekter

Krisberedskap

Länsstyrelsen bedriver uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. Under året har uppföljning genomförts i fem av länets tretton kommuner. Därutöver har avstämningsmöten genomförts med ansvarig tjänstemän i sex kommuner.

Länsstyrelsen har även gett stöd genom dialog med kommuner, både i samband med framtagandet av styrdokument samt vid återkoppling av beslut efter uppföljning. Dessutom har erfarenhetsträffar med beredskapssamordnare eller motsvarande i kommunerna och i Region Östergötland genomförts vid två tillfällen.

Av det som framkommit vid uppföljningar och dialoger ser Länsstyrelsen positiva effekter. Länsstyrelsen bedömer att tydligheten har ökat i kommunernas styrdokument. Majoriteten av länets kommuner har en etablerad samverkan med aktörer inom sitt geografiska område. Länsstyrelsen för löpande dialog med länets beredskapssamordnare om hur kommunerna kan utveckla arbetet inom ramen för det geografiska områdesansvaret. Kommunerna får även stöd genom det arbete som görs på regional nivå med att systematiskt upprätthålla kontakt och dialog med olika aktörer i länet som verkar både lokalt och regionalt.

Det finns överlag ett behov i länets samtliga kommuner att utveckla arbetet med WIS (webbaserat informationssystem) och Rakel. Detta handlar bland annat om att skapa en redundans i organisationen genom att rätt funktioner och tillräckligt antal personer har förmåga att hantera dessa verktyg.

Länsstyrelsen bedömer att majoriteten av länets kommuner har en etablerad samverkan med aktörer inom sitt geografiska område, bedöms ha en förmåga att ta fram en samlad lägesbild vid en händelse samt kunna samordna information till allmänheten vid en händelse.

I länet finns en aktörsgemensam inriktning och plan för utveckling av krisberedskap och civilt försvar för perioden 2019-2022. Planen har förankrats och beslutats med berörda aktörer i länet genom samverkansstrukturen Samverkan Östergötland. Planen innehåller övergripande inriktning, tidsatta mål med tillhörande aktiviteter för det arbete som görs gemensamt i länet, inklusive Länsstyrelsens stöd till kommunerna. Arbetet i länet har fortskridit och utvecklats i enlighet med denna plan. Dock har den pågående pandemin påverkat takten på genomförandet av vissa åtgärder. En revidering av planen har påbörjats under hösten 2020 med beaktande av den rådande situationen.

Länsstyrelsen har under året kontinuerligt genomfört möten med krisberedskapsaktörerna i länet inom ramen för strukturen Samverkan Östergötland. Effekterna av denna samverkan är positiv och har stärkts i och med hanteringen av rådande pandemi. Länsstyrelsen genomför även månatliga sambandsprov i Rakel och WIS med aktörerna på regional nivå och där samtliga aktörer inom ramen för Samverkan Östergötland deltar.

Länsstyrelsens hantering av coronapandemin

I hanteringen av coronapandemin har Länsstyrelsen haft en sammanhållande och samordnande roll inom ramen för sitt geografiska områdesansvar. Länsstyrelsen har haft en krishanteringsstab sedan i slutet av februari för att säkra samordning, informationsutbyte och gemensam inriktning av de åtgärder som har behövt vidtas i länet. Länsstyrelsens samordning har omfattat kommuner och andra aktörer i Samverkan Östergötland, samt även dialoger med näringslivet och delar av civilsamhället.

Länsstyrelsen har tillsammans med främst kommunerna i länet utvecklat lägesbildsarbetet och fått en bättre helhetssyn på nuläget och kommande utmaningar. Samordning och koordinering av kriskommunikation har hanterat många frågeställningar i en tid av osäkerhet. Länsstyrelserna och det gemensamma samordningskansliet har sammanställt lägesbilder en till två gånger i veckan och levererat en avvikelserapportering varje vecka till Regeringskansliet. Lägesbilderna har även delgivits flera centrala myndigheter bland annat Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB),

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Lägesbilderna har legat till grund för beslutsfattande på flera nivåer och samordning av kommunikationsfrågorna över länsgränser.

Länsstyrelsen har också samordnat arbetet i länet med prioritering och omfördelning av skyddsutrustning samt stöttat uppbyggnaden av en kommungemensam inköpsorganisation med ett länsgemensamt lager. Under november och december gav länsledningen vägledning och genomförde löpande bedömningar av vilka samhällsviktiga verksamheter i länet som skulle ges företräde till provtagning för aktiv smitta av Covid-19.

Den strategiska samordningen i länet har till del kunnat uppnås tack vara regelbundna samverkansmöten mellan landshövdingen och länets kommundirektörer, regiondirektören samt möten med statliga myndigheter och näringslivsrepresentanter.

Länsstyrelserna har fått ett flertal uppdrag under pandemin:

- Regelbundet redovisa lägesbilder till regeringen och MSB om situationen i länet.
- Länsstyrelserna ska följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd enligt ny lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19.
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, riktlinjer och råd för inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Samordna lägesbilder av kommunernas bedömningar och åtgärder för att förebygga social problematik och utsatthet.
- Sprida information och goda exempel på åtgärder vid en identifierad bristfällig efterlevnad av rekommendationer, riktlinjer och råd vid inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Handlägga stöd som riktar sig specifikt till enskilda näringsidkare som har fått ett större omsättningstapp.
- Stöd för sänkta hyror i utsatta branscher.

Civilt försvar

Länsstyrelsen bedriver ett aktivt arbete i uppbyggnaden av totalförsvaret. Arbetet består såväl i uppbyggnad av den egna förmågan i syfte att stärka myndigheten som högsta civila totalförsvarsmyndighet, som i planering och stöd till Försvarsmakten samt stöd till kommunerna, Region Östergötland och andra aktörer i länet.

Under året har Länsstyrelsen bland annat arbetat med kontinuitetsplanering och analyserat och utvecklat myndighetens krigsorganisation. Länsstyrelsen har också påbörjat arbetet med beredskapsplanläggning, såväl enskilt som tillsammans med andra aktörer.

Genom de åtgärder som vidtagits på säkerhetsskyddsområdet har myndigheten ökat sin förmåga att verka och samverka enligt de krav på sekretess och robusthet som krävs för ett effektivt arbete med civilt försvar. Det behov av att kommunicera säkerhetsskyddsklassificerad information som uppstått i samband med hanteringen av pandemin har påskyndat införandet av det nya signalskyddssystemet Signe. Planering och ramar för gemensamt incidentnätverk inom södra militärregionen som ökar förmågan till hantering av skyddsvärd information har under året påbörjats. På grund av pandemin har tidsplanen för införandet påverkats.

Under våren genomfördes övningsaktivitet ett och två i Totalförsvarsövningen (TFÖ). Viktiga lärdomar från övningen har kunnat användas under arbetet med coronapandemin, exempelvis behovet av samverkan mellan beslutsfattare på strategisk nivå. Övningsaktivitet tre ställdes in med anledning av hantering av pandemin. Under hösten har ett visst planeringsarbete

kringgövningsaktivitet fyra genomförts. Under senare delen av året genomfördes den första aktiviteten inom övningsaktivitet fyra.

Länsstyrelsen har också genomfört en totalförsvarskonferens som ett led i att stödja kommuner och andra aktörer samt samverka med näringslivet. Temat för konferensen var totalförsvarsplanering och erfarenheter från coronapandemin. Genom totalförsvarskonferensen har Länsstyrelsen nått ut till ett stort antal aktörer, bland annat företrädare från näringslivet i Östergötland.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag 3B7 och 3B9 sker i särskild ordning.

Skydd mot olyckor

Länsstyrelsen bedriver tillsyn av kommunal räddningstjänst enligt 5 kap 1§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Under året har tillsyn genomförts vid fem kommuner och ett förbund.

Beslut om att dammanläggningar som ska omfattas av bestämmelserna för farlig verksamhet enligt 2 kap. 3 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor och 2 kap. 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor har fattats för två dammanläggningar.

Länsstyrelsen utfärdade beslut om eldningsförbud vid två tillfällen.

Länsstyrelsen ansvarar för skogsbrandbevakning med flyg och har för det tagit fram en plan. Planen beskriver hur uppdraget att utföra skogsbrandsbevakning med flyg i länet 2020 ska utföras. Vidare beskrivs samverkan med uppgifter om ansvar och roller för olika aktörer.

I samband med att skopande flygplan stationerades i Sverige tog en grupp representerande länsstyrelserna fram ett stöd till inventering av vattendrag.

Länsstyrelsen hantera flera risker kopplade till länets vattendrag, kust mot Vättern och skärgård mot Östersjön. Ett urval är: samordna i Älvgrupp Motala ström med tillhörande avrinningsområde, framtagande av en riskhanteringsplan avseende höga flöden och skyfall för Norrköpings kommun utifrån EU:s vattendirektiv, varit värd för MSB:s nationella konferens om oljeskadeskydd samt deltar i skärgårdsrådet avseende risk för brand.

Arbetet med de nya beredskapszonerna vid en kärnenergiolycka har påbörjats tillsammans med berörda länsstyrelser vilket bedöms kräva omfattande arbete med framtagande av gemensamma och egna planverk, utbildning, övning och informationsinsatser under 2021-2022.

Inom fysisk planering i översiktsplaner och detaljplaner samt i arbetet med Ostlänken är säkerställande att riskfrågor/perspektiv beaktas en viktig uppgift.

Slutligen har utbildning av länets aktörer inom Konsekvensbaserade vädervarningar genomförts vid ett tillfälle under året.

Resultatbedömning

Krisberedskap

Länsstyrelsen bedömer arbetet med krisberedskap i länet som utmärkt och att det fortsätter utvecklas i en positiv inriktning. Att säkerställa en effektiv samverkan och samordning hela vägen från skadeplats till lokal och regional krisledning när en olycka utvecklas till en samhällsstörning är en utmaning. Resultatet utifrån den uppföljning av kommunerna som bedrivs visar på att kvaliteten på framtagna risk- och sårbarhetsanalyser och styrdokument inom området har ökat. Detta har i sin tur bidragit till ett mera systematiskt arbete med att identifiera risker och att i styrdokument omhänderta de åtgärder som behöver vidtas.

Resultatet av den utvecklade samverkan i länet, särskilt i samband med hanteringen av coronapandemin, har inneburit att samverkan har stärkts och att systematiken har ökat i den gemensamma planeringen. Samordningen under coronapandemin har bidragit till kortare ledtider och snabb spridning av aktuell information. Samordningen har även bidragit till en gemensam kontaktyta gentemot andra myndigheter och Regeringskansliet. Länsstyrelserna har fått fler regeringsuppdrag under pandemin och där vi tillsammans har stärkt länsstyrelsernas anseende och förtroende. Tillsammans med Region Östergötland och kommuner har vi hanterat konsekvenserna av coronapandemin vilket ökat förmågan och skapat motståndskraft för framtida prövningar. Med anledning av coronapandemin har dock vissa delar, både i kommunernas planering och i den länsgemensamma, inte kunnat genomföras och har därmed fått skjutas framåt i tiden.

Civilt försvar

Krisberedskapen utgör en bra grund för Länsstyrelsens åtaganden i det civila försvaret, men det kvarstår stora utvecklingsbehov för att möta de dimensionerande utgångspunkter som beskrivs i inriktningen för Totalförsvaret 2021-2025.

Länsstyrelsen bedömer att hanteringen av pandemin påverkat totalförsvarsplaneringen. Pågående utvärdering av både den interna och den externa hanteringen bedöms ge lärdomar som i förlängningen får en positiv effekt på krigsorganisationen.

Länsstyrelsen bedömer att den gemensamma planeringen kring Försvarmaktens behov av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster behöver konkretiseras från framförallt Försvarmaktens sida. Arbetet med näringslivet behöver utvecklas men för det behöver regeringen skapa tydligare incitament för näringslivets delaktighet, och det krävs en bättre samordning mellan myndigheter på lokal, regional och nationell nivå.

Skydd mot olyckor

Trots påverkan av coronapandemin har myndighetsutövning och verksamhet där riskfrågor behöver hanteras kunnat genomföras. Den verksamhet som omfattar skydd mot olyckor bedöms fungera utmärkt och ligger väl framme i det egna arbetet och i det tvärsektoriella såväl inom myndigheten som externt.

Arbetet med de nya beredskapszonerna har skapat förutsättningar för en större samordning kring beredskap och planverk vilket i sin tur kommer att medföra en ökad samverkansförmåga.

Samtliga kommuner och förbund har handlingsprogram som motsvarar krav enligt lag och föreskrifter. Den kommunala räddningstjänstens förmåga har ökat då alla har avtal om bakre ledning. Medvetenheten och kunskapen kring det förebyggande arbetet för ett likvärdigt skydd har ökat.

Förmågan att hantera bränder i skog och mark har förbättrats under året och är kanske bättre än de någonsin har varit tidigare.

Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 9 6§	1A2-1A7 1B1	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens övergripande uppdrag beskrivs här och de mål och uppdrag som är utgångspunkten för specifika åiterrapporteringskrav tas i relevanta delar upp under resultat och prestationer.

Länsstyrelsens uppdrag är att verka för att de nationella målen får genomslag i länet samt att verka för att generationsmålet för miljöarbetet samt att de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås. I Länsstyrelsens arbete ingår att föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling, stödja kommunerna med kunskapsunderlag samt utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram med bred förankring i länet.

Länsstyrelsen har även ansvar för att utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta kunskapshöjande och sektorsövergripande samt att främja samverkan mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet i syfte att samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser inom natur, vatten samt miljö- och hälsoskydd.

Vidare ska Länsstyrelsen genomföra den statliga miljöpolitiken och därmed främja länets utveckling samt genom miljöövervakning, uppföljning och utvärdering följa tillståndet i länet.

Länsstyrelsen har härutöver ansvar som prövningsmyndighet, tillsynsmyndighet och tillsynsvägledande myndighet för att utföra de uppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt oss inom miljöbalken och dess föreskrifter samt EU:s förordningar och direktiv inom miljöområdet.

Enligt länsstyrelseinstruktion 14§ ska Länsstyrelsen i Östergötland också ha en Miljöprövningsdelegation som är beslutsfattande i prövningsärenden.

I regleringsbrevet för 2020 har länsstyrelserna erhållit särskilda mål och åiterrapporteringskrav för följande områden vilka också är de som merparten av rapporteringen fokuserar på.

- Arbetet med förorenade områden som är lämpliga att sanera för byggande av bostäder samt stöd och information till kommunerna och andra aktörer om möjligheterna till bidrag.
- Arbetet med att stödja kommuner och lokala aktörer som erhållit bidrag för åtgärdssamordning mot övergödning att vidta åtgärder för att förbättra det lokala åtgärdsarbetet i relevanta avrinningsområden.
- Arbetet med att förebygga introduktion och spridning av invasiva främmande arter.
- Arbetet med regionala handlingsplaner för grön infrastruktur för att stärka de ekologiska sambanden i landskapet mellan skyddade och på andra sätt bevarade områden och biotoper, samt konsekvenserna för och hur hänsyn tas till äganderätt och markvärden.

- Arbetet gällande översynen av bevarandeplanerna för de Natura 2000-områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft, samt
- Arbetet med genomförandet av den nationella prövningsplanen för omprövning av vattenkraft.
- Arbetet med att samordna och leda det regionala arbetet avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogrammen för hotade arter, artbevarande, tätortsnära natur, lokala naturvårdsprojekt samt vilt- och rovdjursförvaltning.

Verksamhetens huvudsakliga processer

De uppdrag som här återrapporteras för år 2020 berörs summerat av samtliga ovan nämnda huvudprocesser:

- Tillstånd och prövning
- Tillsyn och kontroll
- Förvaltning och skydd
- Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

Verksamhetens resultat

Verksamheterna har under 2020 vuxit jämfört med 2019 tack vare ökade anslag. Summerat har ärendebalansen ökat något under året och det kan delvis förklaras med de förändringar som myndigheten gjort för att lösa uppgifter kopplat till coronapandemin.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet (50–58)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	34,6	30,8	29,9
Årsarbetskrafter kvinnor	54,4	53,5	56,4
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	3 269	3 160	3 116
Antal beslutade ärenden	3 145	3 293	2 895
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	222	163	248
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	121 974	113 136	114 382
varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	26 677	22 993	16 952
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	67 826	64 307	72 356
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	1	173	0
- varav OH	27 471	25 662	25 074
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	89 450	118 553	51 832

Ökningen av äldre ärenden beror till stor del på omprioriteringar i verksamheten kopplat till arbete med corona-relaterade uppgifter. Områden som särskilt drabbats är miljöövervakning samt tillsyn av förorenade områden.

Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen för år 2019 avser främst stora saneringar av förorenade områden. Det har fortsatt lämnats bidrag till saneringar under 2020 men med lägre belopp än föregående år.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Antal av det totala antalet miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är äldre än 10 år ⁵⁾	NIKITA ¹⁾	151	-	-
Tillsyn och kontroll				
Andel tillsyn (tim) totalt i förhållande till länets behovsutredning (%)	Agresso ²⁾	66	59	61
Andel miljötillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Platina ³⁾	69	75	82
Andel vattentillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Platina ³⁾	38	19	19
Andel naturtillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Platina ³⁾	38	52	43
Andel tillsyn förorenade områden (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Platina ³⁾	120	246	247
Täckningsgrad för tillsyn miljöfarlig verksamhet (miljötillsynsavgift/kostnad, %) ⁵⁾	Platina ³⁾ / Agresso ²⁾	127	-	-
Förvaltning och skydd				
Antal besökare i nationalparker och av Länsstyrelsen utvalda naturreservat	SkötselDOS ⁴⁾	48 016	55 625	67 286
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Genomsnittligt genomförd tillsynsvägledning per kommun (timmar)	Agresso ²⁾	238	275	193

1) Länsstyrelsens system

2) Ekonomisystem, Länsstyrelsen

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

4) Naturvårdsverkets system

5) Ny indikator för 2020, jämförbara siffror för 2019 och 2018 har inte tagits fram.

Besökssiffrorna är från naturum Tåkern som är det område där vi har kontinuerlig räkning av besökare. Trenden är nedåtgående inne på naturum men överlag har vi sett ett ökat besökarantal i våra naturreservat under 2020, vi har dock inga beräkningar som verifierar detta.

Andel tillsyn inom området förorenade områden är för åren 2018 och 2019 betydligt högre tack vare finansiering från EU-projektet Insure där Länsstyrelsen arbetade med utveckling av tillsynsarbete samt genomförande av tillsyn inom förorenade områden.

Täckningsgrad för miljötillsyn: Att täckningsgraden är större än 100% förklaras av att Länsstyrelsen Östergötland tog in statliga avgifter för tillsyn av miljöfarliga verksamheter (Länsstyrelsens tillsynsobjekt) motsvarande 4,8 mnkr samtidigt som tilldelade resurser på förvaltningsanslaget för tillsyn över miljöfarlig verksamhet endast uppgick till 3,7 mnkr. En skillnad som skulle kunna överbryggas med riktade medel, vilket Statskontorets belyser i sin utredning "Översyn av avgiftssystemet för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken" (2020:23).

Prestationer och effekter

Sanering av förorenade områden, åtgärder för ökat bostadsbyggande

I det löpande arbetet med granskning av kommunernas översiktsplaner har vi arbetat med att identifiera och uppmärksamma kommunerna på nya objekt som skulle kunna bli aktuella för bidraget framöver. Länsstyrelsen har tagit fram ett klickbart WebbGIS med underlag för fem kommuner. Syftet med verktyget är att identifiera och visa de utvecklingsområden i kommunala översiktsplaner där det finns förorenade områden som också kan vara lämpliga objekt för bidraget.

Under 2020 har Mjölby kommun fått fortsatt stöttning i sitt arbete med att ta fram en ansökan om bidrag för etapp 2 av Svartå strand. Genom dialog och information har Länsstyrelsen bidragit till att kommunen kommit långt med förberedelser för ansökan.

Vi har genomfört ett par möten med Motala kommun under året där möjligheterna till bidrag för bostäder vid Gamla Motala verkstad har diskuterats. Länsstyrelsen har arbetat med ansvarsutredningen samt levererat underlag och svarat på frågor om förutsättningarna för bidraget.

Som en del av uppföljningen av hur det går för våra kommuner i deras arbete med förorenade områden har vi frågat om de har några objekt som kan bli aktuella för bostadsanslaget. Ett par nya möjliga objekt har identifierats genom detta.

Mjölby kommunen räknar med att skicka in ansökan om bidrag för etapp 2 av Svartå strand under första kvartalet 2021. Motala kommun jobbar för att skicka in en ansökan om bidrag för Gamla Motala verkstad under 2021.

Ett par nya möjliga objekt har identifierats vid uppföljning av kommunernas arbete med förorenade områden. Med hjälp av framtaget WebbGIS kan lämpliga objekt för bostadsanslaget enkelt identifieras och översiktligt studeras i fem av länets kommuner.

Åtgärdssamordning mot övergödning

Östergötland har stora problem med övergödning i länets sjöar, vattendrag och kustvatten. Åtgärdsarbetet för att motverka övergödningen i Östergötlands län är en stor utmaning och det finns ett stort behov av samordning av olika regionala och lokala åtgärdsinsatser, som genomförs utifrån en mängd överlappande mål och uppdrag och av olika aktörer.

Under 2020 har Länsstyrelsen utvecklat myndighetens tvärsektoriella samarbete för att minska övergödningen. Genom LEVA-projektet (lokalt engagemang för vatten) och Länsstyrelsens tvärsektoriella grupp "Actiongruppen" har samordningen mellan avdelningar och enheter förbättrats och underlättats. Actiongruppen har haft månatliga möten för att diskutera projekt, finansieringsmöjligheter och former för operativt samarbete. I Actiongruppen ingår medarbetare som arbetar med vattenförvaltning, miljöövervakning, vattenverksamhet, dricksvatten, tillsyn och prövning inom miljöskydd och Greppa Näringen.

Samarbetet mellan Greppa Näringen och LEVA-projektet har utvecklats genom gemensamma vattendragsgrupper i prioriterade områden. Här har även det nära samarbetet mellan LEVA-projektet och LOVA-stödet (Lokala vattenåtgärder) kunnat samordnas med projekt som ej passat in i Greppa Näringen.

Länsstyrelsen har arbetat samordnat med att förbättra det lokala åtgärdsarbetet tillsammans med kommuner och andra lokala aktörer i länet. Insatserna har genomförts i utvalda avrinningsområden.

De utvalda avrinningsområdena har hög belastning av näringsämnen och är intensiva jordbruksområden. I hög utsträckning har projekten fullföljts genom aktiviteter med stöd av Havs- och vattenmyndighetens 1:11 anslag. Länsstyrelsen bidrar även till att åtgärder genomförs genom att aktivt söka extra projektmedel från olika håll för att driva eller delta i åtgärdsprojekt (internationella, nationella, regionala och lokala) för riktade insatser i länet. Arbetet har bland annat resulterat i att:

- Länsstyrelsen har delat ut 16,2 miljoner i LOVA-stöd till olika lokala projekt. Stödet är fördelat på 27 nya projekt, där nio av projekten är kopplade till våtmarker och fosfordammar i jordbrukslandskapet i de utvalda avrinningsområdena. Åtgärderna förväntas minska näringsbelastningen och bidra till att god ekologisk status uppnås.
- Elva av LOVA-projekten har initierats eller fått hjälp av LEVA-gruppen. Totalt har LEVA haft kontakt med ca 100 lantbrukare som efterfrågat råd om åtgärder, vilket visar att projektet har fått stort genomslag hos länets lantbrukare.
- Det har startats upp fyra nya vattendragsgrupper med lantbrukare i områden med stora övergödningssproblem.
- Sju nya åtgärdsplaner har eller håller på att färdigställas för de vattenförekomster som har sämst ekologisk status med avseende på näringsämnen.
- Vi har beviljats två nya åtgärdsprojekt (Lillån resp. Vikbolandet) som kommer att genomföras tillsammans med lokala aktörer under 2021.
- Under året har vi tillsammans med flera andra län arbetat med internbelastningsprojektet som syftar till att kartlägga sjöar med förhöjd internbelastning av näringsämnen. Vi är även med i de internationella projekten SEABASED, som fokuserar på åtgärder i kusten, och AGRIFUTURE som handlar om vattenhantering inom jordbruket.
- Utökad miljöövervakning, vattenprovtagning och provfisken har genomförts i en rad vattenförekomster för att följa upp genomförda åtgärdsinsatser och för att få ett bättre kunskapsunderlag för planeringen av framtida åtgärder.

Invasiva främmande arter

Länsstyrelsen har under 2020 startat upp arbetet med att förebygga och förhindra spridning av invasiva främmande arter. Vi har deltagit i Naturvårdsverkets och HaV:s infosatsning med temat hur vi kan förhindra att invasiva arter sprids i naturen.

För att underlätta och förbättra samordning av insatser och informationsspridning har vi skapat en extern samverkansgrupp med representanter från länets kommuner. En extern samverkansyta har tagits fram för att ytterligare främja och underlätta samverkan såväl mellan kommuner som mellan Länsstyrelsen och kommunerna.

I oktober fick vi in rapporter om att den svarthuvade snigeln, en art som är ny i Sverige, fanns i länet. Vi gick därför ut med ett pressmeddelande med information och en uppmaning till allmänheten att rapportera in fynd i artportalen. Vi genomförde sedan en kartläggning av beståndet av svarthuvade snigel med hjälp av specialtränade hundar vid två tillfällen under hösten 2020. Vi gick ut med ett uppföljande pressmeddelande i november 2020.

För att få mer information kring utbredningen av den kinesiska ullhandskrabban har vi skickat ut ett informationsblad till yrkesfiskare med uppmaning om att rapportera in fynd av kinesisk ullhandskrabba till Artportalen eller Rappen, samt avliva djur som de får upp som bifångst.

Vi deltar även i sjögullsnätverket, en länsamverkansgrupp kring inventering/bekämpning av sjögull i sjön Sommen.

Länsstyrelsen kan delegera ansvaret för att vidta åtgärder mot invasiva främmande arter till kommuner som begär det. Hittills har ingen kommun i Östergötland meddelat att de vill överta ansvaret för detta arbete.

De pressmeddelanden vi gått ut med har fått stor spridning i press och på sociala medier under 2020. Vår uppmaning att rapportera in svarthuvad snigel i artportalen har resulterat i 18 nya rapporterade förekomster av svarthuvad snigel i artportalen.

Grön infrastruktur

Under året har Länsstyrelsen arbetat aktivt för att öka förståelsen och etableringen av begreppet grön infrastruktur genom kommunikationsinsatser internt på Länsstyrelsen, med kommunerna, skogliga aktörer, universitet, markägare och markägarorganisationer genom korta inslag på aktörernas möten. Länsstyrelsen har också anordnat ett digitalt dialogmöte där aktörer från samtliga aktörsgrupper nämnda ovan deltog.

I samverkan med Skogsstyrelsen har en regional strategi för formellt skydd av skog fastställts.

Länsstyrelsen har påbörjat genomförandet av den regionala handlingsplanen. Det främsta resultatet av årets arbete är ett tydligare landskapsperspektiv både i myndighetens egen verksamhet och i den vägledning som vi bidrar med i planeringen av mark- och vattenanvändning. Nya kartunderlagsmaterial för skog har tagits fram under året och finns tillgängligt digitalt via karttjänstportaler. Detta har möjliggjort en bättre prioritering av åtgärder och är en tydlig utgångspunkt för samverkan med myndigheter, kommuner, markägare och andra aktörer.

En gästutställning har producerats och visats på naturum Tåkern under andra halvan av året. Den heter "Den sjätte globala massutrotningen".

Det tar lång tid innan man ser resultat i naturen av kommunikationsinsatser runt grön infrastruktur, men vi kan se att medvetandegraden om grön infrastruktur har ökat som en direkt följd av många möten och dialoger med både interna och externa intressenter. Vi märker att det fungerat genom att vi får fler kontaktförfrågningar av de intressenter vi haft möten med, vi blir inbjudna att delta i ärendehandläggning, workshops/utbildningar, paneldebatter, distriktsråd med mera.

Samtalsklimatet har ändrats i samverkan med representanter för areella näringar, man är nu mer accepterande inför att handlingsplanen för grön infrastruktur är fastställd.

Konsekvenser för äganderätt och markvärden kan uppstå när kunskapsunderlagen som tas fram inom arbetet med Grön infrastruktur används i myndighetsbeslut. Eftersom underlagen är på landskapsnivå syftar de inte till att peka ut enskilda områden eller markägare. Underlagen ligger inte ensamma till grund för ett beslut utan används tillsammans med andra kunskapsunderlag. Konsekvenserna vid ett myndighetsbeslut kan bli både positiva och negativa för äganderätt och markvärden.

Konsekvenser för markvärden kan även uppstå om privata organisationer, till exempel certifieringsorgan, använder sig av kunskapsunderlagen på ett sätt som påverkar markägaren. Detta har Länsstyrelsen ingen rådighet över.

Bevarandeplaner för Natura 2000 koppla till omprövning av vattenkraft

Under året har Länsstyrelsen satt ihop en arbetsgrupp för uppdraget med att revidera bevarandeplaner för Natura 2000-områden som påverkas av omprövningen av vattenkraft. Vi har gjort en översyn av områdena som eventuellt kan behöva en revidering med avseende på den

nationella planen för omprövning av vattenkraft. Länsstyrelsen har kommit fram till att elva områden eventuellt kan komma att påverkas av revideringen.

Nationella planen för vattenkraft

Den 25 juni tog regeringen beslut om prövningsgrupper och tidsplan för omprövningar svenska vattenkraft (den nationella planen). Länsstyrelsen har bland annat i uppdrag att initiera samverkan inom respektive prövningsgrupp med verksamhetsutövare, intresseorganisationer samt berörda kommuner och myndigheter. Länsstyrelsen har under 2020 initierat och arbetat med samverkan inom prövningsgrupperna Söderköpingsån, Norr Bråviken, Kustområde mellan Söderköping och Valdemarsvik samt Vindån. Verksamhetsutövare i dessa prövningsgrupper ska lämna in ansökan om omprövning till mark- och miljödomstolen senast 1 februari 2023. Vi har även deltagit i samverkan i prövningsgrupperna Nyköpingsån (1 feb 2023) och Kilaån (1 feb 2022) som leds av Länsstyrelsen i Södermanlands län. Utöver detta har Länsstyrelsen tagit fram kulturmiljöunderlag för prövningsgruppen Norr Bråviken. Länsstyrelsens beredningssekretariat har bidragit med underlag till Vattenmyndighetens arbete med att ta fram förslag till miljö kvalitetsnormer, undantag och kraftigt modifierade vatten som ska ut på samråd i mars 2021. Arbetet har resulterat i att vi:

- Byggt upp en organisation för det interna och externa arbetet med omprövning av vattenkraften, vilket innebär att vi står väl rustade för att effektivt klara vårt uppdrag enligt fastlagd plan.
- Vi har tagit fram och sammanställt ett omfattande kunskapsunderlag kopplat till olika prövningsgrupper och deltagit vid utbildningar, vilket sammantaget resulterat i ökat kompetens.
- Vi har deltagit vid flera nationella samverkansmöten med andra myndigheter och fonden. Syftet med dessa möten har varit att säkerställa ett likartat arbetssätt och att fördela ansvaret mellan olika aktörer.

Samordna och leda det regionala naturvårdsarbetet

Vi har genom såväl löpande arbete som särskilda arrangemang och träffar samverkat med länets kommuner, Skogsstyrelsen, Region Östergötland samt ideella, offentliga och privata aktörer inom den gröna sektorn. Samverkan har med hänsyn till rådande pandemi ofta fått ske digitalt, vilket både medfört begränsningar och möjligheter. Vi har inte kunnat samla vårt Naturvårdsråd under rådande omständigheter. Sammantaget har pandemin medfört att vi inte har kunnat arbeta så mycket med den utåtriktade verksamheten som vi planerat. Pandemin har å andra sidan medfört att intresset för friluftsliv hos allmänheten ökat.

En träff med fokus på områdesskydd med representanter från länets kommuner har genomförts i fält under hösten. Information kring pågående reservatsprocesser och läget inom området hotade arter var några av punkterna under dagen.

Ytterligare ett samverkansforum har startats upp med kommunerna för att diskutera frågor kopplade till skötseln av den skyddad naturen. Vi har reviderat och beslutat en regional strategi för formellt skydd av skog i Östergötland i samarbete med Skogsstyrelsen.

Vi har aktivt spridit information till lokal och regional media som uppmärksammat vårt arbete och spridit information om värdefull natur till allmänheten. Samordning av länets natur- och kulturguidningar har bidragit till att 233 guidningar har genomförts av olika aktörer. Verksamheten vid naturum Tåkern är en viktig del i Länsstyrelsens arbete med att sprida information om natur och miljöfrågor. En krysslista för länets naturreservat har tagits fram för att ge utflyktstips och möta det ökade intresset för natur och friluftsliv.

Målet för de stora rovdjuren, varg, lo och kungsörn för Östergötlands del, utgår från det nationella målet för den svenska rovdjurspolitiken att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska finnas

i ett så stort antal att de långsiktigt kan finnas kvar i den svenska faunan, samt att arterna kan sprida sig i sina naturliga utbredningsområden. Detta samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomiska hänsyn tas. En viktig del är att skapa förståelse och acceptans för rovdjurspolitiken och rovdjuren genom information. Länsstyrelsen ska också redovisa rovdjursstammarna inom länet genom att genomföra inventeringar.

En reviderad förvaltningsplan för lodjur, varg och kungsörn i Östergötlands län har godkänts av Viltförvaltningsdelegationen.

Licensjakt på lodjur för att balansera stammen till förvaltningsmålet har genomförts under mars 2020. Med anledning av stor oro för föryngringen av varg under 2019 har flera informationsmöten med tamdjursägare, allmänheten och jägare hållits. Beslutet om skydds jakt på en varg skapade en intensiv debatt som påverkade medarbetarnas arbetsmiljö negativt och tog mycket tid i anspråk från annan viltförvaltning. Flera informationsmöten om rovdjur och rovdjurspolitiken har hållits för olika sammanslutningar under 2020 vilket har medfört ökade insatser.

Under året har Länsstyrelsen antagit en regional friluftstrategi; *Naturnära vägar till hälsa, hållbar tillväxt och utveckling- Regional strategi för att nå friluftslivsmålen i Östergötland 2020–2030*. Strategin har tagits fram i nära samverkan med Region Östergötland, Skogsstyrelsen och länets kommuner och aktörer verksamma inom friluftsliv. Länsstyrelsen har påbörjat framtagandet av den interna handlingsplanen som har sin utgångspunkt i friluftstrategin. Handlingsplanen ska syfta till hur Länsstyrelsen ska samverka och leda det regionala friluftslivsarbetet för att uppfylla de övergripande målen till 2030.

Länsstyrelsen har påbörjat arbetet med att sprida friluftstrategin i länet. Det hölls bland annat ett föredrag under PBL-dagen där syftet och målet av strategin lyftes.

Länsstyrelsen har fortsatt samverka med Region Östergötland, Skogsstyrelsen och länets kommuner och aktörer verksamma inom friluftsliv genom det regionala friluftslivsarbetet. Stort fokus under året har varit arbetet inför Friluftslivets år 2021. Flera digitala möten har hållits under året och under hösten hölls ett fysiskt inspirationsmöte. Genom Interregprojektet Lakesperience har Länsstyrelsen samverkat med Region Östergötland, Kinda och Linköpings kommuner samt företagare inom friluftsliv och naturturism kring Kinda kanal. Genom möten och erfarenhetsutbyte regionalt och internationellt har områdets stärkts som lokal och internationell destination. Länsstyrelsen har bidragit med att ta fram informationsblad med vandringskartor, vilket gynnat det regionala friluftslivet under pandemin. Vi har även informerat och fått genomslag i media.

Länsstyrelsen samverkar även med Naturvårdsverket och Svenskt friluftsliv i arbetet och planeringen inför Friluftslivets år. Länsstyrelsen planerar genomföra flera aktiviteter under projekttiden.

Långtidseffekterna av det positiva uppsvinget som friluftslivet fått i och med pandemin bedöms gynna arbetet till att förankra friluftslivet som en strategisk fråga till beslutsfattare.

Länsstyrelsen deltar även i flera lokala och regionala nätverk och råd. Bland annat Natur- och friluftslivsrådet som leds av Region Östergötland, ”Sätt Norrköping i Rörelse” som leds av Norrköpings kommun samt ”Överenskommelsen” som leds av Region Östergötland.

Arbetet med LONA (Lokala naturvårdssatsningar) innebär att vi informerar och erbjuder stöd och hjälp inför projektansökningar och under projektens genomförande. Vi stöttar både administrativt genom projektansökansprocessen och med biologisk kompetens kring olika projektidéer.

Under året har vi samarbetat med flera stora skogsägare, bland annat Boxholms Skogar, Holmen Skog, Linköpings Stift och Sveaskog kring insatser för hotade arter. I landmiljöer har skötsel- och

restaureringsinsatser för hotade arter under 2020 fokuserat på ädellövsmiljöer, vildbin, stängsling av fällor i värdefulla betesmarker, samt några arter som Östergötland har ett särskilt ansvar för, till exempel trumgräshoppa. Åtgärderna genomförs i samverkan med markägare och andra viktiga aktörer.

Det har också genomförts informationsinsatser i form av medverkan i media och föredrag, till exempel till länets golfklubbar om hur de kan gynna vilda pollinatörer.

Samordning av länets natur- och kulturguidningar har bidragit till att 3 360 personer fått ökad kännedom om länets natur- och kulturvärden.

Under 2020 beslutades om totalt 3 344 350 kronor till 17 nya LONA-projekt i 8 av länets 13 kommuner. Projekten berör bland annat inventeringar, tillgängliggörande av natur för allmänheten, tillgänglighetsanpassning av skyddad natur, biologisk mångfald, kartläggning av invasiva främmande arter, ekosystemtjänster, anläggande av våtmarker, restaureringen av sandmiljöer och restaurering av tätortsnära betesmarker.

Länsstyrelseinstruktion 3 § p 9 om naturvård samt miljö- och hälsoskydd

Tillsynen av miljöfarlig verksamhet och tillsyn enligt Sevesolagstiftningen har påverkats av coronapandemin, där fysiska besök till stor del har ersatts av digital tillsyn. För att på bästa sätt kunna bedriva relevant tillsyn har vi deltagit i nationella forum med andra länsstyrelser angående anpassningar för företagen och också fokuserat på dialog med företagen.

I tillsynen enligt Sevesolagstiftningen har vi under år 2020 organiserat oss på ett mer hållbart sätt genom att tydliggöra ansvar och rutiner för hur vi utför vårt uppdrag. Detta för att med kontinuitet kunna bedriva vårt uppdrag och säkerställa att verksamheten kan löpa på vid eventuella personal- och verksamhetsförändringar.

Länsstyrelsen redovisar årligen tillsyn, intäkter och kostnader för Sevesoverksamheter till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Detta styrs i enlighet med Förordningen (2016:986) om avgifter för tillsyn av åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. MSB sammanställer och gör en årlig uppföljning av utförd Seveso tillsyn och resultatet redovisas till regeringen i april varje år.

Tillsynsvägledning till kommunerna om miljöfarlig verksamhet och förorenade områden har till stor del bedrivits genom Miljösamverkan Östergötland (MÖTA) där alla länets kommuner ingår. Vi har tillsammans med kommunerna varit med i projekt om avfallsförebyggande i tillsynen och värmepumpar inom förorenade områden. Vi har också samordnat MÖTA inspektörsträff där närmare 200 inspektörer från samtliga kommuner i Östergötland deltog tillsammans med Länsstyrelsen. Vi har också startat ett diskussionsforum för Covid-19 på MÖTA:s samarbetsyta för att snabbt kunna hantera corona-relaterade frågor. Vidare har vi också via MÖTA samordnat uppdraget om smittskydd.

Den särskilda satsningen på ökad tillsyn vid avloppsreningsverk har fortsatt under 2020. Vi har förbättrat underlagen för nationella rapporteringar och genomfört tillsynsbesök.

Förorenade områden, efterbehandling

Inom förorenade områden har ett nytt regionalt program tagits fram för 2021-2023. Nya regionala mål för den kommande perioden har formulerats och antagits för inventering, undersökningar, åtgärder, ny teknik och tillsynsvägledning. Målen har förankrats med kommunerna på tjänstemannanivå.

Ett resultat av tillsynsarbetet är att ansvariga genomfört undersökningar och åtgärder vid flera av Länsstyrelsens tillsynsobjekt tillhörande riskklass 1 (mycket stor risk) eller riskklass 2 (stor risk). Därutöver har det också genomförts undersökningar och åtgärder på ett flertal objekt där kommunerna är tillsynsmyndighet.

Ett resultat av bidragsarbetet är att efterbehandlingsåtgärder har genomförts vid före detta Norrköpings Gasverk och Brandsnäs Såg i Ydre. Vidare har åtgärdsförberedande undersökningar genomförts vid Lodbby före detta sulfittfabrik och Sjöbacka såg. Länsstyrelsen har varit huvudman för genomförandet av flera utredningsinsatser. Norrköpings kommun och Åtvidabergs kommun har genomfört utredningsinsatser på varsitt objekt.

Hållbar vattenresursförvaltning

Östergötland har under de senaste åren drabbats av perioder med torra där vattenbrist har uppstått under vissa perioder i olika områden med stora konsekvenser för samhället. Det har inneburit att vattnet inte räckt till för samhällets alla olika behov. Det saknas i dagsläget en samlad förvaltning av tillgängliga vattenresurser på lokal, och regional nivå i länet. En god tillgång till vattenresurser av hög kvalitet är väsentligt för hela länets utveckling. Vatten behövs för våra ekosystems funktion, energiproduktion, gröna näringar och industri och hushåll. Vattenbrist och översvämningar förväntas öka i framtiden beroende på klimatförändringar och den rådande samhällsutvecklingen. Den samlade bilden för länet visar att flera kommuner står inför stora utmaningar när det gäller vattenförsörjningen under de kommande åren, framförallt kopplat till förändringar i klimatet. Länsstyrelsen har inlett ett arbete där vi tydligare fokuserar på användningen av våra vattenresurser och dess kvalitet samt hur vi kan bygga upp en långsiktigt hållbar vattenresursförvaltning i länet. Länsstyrelsen har under året:

- Slutfört arbetet med att revidera den regionala vattenförsörjningsplanen.
- Inlett en dialog med kommunala VA-chefer om hur vi kan samverka regionalt för att långsiktigt säkerställa en robust lokal och regional vattenförsörjning i framtiden.
- Tagit initiativ till månadsvis samverkan med de kommunala vattenproducenterna. Målet med samverkan är att gemensamt tackla utmaningar kopplade till vattenförsörjningen i vårt län.
- Påbörjat arbetet med att ta fram ett nytt regionalt miljöövervakningsprogram för grundvatten.
- Påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för arbetet med dagvatten.
- Inlett ett förebyggande krisarbete för att minska konsekvenser av torra och översvämningar.

Fiske och biologisk mångfald

Länsstyrelsen ska verka för ekosystembaserad fiskförvaltning och utveckling av vattenbruket, yrkes- och fritidsfisket. Vi koordinerar det regionala arbetet med hotade arter, invasiva arter och kalkning av försurade vatten. Vi arbetar med skydd och restaurering av värdefulla vatten- och våtmarksmiljöer. I hög utsträckning har uppdragen fullföljts genom aktiviteter med stöd av Havs- och vattenmyndighetens 1:11 anslag. Men även med sökta extra medel från Havs- och vattenmyndigheten.

Exempel på aktiviteter är:

- Uppföljning av fiskbestånd i kustområden som är aktuella för fiskefredning.
- Tillsyn av fisket i Vättern och Östergötlands kustområde.
- Kunskapsfrämjande och miljöförbättrande åtgärder med fokus på hotade arter i särskilda åtgärdsprogram.
- Avveckling av två dammanläggningar i värdefulla vattendrag i samverkan med berörda markägare.

- Beslut om ekonomiskt bidrag till Sportfiskarna, Norrköpings och Motala kommuner för arbete med restaurering av värdefulla vattendrag.
- Kunskapsinsamling om vattenanknutna invasiva främmande arter i länet.
- Beslut om att bilda Trangölamyrens naturreservat.
- Restaurering av våtmarker i skogliga naturreservat.

Miljöövervakning

Under 2020 har vi kunnat utöka vår vattenövervakning i stor omfattning tack vare att vi sökt och fått extramedel från Havs- och vattenmyndigheten. Syftet med dessa medel är att bättre kunna täcka övervakningsbehovet enligt Vattendirektivet.

Den extra satsningen har inneburit att vi provtagit vattenkemi och växtplankton i tio sjöar, vattenkemi och kiselalger i 26 vattendrag, miljögifter i sediment i tio sjöar och fyra kustvatten, miljögifter i vatten i 30 vattendrag, samt vattenkemi och växtplankton i 30 kustvatten. Vi har dessutom inventerat och hittat ett stort antal nya grundvattenstationer och lodat sjöar som tidigare saknat djupdata.

Förutom den extra satsningen har den löpande regionala miljöövervakningen pågått enligt plan med undersökningar i 22 delprogram i både vatten och på land. Under året har vi även reviderat det regionala övervakningsprogrammet och ett nytt för 2021-2026 har tagits fram. Arbetet har genomförts utifrån riktlinjer från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Kommande program innehåller 32 delprogram med undersökningar inom åtta programområden, till exempel skog, sötvatten och miljögiftssamordning.

Miljöövervakning utgör en viktig del inom många områden. Insamlandet av data gör att vi kan följa upp miljömålen, bedöma tillståndet och se trender i miljön. Övervakningen bidrar med viktigt underlag för att bedöma påverkan på miljön, som underlag för åtgärdsinsatser och för att se dess effekt.

Länsstyrelseinstruktion 6 § Miljöarbete

Den årliga uppföljningen av miljömålen i Östergötland visar att bara ett av de tolv mål som bedöms på regional nivå är nära att nås under 2020 med befintliga styrmedel och resurser. Miljömålet *Bara naturligt försurning* har kunnat bedömas som nära att nås dels som följd av att Östergötland har en kalkrik jord som motverkar försurning, dels tack vare en statsfinansierade kalkningen som har visat sig vara en väl fungerande åtgärd för försurade vattenmiljöer. I uppföljningen framgår även att övergödning och fysisk påverkan på mark och vatten fortfarande är de största miljöproblemen i Östergötland. Jordbruket står för den största näringstillförseln till svenska vatten, men även ett förändrat klimat förväntas ge konsekvenser på sikt för samtliga miljö kvalitetsmål. Det är viktigt att dessa aspekter vägs in vid samhällsplanering och genomförande av åtgärder.

Den rådande pandemin har haft sin påverkan på åtgärdsarbetet under 2020. Planerade evenemang, tillsynsbesök och workshops har blivit inställda eller förflyttade till digitala forum. Trots detta pågår fortsatt ett intensivt miljöarbete i Östergötland där flera åtgärder har genomförts i samverkan mellan aktörer på regional och kommunal nivå, samt nationellt och på EU-nivå genom flertalet projekt. Då flera av miljömålen är beroende av utveckling inom miljöarbetet även internationellt ser Länsstyrelsen stor vikt i att delta i EU-projekt. Projekten främjar erfarenhetsutbyte mellan länder med olika förutsättningar och perspektiv vilket i sin tur möjliggör att fler behov utpekade i hållbarhetsmålen i Agenda 2030 kan tillgodoses under projektens gång. Internationella samarbeten bidrar även till att skapa enighet och gemensamma målbilder, vilket är avgörande för att miljö- och hållbarhetsarbetet ska utvecklas i den takt som klimatförändringen kräver.

Enligt 6§ ska länsstyrelsens miljömålsarbete särskilt utgå från fyra uppdrag, dessa presenteras nedan tillsammans med exempel på hur Länsstyrelsen tillgodoser uppdragen.

1. Samordna det regionala mål- och uppföljningsarbetet,

Länsstyrelsen följer årligen upp miljömålsarbetet både internt på Länsstyrelsen och regionalt. Uppföljningen för miljömålen i Östergötland genomfördes år 2020 med ett bredare deltagande än tidigare då även enheten för social hållbarhet involverades. Den interna samordningen och ett tvärsektorielt arbete på Länsstyrelsen har ytterligare stärkts under året, dels med ett omtag av Miljö- och klimatberedningen där frågor kopplat till främst miljömål, Agenda 2030, klimat och energi, vatten, naturvård samt klimatanpassning diskuteras. Därtill har en samverkansgrupp startats upp på länsstyrelsen för sektorsövergripande områden inom 5 § och 6 § länsstyrelseinstruktionen. En uppföljning av det interna miljöarbetet görs genom miljöledningssystemet där varje avdelning representeras av två miljöambassadörer. Länsstyrelsen Östergötland är sedan 2017 miljödiplomerad från Svensk Miljöbas för att ha infört ett godkänt miljöledningssystem.

2. utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram med bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen,

Föreslagna åtgärder och åtaganden i Östergötlands åtgärdsprogram för miljömålen 2014-2020 hanteras kontinuerligt i myndighetens arbete inom tillsyn, prövning, uppföljning och stöd. I verksamhetsplaneringen inför 2020 avsattes tid för planering och framtagande av ett nytt åtgärdsprogram med startår 2021. Coronapandemin och de efterföljande resursomläggningarna bidrog till att framtagandet av ett nytt åtgärdsprogram flyttades fram till 2021. Förslag på syfte och omfattning av det nya programmet har lyfts internt på Länsstyrelsen för länsledning och avdelningschefer vid Miljö- och klimatberedning samt presenterats vid avdelningsdag och gemensam verksamhetsplanering för Avdelningen för människa och samhälle.

Det finns tydliga miljömålskopplingar till en stor del av Länsstyrelsens löpande verksamhet. Inom enheterna för jordbrukarstöd, naturskötsel, naturskydd och vatten är miljömålen en del av kärnverksamheten. Arbete sker till stor del genom skötsel och restaurering av värdefulla miljöer och hotade arter, både i skyddade områden men även i samarbete med markägare. En annan viktig del är att sprida kunskap till allmänheten om natur och miljöfrågor vilket bland annat sker genom anordnande av naturguidningar, framtagande av informationsmaterial i form av skyltar och foldrar. Vid naturum Tåkern handlade en av årets utställningar om förlusten av biologisk mångfald. Flera åtgärder har genomförts för att gynna pollinatörer i länet och ett tiotal våtmarker har anlagts. I Vattenenhetens löpande verksamhet finns miljömålskopplingar via exempelvis tillsyn och prövning av vattenverksamhet, fiske, miljöövervakning, vattenförvaltning, restaurering av vattenmiljöer, skydd av limniska och marina miljöer och vattenförsörjningsfrågor. Under 2020 har stor satsning gjorts för att utöka miljöövervakningen i vatten, bland annat genom flera projekt.

Ett flertal miljömål berör kulturmiljön där de utgör en grundbult i ärendehandläggning vad gäller avvägningar utöver de rent juridiska avvägningarna. Miljö kvalitetsmålet *Ett rikt växt och djurliv* är en naturlig del i Länsstyrelsens arbete med viltförvaltningen. Målet beaktas även i övergripande planer och riktlinjer för viltstammarna. Enheten för social hållbarhet arbetar med miljömålen och det regionala åtgärdsprogrammet genom att via verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter uppmärksamma olika samhällsgruppers utsatthet kopplat till generationsmål/miljö kvalitetsmål. Genom att bidra till att tillgängliggöra natur- och friluftsområden för olika målgrupper (nyanlända, funktionsnedsatta med flera) bidrar enheten till ökat engagemang och kunskap om miljön.

Jordbruket återkommer inom flera miljömål kopplat till faktorer med negativ påverkan. För att bemöta detta och lyfta frågor om hur jordbruket som en samhällsviktig funktion kan utvecklas sker

bland annat kontinuerligt rådgivningsarbete inom Greppa näringen. I Energi- och klimatarbetet har en första handlingsplan för insatsområdena i den regionala Energi- och klimatstrategin tagits fram av Länsstyrelsen Östergötland. Denna handlingsplan behandlar just hållbart jord- och skogsbruk och bidrar därmed till måluppfyllelsen av *Ett rikt odlingslandskap* och *Levande skogar*.

3. stödja kommunerna med underlag i deras arbete med generationsmålet och miljö kvalitetsmålen,

Länsstyrelsen anordnar seminarier, workshops, och sprider publikationer där kommunerna är en av huvudmålgrupperna. Utbyte av kunskap och erfarenheter mellan kommuner och Länsstyrelsen samt andra aktörer i länet sker även genom olika samarbetsytor och nätverksträffar (Renare mark, Miljösamverkan Östergötland (MÖTA), Nätverket för klimat- och energistrategier med flera). Enheten för miljöprövning har under året deltagit i Miljösamverkan Östergötlands (MÖTA) träff med kommunernas tillsynshandläggare och där presenterat informationsmaterial om ändring av miljöfarlig verksamhet. I samband med presentationen togs en folder fram "Tillstånd för miljöfarlig verksamhet styr och skyddar". Målgrupp för folderarna är tillsynshandläggare på länets kommuner och syftar till att underlätta för handläggarna när en ny prövning av en verksamhet ska genomföras.

Enheten för plan och kultur uppmärksammar miljömålen fortlöpande i kunskapsöverföringen till kommunerna i länet, exempelvis vid samråd om detaljplaner och översiktsplaner, då som planeringsfaktor. Syftet är att implementera miljömålsperspektivet löpande i den kommunala planläggningsverksamheten.

Genom att Länsstyrelsen haft en tydlig kommunikation kring olika bidragsstöd för direkta miljöåtgärder, såsom Klimatklivet, LOVA och saneringsbidrag har myndigheten kunnat bidra till åtgärder som gynnar bland andra miljömål, *Ingen övergödning*, *Giftfri miljö*, *Ett rikt växt- och djurliv* och *Begränsad klimatpåverkan*.

Länsstyrelsen har sedan 2018 en handlingsplan för grön infrastruktur som genom kartverktyg och rekommendationer visar var det finns sammanhängande områden av värdefulla naturmiljöer i länet. Den är ett kunskapsunderlag som alla aktörer i samhället kan använda för att planera sitt arbete för att mer effektivt nå Sveriges miljömål och hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

4. verka för att generationsmålet och miljö kvalitetsmålen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen och i det regionala tillväxtarbetet.

Under 2020 har Länsstyrelsen deltagit i och drivit flera EU-projekt och ett flertal nationellt finansierade åtgärdsprojekt som innebär att myndigheten kan fördjupa och bredda Länsstyrelsens kompetens samt att fler miljöåtgärder genomförs. Det är ett effektivt sätt att växla upp begränsade resurser och uppnå resultat i miljön med snabbare takt. I flertalet av dessa projekt deltar Linköpings universitet, kommuner och/eller företag i Östergötland, vilket även bidrar till en utveckling av miljöperspektivet i den regionala samhällsplaneringen och tillväxtarbetet. Från Länsstyrelsens håll sker projektarbeten i de flesta fall tvärsektorielt där såväl kompetenser från bland andra plan och kultur, energi- och klimat som jordbruk samverkar. Samordning och erfarenhetsutbyte mellan länen anses vara viktigt och inte minst en förutsättning för nationell samsyn inom miljömålsarbetet. Länsstyrelsen deltar i det nationella miljömålsnätverket, klimat- och energisamordnarnätverket och även i sydlänsnätverken för dessa båda områden.

Exempel på regional samverkan är arbetet med den regionala energi- och klimatstrategin. Under 2020 har enheten för energi- och klimat på Länsstyrelsen tillsammans med Region Östergötland arbetat vidare med denna. Fokus har legat på framtagande av handlingsplaner för respektive insatsområden som alla bidrar till miljömålet *Begränsad klimatpåverkan* men därtill har kopplingar till bland annat *God bebyggd miljö*, *Ett rikt odlingslandskap* och *Levande skogar*.

Resultatbedömning

Sanering av förorenade områden, åtgärder för ökat bostadsbyggande

Utvecklingsbehov finns då Länsstyrelsen under året inte fått in ansökningar för bidraget men genom långsiktigt förberedelsearbete bedöms att det finns förutsättningar för nyttjande av bidrag framöver.

Åtgärdssamordning mot övergödning

Den ökade samordningen och satsningen på åtgärdsarbetet under 2020 har gjort att många fler åtgärder har genomförts på både lokal och regional nivå. Vi har även utökat miljöövervakningen och vattenprovtagningen i vattenområden med stora problem med övergödning. Det har gett oss bättre möjligheter att följa upp vårt åtgärdsarbete och ett bättre kunskapsunderlag för åtgärdsplaneringen under kommande år. Vår samlade bedömning är därför att vi genomfört årets verksamhet med ett samlat gott resultat.

Nationella planen för vattenkraft

Vi har byggt upp en intern organisation för arbetet med den nationella planen under de kommande åren och har tagit fram ett gediget bakgrundsunderlag. Vi har inlett samverkan med samtliga berörda regionala aktörer och vårt arbete följer tidsplanen väl. Vår samlade bedömning är att vi genomfört årets verksamhet med ett samlat gott resultat.

Invasiva främmande arter

Uppdraget har genomförts med gott resultat utifrån de förutsättningar vi haft med tanke på att det är ett nytt uppdrag. Arbetet kommer fortsatt kräva mycket samordning både regionalt och nationellt för att få önskad effekt. De kommunikationsinsatser vi genomfört har fått bra spridning och resulterat i att nya fynd har rapporterats in i artportalen. Det visar att det behövs ett kontinuerligt arbete med kommunikation till allmänhet och verksamhetsutövare.

Trenden är att arbetsområdet har en positiv utveckling då arbetet påbörjats under 2020 och intresset för ämnet är stort från allmänhet, media och de regionala aktörerna.

Grön infrastruktur

På ett övergripande plan har vi uppnått ett gott resultat bland annat genom acceptans för och medvetande kring grön infrastruktur inom den skogliga sektorn. Länets kommuner har via Länsstyrelsen blivit insatta i hur man kan arbeta med planeringsmaterialet för grön infrastruktur. I vissa delar finns fortsatt utvecklingsbehov. De aktiviteter vi har i verksamhetsplaneringen räcker inte för att nå övergripande miljömål och vi har inte heller rådighet att besluta om de styrmedel som bedöms behövas för att fler ska börja använda handlingsplanerna.

Natura 2000, omprövning av vattenkraft

Vi bedömer att vi nått ett gott resultat i förberedelsearbetet, men mycket kvarstår innan vi når slutmålet.

Samordning och ledning av naturvård, biologisk mångfald mm

Resultatet under året bedöms som gott. Uppdraget att leda och samordna naturvårdsarbetet har påverkats negativt av pandemin då det medfört begränsade möjligheter att mötas och samverka. Viss verksamhet har kunnat genomföras digitalt genom webinarium och digitala möten, vilket på vissa sätt medfört en ökad tillgänglighet.

Arbetet med att leda och samordna naturvårdsarbetet, sprida information och göra insatser för att öka den biologiska mångfalden har en oförändrad utveckling. Rådgivning och information bidrar till att åtgärder genomförs. Satsningen på pollinatörer har gett en skjuts i arbetet med odlingslandskapet.

Verksamheten har krävt stora insatser avseende rovdjur. Under 2021 kommer ytterligare informationsinsatser vara nödvändiga då minst sju vargar fortfarande finns kvar inom reviret i länets norra del. Länsstyrelsen bedömer att arbetet med rovdjur fortsatt kommer att vara resurskrävande och väldigt viktigt för att skapa förtroende både hos näringsidkare, allmänhet och organisationer. Rovdjursförvaltningen har under året ökat i omfattning med omfattande rådgivning, samverkansmöten och med den konflikt mellan olika intressegrupper som har hanterats. Trots att arbetet med rovdjursförvaltningen ökat i omfattning och krävt stora insatser bedömer Länsstyrelsen att arbetet bedrivits med utmärkt resultat.

Pandemin har lett till att uppdraget att leda och samordna friluftslivsarbetet har påverkats negativt. Då uppdraget i stor utsträckning sker via dialoger och samverkan har pandemin medfört begränsade möjligheter till samverkan. Flera fysiska träffar och aktiviteter har blivit inställda under året. Många möten har dock kunnat genomföras i digital form. Trots detta bedöms resultatet under året som gott. Arbetet med samordning av friluftslivet är långsiktigt och det kan ta lång tid innan man ser mätbara resultat.

Länsstyrelseinstruktion 6§ Miljöarbete

Resultatsbedömningen för Länsstyrelsens arbete år 2020 inom 6§ länsstyrelseinstruktionen bedöms som gott. Många åtgärder och insatser sker såväl i den löpande verksamheten som i enskilda projekt. I ärendehandläggning, tillsynsarbete, remissvar, bemötande och utredningar tas hänsyn till miljömålen och de ligger till grund för prioriteringar och beslut. Utöver uppföljningen av miljömålen stöttar Länsstyrelsen kommunerna och andra aktörer i länet med kunskapsunderlag vid översiktsplanering, i yttranden, genom framtagande av handlingsplaner och genom att anordna kunskapshöjande seminarier och workshops. Under året har vi inte utvecklat arbetet som planerat på grund av coronapandemin utan det finns ett fortsatt behov av att utveckla den interna strukturen för miljömålsarbetet till ett mer strategiskt arbetssätt där planering av verksamheten görs med hänsyn till miljömålen och då får ett sammanhang i genomförande och uppföljning.

Den årliga uppföljningen av miljömålen visar att endast ett av de 15 mål som följs upp på regional nivå bedöms som nära att nås år 2020. Ett intensivt åtgärdsarbete pågår i länet men ekosystemen har i många fall lång återhämtningstid och parallellt genomförs miljöövervakning som ger nya data att förhålla sig till. Sammantaget betyder detta att det tar tid innan vi kan se tydliga effekter av åtgärderna i miljön.

Avslutande bedömning

Länsstyrelsen gör bedömningen att resultatet av verksamheterna under 2020 är gott. I flera fall har anpassningar till coronapandemin påverkat verksamheter genom omfördeling av resurser internt samt omställning av verksamheter till distansläge. Detta har givit olika konsekvenser för skilda delar av verksamheterna. Inga studier om hur Länsstyrelsens förmåga att få genomslag för främjandearbete har gjorts men känslan är att de minskade möjligheterna att träffas i nätverk har en negativ inverkan.

Trot stora förändringar på grund av pandemin är nivån i ärendebalans samt att merparten av tilldelade anslag nyttjats inom verksamhetsområdena huvudsakligen till resultatbedömningen.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 10–11 4§ p 1	1A8-1A11 1D9	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Verksamhetens uppdrag är att sammanväga flertalet mål inom länet och verka för att föra en sammanhållande landsbygds politik. Länsstyrelsen har uppdraget att informera om landsbygdsprogrammets olika stöd och möjligheter till företagande, arbete och boende. Dessa stöd bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling i länet. Verksamheten har också som uppdrag att administrera ansökningar inom jordbrukarstöd och landsbygdsstöd enligt Statens jordbruksverks instruktioner inom landsbygdsprogrammet. Inom jordbrukarstöd har, förutom hantering och utbetalning av årets ansökningar, också slutförande av utbetalningar samt återkrav för åren 2015 - 2019 haft hög prioritet. Övrig verksamhet är att genomföra Länsstyrelsens kompetensutvecklingsprojekt inom Greppa Näringen, Ett rikt odlingslandskap, Skapa nya jobb, Ekologisk produktion och övriga projekt med koppling till livsmedelsstrategin.

Verksamhetens uppdrag är även att arbeta för att implementera den nationella och den regionala livsmedelsstrategins olika fokusmål och få dem att genomsyra myndighetens dagliga verksamhet. Den nationella livsmedelsstrategins fokusområden är regler och villkor, konsument och marknad och kunskap och innovation. Det är tre fokusområden som har tydlig förankring och koppling till många av Länsstyrelsens verksamhetsområden. Östergötlands regionala livsmedelsstrategi utgör en gemensam arbetsplattform och samtliga av den nationella livsmedelsstrategins fokusområden är inkluderade i den regionala livsmedelsstrategin. Utöver dessa har Östergötlands regionala livsmedelsstrategi ytterligare ett fokusområde, trygghet, som innefattar både beredskap för länets livsmedelsförsörjning och livsmedelssäkerhet.

Länsstyrelserna skall samverka och tillsammans med andra myndigheter, som exempelvis Jordbruksverket och Näringsdepartementet, gemensamt eftersträva att förenkla och förtydliga administrationen samt minska komplexiteten i kommande jordbrukspolitik.

Länsstyrelsen har uppdraget att bedriva tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken. Detta innebär att, om det i ett dödsbo ingår fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet, ska dödsboet avveckla fastighetsinnehavet senast fyra år efter utgången av kalenderåret då dödsfallet inträffade.

Fiske

Länsstyrelsen har i uppdrag att utveckla och förvalta fisket som resurs. Det innefattar såväl yrkesfiske, fritidsfiske och sportfiske.

Länsstyrelsen har som mål att samverka med andra myndigheter, vilket när det rör fiskefrågor oftast är Havs- och vattenmyndigheten eller Jordbruksverket. Vi har också en nära samverkan med övriga

länsstyrelser gällande frågor som rör fisket. Länsstyrelsen verkar som remissinstans åt Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket för remisser gällande fiskelagstiftningen.

Länsstyrelsen har också i uppdrag att betala ut ersättning till fiskelicensinnehavare för viltskador med mera för skador orsakade av säl inom Östergötlands län.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Det huvudsakliga uppdraget är kunskapshöjning, att samverka, förankra och konkretisera både landsbygdsprogrammet och nationell och regional livsmedelsstrategi såväl internt inom Länsstyrelsen som med andra myndigheter, externa intressenter samt företag och allmänhet.

Länsstyrelsen uppgift är att administrera jordbruksstöden och landsbygdsstöden på ett optimalt och effektivt sätt till stödsökande samt erbjuda olika aktiviteter inom länsstyrelsedrivna projekt inom kompetensutveckling. Arbetsprocesserna inom jordbrukar- och landsbygdsstöden sker enligt Jordbruksverket föreskrifter och rutiner. Jordbrukarstöds arbetsplanering är dokumenterad i Jordbruksverkets SUSS- tidsplan och landsbygdsstöden handläggningstid följs upp i SUSS-Poff. (Styr- och uppföljningssystem i samverkan – Projekt- Och Företagsstöd samt Fiske).

En tvärssektoriell samverkan krävs för att implementera livsmedelsstrategins fokusområden in i myndighetens dagliga verksamhet. Denna komplexitet kräver aktiv dialog med olika parter såväl inom myndigheten som externt. Inom landsbygdsprogrammet pågår även en mängd olika samarbetsprojekt inom livsmedelsstrategins anda som har genomförts under flera år i länet.

De huvudsakliga arbetsprocesserna inom sammanhållna landsbygdsprogrammet är samordning, samverkan och kunskapsfrämjande. Länsstyrelsernas arbetsgrupp som har arbetat med den strategiska planen för kommande programperiod och övergångsperioden har tagit fram informationsmaterial om förberedelsearbetet samt ansvarat för att sammanställa länsstyrelsernas gemensamma synpunkter i olika frågeställningar som berör EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Landsbygdsenheten har under året regelbundet deltagit i ett väl fungerande samarbetsforum – sydlänschefgruppen, där länsstyrelserna Östergötland, Skåne, Västra Götaland, Kronoberg, Kalmar, Jönköping, Halland och Blekinge ingår. Ett forum som utvecklats under åren, där olika landsbygdsstödfrågor diskuteras inom arbetet med innevarande programperiod, övergångsperioden samt nästa programperiod. Gruppen bistår även Jordbruksverket med information och kompetens när det efterfrågas. Denna grupp bistår även länsstyrelsernas nationella gemensamma chefsnätverk för lantbruksfrågor, LD-21, med information.

Arbetsprocesserna av tillsyn över fastighetsinnehav har förtydligats och hanteras under 2020 i länsstyrelsernas gemensamma diarieföringssystem platina vilket innebär att ärenden visualiseras och aktualiseras tydligt. Den tidigare hanteringen kommer att fasa ut under några år.

Fiske

Länsstyrelsen hanterar ärenden enligt fiskerilagstiftningen. Det rör sig oftast om ansökningar om utsättning eller förflyttning av fisk. Vi handlägger även ärenden rörande fiskodling respektive kräftodling, tillstånd för inventering eller flyttning av hotade limniska arter samt tillstånd för fiske med elektrisk ström. Länsstyrelsen hanterar även ärenden enligt lagen om fiskevårdsområden.

Länsstyrelsen förordnar fisketillsynspersoner. Merparten av dessa tillsynspersoner har fiskevårdsområdesföreningar som uppdragsgivare och verkar i länets sjöar och vattendrag. Vi har inget uttalat uppdrag att utföra tillsyn på kusten men har uppdragsavtal med tillsynspersoner som utför tillsyn i länets kustområden. I Vättern samordnas tillsynen med övriga län runt sjön.

Länsstyrelsen hanterar också inkomna ansökningar om ersättning till fiskelicensinnehavare för viltskador med mera för skador orsakade av säl.

Verksamhetens resultat

Livsmedelsstrategin

Länsstyrelsen arbetar tvärsektoriellt med att implementera medvetenhet kring livsmedelsstrategins mål och kopplingar till respektive eget verksamhetsområde inom Länsstyrelsen. Fokus har varit ett internt landsbygdsprojekt inom samarbetsåtgärden. Under året har arbetet inom projekten bromsats upp på grund av coronapandemin eftersom de aktiviteter som vara planerade innebar fysiska möten i form att studieresor inom olika verksamhetsinriktningar inom jordbruket för Länsstyrelsens medarbetare. Ytterligare ett kommunikationsprojekt inom regler och tillsyn avstannade i samband med Jordbruksverkets budgetneddragning under försommaren. Arbetet med livsmedelsstrategin olika mål ryms inom mer eller mindre samtliga mål inom Agenda 2030.

Exempel på aktiviteter som har genomförts under året med koppling till livsmedelsstrategiarbetet;

- Gemensam information för alla medarbetare på Länsstyrelsen om nationella och regionala livsmedelsstrategierna.
- Livsmedelsstrategins mål lyfts fram i tvärsektoriella interna diskussioner som till exempel remisser, beredningar och beslut på Länsstyrelsen - en gemensam text kring livsmedelsstrategi perspektivet i yttranden finns nu som används inom samhällsplaneringen med mera.
- Regelbundna möten med Region Östergötland med fokus på hur vi ska använda tillgängliga medel och hur vi ska nå effekt i våra organisationer och i länet.
- Deltagande i länssamråd där man lyfter vikten av att förvalta ett landskap och vilka konsekvenserna blir när jordbruksmarken exploateras.
- Informationsmöte till samtliga anställda på Länsstyrelsen gällande livsmedelsstrategins mål – svensk mat.
- Samarbete och information via livsmedelsstrategigruppen i länet med representanter från kommuner, Region Östergötland, Hushållningssällskapet (HS), Lantbrukarnas riksförbund (LRF) och Länsstyrelsen.
- Digitala möten kring informationsspridning till länets livsmedelsföretagare angående coronapandemin och dess konsekvenser för länets företag och aktörer och möjligheter i åtgärds paket tex förmedling av säsongsanställda till bärplockning och andra lantbruksföretag.
- Ett internt ärendeforum inom Länsstyrelsen har startats under 2020, detta forum kan visualisera och lösa eventuella målkonflikter som kan beröra olika delar i livsmedelsstrategins olika fokusområden.

Jordbrukarstöd

Utbetalningar av årets jordbrukarstöd är i fas, totalt utbetalda ärenden är för gårdsstöd 96 procent, och för miljöstöd 92 procent. Totalt har cirka 769 mnkr har betalats ut i stöd till länets lantbrukare för stödåret 2020. Tidigare års miljöstödsutbetalningar i Östergötland är i fas, förutom vallstödet. Övriga miljöstödsformer har endast enstaka ärenden, de kvarvarande ärendena är låsta av tekniska eller handläggningsskäl. Vid årsskiftet 2019/2020 återstod cirka 3 300 vallstödsärenden för stödåren 2015-2019. Under innevarande år har cirka 800 av dessa ärenden beslutats och totalt har cirka 18 mnkr betalats ut för vallstödsärenden för stödåren 2015-2019 under 2020. En länsstyrelsegemensam planering har även gjorts under 2020 för kommande års första kvartal, då kommer de återstående miljöstödsärenden att prioriteras totalt cirka 1 800 ärenden.

Arbetet med återkraven har haft bra flöde, vid årsskiftet hade samtliga ärenden inom gårdsstöden, nötkreaturstöden, stöden för unga jordbrukare samt förgröningsstöden handlagts fram till IT-tekniska stopp. Övriga återkrav prioriteras och beräknas vara klara till halvårsskiftet 2021. Kontrollfrekvensen för fältkontroller av jordbrukarstöden halverades med anledning av pandemisituationen i Europa, vilket har minskat behovet av säsongsanställda kontrollanter av jordbrukarstöd, i övrigt har påverkan på jordbrukarstödshandläggning varit marginella.

Information om jordbrukarstöden har spridits till lantbrukarna i länet genom Länsstyrelsens webb, i Länsstyrelsens egen tidning till landsbygdens företag samt nyhetsbrev utgivning en gång per månad. En konsultträff hölls i början av året för information om jordbrukarstöden och landsbygdsstöden.

Landsbygdsstöd

Under 2020 har Länsstyrelsen prioriterat arbete med hantering av landsbygdsstödbetalningar. Ett antal olika omprioriteringar i verksamheten har genomförts under åren på grund av coronapandemin då möjligheten att genomföra aktiviteter inom länsstyrelsedrivna kompetensprojekt försvårades. Endast utomhusaktiviteter som enskild rådgivning samt inventeringsuppdrag har genomförts inom projekten. Resurser prioriterades om till coronarelaterade uppdrag och arbetsuppgifter såsom stabsarbete, övrig handläggning som LOK (lokalhyresstöd), omsättningsstödet samt solcellshandläggning. Trots detta har landsbygdsstödens utbetalningar nått en god ärendebalans. Under 2020 har Länsstyrelsen ärendebalans för landsbygdsstöd fortsatt att minska. Den tillgängliga budgeten för länet är slut. Inför kommande år är chanserna goda för att uppfylla handlägningsmålen under förutsättningar att resurstilldelningen matchar söktrycket.

Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken

Under 2020 är det två ärenden av fastighetsinnehav som inte har avvecklats i tid. Dessa ärenden är hanterade och krav om avveckling är ställda till ägarna. Uppföljning av 2019 års ej avvecklade fastighetsinnehav är avslutad. Länsstyrelsens tillsyn av fastighetsinnehav ligger i fas och det är generellt endast ett fåtal ärenden årligen som inte avvecklats inom lagstadgad tid.

Fiske

Länsstyrelsen deltog tillsammans med länsstyrelserna i Gävleborgs, Uppsala, Stockholms och Södermanlands län i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten och SLU aqua i projektet Refisk. Projektet syftar till att revidera fiskeregler samt utse fredningsområden för lekande rovfisk i det gemensamma kustområdet. I och med de provfisken som gjordes våren 2020 avslutades projektet. Ett förslag till beslut från Havs- och vattenmyndigheten ligger nu ute på remiss och de nya reviderade fiskeregler samt fredningsområdena börjar att gälla från och med 1 mars 2021.

I och med de provfisken som utfördes i projektet Refisk våren 2020 startade Länsstyrelsen ett projekt där man testade en ny metod istället för de spöprovfisken som genomförts tidigare. Länsstyrelsen ansåg att den metodik som använts tidigare har för många brister i sin effektivitet. Därför testades båtelfiske i sex blivande fredningsområden. Metoden visade sig fungera väldigt bra och rapporten har fått stort genomslag vilket i sin tur lett till att fler länsstyrelser kommer att använda sig av metoden framöver.

Det genomfördes även yngelinventeringar i form av sprängfiske i 44 lokaler i kustbandet därav många blivande fredningsområden.

Länsstyrelsen organiserar fisketillsyn inom kustområdet med stöd av Havs- och vattenmyndighetens anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljön. Länsstyrelsen har under året ansvarat för och

genomfört fisketillsyn inom kustområdet. Ca 200 timmar lades på tillsyn av fisket på kusten under 2020.

Länsstyrelsen omförordnade 34 tillsynsmän vilka bevakar fisket, främst i länets fiskevårdsområden. Precis som under 2019 planerade Länsstyrelsen tillsammans med studiefrämjandet att hålla i en tillsynskurs. Tyvärr fick kursen ställas in på grund av coronapandemin. De som var tvungna att förnya sin utbildning fick söka dispens och tillfälligt fått förlängt förordnande.

Arbetet med att ta fram en ny förvaltningsplan för skarv i länet har påbörjats under 2020 och beräknas vara klar under 2021.

Länsstyrelsen har medverkat i flera samverkansgrupper under året. Samarbetet med olika grupper runt Vättern är omfattande och vi har medverkat i samordning Vättern, samförvaltning Vättern och LEADER-Vättern.

Nytt för året har varit att Länsstyrelsen medverkat i tre nya beredningsgrupper, Stora sjöarna, beredningsgrupp Öst och beredningsgrupp Östersjön utsjö. Syftet med grupperna är att få till ett ökat samarbete mellan länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten.

Länsstyrelsen har 2020 hanterat fem ansökningar om ersättning för skador på fiske och fiskeredskap orsakade av säl under 2019. Ersättning har beviljats enligt de villkor som angetts i Havs- och vattenmyndighetens beslut den 8 juni 2020. Vidare hänvisas till den verksamhetsberättelsen som ska inlämnas till Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2021.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Areella näringar (60–62)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	8,4	9,9	10,5
Årsarbetskrafter kvinnor	22,5	26,1	24,7
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	13 017	13 258	12 771
Antal beslutade ärenden	14 835	18 287	10 445
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3 655	4 386	5 707
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	32 626	38 803	37 501
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	16 286	27 024	27 001
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	0	0	0
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	6 740	1 177	661
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	9 600	10 602	9 839
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	519	150	285

Under 2020 har coronapandemin påverkat verksamheten på ett sådant sätt att omkostnaderna har minskat. Det gäller dels kontrollfrekvenserna för jordbrukarstöd som har sänkts, dels att mycket arbete inom landsbygdsstöden inte har kunnat genomföras på grund av restriktioner. Resurser har dessutom prioriterats om till andra coronarelaterade verksamheter så som stabsarbete, handläggning av omsättningsstödet samt handläggning av lokalyresstödet. Därav skiljer sig omkostnaderna för 2020 mot 2019 och 2018.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Tillstånd och prövning				
Utbetalt belopp gårdsstöd för respektive stödår (tkr)	Jordbruksverkets system BLIS	313 195	333 265	328 039
Utbetalt belopp (eko + omst) för respektive stödår (tkr)	Jordbruksverkets system BLIS	72 487	72 049	66 892
Utbetalat företagsstöd för ökad konkurrenskraft (tkr)	Jordbruksverkets system BLIS ¹⁾	13 739	32 623	36 347
Antal yrkesfiskare	Licensregister ²⁾	21	21	22
Antal förordnade fisketillsynspersoner.	Fisketillsynspersonregister ³⁾	34	83	79
Beviljad finansiering till externa bidragsmottagare för fiskevårdsåtgärder (tkr)	Agresso ⁴⁾	90	240	610
Beviljad finansiering till egna insatser för fiskevårdsåtgärder (tkr)	Agresso ⁴⁾	330	170	115
Antal vattenbruk/odlingar	Fiskodlingsregister ⁵⁾	8	7	7
Tillsyn och kontroll				
Antal SAM-ansökningar för jordbrukarstöd (samordnad ansökan om jordbruksstöd)	Jorden ⁶⁾	3 240	3 254	3 269
Antalet tillsynstimmar av fisketillsynspersoner	Redovisning från fisketillsynspersoner	250	315	315
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal rådgivningar inom Greppa Näringen ⁷⁾	Jordbruksverket statistik genomförda Greppa rådgivningar	202	209	236
Antal rådgivningar inom Ett rikt odlingslandskap ⁸⁾	Länsstyrelsens egna statistik över genomförda rådgivningar	92	99	105

1) Jordbruksverkets system – BLIS 2) Havs- och vattenmyndighetens register 3) Länsstyrelsens register 4) Ekonomisystem, Länsstyrelsen 5) Jordbruksverkets register 6) Jordbruksverkets system 7) Verksamhetsberättelse för Greppa Näringen 2018 och 2019 samt utdrag från jordbruksverkets databas 20201231. Vid årsskiftet blir det en förskjutning av registrering av genomförda rådgivningar som då kommer att hamna på kommande år. 8) Östergötlands redovisning inom länsstyrelsedrivet kompetensprojektet inom landsbygdsprogrammet.

Gällande antal förordnade fisketillsynsmän så har ingen tillsynskurs kunnat hållas på grund av coronapandemin. Därav var det många som inte hade en godkänd utbildning och därmed inte kunde förnya sina förordnanden.

Prestationer och effekter

Uppdragen har fullföljts genom samordning och strategiska prioriteringar inom administrationen av Landsbygdsstödshandläggningen. Länet har i ett tidigt skede lagt en strategisk budgetplan som var framtung för att möta upp det uppdämda söktrycket. När budget har varit slut har inkommande ansökningar avslagits på grund av medelsbrist. Detta innebär att Östergötland ej har äldre ansökningar inom exempelvis ökad konkurrenskraft.

De uppdrag som har genomförts inom Länsstyrelsens egna kompetensprojekt har varit i samverkan med externa aktörer eller egeninitierade aktiviteter. Inom projektet Greppa Näringen upphandlas huvuddelen av verksamheten och genomförs i gemensam regi.

För att implementera och öka kunskaperna inom livsmedelsstrategins olika mål krävs ett kontinuerligt tvärsektorielt arbete för att identifiera eventuella målkonflikter och öka förståelse för helhetsperspektiv och konsekvenser. Kunskaperna inom myndigheten ökar allteftersom allt fler får förståelse för helheten. Speciellt under denna pandemi har förståelse ur ett krisberedskapsperspektiv ökat.

Länsstyrelsernas arbetsgrupper ska bidra med erfarenheter och synpunkter i förberedelsearbetet för EU:s gemensamma jordbrukspolitik, med målet att göra jordbrukarstöd och landsbygdsutvecklingsstöd mer effektiva samt ge bättre måluppfyllelse. Arbetsgruppen har haft samordningsansvaret för gemensamma yttranden gällande övergångsperioden och den strategiska planen för kommande jordbrukspolitik samt även tagit fram informationsmaterial till länsstyrelserna. Detta informationsmaterial har använts i dialog såväl internt som med externa intressenter på regional nivå. Länsstyrelsen anser att arbetsstrukturen inför kommande gemensamma jordbrukspolitik har ett bra upplägg med representanter från hela landet som bidrar med inspel utifrån olika regionala förutsättningar. Deltagande med resurser från Östergötland har varit inom ökad konkurrenskraft, åtagande planer för betesmarker, tvärvillkor, jordbruksstöds statistik, startstöd och via chefsnätverken. Kommunikation och informationsspridning är viktigt och fungerar bra mellan departement, jordbruksverk och länsstyrelse. Det som är en utmaning är att deltagandet i arbetsgrupperna och delaktighet kräver att det finns finansiering för att kunna medverka. Finns ett helhetsperspektiv i denna process möjliggör det för länsstyrelserna att delta och planera in tillräckligt med resurser för att få bra helhetslösningar vilket generar ett bra samarbete mellan myndigheterna. En utmaning som påverkar samtliga myndigheter är korta ledtider för genomförande och bristfällig framförhållning på uppdrag som skall genomföras. Länsstyrelserna ska gemensamt bidra med samordning av nationella medel, inom exempelvis miljö, klimat, bredband och kommersiell service samt med övriga EU-finansierade stöd inom sammanhållningspolitiken. En målsättning bör vara att öka ambitionen och synergieffekterna inom miljö- och klimatarbetet.

Under flera års kontinuerligt arbete mellan Länsstyrelsen och Statens jordbruksverk är effekten att större delen av utbetalningar och återkrav jordbrukarstödsärenden för 2015 – 2020 är handlagda. Detta generar ökad trygghet i jordbruksstöds handlägningsprocessen för Östergötlands lantbrukare.

Fiske

Mycket av verksamhetens arbete är en pågående process där det är svårt att peka på effekten av enskilda prestationer. Länsstyrelsen tillsammans med övriga län längs ostkusten har till exempel drivit frågan och legat på Havs- och vattenmyndigheten om Östersjöns mående de senaste två åren. Förhoppningsvis har det en viss del i att det under 2020 börjat hända en del angående trålfiske med mera i Östersjön. Ett mer konkret exempel är projektet med båtelfiske som har gett ett mycket värdefullt underlag om kustnära fiskbestånd som kommer vara mycket värdefullt vid framtagandet av framtida åtgärdsplaner.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens sammanfattade bedömning är att samtliga uppdrag inom området areella näringar, utifrån rådande pandemisituation, har hanterats mycket väl. Uppdragen har utgått ifrån länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten. Resultatet bedöms därför vara utmärkt trots de annorlunda förutsättningar som har funnit under 2020 med coronapandemin.

Kontrollfrekvensen för jordbrukarstöden har sänkts med anledning av pandemisituationen i Europa, vilket har lett till att målen för dessa har uppnåtts med marginal och personella resurser från avdelningen har därför kunnat användas till nya corona-relaterade uppdrag på myndigheten under 2020.

Den omorganisation som genomfördes i slutet av 2019 som innebar att fiskerelaterad verksamhet och uppdrag fördes till Enheten för vatten har bidragit positivt till verksamhetens utveckling. Årsarbetskraften har ökat vilket även det hjälpt till att lyfta resultatet. Vi ser väldigt positivt till fiskets utveckling under året och bedömningen är att trenden kommer att vara liknande under 2021. Då Länsstyrelsen har prövat inkomna ansökningar enligt gällande lagstiftning får resultatet sägas vara gott för uppdraget att hantera inkomna ansökningar om ersättning till fiskelicensinnehavare för viltskador med mera för skador orsakade av säl.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
3§ p 12–14	1A13-1A14 3B17	

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens mål och uppdrag

Länsstyrelsens arbete på området utgår ifrån den nationella politikens inriktning, internationella konventioner och överenskommelser samt nationella mål, strategier och uppdrag. I länsstyrelseinstruktionens tredje paragraf anges länsstyrelsens uppgifter och i dess andra paragraf anges hur länsstyrelsen förväntas arbeta med dessa uppgifter. Här framgår bland annat att länsstyrelsen ska främja samverkan, ha ett statligt helhetsperspektiv samt verka för att nationella mål får genomslag i länet. Länsstyrelsens uppdrag påverkar ofta varandra. Mot bakgrund av andra stycket arbetar länsstyrelsen med målen inom flera uppdrag, för att uppnå ett bättre helhetsperspektiv.

Folkhälsoarbetet utgår från de nationella folkhälsomålet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen. Vi verkar för att i våra uppdrag minska de påverkbara hälsoklyftorna. Länsstyrelsen bidrar till detta genom flera uppdrag, exempelvis ANDTS (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel), brottsförebyggande arbete, föräldraskapsstöd, integration, friluftsliv, regional tillväxt, samhällsplanering och krishantering.

Jämställdhetsarbetet utgår från det övergripande målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Länsstyrelsen har i uppdrag att arbeta brett med jämställdhet, men det är också en viktig grund i arbetet med särskilda uppdrag såsom det sjätte delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Målet för minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

I arbetet med mänskliga rättigheter (MR) verkar vi för målet att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Bland annat Förenta nationernas (FN:s) konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, barnkonventionen och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Målen för integrationspolitiken är att lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter ska gälla för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Länsstyrelsens uppdrag är att verka för att kommunernas beredskap och kapacitet för mottagning av nyanlända och ensamkommande barn är god. Länsstyrelsen ska bidra till att kommunerna fullföljer sitt uppdrag att erbjuda, utforma och genomföra samhällsorientering och att civilsamhället stärks i sin roll kring insatser för asylsökande, ensamkommande barn och nyanlända. De statsbidrag som beviljas inom ramen för tidiga insatser för asylsökande ska bidra till att motverka passivisering, underlätta kontakter med den svenska arbetsmarknaden och att främja etablering för asylsökande.

Verksamhetens huvudsakliga processer

Inom processen ”samverkan, samordning och kunskapsfrämjande” arbetar vi i nära samarbete och främjar samverkan med länets kommuner, Region Östergötland, myndigheter, civila samhället, företag samt andra regionala aktörer. Länsstyrelsen ansvarar för ett ANDT-råd, Jämställdhetsråd, Integrationsråd och förintelsens minnesdag där landshövdingen är ordförande. Utöver dessa ansvar Länsstyrelsen bland annat för ett regionalt brottsförebyggande råd, jämställdhetsnätverk, kvinnofridsnätverk, MR-nätverk, barnrättsnätverk, arbetsgrupp för tidiga insatser under asyltiden samt ett Strategiskt forum för inkludering av unga 0 – 25 år. Utöver detta deltar vi i länets folkhälsonärverk på både politisk och tjänstemannanivå.

Nationella mål och strategier får genomslag i länet genom att vi sprider nationella strategier, tar fram regionala strategier och överenskommelser samt stödjer framtagandet av lokala strategier och dokument.

En stor del av vårt arbete är informations- och kunskapsfrämjande. Det gör vi genom att anordna och delta i olika råd och nätverksträffar, men även genom informationsmöten, utbildningar, workshops och konferenser. Vi tar fram eller sprider befintligt eller eget metodstöd och informationsmaterial för olika målgrupper.

Inom processen ”tillstånd och prövning” beslutar vi om olika statsbidrag och utvecklingsmedel inom integrationsverksamheten och personligt ombud. Vi har även beviljat medel till pilotkommuner rörande främjande- och förebyggande arbete inom konceptet ”preventionspaketet”.

Länsstyrelsen beslutar också om kommunal för mottagande av nyanlända i länets kommuner och är även beslutsfattande utifrån områdesbegränsning enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande (”EBO-begränsningen”).

Inom processen ”tillsyn och kontroll” bedrivs tillsynsarbete inom uppdrag på folkhälsoområdet med anledning av vårt uppdrag att kontrollera kommunernas alkohol- och tobakstillsyn.

En viktig process är det interna stödet för integrering av jämställdhet och mänskliga rättigheter, men även stöd inom folkhälsoarbetet och integration. En stor del av arbetet sker inom myndighetens Råd för lika villkor som länsrådet leder. Rådet är ett myndighetsövergripande organ vilket hanterar frågor rörande 5 § i länsstyrelseinstruktionen såväl som myndighetens likabehandlingsplan, den regionala strategin för jämställdhetsintegrering samt kopplar ihop detta arbete med myndighetens arbete med Agenda 2030. Under året har myndigheten tagit fram en handlingsplan för det interna arbetet. Mer om det interna arbetet specificeras under redovisningen kring 5 §.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i siffror, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och i förekommande fall de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Verksamheten i siffror	2020	2019	2018
Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)			
Medarbetardata			
Årsarbetskrafter män	4,4	3,9	3,5
Årsarbetskrafter kvinnor	23,8	21,3	19,3
Verksamhetsdata			
Antal ärenden, inkomna och upprättade	161	200	146
Antal beslutade ärenden	162	166	133
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	8	9	13
Ekonomidata (tkr)			
Verksamhetskostnad inkl. OH	38 611	35 923	30 282
- varav verksamhetskostnad – förvaltningsanslag exkl. OH	6 717	6 683	5 961
- varav verksamhetskostnad – Andra anslag (sakanslag) exkl. OH	13 111	10 235	8 759
- varav verksamhetskostnad – bidragsfinansierad verksamhet exkl. OH	8 610	10 067	8 076
- varav verksamhetskostnad – avgiftsfinansierad verksamhet exkl. OH	0	0	0
- varav OH	10 173	8 937	7 485
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	5 518	16 200	4 622

Antal årsarbetskrafter har ökat något. Det beror på ökade satsningar inom området mäns våld mot kvinnor och Länsstyrelsen Östergötlands nationella kompetensteam.

Ärendeproduktionen är relativt stabil och håller sig inom normalvariationen. Det finns viss nedgång i antalet inkomna/upprättade och beslutade ärenden i år jämfört tidigare år. De något högre siffrorna 2019 berodde främst på projektutlysningar inom det nationella uppdraget inom hedersrelaterat våld och förtryck. Det högre värdet för lämnade bidrag 2019 avser även dessa projektutlysningar.

Verksamhetskostnaden är något högre än tidigare år. Det beror bland annat på att vi stärkt upp med ytterligare personal inom området samt att vi har fått tillbaka personal efter längre sjukskrivning. Lämnade bidrag 2020 avser till stor del personligt ombud.

Resultatindikatorer	Källa	2020	2019	2018
Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande				
Antal kommuner, myndigheter och andra aktörer som tagit del länsstyrelsens främjande insatser för jämställdhetsintegrering*)	Egen dokumentation, Deltagarlistor	23	--	--
Andel av länets kommuner som deltagit i minst två kunskapsspridande event om forskning och konventionsefterlevnad ¹⁾	Egen dokumentation, Deltagarlistor	11 av 13 (85%)	-	-

¹⁾ Ny indikator för 2020, jämförbara siffror för 2019 och 2018 har inte tagits fram då bedömningen är att det är svårt att få fram tillförlitliga siffror.

Inom ramen för jämställdhetsintegrering har totalt 23 aktörer (kommuner, myndigheter och andra aktörer) direkt tagit del av Länsstyrelsens främjande insatser för jämställdhetsintegrering. Detta har

främst skett inom ramen för myndighetens jämställdhetsråd och jämställdhetsnätverk för tjänstepersoner.

Elva av länets 13 kommuner har deltagit i minst två kunskapsspridande event om forskning och konventionsefterlevnad. Det har varit ett stort intresse både från kommuner och övriga aktörer.

Prestationer och effekter

Folkhälsa

Länsstyrelsen har under 2020 samverkat med olika aktörer i länet i syfte att uppnå det nationella folkhälsomålet och med länets deklaration för folkhälsa. Bland annat genom att delta i ett politiskt nätverk för folkhälsa samt ett tjänstepersonsnätverk för folkhälsa. I nätverken ingår Länsstyrelsen, länets 13 kommuner samt Region Östergötland. Genom deltagande bidrar vi till att utveckla både de egna uppdragen kring folkhälsa likväl som att stödja och hitta synergier med andra aktörers uppdrag.

Länsstyrelsen har lagt stor vikt vid att föra ut den nationella politiken och de nationella strategierna i länet genom olika forum som Länsstyrelsen sammankallar, exempelvis länets ANDT-råd, det nätverk som finns för lokala ANDT-samordnare, nätverk som bedrivs i samverkan med Linköpings universitet (Studenthälsan och studentkårerna) och kommunerna, det regionala brottsförebyggande rådet (Regbrå) och Östergötlands friluftsnätverk.

Den nationella och regionala ANDT-strategin löpte ut vid årsskiftet, därav har strategiperioden följts upp under året. Länsstyrelsen har deltagit i hearingar sammankallade av Regeringskansliet samt flera dialogforum i framtagandet av en ny nationell ANDTS-strategi.

Alkohol och tobakstillsyn har genomförts under året. Under 2019 infördes en ny lag inom tobaksområdet. I år har vi därför intensifierat arbetet med informationsspridning och kunskap om lagen genom våra råd och nätverk, vår webbplats och i informationskampanjer på sociala medier. Vår bedömning är att det idag finns en bättre kunskap om den nya lagstiftningen.

Som en del i att kartlägga folkhälsan i länet har Länsstyrelsen, Region Östergötland och länets kommuner tillsammans tagit fram en rapport baserad på resultaten av ungdomsenkäten ”Om mig” och en rapport om mätningar av narkotikaspår i avloppsvatten och omvärldsbevakning narkotika. Rapporterna bidrar till ökad kunskap och är viktiga underlag för prioritering av insatser på lokal och regional nivå. Resultaten av enkäten och mätningarna har presenterats på seminarier och i år har en handledning tagits fram i syfte att ge stöd till kommunerna i att analysera resultaten av avloppsmätningarna och föra diskussioner om fortsatt arbete på lokal nivå. Effekten är att frågorna lyfts upp på agendan i kommunerna och att vi och andra aktörer kan utveckla våra insatser och öka samverkan i länet.

Länsstyrelsen har även genomfört olika kompetensutvecklingsinsatser kopplat till folkhälsa. För att nämna några har vi haft utbildning i Östgötapiloten – för kunskap och verktyg att arbeta med narkotikafrågan i skolan, utbildning i arbetsmetoden 100% ren hårdträning, seminarium om kosttillskott och energidrycker, konferens för lansering av nationella strategin kring föräldraskapsstöd, konferens Tryggare Östergötland – inkluderande stadsplanering, seminarium med generation PEP samt konferensen Vems röst räknas? – om inkludering och delaktighet i ett segregerat samhälle.

Tillsammans med Region Östergötland, länets kommuner, polis, räddningstjänst, SOS Alarm, Svenska kyrkan och Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandes stöd (SPES) har Länsstyrelsen bidragit i framtagandet av en regional strategisk plan för suicidprevention med

utgångspunkt ur den nationella visionen för suicidprevention. Planen, som beräknas vara klar i mars 2021, syftar till att varaktigt minska suicid och suicidförsök i Östergötland och utgör en gemensam vägvisare för att nå målet samt verkar som stöd i det lokala arbetet.

Länsstyrelsen har flera uppdrag inom olika sakområden som rör förebyggande och främjande arbete. Vi har därför ett pågående tvärsektorielt utvecklingsarbete med fokus på att främja barns och ungas uppväxtvillkor, Preventionspaketet. Målet är att bli mer samordnade i kontakterna med kommunerna, utgå från kommunernas behov och önskemål samt ökad gemensam kunskap och kompetens. Under 2020 har vi gett stöd till tre pilotkommuner i deras arbete med att kartlägga förmåga, beredskap och mottaglighet för att utveckla ett strukturerat och långsiktigt preventionsarbete. Resultatet är en kommunal plan för ett mer samordnat och långsiktigt arbete för att främja barns uppväxtvillkor. Under hösten har länets kommuner getts möjlighet att ansöka om stöd för att utveckla sitt främjande och förebyggandearbete och tre kommuner har beviljats stöd.

Kopplat till coronapandemin har Länsstyrelsen tagit fram lägesbilder i syfte att förebygga social problematik och utsatthet.

Jämställdhet

Inom verksamheten jämställdhet återrapporteras regleringsbrevsuppdrag 1A.13 om uppdraget om länsstrategier för jämställdhetsintegrering.³

Under 2020 har Länsstyrelsen fokuserat det externa jämställdhetsarbetet på att konkretisera genomförandet av den regionala strategin för jämställdhetsintegrering (S2016/07873/JÄM). Under året har en handlingsplan tagits fram som konkretiserar strategins arbete. I slutet av 2019 startade myndigheten i enlighet med strategin ett jämställdhetsråd för att kunna sprida, förankra och intensifiera arbetet med jämställdhetsstrategin och de jämställdhetspolitiska målen. Rådet består av ledamöter från kommuner, Region Östergötland, myndigheter samt näringsliv och civilsamhälle. Rådet har under året konkretiserat sitt arbete i ett måldokument med mål samt aktiviteter för rådet. Rådet har bland annat fattat beslut om en jämställdhetsutbildning som kommer att starta 2021. Länsstyrelsens analys är att den strategiska plattform för jämställdhetsfrågor som startats upp i och med jämställdhetsrådet har hjälpt till att lyfta upp jämställdhetsfrågan på agendan i länet. Här bedöms rådets sektorsövergripande sammansättning vara av stor vikt.

Genom länets nätverk för jämställdhet, har Länsstyrelsen erbjudit länets kommuner och Region Östergötland forum för erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och samverkan. Det bedömer vi som viktigt för både större och mindre kommuner fast på olika sätt. Kommunerna har olika arbetssätt och ingångsvärden vilket gör samverkan än mer givande. Länsstyrelsen bedömning är att kompetensutvecklingsinsatser samt stöd vid genomförande av åtgärder på området är efterfrågade. Den ökade kompetensen hos yrkesverksamma leder till ökad kvalitet i jämställdhetsarbetet. Genom nätverk kan Länsstyrelsen både erbjuda stöd och kompetensutveckling men även att kommunerna får forum att söka detta även hos varandra.

Det är Länsstyrelsens bedömning att kommunernas och regionens jämställdhetsarbete i större utsträckning kanaliseras via CEMR-deklarationen (*the European Charter for Equality of Women and Men in Local Life*) och lokalt sätta jämställdhetsmål än via de nationella jämställdhetspolitiska

³ En väsentlig del av det interna arbetet med uppdraget redovisas under avsnittet Integrering av sektorsövergripande områden.

målen. Här ser Länsstyrelsen att vi har en viktig roll att fylla för att lyfta dessa mål och arbetet kring dem. I detta arbete är strategin ledande. Nätverket är ett viktigt led i att lyfta och väva samma CEMR samt de jämställdhetspolitiska målen. Under året har regelbundna möten hållits där kompetensutveckling varit ett av flera element. Detta har skett i samverkan med kommunerna, Linköpings universitet samt Länsstyrelsen i Stockholms län. På flera av mötena har en bredare inbjudan skickats ut så att även myndighetsnätverk för MR-frågor, jämställdhetsråd med flera har kunnat få ta del av kompetensutvecklingsinsatser.

Länsstyrelsen arbetar med att synliggöra jämställdhetsfrågan och vid förfrågan delta vid olika arrangemang, det kan vara som paneldeltagare eller föreläsare, för att lyfta arbetet med strategin och de jämställdhetspolitiska målen. Under året har detta på grund av pandemin skett i mindre utsträckning än vanligt. I samband med internationella kvinnodagen den 8 mars skrev jämställdhetsutvecklaren och landshövdingen en debattartikel om jämställdhet. Jämställdhet samt barnrätt var ett tema på landshövdingens idrottsdag. Länsstyrelsen har även spridit debattartiklar i våra egna sociala medier.

Tillgången till ny könsuppdelad statistik på regional och lokal nivå har varit begränsad då Statistiska centralbyrån (SCB) bedriver ett utvecklingsarbete att tillgängliggöra statistik. Nationellt pågår ett arbete tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten och SCB för att kunna förbättra tillgång och analys av regional statistik. Länsstyrelsen har deltagit i detta arbete. Effekten under 2020 är att det inte varit möjligt möjligt att köpa ut eller ta del av den regionala statistiken i samma utsträckning som tidigare. Det har påverkat arbetet inte minst utifrån de analyser och fakta som behövs till arbetet med genusanalyser kopplade till coronapandemin.

Det interna arbetet med jämställdhet har under året strukturerats upp genom en handlingsplan för arbetet med 5 §, samt genom interna kompetensutvecklingsinsatser i sektorsövergripande frågor. I handlingsplanen hanteras arbetet med andra strategier och uppdrag på myndigheten.

Inom sjätte delmålet mäns våld mot kvinnor har flera insatser genomförts under året. Länsstyrelsen har möjliggjort kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte i länets kvinnofrids nätverk. Flera kunskapshöjande insatser som till exempel utbildning i FREDA och ”De kan alltid hitta mig” – människohandel med barn. Länsstyrelsen har arbetat för och fått på plats en ny regionskoordinator i länet. Flera kampanjer har genomförts, bland annat Ta snacket och en kampanj om prostitution med fokus på förövaren.

Länsstyrelsen Östergötlands kompetensteam mot hedersrelaterat våld och förtryck utvärderades och permanentades under 2020. Vi har fortsatt arbeta med att stärka statliga myndigheter, kommuner och andra verksamheters förmåga att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck. Antalet telefonsamtal till stödtelefonen har varit fortsatt högt, kompetensutvecklingsinsatser har skett huvudsakligen digitalt, webbstödet via hemsidan har moderniserats och ett antal kampanjer har genomförts. Till exempel en gemensam kampanj med Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten, Socialstyrelsen, Skolverket och Utrikesdepartementet inför jullovet.

Coronapandemin har påverkat utformningen av stödet som Länsstyrelsen ger inom jämställdhetsintegrering. Flertal insatser har ställts in eller ställts om till digitalt. Länsstyrelsen bedömer att jämställdhetsarbetet har begränsats under rådande pandemi och att genusperspektivet inte alltid funnits med i det lokala, regionala eller nationella krishanteringsarbetet. På Länsstyrelsen har frågor rörande social hållbarhet, där jämställdhet varit en del, funnits med i lägesbilderna från i mitten av april.

Nationella minoriteter

Länsstyrelsens samarbete kring nationella minoriteter sker i två nätverk varav ett som består av kommunerna och drivs tillsammans med Region Östergötland och Förintelsens nätverk där judiska minoriteten, flera kommuner, Forum för levande historia och idéburen sektor deltar.

Länsstyrelsen har utökat samarbetet med Region Östergötland gällande nationella minoriteter. Resultatet var en kunskapsdag om nationella minoriteter dit alla länets kommuner bjöds in. Utifrån att flera tjänstemän och politiker deltog i kunskapsdagen förväntas effekten bli ökad kunskap om nationella minoriteter inom skola, vård och omsorg samt kulturförvaltningen som innefattar biblioteken.

Länsstyrelsen erbjuder minoritetsspråk på webben. Minoritetsspråket finska, som vår länsstyrelse har förvaltningsansvar för, kan vi erbjuda våra myndighetskontakter om önskemål uppstår.

Mänskliga rättigheter

Inom verksamheten mänskliga rättigheter återrapporteras regleringsbrevsuppdrag 1A.14 om uppdraget om Sveriges rättsliga åtaganden om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering.⁴

Länsstyrelsen har arbetat både externt och internt med att främja och skydda de mänskliga rättigheterna samt integrera dessa i vår verksamhet.

Länsstyrelsen samarbetar med andra myndigheter genom att erbjuda ett myndighetsnätverk där tretton myndigheter, länets två största kommuner och Region Östergötland deltar. För att bland annat ge bättre stöd till länets kommuner har i år ett nätverk för mänskliga rättigheter i Östergötland bildats som består av sex av länets kommuner, Region Östergötland och flera organisationer från den ideella sektorn. Nätverket är resultat av samarbetet kring MR-dagarna i Linköping 2019. Länsstyrelsen har 2020 tagit över länets barnrättsnätverk för att särskilt stödja att barnkonventionen blivit lag. Samarbetet med länets aktörer har till syfte att skapa erfarenhetsutbyte kring verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter och höja kunskapsnivån. Effekter som Länsstyrelsen ser är att erfarenhetsutbytet leder till högre kompetens och motivation att arbeta inom sina respektive organisationer samt initiativ till gemensamma kunskapsinsatser.

En viktig del i stödet handlar om kompetensutveckling. Länsstyrelsen har arrangerat utbildningar, exempelvis Demokrati i konkurrens med alternativa fakta, Sverige och Förintelsen, Kunskapsdag om nationella minoriteter, barnrättsutbildning och Tryggare Östergötland – social hållbarhet och barnrättsperspektiv i samhällsplanering. Med anledning av coronapandemin har verksamheten fått ställa om och utbildningar och möten har genomförts digitalt. Vår bedömning är att det förväntas leda till en höjd kompetens hos medarbetarna inom olika aktörer i länet. Att frågorna lyfts har fått ett ökat intresse till effekt. Exempelvis har flera kommuner, framförallt skolor, önskat få inbjudan till de utbildningar vi kommer att ordna de kommande åren. Vi kan också se att yrkesverksamma får konkreta verktyg att använda i sitt arbete.

Länsstyrelsen har även gett stöd till kommuner och andra aktörer inom specifika områden såsom barnrätt, funktionsrätt, föräldraskapsstöd, personer med psykisk funktionsnedsättning inom ramen för personligt ombud, nationella minoriteter, demokrati, rasism samt kring utsatta EU-medborgare.

⁴ En väsentlig del av det interna arbetet med uppdraget redovisas under avsnittet Integrering av sektorsövergripande områden.

En stor föräldraskapsstödskonferens med fokus på stödjande organisation har genomförts i syfte att sprida den nationella strategin om föräldraskapsstöd. Länsstyrelserna har gemensamt tagit fram en handbok för föräldraskap och barnrätt. Handboken Barns rättigheter och föräldraskap har tagits fram för att fungera som ett stöd i utvecklingen av föräldraskapsstöd och den praktiska tillämpningen av barns rättigheter i kommuner och regioner. Den har spridits i myndighetens nyhetsbrev för social hållbarhet, till länets barnrättsnätverk och yrkesverksamma i länet som arbetar med föräldraskapsstöd.

Länsstyrelserna har fortsatt stödja kommuner och Region Östergötland med att genomföra sina funktionshinderspolitiska strategier och planer. Bland annat testas Myndigheten för Delaktighets (MFD) stödmaterial i pilotkommunen Åtvidaberg. Tillsammans med MFD genomfördes också Nationell samling: Internationella funktionshindersdagen 2020.

Länsstyrelsen har administrerat statsbidrag och arbetat för att stödja verksamheten med personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning. De personliga ombuden erbjöds delta på en webbutbildning om barnrättsperspektivet för personliga ombud under våren 2020.

Länsstyrelsen har skrivit under deklARATIONEN för en stärkt demokrati och har gjort ett antal åtaganden i och med detta. Länsstyrelsen har spridit information om deklARATIONEN i landshövdingens nätverk med kommuner, Region Östergötland och myndigheter, som har fått som effekt att kännedomen om deklARATIONEN ökat och att fler aktörer i Östergötland ska skriva under. Länsstyrelsen har även åtagit sig att vara värd för demokratistugan 2021 som kommer vara placerad i Linköping och Finspång.

Länsstyrelsen har under året påbörjat arbetet med att identifiera och kartlägga målgrupper som eventuella mottagare för kompetenshöjande insatser samt målgrupper för samverkan kring frågan rasism på arbetsmarknaden.

Länsstyrelsens åtgärder för att utveckla vårt eget arbete med mänskliga rättigheter sker till stor del inom ramen för myndighetens Råd för lika villkor. Rådet har upprättat en handlingsplanen för 5 § där arbetet utgår ifrån och följs upp. Andra viktiga dokument i arbetet är myndighetens lika behandlingsplan, länsstyrelsens gemensamma metodstöd och Agenda 2030.

Sakkunniga på Länsstyrelsen har deltagit i flera tvärspektoriella grupper på myndigheten för att beakta och stödja att perspektivet social hållbarhet och mänskliga rättigheter blir ett integrerat perspektiv inom olika verksamhetsområden. Exempel är deltagande i planberedningen där MR-perspektiv lyfts i samrådsyttrande över länets kommuners översiktsplaner. Vår förhoppning är att det ska ge effekten att flera invånargrupper blir mer delaktiga i planprocesserna. Andra exempel är deltagande i framtaganden av handlingsplaner gällande klimatanpassning och uppföljning av miljömålen.

Vi har genomfört utbildningar om 5 § och integrering av mänskliga rättigheter riktade till medarbetare på två av fyra avdelningar på myndigheten. Medarbetare har även bjudits in till externa utbildningar. Som effekt bedöms både en ökad kunskap men också ett större intresse och motivation att arbeta med frågorna. Vi ser även att mer fokus sätts på människor och deras rättigheter (rättighetsinnehavare). Länsstyrelsen har även genomfört workshops tillsammans med alla Länsstyrelsens enheter för att identifiera utvecklingsområden för barnrättsarbetet. Som resultat har vi identifierat prövning av barnets bästa och öka möjligheterna för barns delaktighet som områden att arbeta vidare med.

Myndigheten har tagit fram en introduktionsfilm som alla medarbetare får tillgång till genom intranätet. Filmen handlar om hur tre olika verksamheter arbetar konkret med att

verksamhetsintegrera mänskliga rättigheter i sina respektive verksamheter. Den röda tråden i dessa presentationer är målgrupper som verksamheterna vänder sig till ur ett rättighetsinnehavares perspektiv som utgår från den statliga värdegrunden.

För att fortsätta strukturera och förstärka vårt arbete med länsstyrelseinstruktionens 5-6§§ samt verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter och Agenda 2030 har en myndighetsövergripande tvärssektoriell grupp etablerats. I den tvärssektoriella gruppen deltar sakkunniga vars verksamhetsområden ligger inom ramen för mänskliga rättigheter och Agenda 2030.

Länsstyrelsen deltar även i det länsstyrelseinterna nationella arbetet. Bland annat i en analysgrupp kopplat till coronapandemin.

Integration

Under året har Länsstyrelsen fortsatt att arbeta genom den regionala samverkansstrukturen i syfte att behålla ett systematiskt arbetssätt på regional nivå. Arbetet har genomförts som planerat under året, även om möten genomförts digitalt sedan i mars. Exempel på konkreta resultat av samverkan under året är ett antal länsövergripande projekt inom prioriterade områden som ungdomar med uppehållstillstånd för gymnasiestudier och yrkesutbildning på modersmål. Ett kommunalt forum har också bildats för regional samverkan runt samhällsorienteringen, något som varit en målsättning för samverkan under året. Under året har arbete med att skriva en ny regional överenskommelse genomförts - något som kan ge ökad kraft och riktning i arbetet. Den nya överenskommelsen beräknas vara beslutad i början av 2021 och är tänkt att åtföljas av en aktivitetsplan med konkretisering av insatser.

Länsstyrelsen har fattat beslut om fördelning av anvisningar och yttrat sig rörande anvisningsandelar. Processen för att fastställa och rekommendera kommun- och andelstal sker på Länsstyrelsen samordnat och utifrån ett helhetsperspektiv på mottagningsfrågorna. När länstalen är fastslagna presenteras de för kommunerna tillsammans med andelstalen. I år gjordes detta i form av ett extrainsatt integrationsrådsmöte i september. Talen presenterades även för tjänstemännen i beredningsgruppen och kommunerna uppmanades att föra en intern dialog och även ta kontakter med andra kommuner där de såg eventuella möjligheter till omfördelningar. Kommunerna fick tre veckor att inkomma med förslag på ändringar av talen. Inga omfördelningar genomfördes, då mottagare saknas.

I länet lämnade en av tre kommuner in anmälan om områdesbegränsningar av asylsökandes eget boende. Länsstyrelsen lämnade yttrande inför anmälan enligt 7 b § förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande med flera.

Länsstyrelsen har under året tagit fram en länsrapport för att följa upp arbetet 2019 i länet inom ramen för den nuvarande regionala överenskommelsen. Det övergripande målet med arbetet är att öka andelen nyanlända som är självförsörjande efter avslutad etablering. I länsrapporten framkommer fortsatta utmaningar med självförsörjningsgraden hos de som avslutar sin etableringsperiod. Det framkommer också att de aktörer som deltar i den regionala samverkan överlag är nöjda med hur den fungerar och det har skett en positiv utveckling av den upplevelsen under åren 2017 - 2019.

Genom samverkan och genomförda lägesbilder kan vi se att det låga mottagandet 2020 ändå har haft relativt hög påverkansgrad i enstaka kommuner och på specifika verksamheter. Delvis beroende på att en stabil organisation med rätt kompetens blir svår att upprätthålla långsiktigt, utifrån ett oberäkneligt och relativt lågt mottagande. Den ökande andelen kvotflyktingar har ofta större behov av språkstöd, en sämre hälsa och andra behov, vilket ställer nya krav på vissa av kommunerna när

det gäller mottagandet. Trots låga anvisningstal uppger några av kommunerna att de i dagsläget inte har förmåga att möta behovet av boende. Det finns i dagsläget inga snabba sätt att skala upp verksamheten vid ett större antal anvisningar och beredskap och kapacitet har kraftigt försämrats av att verksamheter lagts ner och erfaren personal har fått sluta. En utveckling av studiehandledning på modersmål och systematiskt föräldraskapsstöd till nyanlända föräldrar är viktiga utvecklingsområden som anges av flera kommuner.

Inom regionala samverkan har behov av att skapa en kommunal styrgrupp kring samhällsorientering identifierats som ett prioriterat område. Syfte med en kommunal styrgrupp har varit att diskutera avtal, kostnader, organisering och uppföljning. Samtliga länets 13 kommuner ingår i den regionalt samordnade samhällsorienteringen. Samhällsorienteringen har under året utökats från 60 timmar till 100 timmar.

Mottagandet av ensamkommande barn har minskat under året i länets kommuner och behoven förändras därmed gällande samverkan och behov av stöd. Strategiskt forum för inkludering av unga 0 – 25 år bildades under 2019 och har under 2020 utgjort samverkansforum för frågor som rör nyanlända och tidigare nyanlända barn och unga. Deltar gör kommuner, organisationer från civilsamhället, Region Östergötland och Migrationsverket. Mycket fokus har under året legat på gruppen ungdomar med uppehållstillstånd för gymnasiestudier, som har haft en extra utsatt situation på flera sätt. Det rör sig om drygt 300 ungdomar i länet. Utifrån identifierade behov genomfördes en utbildningsdag riktad mot länets studie- och yrkesvägledare, som har fått en viktig roll i att guida dessa ungdomar, men ofta uttryckt att de saknar rätt kunskap och stöd. Detta blev en uppskattad kunskapsförhöjande dag, som väckte intresse från flera andra län. Ökad samverkan och kunskapsutbyte har också skett med länsstyrelsens uppdrag som rör prostitution och människohandel. Vi genomförde en konferens om människohandel med barn och särskilt utsatta barngruppers livsvillkor. Här är barn i migration och särskilt ensamkommande barn och unga en grupp som ofta lyfts fram som särskilt utsatt. Experter från Brottsförebyggande rådet, Polisen och regionkoordinator för människohandel och prostitution deltog på den direktsända digitala konferensen.

Inom ramen för uppdraget kring tidiga insatser för asylsökande (TIA) har Länsstyrelsen under året bedrivit samverkan med Bildningsförbundet, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Region Östergötland och ett antal regionala företrädare från civilsamhället. Syfte med samverkan har varit att få till en jämn fördelning av insatser i länet, att tillgången på insatserna motsvarar det behov som finns i länet och att kvinnor och män kan delta i insatserna på lika villkor och i samma utsträckning. Under året har Länsstyrelsen arbetat strategiskt med att få till fler insatser på de orter där asylsökande befinner sig genom exempelvis kommunbesök. Insatserna har fått effekten att flera insatser har tillkommit via projektmedel, framförallt på två orter med högt antal asylsökande.

Länsstyrelsen har beviljat statsbidrag inom ramen för tidiga insatser för asylsökande (TIA), §37 och §37a. Under 2020 har flera insatser med regional ansats beviljats som ett resultat av den regionala samverkan mellan kommuner och andra aktörer i länet. Coronapandemin har påverkat pågående projekt och samtliga aktörer har under året på olika sätt fått ställa om sina insatser för att möta de rådande restriktionerna.

Länsstyrelsens bedömning är att kompetensutvecklingsinsatser på integrationsområdet är fortsatt efterfrågade. Nedmonteringen av mottagandet i flera kommuner leder till ett kunskapsstapp och Länsstyrelsens roll är därför viktig för att främja kunskap och kontinuitet i länet. En hög kompetens hos yrkesverksamma bidrar till hög kvalitet i mottagandet.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att vi genomfört årets verksamhet med ett samlat gott resultat. Goda möjligheter till samverkan genomsyrar alla områden inom folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter, nationella minoriteter och integration och ger möjlighet till utveckling inom komplexa samhällsutmaningar.

Vår bedömning är att arbetet inom folkhälsa bedrivs i enlighet med regeringens målsättningar. Med Länsstyrelsens insatser har kunskapen kring viktiga folkhälsoområden som ANDT, spelmissbruk, tobakslagen och brottsförebyggande arbete ökat i länet. Länsstyrelsen har även i linje med länsstyrelseinstruktionen tagit initiativ till att med ett helhetsperspektiv utveckla arbetet kring ett brett samordnat främjande och förebyggande arbete kring barn och unga.

Länsstyrelsen bedömer resultatet på jämställdhetsområdet som gott och med en positiv utvecklingstrend. Inom jämställdhetsarbetet har stora steg tagits i att förbättra och strukturera det strategiska jämställdhetsarbetet både internt och externt. Länsstyrelsen har sedan tidigare en god kompetens inom hedersrelaterat våld och förtryck men har i år även stärkt arbetet inom prostitution och människohandel.

Arbetet med nationella minoriteter har haft en positiv trend i och med en stärkt samverkan med Region Östergötland, där vi kan samarrangera strategiska insatser för att öka kunskapen i länet.

Inom mänskliga rättigheter ser vi ett gott resultat med en positiv trend. Vi har en väl etablerad samverkan med myndigheter, men under året har vi etablerat ett nytt nätverk för att bättre kunna stödja kommuner och civila samhället. Länsstyrelsens insatser har ökat kunskapen kring viktiga rättighetsområden som barnrätt, funktionsrätt, demokrati och nationella minoriteter. Även det interna arbetet har en positiv trend där goda strukturer skapats och en handlingsplan för 5§ beslutats.

Genom att främja samverkan och öka kunskap på integrationsområdet har Länsstyrelsen bidragit till ett mycket gott resultat. Vårt arbete med att erbjuda samverkan genom Östergötlands integrationsråd är mycket värdefull. En utvärdering visar att aktörerna är nöjda med samverkan. Länsstyrelsen bedömer att de beviljade statsbidragen inom ramen för tidiga insatser för asylsökande, §37 och §37a bidrar till att fylla behoven i länet. Den samlade bedömningen är att länets beredskap och kapacitet avseende mottagande av nyanlända och ensamkommande barn har varit god och att kommunerna har klarat av sitt åtagande. Dock går trenden mot en lägre beredskap och kapacitet när verksamheter ställer om till lägre mottagande.

Länsstyrelsens resultat har påverkats av coronapandemin. Delar av verksamheten har fått ställa in, ställa om eller göra nya satsningar för att möta pandemins effekter. Några exempel är bland annat nya uppdrag kopplat till pandemin som behövt prioriteras, den generellt lägre mottagligheten i kommunerna och svårigheter att bedriva samverkan och utbildning på distans. Med digitala och kreativa lösningar har myndigheten kunnat fortsätta bedriva sin verksamhet.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
	<ul style="list-style-type: none"> 3E4 	<ul style="list-style-type: none"> 3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag 2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet är framtaget med utgångspunkt i regleringsbrevsuppdrag 3E4 om enhetlig struktur i länsstyrelsernas årsredovisningar.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2018–2020

Belopp angivna i tkr.

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020	2019	2018
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	11 105	9 806	9 019
201	Allmänna val	40	1 073	2 782
25	Trafikföreskrifter	808	732	505
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	11 408	11 741	9 296
30	Regional tillväxt	4 388	4 963	4 555
34	Infrastrukturplanering	1 368	873	905
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6 662	5 709	5 766
41	Stöd till boende och energiåtgärder	6 954	3 274	1 707
42	Energi och klimat	5 305	5 877	4 243
43	Kulturmiljö	11 360	10 935	10 663
45	Krishantering och skydd mot olyckor	18 334	12 874	13 655
50	Övergripande och gemensam för naturvård och miljöskydd	12 233	11 480	12 098
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	45 632	41 074	46 245
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 853	2 463	2 256
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	16 445	13 178	9 814
54	Mineralfyndigheter	11	50	121
55	Miljöfarlig verksamhet	9 869	10 677	11 190
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	366	274	217
57	Förorenade områden, efterbehandling	5 770	6 270	5 854
58	Restaurering	1 324	2 007	1 513
60	Lantbruk och landsbygd	21 670	26 950	26 169
61	Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)			

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020	2019	2018
62	Fiske	1 356	1 251	1 494
70	Folkhälsa	3 377	3 593	3 863
80	Jämställdhet	19 031	16 688	12 910
81	Nationella minoriteter	80	61	89
82	Mänskliga rättigheter	2 227	2 180	1 643
85	Integration	3 723	4 464	4 292
	SUMMA PRODUKTION	223 698	210 518	202 864
10	Myndighetsövergripande verksamhet	15 461	15 083	14 027
11	Administration och intern service	62 357	54 889	50 860
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	301 516	280 491	267 751
99	Resurssamverkan ²⁾	1 425	1 817	1 189
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN	302 941	282 308	268 940

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämförelses med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2018–2020

Myndighetens verksamhetskostnader har ökat jämfört med föregående år. Störst kostnadsökning (+112 %) har skett inom område 41 Stöd till boende, vilket hänger samman med nytt uppdrag för lokalyresstöd. Större kostnadsökning finns även inom området 45 Krishantering (+57 %). Båda förändringarna avser som följd av coronapandemin. Andra områden där kostnader ökat under året är infrastrukturplanering som omfattar bland annat Ostlänken och arbete med Länsstyrelsen betaltjänststrategi samt vattenverksamheten (53) där flera nya initiativ och projekt tillkommit under året.

Områden som minskat kostnaderna i jämförelse med föregående år är däremot (30) Regional tillväxt där omfördelning av tjänster har skett till område (10) Myndighetsövergripande verksamhet samt Integration (85) där personalkostnader varit något lägre under året samt Lantbruk och landsbygd (60) där personalresurser har omprioriterats till andra coronarelaterade områden. Även kostnader för den länsstyrelsegemensamma resurssamverkan har minskat, vilken varierar mellan åren beroende på hur många länsstyrelsegemensamma projekt som är aktuella och som myndigheten har medarbetare involverade i.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	11 105	3,68	4 504	5,83	15 609	5,19
201	Allmänna val	40	0,01	19	0,02	58	0,02
25	Trafikföreskrifter	808	0,27	366	0,47	1 174	0,39
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	11 408	3,78	4 777	6,18	16 185	5,38
30	Regional tillväxt	4 388	1,46	1 794	2,32	6 181	2,05
34	Infrastrukturplanering	1 368	0,45	627	0,81	1 995	0,66
40	Hållbar samhällsplanering och boende	6 662	2,21	3 016	3,90	9 678	3,21
41	Stöd till boende och energiåtgärder	6 954	2,31	2 792	3,61	9 746	3,24
42	Energi och klimat	5 305	1,76	2 219	2,87	7 524	2,50
43	Kulturmiljö	11 360	3,77	2 864	3,70	14 223	4,73
45	Krishantering och skydd mot olyckor	18 334	6,08	7 097	9,18	25 431	8,45
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	12 233	4,06	4 253	5,50	16 486	5,48
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	45 632	15,13	9 630	12,45	55 261	18,36
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 853	0,95	1 323	1,71	4 176	1,39
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	16 445	5,45	5 361	6,93	21 806	7,24
54	Mineralfyndigheter	11	0,00	5	0,01	15	0,01
55	Miljöfarlig verksamhet	9 869	3,27	4 495	5,81	14 364	4,77
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	366	0,12	169	0,22	535	0,18
57	Förorenade områden, efterbehandling	5 770	1,91	2 033	2,63	7 804	2,59
58	Restaurering	1 324	0,44	202	0,26	1 527	0,51
60	Lantbruk och landsbygd	21 670	7,19	9 258	11,97	30 929	10,27
61	Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62	Fiske	1 356	0,45	342	0,44	1 697	0,56
70	Folkhälsa	3 377	1,12	1 312	1,70	4 689	1,56
80	Jämställdhet	19 031	6,31	6 157	7,96	25 189	8,37
81	Nationella minoriteter	80	0,03	37	0,05	118	0,04
82	Mänskliga rättigheter	2 227	0,74	970	1,25	3 197	1,06
85	Integration	3 723	1,23	1 696	2,19	5 419	1,80
	SUMMA PRODUKTION	223 698	74,19	77 319	100,00	301 017	100,00
10	Myndighetsövergripande verksamhet	15 461	5,13				
11	Administration och intern service	62 357	20,68				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	301 516	100,00			301 017	100,00
99	Resurssamverkan ²⁾	1 425		499		1 925	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen	302 941				302 941	
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på:						
	Nivå 1 (113–115)	46 162	27,81				

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
	Nivå 2 (110–112, (116-119)	16 195	9,76				
	Nivå 3 (100–109)	15 461	9,32				
	Personalkostnad produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	165 976					

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämfälls med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell B - Verksamhetskostnader 2020

Kostnader för myndighetsövergripande, administration och intern service (nivå 1 -3) har ökat jämfört föregående år. Även personalkostnaden för produktion har ökat, dock inte i lika stor omfattning. Ökningen beror bland annat på ökade kostnader för dataskydd och informationssäkerhet. Även ökade kostnader för upphandling, registreringsarbete samt lokalkostnader kan noteras för året. Sammantaget ger det en högre overhead beräkning 2020 på 46,89 % än jämfört med tidigare år (2019: 45,44%, 2018: 44,35 %). Som generell modell tillämpas dock den så kallade länsstyrelsegemensamma Örebromodellen för overheaduttag löpande under året, vilket bygger på genomsnittet för samtliga länsstyrelser. Under år 2020 var länsstyrelsegemensamma påläggsprocenten 46 % för overhead och för kommande 2021 är overhead 47% vilket visar att Östergötland ligger väl mot länsstyrelsegenomsnittet trots ökningen för år 2020.

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2018–2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2020 ÅA totalt	2020 varav ÅA kvinnor	2020 varav ÅA män	2019 ÅA totalt	2018 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) ¹⁾	Övrig förvaltning	13,9	11,5	2,4	12,9	12,3
201 ¹⁾	Allmänna val	0,1	0,1	0,0	2,1	2,1
25	Trafikföreskrifter	1,4	1,3	0,1	1,3	0,9
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	13,9	13,5	0,4	14,0	12,0
30	Regional tillväxt	5,5	4,6	1,0	4,5	4,1
34	Infrastrukturplanering	2,0	0,6	1,4	1,1	1,2
40	Hållbar samhällsplanering och boende	8,5	4,6	3,9	7,3	7,1
41	Stöd till boende och energiåtgärder	10,0	6,2	3,7	3,9	2,6
42	Energi och klimat	7,4	4,9	2,5	5,5	5,5
43	Kulturmiljö	8,9	5,4	3,5	8,4	8,2
45	Krishantering och skydd mot olyckor	18,7	10,5	8,2	11,0	10,8
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	11,9	8,3	3,7	12,1	13,7
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	33,3	15,1	17,8	28,9	31,5
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4,7	2,2	2,5	4,0	3,7
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	17,8	13,6	4,2	14,3	11,2
54	Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2
55	Miljöfarlig verksamhet	13,7	10,0	3,7	14,7	16,4
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,5	0,4	0,2	0,5	0,4
57	Förorenade områden, efterbehandling	6,6	4,5	2,1	8,9	8,2
58	Restaurering	0,7	0,4	0,3	0,9	1,1
60	Lantbruk och landsbygd	29,9	22,4	7,4	35,2	34,1
61	Rennäring och fjällförvaltning. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)					
62	Fiske	1,0	0,1	0,9	0,8	1,1
70	Folkhälsa	4,0	4,0	0,1	3,5	3,8
80	Jämställdhet	16,8	13,3	3,4	14,2	11,9
81	Nationella minoriteter	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
82	Mänskliga rättigheter	2,5	2,5	0,0	1,9	1,8
85	Integration	4,8	3,9	0,9	5,5	5,2
	SUMMA PRODUKTION	238,7	164,0	74,5	217,5	211,0
10	Myndighetsövergripande verksamhet	14,5	8,8	5,6	13,4	12,8
11	Administration och intern service	27,6	21,2	6,4	22,7	17,5
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	280,8	194,0	86,5	253,5	241,4
99	Resurssamverkan	1,7	1,6	0,1	1,6	1,4
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	282,5	195,6	86,6	255,1	242,8

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21) fr o m år 2018.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2018–2020

Antalet medarbetare och årsarbetskrafter (27,4 åa) har under året ökat med 10,74 %. Ökningen har skett främst inom verksamhetsområdena krishantering (+7,74 åa) med anledningen av krishanteringsstab och stöd till boende (+6,07 åa). Inom verksamhetsområdet stöd till boende beror ökningen på det nya uppdraget med anledning av coronapandemin, lokalhyresstöd. Andra områden där ökning kan noteras är skydd av områden och arter, administration och intern service samt vattenverksamhet. Det område som har tydlig minskning är verksamhetsområdet lantbruk och landsbygd (-5,39 åak) där bland annat omprioritering till andra coronarelaterade områden har skett och efterbehandling av förorenade områden (-2,27 åa) där bland annat projekt avslutats.

Tabell D – Årsarbetskrafter per finansieringsform

VÄS-KOD	Sakområden och myndighets - övergripande verksamhet	2020 ÅA finansierade av förvaltnings- anslag	2020 ÅA övrig finansiering ¹⁾	2019 ÅA finansierade av förvaltnings- anslag	2019 ÅA övrig finansiering ¹⁾	2018 ÅA finansierade av förvaltnings- anslag	2018 ÅA övrig finansiering ¹⁾
20–21 (exkl. 201) ²⁾	Övrig förvaltning	13,8	0,1	12,8	0,1	12,0	0,4
201 ²⁾	Allmänna val	0,1	0,0	0,9	1,2	1,5	0,7
25	Trafikföreskrifter	1,4	0,0	1,2	0,0	0,8	0,1
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	13,9	0,0	14,0	0,0	12,0	0,0
30	Regional tillväxt	1,0	4,5	2,0	2,5	1,5	2,6
34	Infrastrukturplanering	0,7	1,3	0,6	0,5	0,8	0,4
40	Hållbar samhällsplanering och boende	7,2	1,3	6,3	1,0	5,9	1,2
41	Stöd till boende och energiåtgärder	2,3	7,6	0,3	3,6	0,5	2,1
42	Energi och klimat	1,8	5,6	-1,7	7,2	1,0	4,4
43	Kulturmiljö	5,6	3,3	5,6	2,8	5,8	2,4
45	Krishantering och skydd mot olyckor	13,3	5,5	7,8	3,2	5,7	5,1
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	7,2	4,7	8,1	4,0	8,1	5,5
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	5,0	28,3	5,4	23,5	5,3	26,2
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4,3	0,4	3,1	0,9	2,9	0,8
53	Vattenverksamhet och vattenförvaltning	4,5	13,3	1,5	12,7	1,6	9,6
54	Mineralfyndigheter	0,0	0,0	-0,1	0,2	0,2	0,0
55	Miljöfarlig verksamhet	12,2	1,5	14,2	0,5	16,1	0,2
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,5	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2
57	Förorenade områden, efterbehandling	1,7	4,9	2,0	6,9	1,3	6,9
58	Restaurering	0,0	0,7	0,4	0,5	0,2	0,9
60	Lantbruk och landsbygd	22,0	7,9	34,7	0,6	33,6	0,4

LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄNS ÅRSREDOVISNING 2020

VÄS-KOD	Sakområden och myndighets - övergripande verksamhet	2020	2020	2019	2019	2018	2018
		ÅÅ finansierade av förvaltningsanslag	ÅÅ övrig finansiering ¹⁾	ÅÅ finansierade av förvaltningsanslag	ÅÅ övrig finansiering ¹⁾	ÅÅ finansierade av förvaltningsanslag	ÅÅ övrig finansiering ¹⁾
61	Rennäring och fjällförvaltning. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62	Fiske	0,9	0,1	0,5	0,3	1,0	0,0
70	Folkhälsa	1,1	3,0	1,2	2,3	0,8	3,0
80	Jämställdhet	4,7	12,0	4,4	9,8	3,2	8,7
81	Nationella minoriteter	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
82	Mänskliga rättigheter	1,7	0,8	1,2	0,7	1,3	0,6
85	Integration	4,1	0,7	4,4	1,0	4,1	1,1
	SUMMA PRODUKTION	131,0	107,7	131,1	86,4	127,7	83,4
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13,8	0,6	12,5	0,8	12,4	0,4
11	Administration och intern service	26,6	1,0	22,6	0,1	17,2	0,3
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	171,4	109,4	166,2	87,3	157,3	84,1
99	Resurssamverkan	0,2	1,5	0,1	1,4	0,1	1,3
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	171,6	110,9	166,3	88,7	157,5	85,3

¹⁾ Med övrig finansiering avses sådan finansieringskälla som inte är förvaltningsanslag såsom sakanslag, bidrag och avgiftsfinansiering.

²⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21) fr o m år 2018.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Tabell E – Representation

Kostnader för representation	2020		2019		2018	
	totalt (tkr)	per ÅA (kr)	totalt (tkr)	per ÅA (kr)	totalt (tkr)	per ÅA (kr)
Intern representation	225	797	395	1 547	420	1 728
Extern representation	209	738	768	3 010	1 042	4 293

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell E – Representation

Under 2020 har kostnader för representation minskat som följd av coronapandemin som lett till förändrade arbets sätt när det gäller framför allt möten. Det gäller både internt och externt. Den högre kostnaden för extern representation 2018 består i första hand av avtackning landshövding (301 tkr). Den externa representationen är ett forum för internationella, nationella och regionala kontakter, vilket bidrar till en viktig arena i länet för att främja nationella måls genomslag, samverkan, länets och näringslivets utveckling. Nivån på representation utifrån detta bedöms fortsatt vara rimlig med hänsyn till myndighetens storlek och utifrån uppkommen samhällssituation.

Tabell F – Lokaler

Lokalkostnader ¹⁾	2020	2019	2018
Residens			
Lokalkostnader (tkr) ²⁾	2 277	2 228	2 145
Lokalyta (m ²)	1 493	1 493	1 493
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 525	1 492	1 437
Lokaler³⁾			
Lokalkostnader (tkr)	14 564	13 288	13 347
Lokalyta (m ²)	8 272	8 272	8 272
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 761	1 606	1 614
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	52	52	55
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	29	32	34
Kontorslokaler⁴⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	8 272	8 272	8 272
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	29	32	34
SUMMA LOKALKOSTNADER	16 841	15 516	15 492

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till Tabell F – Lokaler

Lokalytan är densamma som tidigare år. Lokalkostnader har ökat något. Antalet anställda har ökat succesivt med flera årsarbetskrafter under de senaste åren. Det har fått till följd att lokalyta per årsarbetskraft och lokalkostnad per årsarbetskraft har sjunkit jämfört mellan tidigare år. Tabellen är manuellt bearbetad efter utsökning via exceleator har skett.

Planerade större lokalförändringar

Länsstyrelsen Östergötlands kontorslokaler i Linköping är placerade på Östgötagatan 3 i en fastighet som myndigheten har varit placerad i sedan den byggdes (1970-talet). Länsstyrelsen bedriver en verksamhet som ofta är utsatt för förändringar, vilket ställer höga krav på anpassning av lokalerna. Nuvarande lokaler är byggda och utformade på så sätt att de ger ett begränsat handlingsutrymme för större anpassningar vad gäller planlösning, förtätning och utökning av arbetsplatser, möblering, nya arbetssätt och omflyttningar. Dessutom är fastighetens klimatanläggning i dagsläget inte anpassad för den förtätning Länsstyrelsen gjort.

Detta sätter myndigheten i en sårbar situation ifall myndigheten till exempel skulle få ändrade uppdrag från regeringen. Länsstyrelsen startade därför upp ett lokalprogram under 2019 med ambition att tillsammans med medarbetarna skapa en stimulerande och kreativ arbetsmiljö. Detta arbete har fortsatt under hela 2020.

Tabell G – Redovisning av ärenden 2020

(samtliga ärenden oavsett databas)

Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. upprättade ärenden)	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	43	135	445	557	66	2
Övrig förvaltning (20–21), exkl. 201	736	4 816	813	5 462	903	94
Allmänna val (201)	2	94	0	89	7	0
Trafikföreskrifter (25)	59	257	49	284	81	6
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	180	1 823	453	2 217	239	9
Regional tillväxt (30)	27	529	10	405	161	3
Infrastrukturplanering (34)	21	33	9	45	18	2
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	172	608	9	562	227	10
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	1 262	3 945	11	4 506	712	7
Energi och klimat (42)	147	73	10	70	160	59
Kulturmiljö (43)	486	1 333	50	1 336	533	43
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	114	196	109	250	169	14
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	241	296	53	319	271	50
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	188	180	531	646	253	54
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	166	855	46	924	143	5
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	150	301	63	332	182	32
Mineralfyndigheter (54)	0	2	0	2	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	339	516	108	612	352	40
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	25	231	2	235	23	5
Förenade områden, efterbehandling (57)	102	53	18	65	108	36
Restaurering (58)	6	8	6	10	10	0
Lantbruk och landsbygd (60) ¹⁾	8 477	12 765	54	14 648	6 553	3 655
Rennäring och fjällförvaltning (61)						
Fiske (62)	20	185	13	187	31	0
Folkhälsa (70)	30	40	7	40	37	1
Jämställdhet (80)	14	22	27	45	18	0
Nationella minoriteter (81)	0	1	0	1	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	7	19	2	18	10	0
Integration (85)	54	42	1	58	39	7
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	13 068	29 358	2 889	33 925	11 306	4 134
varav Vattenmyndighetens ärenden	0	0	0	0	0	0
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	70	63	0	75	58	9

¹⁾ Under 2020 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej.

För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2020 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar.

Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens eget diarieföringssystem i tabellen summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till Tabell G – Redovisning av ärenden 2020

Regional tillväxt (30)

Ökningen av antalet inkomna och beslutade ärenden inom området beror på arbete med omsättningsstöd till enskilda näringsidkare, ett stöd som tillkommit under året med anledning av coronapandemin. Under november och december inkom omkring 500 ärenden.

Stöd till boende och energiåtgärder (41)

Antalet inkomna ärenden för verksamhetsområdet har ökat väsentligt under 2020. Den största delen av ökningen utgörs av ansökan om stöd till lokalhyresgäster 2 722 stycken.

Lantbruk och landsbygd (60)

Ärenden inom VHT 60* jordbrukarstöd samt landsbygdsstöd administreras inom Jordbruksverkets IT – system. Uppföljning sker via BLIS. De ärendetyp som ej ingår är landsbygdsstödsutbetalningar som överklagas dessa redovisas i Platina.

Tabell H – Överklagade beslut

Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	0	557	0,0
Övrig förvaltning (20-21), exkl. 201	24	5 462	0,4
Allmänna val (201)	0	89	0,0
Trafikföreskrifter (25)	27	284	9,5
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	14	2 217	0,6
Regional tillväxt (30)	1	405	0,2
Infrastrukturplanering (34)	0	45	0,0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	43	562	7,7
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	17	4 506	0,4
Energi och klimat (42)	0	70	0,0
Kulturmiljö (43)	0	1 336	0,0
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	4	250	1,6
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	19	319	6,0
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	3	646	0,5
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	18	924	1,9
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	8	332	2,4
Mineralfyndigheter (54)	0	2	0,0
Miljöfarlig verksamhet (55)	9	611	1,5
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	235	0,0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	65	0,0
Restaurering (58)	0	10	0,0
Lantbruk och landsbygd (60)	20	336	6,0
Rennäring och fjällförvaltning (61)			
Fiske (62)	1	187	0,5
Folkhälsa (70)	0	40	0,0
Jämställdhet (80)	0	45	0,0
Nationella minoriteter (81)	0	1	0,0
Mänskliga rättigheter (82)	0	18	0,0
Integration (85)	0	58	0,0
TOTALT ANTAL ÄRENDE FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	208	19 612	1,1
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	7	87	8,0

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2020, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2020.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2020 dividerat med antalet beslut under år 2020.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell I – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	Varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut ³⁾ (%)
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	0	0	0
Övrig förvaltning (20-21), exkl. 201	17	6	35,3
Allmänna val (201)	0	0	0
Trafikföreskrifter (25)	19	1	5,3
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	7	1	14,3
Regional tillväxt (30)	0	0	0
Infrastrukturplanering (34)	0	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	51	7	13,7
Stöd till boende och energiåtgärder (41)	10	0	0,0
Energi och klimat (42)	0	0	0
Kulturmiljö (43)	4	1	25,0
Krishantering och skydd mot olyckor (45)	1	0	0,0
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	32	4	12,5
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	0	0	0
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	1	1	100,0
Vattenverksamhet och vattenförvaltning (53)	2	0	0,0
Mineralfyndigheter (54)	0	0	0
Miljöfarlig verksamhet (55)	5	2	40,0
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	0	0	0
Förorenade områden, efterbehandling (57)	0	0	0
Restaurering (58)	0	0	0
Lantbruk och landsbygd (60)	9	0	0,0
Rennäring och fjällförvaltning (61)			
Fiske (62)	0	0	0
Folkhälsa (70)	0	0	0
Jämställdhet (80)	0	0	0
Nationella minoriteter (81)	0	0	0
Mänskliga rättigheter (82)	0	0	0
Integration (85)	0	0	0
TOTALT ANTAL ÄRENDEN FÖR SAMTLIGA ÄRENDESLAG	158	23	14,6
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	4	1	25,0

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2020.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2020 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2020 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2020.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell J – Handläggningstider

VÄS	Ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2018–2020	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Utfall (%) 2018	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019	Medel-antal dagar 2018
202	Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	95	92	95	16	21	17
204	Begravningsfrågor ¹⁾	45	93	92	91	17	17	21
212	Auktorisation av bevakningsföretag ^{1) 8)}	180	-	-	-	-	-	-
282	Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	98	98	100	18	17	9
282	Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	94	100	100	30	17	23
282	Anmälningsärenden djurskydd	90	96	95	93	21	25	29
403	Överklagade av lov, förhandsbesked	150	77	67	71	131	139	142
403	Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	53	69	60	154	121	119
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	25	18	21	511	504	576
505	Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	8	12	8	493	401	515
525	Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	81	69	66	39	56	62
526	Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	98	97	98	7	10	13
551	Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	74	67	60	163	179	191
555	Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	47	53	59	144	228	131
562	Prövning av avfall och producentansvar	40	47	76	75	58	31	40
566	Tillsyn av avfall och producentansvar	30	86	94	96	22	10	12
602	Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{5, 6)}							
	Företagsstöd	180	56	32	4	235	421	707
	Projektstöd	180	80	46	13	144	488	670
	Miljöinvesteringar	180	86	85	87	71	72	107
622	Ansökan om stöd från Fiskerifonden ^{5, 6)}							
	Företagsstöd ⁸⁾	180	-	-	-	-	-	-
	Projektstöd ⁸⁾	180	-	-	-	-	-	-
602	Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder ^{6, 7)}							
	Företagsstöd	120	98	97	98	52	49	46
	Projektstöd	120	95	47	77	59	98	107
	Miljöinvesteringar	120	90	97	100	63	34	42
622	Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden ^{6, 7)}							
	Företagsstöd ⁸⁾	120	-	-	-	-	-	-
	Projektstöd ⁸⁾	120	-	-	-	-	-	-
623	Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	94	74	91	17	25	15
623	Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	95	97	54	22	11	43

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

⁸⁾ Eftersom antalet ansökningar understiger tio redovisas inte måluppfyllelsen i tabellen.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell J – Handläggningstider

Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder 602

Länsstyrelserna har under året 2020 haft medelsbrist för ansökningar i flertalet delbudgetar. Östergötland har arbetat utifrån denna strategi, när budget är slut inom någon delåtgärd blir inkommande ansökningar avslagna. Detta gör att vi kan ha en tydlig kommunikation och information om att ansökningar inte läggs på hög utan vi arbetar utifrån tillgänglig budget. Detta gör att det finns en bra utgångspunkt inför kommande tilldelad budget för 2021 och 2022. De nya budgetmedlen är i Östergötland avsedda till investeringar och projekt som genomförs under 2021 och 2022 inga äldre ansökningar från tidigare år. Länsstyrelsen kommer att arbeta med beslutsomgångar i flera olika delåtgärder. Detta kommer förhoppningsvis generera att handläggningstiderna kan hållas under förutsättning att tillgängliga resurser är stabila och att andra administrativa rutiner klargörs och blir beslutade i tid.

Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder 602

Under 2020 har fokus varit på utbetalningar för att säkerställa att de utbetalningar som finns inom landsbygdsstöden når stödsökande inom handläggningens målen, speciellt under 2020 har det varit viktigt för länets företagare på grund av coronapandemin.

Övrig rapportering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
		<ul style="list-style-type: none"> • 2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag • 3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Covid-19

Den pandemi som pågått under större delen av året har påverkat hela vårt samhälle i grunden och är naturligtvis en händelse som även väsentligt påverkat länsstyrelsernas verksamhet och våra möjligheter att uppfylla våra mål och uppdrag.

Vid årets början var länsstyrelsens samtliga sektorer inriktade på att genomföra aktiviteter inom länet i syfte att fullgöra uppdragen. Den pågående pandemin har förorsakat att länsstyrelsens inriktning på dessa uppdrag förändrats under löpande verksamhetsår. Ökad beredskap och samverkan med regionen i arbetet mot att förhindra smittspridning har påverkat prioriteringarna för myndigheten.

I mars fattade landshövdingarna beslut om uppdraget att etablera ett länsstyrelsegemensamt samordningskansli för hantering av coronapandemin. Utgångspunkten var bland annat erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av bränderna 2018.

Samordningskansliet har involverat flertalet personer och kompetenser från olika länsstyrelser. På uppdrag av regeringen har regelbundna redovisningar av läget i länen tagits fram.

Samordningskansliet har löpande levererat lägesbilder till länsledningarna, regeringskansliet och centrala myndigheter. Lägesbilderna har legat till grund för beslutsfattande på flera nivåer och samordning av kommunikationsfrågorna över länsgränser.

Förutom det länsstyrelsegemensamma arbetet har respektive länsstyrelse haft en sammanhållande och samordnande roll inom ramen för sitt geografiska områdesansvar. Samtliga länsstyrelser har arbetat i ett stabsläge i syfte att säkra samordning, informationsutbyte och gemensam inriktning på de åtgärder som behövde vidtas i länet. Länsstyrelsernas dagliga samordning har omfattat kommuner och statliga myndigheter samt dialoger med näringslivet. Dialogerna med berörda aktörer har bland annat syftat till att inhämta, analysera och sammanställa samt förmedla kunskap

till andra statliga myndigheter och regeringen om läget i kommunerna. Länsstyrelserna har även fått ett flertal nya uppdrag under pandemin:

- Regelbundet redovisa arbetet i länen kopplat till spridningen av covid-19. Underlaget ska redogöra för länsstyrelsernas arbete och bedömningar kopplade till utvecklingen av covid-19 i samtliga län och länsstyrelser, dels för respektive län och länsstyrelse.
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna kommunernas behov av skyddsutrustning och sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av covid-19.
- Följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd enligt ny lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19.
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, riktlinjer och råd för inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Samordna lägesbilder av kommunernas bedömningar och åtgärder för att förebygga social problematik och utsatthet.
- Sprida information och goda exempel på åtgärder vid en identifierad bristfällig efterlevnad av rekommendationer, riktlinjer och råd vid inrikesresor och sommaraktiviteter.
- Handlägga stöd till hyresvärdar som har gett rabatt på fasta lokalyreskostnader till hyresgäster i utsatta branscher.
- Handlägga stöd som riktar sig specifikt till enskilda näringsidkare som har fått ett större omsättningstapp.

När samverkan och samarbete varit viktigare än någonsin har länsstyrelserna tagit en aktiv roll i att samordna krishanteringen på regional nivå. Tillsammans med regioner och kommuner har vi hanterat konsekvenserna av coronapandemin och byggt motståndskraft för framtida prövningar. Länsstyrelsernas samordningskansli har analyserat och bedömt utmaningar inom säkerhetsområdet och det som är skyddsvärt, samt bidragit till samsyn. Samordningen under coronapandemin har bidragit till korta ledtider och snabb spridning av aktuell information. Samordningen har även bidragit till en gemensam kontaktyta gentemot andra myndigheter och regeringskansliet. Länsstyrelserna har fått flera nya regeringsuppdrag under pandemin och vi bedömer att våra gemensamma insatser har stärkt länsstyrelsernas anseende och förtroende.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga uppgifter	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	9 500	8 500	8 500	6 000	13 000
Utnyttjad	4 988	5 289	5 287	3 827	3 548
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	0	13	23	16	24 ³⁾
Räntekostnader	0	-166	-354	-308	-348
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	0	0	0	0	0
Utfall enligt resultaträkning	12 827	13 948	17 918	12 882	14 485
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	14 450	14 070	10 545	9 970	8 650
Utfall	12 970	13 752	13 519	13 190	10 791
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse</i> 01 05 001 004 Länsstyrelserna m.m. Östergötlands län					
Beviljad	4 020	4 024	4 028	4 028	4 697
Utnyttjad	683	0	0	0	0
<i>Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering</i> 13 03 001 001 Särskilda jämställdhetsåtgärder Östergötlands län					
Beviljad	-	-	-	-	-
Utnyttjad	-	-	-	-	-
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt</i> 19 01 001 004 Regionala tillväxtåtgärder Östergötlands län					
Beviljad	63	114	114	114	114
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01 Rikets styrelse</i> 01 05 001 004 Länsstyrelserna m.m. Östergötlands län					
Summa anslagssparande	0	707	8 640	4 136	3 188
<i>Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering</i> 13 03 001 001 Särskilda jämställdhetsåtgärder Östergötlands län					
Summa anslagssparande	3 707	3	2 806	40	-
<i>Utgiftsområde 19 Regional tillväxt</i> 19 01 001 004 Regionala tillväxtåtgärder Östergötlands län					
Summa anslagssparande	26	4	97	36	372
Summa anslagssparande	3 050	714	11 543	4 212	3560
- Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande	0	0	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter	2020	2019	2018	2017	2016
Bemyndiganden					
Tilldelat	2 000	3 000	3 000	1 500	2 500
Åtaganden	1 881	3 099 ⁴⁾	651	1 322	1 392
Personal					
Antal årsarbetskrafter	282	255	243	218	205
Medeltal anställda ¹⁾	303	285	271	240	223
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 063	1 097	1 097	1 065	1 054
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	23 685	14 577	6 199	-11 432	6 425
Balanserad kapitalförändring	49 656	34 687	27 495	38 872	30 792

- 1) Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.
- 2) Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.
- 3) Ränteintäkter år 2016 är upprättade mot årsredovisningen 2016 där korrekt värdet saknades (0). Korrekt värde redovisas (24tkr).
- 4) Åtagande bemyndigande 2019 är upprättad mot årsredovisningen 2019 där 100 tkr för lågt värde redovisade pga summeringsfel. Korrekt värde redovisas här (3 099 tkr).

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Verksamhet	2018	2019			2020						2020
	Akkumulerat utfall	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Nettoutfall	Budget intäkter	Utfall intäkter	Budget kostnader	Utfall kostnader	Netto budget	Nettoutfall	Akkumulerat utfall
Offentligrättslig verksamhet											
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	0	703	-703	0	700	179	700	179	0	0	0
Registreringsavgift för jaktområden	0	450	-450	0	250	350	250	350	0	0	0
Delgivning	0	21	-21	0	25	17	25	17	0	0	0
Övrig offentligrättslig verksamhet	0	381	-323	58	380	523	438	581	-58	-58	0
Uppdragsverksamhet											
Resurssamordning	259	1 522	-1 522	0	1 800	1 017	1 800	1 017	0	0	0
Övrig uppdragsverksamhet	0	0	0	0	0		0		0	0	0
Summa totalt	259	3 077	-3 019	58	3 155	2 086	3 213	2 144	-58	-58	0
- fördelat på											
Summa offentligrättsligt	0	1 555	-1 497	58	1 355	1 069	1 413	1 127	-58	-58	0
Summa uppdragsverksamhet	259	1 522	-1 522	0	1 800	1 017	1 800	1 017	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till tabellen avgiftsbelagd verksamhet

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall av Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet i jämförelse mot budget. Uppställningen utgår från indelningen av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras enligt tabell 6.1 i Regleringsbrevet 2020. Budgetvärden för Östergötland har hämtas från prognos enligt Budgetunderlaget 2021-2023 för myndigheten då budgetramar ej angetts per länsstyrelse i regleringsbrevet för 2020. En korrigering av summeringen i kolumn utfall kostnader för 2019 har gjorts jämfört med versionen i årsredovisningen 2019 (resurssamverkan). Kostnaderna för år 2020 redovisas i samma storleksordning som intäkterna.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev 2020	Övriga uppdrag, förordningar m.m.
		<ul style="list-style-type: none"> 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2020	2019	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	162 278	152 019	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	12 827	13 948	2
Intäkter av bidrag	128 176	116 385	3
Finansiella intäkter	0	13	4
Summa	303 281	282 365	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-196 003	-181 611	5
Kostnader för lokaler	-17 193	-15 061	6
Övriga driftskostnader	-87 187	-83 029	7
Finansiella kostnader	-9	-204	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 549	-2 402	9
Summa	-302 941	-282 308	
Verksamhetsutfall	340	58	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	12 970	13 752	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-12 970	-13 752	11
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	3 090	16 713	12
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	293 833	301 355	13
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	50 109	26 827	14
Finansiella intäkter	0	19	15
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	457	454	16
Lämnade bidrag	-324 145	-330 849	17
Saldo	23 345	14 520	
Årets kapitalförändring	23 685	14 577	18

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2020	2019	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	0	0	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	0	0	19
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	2 634	1 369	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2 354	3 920	
Pågående nyanläggningar	0	0	
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	4 988	5 289	20
Utlåning			
Utlåning	892	1 035	
Summa	892	1 035	21
Varulager m.m.			
Summa	0	0	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	1 922	1 312	22
Fordringar hos andra myndigheter	22 820	27 019	23
Övriga kortfristiga fordringar	78 771	53 198	24
Summa	103 514	81 529	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	3 650	4 397	
Upplupna bidragsintäkter	27 987	36 100	
Övriga upplupna intäkter	1 364	1 215	
Summa	33 001	41 711	25
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	99 646	118 956	
Summa	99 646	118 956	26
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	70 041	3 220	27
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	7 995	8 452	28
Kassa och bank	1 343	2 690	29
Summa	79 379	14 361	
Summa tillgångar	321 419	262 881	

Kapital och skulder (tkr)	2020	2019	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	1 783	2 463	
Donationskapital	0	0	
Balanserad kapitalförändring	49 656	34 687	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	23 685	14 577	
Summa	75 124	51 726	30
Fonder			
Fonder	3 884	4 341	
Summa	3 884	4 341	16
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4	4	31
Övriga avsättningar	723	345	32
Summa	727	349	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	4 988	5 289	33
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	16 463	14 515	34
Leverantörsskulder	12 773	11 072	35
Övriga kortfristiga skulder	6 076	8 047	36
Depositioner	7 732	8 189	37
Summa	48 032	47 111	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	17 433	16 263	
Oförbrukade bidrag	176 220	143 091	
Övriga förutbetalda intäkter	0	0	
Summa	193 653	159 354	38
Summa kapital och skulder	321 419	262 881	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag									
Belopp i tkr									
Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medelvärt	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 01									
Rikets styrelse									
01 05 001 004 Länsstyrelserna m.m. Östergötlands län	707	143 494	2 950	0	0	147 151	-147 834	-683	39
Utgiftsområde 13									
Jämställdhet och nyanlända invandras etablering									
13 03 001 001 Särskilda jämställdhetsåtgärder Östergötlands län	2	20 000	0	0	-2	20 000	-16 293	3 707	40
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 004 Regionala tillväxtåtgärder Östergötlands län	4	567	700	0	-4	1 267	-1 241	26	41
Summa	713	164 061	3 650	0	-6	168 418	-165 368	3 050	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	750	677	
2537 Miljöskyddsavgift Täckavgift	10 300	8 869	
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter varav	1 800	1 723	
2552 01 Stiftelser, tillsynsavgift		368	
2552 02 Stiftelser, registerhållningsavgift		513	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen		280	
2552 04 Övriga avgifter vid länsstyrelserna		563	
2714 01 Sanktionsavgifter varav	1 000	1 691	
2714 01 Sanktionsavgifter		1 645	
2714 05 Brott mot utlänningslagen		47	
2811 9 Övriga inkomster	600	297	
Summa	14 450	13 257	10

Kommentar till Redovisning mot inkomsttitel

Beräknat belopp är hämtat från Länsstyrelsen Östergötlands budgetunderlag 2021-2023 då ej fastställda värden finns i regleringsbrev för myndigheten 2020. Avvikelse bygger bland annat på Sanktionsavgifter och Övriga inkomster. Sanktionsavgifter (2714) är mycket svåra att beräkna, då dessa avser beslut fattade av Arbetsmiljöverket eller domstol. Länsstyrelsen fakturerar sedan berörda parter för beslutade avgifter. Övriga inkomster (2811 9) är beräknade på bland annat nedsatta medel som tillfallit staten, men inkluderar från år 2020 även amortering och ränta för så kallat såddlån i enlighet med ändring av Regleringsbrevet för utgiftsområde 19 Regionala tillväxtåtgärder (tidigare redovisat mot anslag).

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden 2020	Utestående åtaganden 2020	Utestående åtagandenas fördelning per år				Not 41
				2021	2022	2023	2024	
19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	2 000	3 099	1 881	1 189	692	0	0	

Kommentar till redovisning av beställningsbemyndiganden

Beslut ingående åtaganden översteg vid årskiftet 2019/2020 det tilldelade bemyndigandet och anslag enligt Regleringsbrev 2020 men var i stort inom utgående bemyndiganderamen som gällde för tidigare år 2019. Länsstyrelsen Östergötland påtalade detta för Näringsdepartementet och anslag justerades via ett ändringsbeslut under 2020. Vid årets utgång är åtaganden mot bemyndigande inom totala tilldelad bemyndiganderamen men avviker något gällande infriade åtaganden per år. Inga nya projektbeslut har tagits under 2020 i enlighet med regleringsbrevet utan avser endast tidigare fattade beslut i enlighet med tidigare tilldelad bemyndiganderam. Under året har dock ett fel i IB 2020 noterat (+100), vilket gör att det ingående antagandet har justerats jämfört med föregående årsredovisning. Justeringen avser ett projektbeslut som ej inkluderats i tidigare summering.

Sammanställning av anslagsfinansierad utlåning mot inkomsttitel

Redovisning mot inkomsttitel	Utfall	Not
2811 Övriga inkomster Såddlån	292	10 & 21

Kommentar till Redovisning mot inkomsttitel - utlåningsverksamhet

Beloppet avser inbetalningar amortering (288 tkr) och ränta (4 tkr) mot inkomsttitel under 2020 (2019: 819 tkr, mot anslag). Minskningen för året beror på att flera lån blev slutamorterade under 2019 samt att fem stycken företag beviljades anstånd under 2020 delvis på grund av coronapandemin.

Anslagsfinansierad utlåning	Låne- fodringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Låne- fodringar UB	Not
<i>Lånefodringar med villkorad återbetalningsskyldighet</i> 19 01 001 004 Regionala tillväxtåtgärder Såddlån	2 071	0	288	0	1 783	21

Reserveringar för låneförluster	IB	Årets förändring	UB	Lånefodringar efter reserveringar UB	Not
<i>Värderegleringar (50%)</i> 19 01 001 004 Regionala tillväxtåtgärder Såddlån	1 035	144	891	891	21

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2021.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2020 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Resultatredovisningens indelning är förändrad

I ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 3 kap 2§, förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, framgår att skälen till förändringar i indelning ska anges.

Inför årsredovisning 2020 har länsstyrelserna gemensamt genomfört ett arbete att förenkla och förtydliga årsredovisningen. Det har bland annat inneburit att indelningen i verksamhetsområden i resultatredovisningen delvis har förändrats genom att verksamhetsområden har slagits samman. Praktiskt innebär det att koder på tvåsiffernivå, i länsstyrelsernas verksamhets- och ärendestruktur, har slagits samman. Syftet med det är att skapa mer likvärdiga och balanserade redovisningar av verksamhetsområdena som både ger en översikt och visar på bredden i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag. År 2019 ingick 19 verksamhetsområden i resultatredovisningen och 2020 ingår tio verksamhetsområden.

Resultatindikatorer

Inför årsredovisning 2020 har länsstyrelsernas nätverk för respektive verksamhetsområden fått i uppdrag att ta fram länsstyrelsegemensamma resultatindikatorer i enlighet med regleringsbrevsuppdrag 3E4. Meningen är att indikatorerna ska vara en hjälp i att redovisa verksamhetens resultat, göra resultatbedömningar samt att bedöma utvecklingen, exempelvis trend och riktning. Resultatindikatorerna kan också vara ett komplement i att beskriva verksamhetens omfattning och innehåll.

Tabell D

I Länsstyrelsernas regleringsbrev 2020 3.E.4 efterfrågas uppgifter om antalet årsarbetskrafter utifrån finansieringskälla. På grund utav detta redovisas ”Tabell D - Årsarbetskrafter per finansieringsform”. Denna statistik har tidigare årsredovisningar inte redovisats men i likhet med ”Tabell C – Årsarbetskrafter” redovisas den enligt verksamhets- och ärendestruktur (VÄS) på nivå två för år 2018, 2019 och 2020.

Tabell H och I

I årsredovisningen för 2019 utgick en tabell som innehållit statistik om överklagade ärenden och överklagade ärende som ändrats i högre instans. Detta då det framkommit vissa kvalitetsbrister i framtagna data. Till årsredovisning 2020 har den grunddata som statistiken baseras på delvis omarbetats. Numera fokuserar statistiken på antalet överklagade beslut istället för antalet överklagade ärenden, vilket av registreringstekniska skäl bedöms ge en mer rättvisande bild. Statistiken finns nu tillgänglig i följande två tabeller:

- Tabell H – överklagande beslut
- Tabell I – överklagade beslut som ändrats i högre instans

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor till och med brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till halvt prisbasbelopp (23 650kr)

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Beloppsgräns är fastställd till halvt prisbasbelopp. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och regleras halvårsvis med värdeförändring till följd av ändrade löner med mera.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst ett halvt basbelopp.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	3 år
Materiella anläggningstillgångar	
<i>Förbättringsutgift på annans fastighet</i>	Högst 5 år
<i>Maskiner, inventarier m.m.</i>	
Maskiner	4 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	4 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
<i>Pågående nyanläggningar</i>	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderegleras kollektivt med 89 procent (avrundat), vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar under de senaste fem åren. Princip för värdereglering är framtagen gemensamt mellan de länsstyrelser som hanterar lönegaranti.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Myndigheten har vuxit i antalet medarbetare, vilket bidrar till ökad personalkostnad. Antal årsarbetskrafter har ökat med 27,4 i jämförelse med föregående år.

Kostnader för övriga driftskostnader har ökat i jämförelse med föregående år. Kostnader för övriga tjänster har ökat (7 162 tkr) samt datatjänster (1 207 tkr) och övriga varor (899 tkr). Bland de övriga tjänsterna återfinns ökning inom upphandling, centraldiarie, markundersökningar för efterbehandling förorenad mark och ökade gemensamma förvaltningskostnader med övriga länsstyrelser. Datatjänster har ökat till följd av fler anställda, men även för att samtliga anställda har fått tillgång till VPN för att möjliggöra distansarbete. Övriga varor ökar främst efter inköp av fler hörlurar, kontorsstolar etc generellt för myndigheten samt inom verksamhetsområdet naturvårdsinsatser i form av bland annat stängselmaterial och diverse friluftslivsarrangemang. En extraordinär lokalkostnad har justerats år 2020 mot övriga driftskostnader motsvarande 1 388 tkr.

Intäkter av bidrag har ökat i jämförelse med föregående år. Ökning av bidrag från Naturvårdsverket beror på utökade medel till olika naturvårdsprojekt samt retroaktiv justering av samfinansierade EU-

projekt under 2020. Detta har lett till att bidrag från EU institutioner minskar väsentligt. Vidare har bidrag från Länsstyrelsen Örebro län ökat till följd av nya dispositionsrätter med anledning av coronapandemin, exempelvis omsättningsstöd för 13 754 tkr.

Under år 2020 har Länsstyrelsen haft minskade kostnader jämfört med föregående år för främst resor (1 458 tkr), tryck/publikationer (643 tkr), utbildningstjänster (1 410 tkr) samt transport/fraktavgifter (112 tkr). En del av detta härrör till coronapandemin som krävt omställning i verksamheten.

För mer verksamhetsbaserad förändring se Tabell A och B.

Transfereringar

När det gäller anslaget Regionala tillväxtåtgärder innebär regleringsbrevet för 2020 ej möjlighet att ta nya beslut om medel. Det gör att endast tidigare års beslut verkställts under året och utbetalningen har minskat.

Främst lönegarantiverksamheten och efterbehandling av förorenade områden har under året påverkat de medel som erhållits och utbetalats som bidrag. Under året har lämnade bidrag för särskilt rekonstruktioner inom lönegarantin ökat.

Ersättningar och uppdrag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Graf, Carl Fredrik	1 520 512	Ledamot i insynsrådet för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Styrelseledamot AB Alexander Graf (bolaget ej aktivt)
Länsråd/Länsöverdirektör		
Holmlid, Ann	1 030 489	-
Insynsråd		
Angervåg, Torsten	6 000	-
Borring, Peter	6 000	-
Germundsson, Jan	0	Styrelseordförande för SKILL Scandinavia AB, Styrelseordförande för Saab Airport AB, Ledamot i Combitech AB, Vice ordförande för Östsvenska Handelskammarens Service AB
Kristensson, Margareta	11 500	-
Löfstrand, Johan	6 000	Ledamot i Boverkets insynsråd, Styrelseledamot Tekniska Verken AB
Pålsson, Jan	0	-
Malmberg, Betty	4 500	Ledamot i Specialskolemyndighetens insynsråd Ledamot i Statens veterinärmedicinska anstalts insynsråd Ledamot Kemikalieinspektionens insynsråd
Sandborg, Stefan	6 000	Ordförande Rikshemvärnsrådet (nämnd under Försvarsdepartementet)
Ståhl, Monica	6 000	-

Kommentar till tabellen

Nytt förordnande av insynsråd finns från den 1 mars 2020, och nuvarande gäller fram till den 28 februari 2022. Ledamot Jan Pålsson var utsett ledamot fram till nya beslutet 29 februari 2020, inget aktuellt möte under årets två första månader. Insynsrådets ledamot Jan Germundsson har deltagit vid möten, men har avböjt arvode.

Noter till resultaträkning

Not	1 Intäkter av anslag	2020	2019
	01 05 001 Förvaltningsanslag	145 245	138 252
	Årets minskning av semesterlöneskulden före 2009	0	180
	19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	16 283	1 066
	13 03 001 001 Särskilda jämställdhetsåtgärder E-län	750	12 701
	Summa intäkter av anslag	162 278	152 019

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag samt medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen. Fram till år 2019 (utfall 2019: 180 tkr) berodde skillnaden även på anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 enligt övergångsbestämmelsen till 16 § anslagsförordningen. Amortering av såddlån har skett från regionala tillväxtanslaget med 800 tkr år 2019. Under 2020 har principer för återredovisning av amorteringarna ändras så de istället återfinns under inkomstitel.

Not	2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
	Offentligrättsliga avgifter	2 020	2 356
	Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	6 257	6 427
	Intäkter av andra ersättningar	4 550	5 165
	Summa	12 827	13 948

Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av

<i>Intäkter uthyrning</i>	808	844
<i>Intäkter utbildning/konferenser</i>	831	578
<i>Intäkter konsultuppdrag</i>	3 386	4 643
<i>Intäkter övriga 4 § avgifter</i>	1 233	362
	6 257	6 427

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bland annat i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter. I intäkter från andra ersättningar ingår bland annat ersättning försålda djur, där ersättningar varierar mellan åren. Även skillnader i ersättningar från naturvårdsområdens restuareringar samt generella förändringar i andra verksamhetsområden. Intäkter av konsultuppdrag skiljer bland annat inom naturvårdsverksamhets inventeringar och länsstyrelsegemensam resurssamverkan som minskat under 2020. Intäkter främst för tryck av länskungörelser (intäkter övriga 4 § avgifter) har varit större 2020 jämfört med 2019. Det finns även skillnader i arkivarbete åt andra län som varierar mellan åren.

Not	3 Intäkter av bidrag	2020	2019
	Bidrag från statliga myndigheter	129 722	91 416
	varav		
	Naturvårdsverket	51 100	23 685
	Länsstyrelsen i Örebro län	38 873	25 728
	Havs- och vattenmyndigheten	8 709	13 052
	Statens jordbruksverk	7 938	7 586
	Riksantikvarieämbetet	6 866	6 058
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	5 507	4 434
	Trafikverket	3 549	2 093
	Övriga	6 589	8 780
	Bidrag från övriga	- 1 546	24 968
	varav bidrag från EU:s fonder	-3 456	21 386
	Summa	128 176	116 385

Intäkter av bidrag har ökat i jämförelse med föregående år. Ökning av bidrag från Naturvårdsverket beror på utökade medel till olika naturvårdsprojekt samt retroaktiv justering av samfinansierade EU-projekt under 2020. Detta har lett till att bidrag från EU institutioner minskar väsentligt. Vidare har bidrag från Länsstyrelsen Örebro län ökat till följd av nya dispositionsrätter med anledning av coronapandemin, exempelvis omsättningsstöd 13 754 tkr. Intäkter av bidrag från Havs- och vattenmyndigheten beror bland annat på skillnader i medel för olika vattenvårdsprojekt.

Not	4 Finansiella intäkter	2020	2019
	Räntekonto i Riksgälden	0	13
	Övriga finansiella intäkter	0	0
	Summa	0	13

Intäkter 2019 beror på negativa ränta på lån. Under 2020 har nollränta gällt.

Not	5 Kostnader för personal	2020	2019
	Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-133 015	-121 874
	varav		
	Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-1 525	-1 901
	Övriga kostnader för personal	-62 989	-59 737
	Summa	-196 003	-181 611

Kostnader för personal har ökat till följd av fler antal anställda. Antal årsarbetskrafter har ökat med 27,4 i jämförelse med föregående år. Årets lönerevision utbetalas under nästa år och kostnad har periodiserats om 750 tkr. Arvodet har minskat främst inom hedersrelaterat våldsuppdrag, där ersättningar tidigare varit (2020: 98 tkr jmf 2019: 297 tkr).

Not	6 Kostnader för lokaler	2020	2019
	Kostnader för lokaler	-17 193	-15 061

Lokalkostnader hade för lågt redovisad kostnad år 2019 till följd av ojämn periodisering mellan åren samt felaktig bokning av kreditering av moms. Viss justering har skett år 2020 till övriga driftskostnader för att noten ska ges rättvisande värde 2020. Rättvisande värd för noten 2019 skulle varit 16 449 tkr. I övrigt finns både ökning och minskningar inom kostnadsposten, bland annat högre kostnader för parkering och lägre elkostnader.

Lokalkostnaderna som redovisas i tabell F i resultatredovisningen överensstämmer inte med denna not. I tabell F ingår kostnader för enbart kontorslokaler och för residenset. I tabell F ingår kostnader för bevakning samt avskrivningar för förbättringar på annans fastighet. I not 6 redovisas samtliga lokalkostnader inklusive naturum Tåkern men här bokförs inte kostnader för bevakning och avskrivningar.

Not	7 Övriga driftskostnader	2020	2019
-----	--------------------------	------	------

	Övriga driftskostnader	-87 187	-83 029
--	------------------------	---------	---------

Kostnader för övriga driftskostnader har ökat i jämförelse med föregående år. Kostnader för övriga tjänster har ökat (7 162 tkr) samt datatjänster (1 207 tkr) och övriga varor (899 tkr). Bland de övriga tjänsterna återfinns ökning inom upphandling, centraldiarie, markundersökningar för efterbehandling förorenad mark och ökade gemensamma förvaltningskostnader med övriga länsstyrelser. Datatjänster har ökat till följd av fler anställda, men även för att samtliga anställda har fått tillgång till VPN för att möjliggöra distansarbete. Övriga varor ökar främst efter inköp av fler hörlurar, kontorsstolar etc generellt för myndigheten samt inom verksamhetsområdet naturvårdsinsatser i form av bland annat stängselmaterial och diverse friluftslivsplaneringar. En extraordinär lokalkostnad har justerats år 2020 mot övriga driftskostnader motsvarande 1 388 tkr.

Under år 2020 har Länsstyrelsen haft minskade kostnader jämfört med föregående år för främst resor (1 458 tkr), tryck/publikationer (643 tkr), utbildningstjänster (1 410 tkr) samt transport/ fraktavgifter (112 tkr). En del av detta härrör till coronapandemin som krävt omställning i verksamheten.

Not	8 Finansiella kostnader	2020	2019
-----	-------------------------	------	------

	Räntekostnader i Riksgälden	0	-166
	Övriga finansiella kostnader	-9	-38
	Summa	-9	-204

Under föregående år var räntan negativ på räntekontot i Riksgälden vilket föranledde räntekostnader. Under 2020 har räntesatsen varit noll.

Not	9 Avskrivningar och nedskrivningar	2020	2019
-----	------------------------------------	------	------

	Avskrivningar och nedskrivningar	-2 549	-2 402
--	----------------------------------	--------	--------

Not	10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2018	2019	2020	2020
		utfall intäkter	utfall intäkter	budget intäkter	utfall intäkter
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål					
Enligt 2020 års regleringsbrev undantas länsstyrelserna enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Som en följd av det ändras notens uppställning till att endast omfatta intäkter för 2018, 2019 och 2020.					
	2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	581	731	750	677
	2537 Miljöskyddsavgift	10 227	10 273	10 300	8 869
	varav				
	Avgifter för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet	9 124	9 251		7 712
	Planerad/egeninitierad tillsyn av Sevesoverksamhet	1 103	1 022		1 157
		0	0		0
	2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	1 425	1 755	1 800	1 723
	varav				
	Avgifter enligt stiftelseförordning	864	879		881
	Avgifter enligt avfallsförordningen	135	366		280
	Övriga avgifter	427	510		562
	Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	1 285	991		1 988
	2714 Sanktionsavgifter	682	991	1 000	1 645
	2714 Brott mot utlänningslagen	89	0	0	47
	2811 Övriga inkomster	447	0	600	297
	9455 Lotteriavgifter	66	0	0	0
	Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	13 519	13 752	13 700	13 257
	varav redovisade via Balansräkningen (2811)				288
	varav redovisade via Resultaträkningen				12 970

Kommentar: Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende länsstyrelserna. Notens är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål. Tabellen är manuellt bearbetad bland annat till följd av inkomsttitel Övriga inkomster för såddlån som redovisas mot balansräkningen. Expeditions- och ansökningsavgifter består bland annat av medborgarskap, auktorisation, tävling på väg och strandskyddsdispenser.

Not	11	Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	2020	2019
		Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-12 970	-13 752

Not	12	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2020	2019
		01 05 001 000 Förvaltningsanslag	2 589	2 538
		19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	491	878
		13 03 001 001 Särskilda jämställdhetsåtgärder E-län	10	13 296
		Summa	3 090	16 713

Under 2019 skedde en ökning av anslaget Särskilda jämställdhetsåtgärder där medel utbetalades som bidrag. Dessa betalades ut till övriga organisationer och ideella föreningar, statliga myndigheter, kommuner och regioner. Innevarande år har andra insatser prioriterats och endast bidrag för revisionskostnader i tidigare beslut betalats ut. När det gäller anslaget Regionala tillväxtåtgärder innebär regleringsbrevet från 2020 ej möjlighet att ta nya beslut om medel. Det gör att endast tidigare års beslut verkställts under året och utbetalningen har minskat. Medel till förvaltningsanslag avser bidrag till Region Östergötland för finansiering av deras förvaltningskostnader enligt länsstyrelsernas regleringsbrev.

Not	13	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2020	2019
		Från myndighet		
		Kammarkollegiet	186 693	166 420
		Naturvårdsverket	70 659	103 735
		Havs- och vattenmyndigheten	18 708	17 395
		Riksantikvarieämbetet	9 576	7 292
		Socialstyrelsen	4 469	3 227
		Tillväxtverket	1 587	3 362
		Övriga myndigheter	2 141	-76
		Summa	293 833	301 355

Naturvårdsverkets medel avser främst åtgärder inom efterbehandling av förorenade områden, där skillnader i belopp finns mellan åren (2020: 61 000 tkr samt 2019: 96 000 tkr). Medel från Kammarkollegiet avser i första hand lönegarantiverksamheten, vilket varierar med omfattningen på verksamheten. Medel från Havs- och vattenmyndigheten har betalats ut främst som lokala vattenvårdsprojekt (LOVA-stöd) till kommuner, företag och sektorer inom miljömål. Medel från Riksantikvarieämbetet (RAÄ) har betalats ut till byggnadsvård, vilket har ökat under 2020. Negativt värde för övriga myndigheter 2019 består bland annat av återbetalade medel för mottagande av nyanlända.

Not	14	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2020	2019
		Lönegaranti rekonstruktioner	73 996	8 153
		Lönegaranti konkurser	-24 976	20 087
		EU institutioner eller andra organ	1 262	-1 351
		Övriga	-143	-62
		Summa	50 109	26 827

Övriga erhållna medel har ökat främst beroende lönegaranti som avser utdelning och återbetalning i konkurser och rekonstruktioner. Medlen avser i huvudsak finansiering av lönegarantibidrag. Under året noterar vi en ökning av rekonstruktioner vilket gett till följd även i medlen. Skillnad mellan åren avseende EU institutioner härrörs till periodisering av bidrag där medel varierat mellan olika år. För båda åren avser det EU-medel inom projekten Life Bridging the Gap samt Life Coast Benefit.

Not	15	Finansiella intäkter	2020	2019
		Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet	0	19
		År 2019 avsåg ränteintäkter för såddlån, från år 2020 redovisas dessa mot inkomsttitel istället till följd av ändring i regleringsbrev.		
Not	16	Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2020	2019
		Ingående balans	4 341	4 795
		Årets förändring	-457	-454
		Utgående balans	3 884	4 341
		Uppdelat på		
		Älgårdsfonden		
		Ingående balans	3 401	3 857
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-507	-418
		Lämnade bidrag	-3	-37
		Utgående balans	2 890	3 401
		Bygdemedel		
		Ingående balans	939	938
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	69	68
		Lämnade bidrag	-15	-66
		Utgående balans	993	939
Not	17	Lämnade bidrag	2020	2019
		Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-90 347	-128 450
		Lämnade bidrag till internationella organisationer	0	-17
		Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-233 797	-202 381
		Summa Lämnade bidrag	-324 145	-330 849
		inom verksamhetsområden		
		Lönegaranti	-212 504	-180 345
		Efterbehandling av förorenade områden	-60 189	-95 809
		Miljömål	-17 030	-13 644
		Byggnadsvård	-8 807	-6 424
		Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-6 448	-4 922
		Frågor inom mänskliga rättigheter	-4 469	-3 227
		Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-4 102	-4 513
		Allmänt och övergripande inom myndighetsövergripande verksamhet	-2 589	-2 538
		Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd	-1 623	-297
		Regional projektverksamhet	-1 546	-4 482
		Frågor inom mänskliga rättigheter	-3 227	-3 227
		Jämställdhetsfrågor	-310	-13 596
		Övrigt	-4 527	-1 051
		Summa Lämnade bidrag	-324 145	-330 849
		Varav finansiering genom EU-fonder	-1 232	1 351

Minskning härrörs bland annat till lämnade bidrag inom verksamhetsområdet jämställdhetsfrågor. Vidare har lämnade bidrag för efterbehandling av förorenade områden minskat i jämförelse med tidigare år, se även not 13. Varav finansiering av EU-fonder härrörs till främst Life-projekt inom naturvårdsområdet, där föregående år not har korrigerats på grund av omvänt tecken.

Not	18	Årets kapitalförändring	2020	2019
		Verksamhetsutfall		
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	340	58
		Semesterlöne- och löneskuld	0	-180
			0	180
		Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag		
		Summa verksamhetsutfall	340	58
		Uppbörd	0	0
		Transfereringar		
		Lönegaranti konkurser	-44 271	13 003
		Lönegaranti rekonstruktioner	67 480	1 312
		Övriga periodiserade kostnader SCR	136	204
		Summa Transfereringar	23 345	14 520
		Summa årets kapitalförändring	23 685	14 577

Merparten av kapitalförändringen (23 139 tkr) avser lönegarantiverksamheten. Justeringpost på 78 tkr mellan transferingar och verksamhetsutfall kommer korrigeras under 2021.

Noter till balansräkning

Not	19	Immateriella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
		Balanserade utgifter för utveckling		
		<i>Bokfört värde</i>	0	0
		Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	0	214
		Årets försäljning, uttrangering	0	-214
		Ingående avskrivningar	0	-214
		Årets försäljning, uttrangering	0	214
		<i>Bokfört värde</i>	0	0
		Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0
		Föregående år uttrangerades grundlicenser för bilbokningssystem 41 tkr, samt 173 tkr för databackupsystem.		
Not	20	Materiella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
		Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	9 107	8 504
		Årets anskaffning	1 829	664
		Årets försäljning, uttrangering	0	-61
		Utgående anskaffningsvärde	10 936	9 107
		Ingående avskrivningar	-7 738	-7 320
		Årets avskrivningar	-564	-478
		Årets försäljning, uttrangering	0	61
		Utgående avskrivningar	-8 302	-7 738
		<i>Bokfört värde</i>	2 634	1 369
		Maskiner, inventarier, installationer mm.		
		Ingående anskaffningsvärde	25 495	25 261
		Årets anskaffning	419	1 286
		Årets försäljning, uttrangering	-313	-1 051
		Utgående anskaffningsvärde	25 601	25 495
		Ingående avskrivningar	-21 576	-20 702
		Årets avskrivningar	-1 985	-1 924
		Årets försäljning, uttrangering	313	1 051
		Utgående avskrivningar	-21 576	-20 702
		<i>Bokfört värde</i>	2 354	3 920
		Pågående nyanläggningar	-	-
		<i>Bokfört värde</i>	0	0
		Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	4 988	5 289

Årets anskaffning på annans fastighet omfattas främst av säkerhetshöjande åtgärder 696 tkr samt omläggning av golv 733 tkr. Få investeringar avseende inventarier i jämförelse med föregående år. Bland anskaffningen för år 2020 finns främst inköp möbler 330 tkr, monitorer för kontorsmötesrum 45 tkr samt installation av diskmaskin 45 tkr.

Not 21 Utlåning	2020-12-31	2019-12-31
Såddlån		
Ingående balans lånefordringar	2 071	3 262
Amortering	-288	-800
Avskrivning	0	-392
Summa utlåning- utgående balans lånefordringar	1 783	2 070
Värdereglering (50%) -reservering låneförlust	-892	-1 035
Summa nettovärderad utlåning	892	1 035

Inga nya lån beslutas om sedan överlämning av uppgift till Region Östergötland. Endast amortering av äldre lån. Såddlånen har löptider på 2 till 6 år. Ett fåtal lån löper fortfarande men större andelen av dem har amorteringsansånd. För mer information se även rubrik Sammanställning över utlåningsverksamheten mot inkomstitel.

Not 22 Kundfordringar	2020-12-31	2019-12-31
Kundfordringar	1 922	1 312

Osäkra kundfordringar har minskat mellan åren. Under 2019 värdereglerades osäkra kundfordringar avseende omhändertagande av djur med 334 tkr.

Not 23 Fordringar hos andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	17 903	20 874
Mervärdesskatt	4 917	6 145
Summa	22 820	27 019

Merparten av minskningen i diverse fordringar andra myndigheter avser skillnad i rekvisering av lönegarantimedel från Kammarkollegiet, beroende på skillnad i den aktuella verksamheten. Minskning av fordran mervärdesskatt beror på färre leverantörsfakturor betalats under sista redovisningsperioden.

Not 24 Övriga kortfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
Lönegarantifordringar	75 560	52 267
Uppbördsfordringar	3 210	727
Övriga kortfristiga fordringar	1	205
Summa	78 771	53 198

Merparten avser fordran avseende lönegaranti och rekonstruktioner mot företag. Lönegarantifordringar avser värde exklusive sociala avgifter och avser statens fordran på företag som genomgått en rekonstruktion eller gått i konkurs. Fordran värderegleras utifrån historiska utdelningar och återbetalningar de senaste fem åren 2016-2020. Värderegleringen uppgår till 89 % (avrundat), vilket bedöms ge en rättvisande bild av aktuella fordringar. Värderegleringen är en modell som tillämpas huvudsakligen för alla sju län som handlägger lönegarantiärenden. Ökningen av uppbördsfordringar består av att miljö- och sevesoavgifter fakturerade i slutet av 2020.

Not	25	Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
		Förutbetalda kostnader		
		Förutbetalda hyror	3 585	4 397
		Övriga förutbetalda kostnader	65	0
		Summa förutbetalda kostnader	3 650	4 397
		Förutbetalda hyror 2020 är lägre till följd av ojämn periodisering mellan åren. Övrigt förutbetalda kostnader avser kommande krisberedskapsvecka 2021.		
		Upplupna bidragsintäkter		
		Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	14 058	13 980
		<i>varav</i>		
		Statens jordbruksverk	8 864	14 716
		Naturvårdsverket	3 317	-3 966
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	853	304
		Trafikverket	295	137
		Riksantikvarieämbetet	264	29
		Tillväxtverket	218	358
		Havs- och vattenmyndigheten	189	829
		Länsstyrelsen i Örebro län	43	116
		Övriga myndigheter	15	1 457
		Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	13 929	22 119
		<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	13 588	20 251
		Totala upplupna bidragsintäkter	27 987	36 100
		Övriga upplupna intäkter	1 364	1 215
		Summa periodavgränsningsposter	33 001	41 711

Upplupna intäkter från Statens jordbruksverk avser medel för arbetet med landsbygdsprogrammet vilket på grund av omprioriteringar har minskat. Minusbelopp för Naturvårdsverket 2019 är genererat av deras medfinansiering till Life-projektet BTG- Bridging the Gap. Korrigeringar finns mellan oförbrukade bidrag och upplupna bidragsintäkter inom projektet och mellan dess finansörer. Flera stora EU-projekt har gått mot sitt slut vilket minskat finansieringen genom EU-fonder.

Not	26	Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
		Uppbörd		
		<i>Ingående balans</i>	-727	-771
		Redovisat mot inkomsttitel (-)	-13 257	-13 752
		Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	10 775	13 795
		Skulder avseende uppbörd	-3 210	-727
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		<i>Ingående balans</i>	3 340	0
		Redovisat mot anslag (+)	17 534	27 142
		Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-15 577	-23 802
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	5 297	3 340

Anslag i räntebärande flöde

<i>Ingående balans</i>	-707	-8 640
Redovisat mot anslag (+)	147 834	140 611
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-146 444	-137 290
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	4 780
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	683	-539

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

<i>Ingående balans</i>	0	-180
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	180
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

<i>Ingående balans</i>	116 882	33 504
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	399 624	377 497
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-424 433	-304 126
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	4 802	10 007
Övriga fordringar på statens centralkonto	96 875	116 882

Summa utgående balans, avräkning med statsverket

	99 646	118 956
--	---------------	----------------

Korrekt värde för jämförelsetal 2019 gällande återbetalning av anslagsmedel i räntebärande flöde är 4 612 tkr. Värdet i not innehåller återbetalning av bidragsmedel med 168 tkr.

Not	27	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
------------	-----------	--	-------------------	-------------------

Räntekonto i Riksgälden	70 041	3 220
-------------------------	--------	-------

I slutet av december 2019 skedde en större utbetalning på 40 000 tkr för efterbehandling Gasverket i Norrköpings kommun samt exempelvis flera utbetalningar lämnade bidrag på 12 996 tkr inom särskilda jämställdhetsåtgärder vilket gav en extra låg behållning på räntekontot vid 2019 års slut. Justering mellan betalflöden skedde sedan 2020 men påverkade värdet vid bokslutet 2019. Värdet 2019 skulle varit 56 220 tkr, och värden mellan år kan variera beroende på olika betalningar i de olika betalningsflödena.

Not	28	Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
------------	-----------	--	-------------------	-------------------

Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	7 995	8 452
---	-------	-------

Medel som avser huvudsakligen arrende- och hyrestvister enligt Jordabalken samt nedsättning enligt lagen 1927:56 om nedsättning av pengar hos myndighet.

Not	29	Kassa och bank	2020-12-31	2019-12-31
------------	-----------	-----------------------	-------------------	-------------------

Bank A: Bygdemedel Fond Sjön Sommen	361	349
Bank B: Bygdemedel Fond Motala ström (Vättern)	577	557
Valutakonto	405	1 719
Övriga medel – dagskassa Naturum	0	64

Summa **1 343** **2 690**

Bankmedel avser fonderna för bygdemedel. Valutakontots verkliga behållning är 40 267,83 EUR, vilket har värderats till växelkursen 10,046. Kontantkassahanteringen vid Naturum Tåkern har avslutats under 2020. De medel för dagskassa Naturum Tåkern 2019 avsåg medel vidarebefodrat till bank (64 tkr, diverse övriga fordringar utomstatlig, konto 1577. Inventering 2019 visade verkligt värde i kassan till 500 kr, för 2020 kvarstod ett värde på 472 kr.

Not 30 Förändring myndighetskapital

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2019 varav	2 463	0	-1 631	0	36 318	14 577	51 726
<i>Såddfinansiering</i>	2 463	0	0	0	0	0	2 463
<i>Lönegaranti konkurser</i>	0	0	0	0	23 662	0	23 662
<i>Lönegaranti rekonstruktioner</i>	0	0	0	0	12 656	0	12 656
<i>Övriga periodiserade kostnader SCR</i>	0	0	-1 631	0	0	14 577	12 946
Ingående balans 2020	2 463	0	-1 631	0	36 318	14 577	51 726
Föregående års kapitalförändring	-392	0	596	58	14 316	-14 577	0
Årets förändring varav							
<i>Såddfinansiering</i>	-288	0	0	0	0	0	-288
<i>Övriga periodiserade kostnader SCR</i>	0	0	0	0	0	23 685	23 685
Summa årets förändring	-288	0	0	0	0	23 685	23 397
Utgående balans 2020	1 783	0	-1 035	58	50 634	23 685	75 123

Kapitalförändringen består den avgiftsfinansierade verksamheten avser resurssamverkan mellan länsstyrelserna samt bidragsfinansierad verksamhet inom lönegarantin, samt såddlån mot statskapital.

31 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser **2020-12-31** **2019-12-31**

Ingående avsättningar	4	153
Årets pensionsutbetalningar	0	-149
Utgående avsättning	4	4

Avsättningen avser avtal för förtidspensionering som upphört 2019, där slutlig reglering kvarstår.

32	Övriga avsättningar	2020-12-31	2019-12-31
	Lokalt omställningsarbete		
	Årets förändring	378	130
	Utgående balans	723	345
	Omstruktureringsåtgärder		
	Årets förändring	0	0
	Summa övriga avsättningar	723	345
	Avser kompetenshöjande åtgärder för personalen. Större delen av beloppet från 2019 var beräknat förbrukas under innevarande år. Coronapandemin har dock påverkat och gjort att insatser har fått planeras om och försenats. Först i januari 2021 genomfördes en större satsning för samtliga i personalen gällande digitala möten. Större delen av avsättningen planeras därför förbrukas under 2021.		
33	Lån i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående balans	5 289	5 287
	Under året upptagna lån	2 248	2 413
	Årets amorteringar	-2 549	-2 411
	Utgående balans	4 988	5 289
	Beviljad låneram	9 500	8 500
	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		
	Beviljad kreditram	18 000	18 000
34	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
	Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	9 859	6 967
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter	6 051	6 969
	Mervärdesskatt	553	580
	Summa	16 463	14 515
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter innefattar både anställd personal (3 566tkr, 2019: 3 398 tkr) samt lönegaranti (2 485tkr, 2019: 3 571 tkr).		
35	Leverantörsskulder	2020-12-31	2019-12-31
	Leverantörsskulder	12 773	11 072
36	Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
	Personalens källskatt	3 098	2 988
	Övriga kortfristiga skulder	2 978	5 059
	<i>Bestående av</i>		
	<i>Preliminärskatt lönegaranti</i>	2189	2 999
	<i>EU-medel för vidarebefordran</i>	405	1 719
	<i>Övrigt</i>	384	341
	Summa	6 076	8 047

Skillnad mellan åren beror på lönegarantiutbetalningar samt EU-medel som skall vidareförmedlas till andra projektpartners där flertal projekt börjar gå mot sitt slut. Övrigt består huvudsakligen av outhämta medel.

37	Depositioner	2020-12-31	2019-12-31
	Depositioner	7 732	8 189
	<p>Deponerade medel (arrende- och hyrestvister samt nedsättning) beräknas till 90 % regleras inom 12 mån. Två större deponeringar (2 211 tkr respektive 1 000 tkr) bidrog till en större ökning 2019 (jämför not 2018: 4 700 tkr) varav endast återbetalning av nedsatt belopp i ett av ärendena (1 000 tkr) har skett under 2020. Nivån på deponeringarna kvarstår därför högre än tidigare. Utbetalning sker när gäldenären kräver det eller efter dom i Tingsrätt.</p>		
38	Periodavgränsningsposter	2020-12-31	2019-12-31
	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner, arvoden inkl social avg	1 879	672
	Upplupna semesterlöner inkl social avg	14 328	13 133
	Övriga upplupna kostnader	1 226	2 458
	Summa upplupna kostnader	17 433	16 263
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet	112 699	125 545
	<i>varav</i>		
	<i>Naturvårdsverket</i>	<i>33 501</i>	<i>69 884</i>
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	<i>24 878</i>	<i>6 866</i>
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	<i>10 129</i>	<i>6 131</i>
	<i>Kammarkollegiet</i>	<i>8 598</i>	<i>7 741</i>
	<i>Statens jordbruksverk</i>	<i>7 153</i>	<i>6 446</i>
	<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	<i>4 445</i>	<i>2 263</i>
	<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	<i>3 994</i>	<i>3 994</i>
	<i>Riksantikvarieämbetet</i>	<i>3 097</i>	<i>4 480</i>
	<i>Socialstyrelsen</i>	<i>2 180</i>	<i>2 287</i>
	<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	<i>2 140</i>	<i>1 368</i>
	<i>Svenska institutet</i>	<i>1 962</i>	<i>567</i>
	<i>Tillväxtverket</i>	<i>1 258</i>	<i>1 399</i>
	<i>Arbetsförmedlingen</i>	<i>1 257</i>	<i>362</i>
	<i>Statens energimyndighet</i>	<i>1 241</i>	<i>2 448</i>
	<i>Post- och telestyrelsen</i>	<i>1 231</i>	<i>1 251</i>
	<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	<i>1 098</i>	<i>1 799</i>
	<i>Övriga myndigheter</i>	<i>4 538</i>	<i>6 261</i>
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
	- Inom tre månader	9 015	18 832
	- mer än tre månader till ett år	84 524	94 158
	- mer än ett år till tre år	11 270	12 555
	- mer än 3 år	7 890	-
	Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	63 520	17 546
	<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	<i>46 936</i>	<i>657</i>
	Summa oförbrukade bidrag	176 220	143 091

En minskning av oförbrukade medel från Naturvårdsverket samt en ökning av oförbrukade medel från HaV och Länsstyrelsen i Örebro län nettar till en minskning på 14 373 tkr för år 2020. Oförbrukade medel från Naturvårdsverket 2019 bestod främst av medel för sanering förorenad mark Norrköpings gasverk (34 000 tkr). Ökningen från Länsstyrelsen i Örebro län 2020 kan härledas till medel erhållna för pandemirelaterade nya uppdrag. De oförbrukade bidragen från ickestatliga organisationer har ökat till följd av inbetalning för nytt EU Life-projekt Restored motsvarande 37 488 tkr.

Övriga förutbetalda intäkter**Summa förutbetalda intäkter****0****0****Summa periodavgränsningsposter****193 653****159 354**

Noter till anslagsredovisning

	Anslag/Benämning	Villkor	Tilldelat Belopp	Utfall
NOT 39	01 05 001 004 Länsstyrelserna m.m. Östergötlands län	Anslagskredit	4 020	683
		Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	4 393	0
		Kredit på räntekonto	18 000	0
		Låneram för anläggningstillgångar	9 500	4 988
		Finansiering av förvaltningskostnader hos Region Östergötland	2 589	2 589
<p><i>Kommentar:</i> Tilldelat anslag överskrids med 683 tkr till följd av ökade kostnader på grund av coronapandemin. Överskridandet ryms inom tilldelad anslagskredit. Överskridandet beräknas inhämtats inom ett till två år.</p> <p>Låneramen utnyttjas i lägre rad än prognos under året då alla planerade investeringar ej genomförts.</p>				
NOT 40	13 03 001 001 Särskilda jämsällldhetsåtgärder - del till Länsstyrelsen i Östergötlands län	Anslagskredit	0	0
		Anslagsbehållning som disponeras	inget	-
<p><i>Kommentar:</i> De förbrukade medlen består till största delen av personalkostnader. Kostnaderna för resor, seminarier, konferenser och liknande har minskat. I verksamheten har vi försökt att ställa om under året till flera andra typer av insatser så som kommunikationskampanjer, uppdatering av skriftligt material och vägledningar med mera. Alla delar av verksamheten har dock inte kunnat bedrivas fullt ut enligt plan för året. I det fortsatta samhällsläget konstaterade vi det redan under hösten, vilket gör att utfallet för anslaget motsvarar de uppgifter vi lämnade i höstprognosen (4 000 tkr oförbrukat).</p>				
NOT 41	19 01 001 004 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Östergötlands Län	Anslagskredit	63	0
		Anslagsbehållning som disponeras	inget	-
		Uppföljning och utvärdering	100	100
		Beställningsbemyndigande	2 000	1 881
<p><i>Kommentar:</i> Medlen disponeras av respektive länsstyrelse för projektverksamhet och uppföljning samt utvärdering. För utbetalningar med anledning av ekonomiska åtaganden för projektverksamhet gäller villkoret att dessa ska avse för beslut gjorda 2019 och tidigare år. Beslut beträffande uppföljning och utvärdering ska fattas mot tilldelat anslag och inte mot bemyndigande. Medlen ska användas i enlighet med nationella förordningar och respektive strukturfondsprogram.</p> <p>Under 2020 har 100 tkr för uppföljning och utvärdering används avseende kostnader för uppföljningssystem samt arbetstid för uppföljning av tagna beslut.</p> <p>Notera att regeringsbeslutet för aktuella anslaget 2019 gav ett tilldelat bemyndigande på 3 000 tkr, med utfall 3 099 tkr. Enligt regeringsbeslutet 2020 består beställningsbemyndigande endast av 2 000 tkr. I inledningen av 2020 innebar det ett överskridande av tilldelad bemyndiganderam som följd av summeringsfel samt den mindre tilldelade ramen, vilket kommunicerats till Näringsdepartementet samt Tillväxtverket. Den senare sker återrapporteringar till enligt myndighetens regleringsbrev.</p>				

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen 2020

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Linköping den 18 februari 2021

Carl Fredrik Graf

Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Läget i länet
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Krishantering och skydd mot olyckor
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Om Länsstyrelsen – integrering av sektorsövergripande områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Krishantering och skydd mot olyckor

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller åiterrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2020.

Uppdrag i regleringsbrev 2020	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
Kap 1 A1	Agenda 2030	Om Länsstyrelsen – strategisk styrning och planering/Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
Kap 1 A2	Företnade områden för bostadsbyggande	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A3	Åtgärdssamordning mot övergödning	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län som får bidrag från HaV för åtgärdssamordning och alla län som är vattenmyndigheter
Kap 1 A4	Förebygga introduktion och spridning av invasiva arter	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A5	Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A6	Bevarandeplaner för Natura 2000-områden, omprövning av vattenkraft	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 A7	Nationella planen för vattenkraft genomförs	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla Län
Kap 1 A8	Hantering av EU-stöd, genomförande av Landsbygdsprogrammet och Havs- och fiskeriprogrammet.	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A9	EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A10	Nationella livsmedelsstrategin	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A11	Sammanhållen landsbygdpolitik	Areella näringar	Alla län
Kap 1 A12	Nationella mål för kulturmiljöarbete	Kulturmiljö	Alla län
Kap 1 A13	Länsstrategier för jämställdhetsintegrering internt och i länet redovisning av integrering på myndigheten	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
	Länsstrategier för jämställdhetsintegrering internt och i länet – redovisning av externt riktad verksamhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
Kap 1 A14	Mänskliga rättigheter redovisning av integrering på myndigheten	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
	Mänskliga rättigheter – redovisning av externt riktad verksamhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
Kap 1 B1	Redovisning av 218 jakt och viltvård	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
	Regionalt arbete, naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, hotade arter mm. - redovisas inkl 5118 rovdjursförvaltning, men exkl. vht 218* jakt och viltvård	Naturvård, miljöskydd och vattenverksamhet	Alla län
Kap 1 C1	Regionala strukturfondsprogrammen 2014–2020, samverkande insatser	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
Kap 1 C2	Tilldelning av medel från anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
Kap 1 C4	Förenklingsarbete - underlätta för företag	Om Länsstyrelsen – Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
Kap 1 D2	Måluppfyllelse - kontrollplan	Livsmedelskontroll, djurskydd och	Alla län

LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄNS ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag i regleringsbrev 2020	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
	livsmedelkedjan, kommunernas livsmedelskontroll	allmänna veterinära frågor	
Kap 1 D3	Livsmedels- och foderkontrollen i primärproduktion	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län, samordnas av Norrbottens län
Kap 1 D9	Skada på fisk och fiskeredskap - ersättning	Areella näringar	Alla län till HaV
Kap 1 D10	Skada av vilt och ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
Kap 3 B7	Civilt försvar (eller i särskild ordning)	Redovisas i särskild ordning, se bilaga D.	Alla län
Kap 3 B9	Stödja kommunernas beredskapsplanering av det civila försvaret (eller i särskild ordning)	Redovisas i särskild ordning, se bilaga D.	Alla län
Kap 3 B17	Anvisningsmodell för ensamkommande barn - nyanlända	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm	Alla län
Kap 3 E4	ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Året i siffror	Alla län

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2020 som redovisas i särskild ordning. Förteckningen är kompletterad med uppdrag från tidigare regleringsbrev, som redovisas i särskild ordning under 2020.

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
Uppdrag i regleringsbrev	Rapporteringsdatum	Rapporterat till	Länsstyrelsens diarienummer
1 D1 Utvecklingsarbete tillsyn	2021-06-01	Finansdepartementet	*
1 D5 Alkohol/livsmedelskontroll - digital inhämtning av uppgifter från företag	2021-06-01	Näringsdepartementet	*
3 A1 Energi- och klimatstrategier	2021-01-31	Länsstyrelsen Dalarna	425-17800-20
3 A2 Integrering av klimat och energimål	2021-01-31	Länsstyrelsen Dalarna	425-17800-20
3 A3 Skydd av dricksvatten	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Miljödepartementet	537-10138-19
3 A4 Åtgärder havs- och vattenmiljö	2021-02-15	Länsstyrelsen i Västernorrlands län redovisar samlat till HaV med kopia till Miljödepartementet	537-1993-20
3 A5 Restaurering o anläggning våtmark	2021-02-15	Länsstyrelsen i Gotlands län redovisar samlat till Miljödepartementet	512-19693-20
3 A6 Skydd av tätortsnära natur	2020-09-30	Länsstyrelserna i Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet	*
3 A7 Friluftslivspolitiken	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	*
3 A8 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden, arter mm	2021-02-15	Naturvårdsverket och HaV med kopia till Miljödepartementet	512-1718-20
3 A9 Strandskyddsärenden, statistik	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	526-435-2021
3 A10 Kostnader EU-stöd	2021-02-01	Jordbruksverket med kopia till Näringsdepartementet	*
3 A11 Vilda pollinatörer i landskapet	2021-02-15	Naturvårdsverket med kopia till Miljödepartementet	*
3 B1 Kartläggning av statlig närvaro och service	2020-12-31	Finansdepartementet	*
3 B2 Handläggningstider överklagade beslut om lov	2021-02-26	Boverket kopia till Finansdepartementet	*
3 B3 Motverka vräkning av barnfamiljer	2021-06-15	Boverket kopia till Finansdepartementet	*
3 B4 Utveckling av handläggningstider förprovning djurstallar, samråd, och provning miljöfarlig verksamhet	2021-03-31	Näringsdepartementet	*
3 B6 Främja kulturmiljöstrategier	2021-06-30	Kulturdepartementet	*
3 B7 Civilt försvar		Redovisas enligt planeringsanvisningar JU 2015/09669/SSK	456 1565-21
3 B8 Krisberedskap och höjd beredskap	2020-10-31	MSB med kopia till Justitiedepartementet	456 7965-20
3 B9 Beredskapsplanering		Redovisas enligt planeringsanvisningar JU 2015/09669/SSK	456 1565-21
3 B10 Granbarkborrar	2020-12-01	Näringsdepartementet	512-17451-20
3 B11 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld	2021-03-26	Länsstyrelsen i Östergötlands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	801-19172-20
3 B12 Föräldraskapsstöd		Redovisas till Socialdepartementet enligt anvisningar i uppdrag Fi 2018/03219/SFÖ m fl	821-19169-20
3 B13 Praktisk tillämpning av barns rättigheter i kommuner och	2021-07-01	Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlad slutredovisning till Arbetsmarknadsdepartementet	821-3353-20

LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄNS ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
regioner	2020-03-01	Delredovisning	
3 B14 Spelmissbruk	2021-03-31	Socialdepartementet	706-19239-20
3 B15 Utsatta EU-medborgare	2021-01-31	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Socialdepartementet	*
3 B16 Lägesbild nyanlända och asylsökande	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-17171-20
3 B18 Beredskap och mottagningskapacitet nyanlända	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-18427-20
3 B19 Beredskap och mottagningskapacitet ensamkommande barn och unga	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-18426-20
3 B20 Insatser för asylsökande	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-18425-20
3 B21 Utbildningsmaterial Västra Götaland	2021-03-01	Länsstyrelsen i Västra Götalands län rapporterar till Arbetsmarknadsdepartementet	*
3 B22 Ersättning enligt §§ 37 o 37a (2010:1122)	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-18424-20
3 B23 Redovisning enligt förordning (2010:1138) om samhällsorientering	2021-03-01	Länsstyrelsen i Kalmar län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-18423-20
3 B24 Redovisning om portalen informationsverige.se	2021-03-01	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	851-18422-20
3 B25 Nationella minoriteter och minoritetsspråk	2020-11-13	Lst Stockholms län och Sametinget med kopia till Kulturdepartementet	811-15834-20
3 B26 Minoritetspolitikens mål	2021-04-06	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Kulturdepartementet	*
3 B27 Informationssäkerhetsarbete	2020-09-15	Finansdepartementet	*
3 B28 Aktiviteter på demokratirådet	2021-03-01	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Kulturdepartementet	801 19005-20
3 C1 Bredband	2021-01-29	Post- och telestyrelsen med kopia Infrastrukturdpartementet	341-19613-2020
3 C2 Grundläggande betaltjänster	2020-12-01	Länsstyrelsen Dalarna redovisar samlat till Infrastrukturdpartementet	341-19508-20
3 C3 Prognoser Tillväxtverket användning 19 1:1		Redovisas till Tillväxtverket enligt anvisningar	*
3 C4 Fisketillsyn	2021-02-01	HaV med kopia Näringsdepartementet	537-1993-20
3 C5 Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld m.m.	2021-03-12	Länsstyrelsen i Örebro län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	801-1981-2021
3 C6 Territoriella program Nord 2014–2020, medfinansieringen	2020-04-02	Tillväxtverket kopia Näringsdepartementet	*
3 C7 Territoriella program Nord 2014–2020, beslutade och betalade EU-medel	2020-04-02	Tillväxtverket kopia Näringsdepartementet	*
3 D1 Goda exempel samordning kommunal tillsyn	2021-09-01	Boverket kopia till Finansdepartementet	*
3 D2 Hinder för digital detaljplaneprocess	2021-09-01	Boverket kopia till Finansdepartementet	*
3 D3 Tillsynsvägledning enskilda avlopp	2021-02-15	HaV med kopia Miljödepartementet	500-459-21
3 D4 Kommunal samverkan kontroll enligt Livsmedelslagen m.m.	2020-12-31	Miljödepartementet och Näringsdepartementet	503-16637-20
3 D5 Utvärdering Sevesotillsyn	2020-10-01	MSB med kopia Justitiedepartementet	*
3 D6 Utveckling tillsyn enligt MB	2021-02-15	Naturvårdsverket kopia Miljödepartementet.	500-459-21
3 D7 Stöd vatten- och avloppsplaner	2021-02-15	HaV kopia Miljödepartementet	*
3 E1 Prognoser Hermes -	2020-02-10	ESV (HERMES)	111-20155-20

LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄNS ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2020 års regleringsbrev			
förvaltningsanslag	2020-05-04 2020-07-27 2020-10-23		
3 E2 Prognoser Hermes - Utgiftsområde 19 anslag 1:1	2020-02-10 2020-05-04 2020-07-27 2020-10-23	ESV (HERMES)	111-20155-20
3 E3 Indelning avgiftsbelagd verksamhet	2020-10-07	Finansdepartementet	*
3 E4 Redovisa statistik inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd	2020-03-15	Miljödepartementet	*
3 E5 Resultatredovisningens tabeller till Örebro	2021-02-22	Redovisning Länsstyrelsen i Örebro län enligt anvisningar	*

LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄNS ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2019 års regleringsbrev som rapporterats 2020			
Uppdrag i regleringsbrev	Rapporteringsdatum	Rapporterat till	Länsstyrelsens diarienummer
1.2. Redovisning av verksamhet som bidragit till målen Agenda 2030	2020-01-14	Statskontoret	*
3.3.a Projekt för datainsamling	2020-10-30	Länsstyrelsen i Södermanlands län redovisar till Finansdepartementet	*
3.6 Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar – vidtagna åtgärder och övningar	2020-05-31	Justitiedepartementet	450 7323-20
3.7 Kulturmiljö och kulturmiljövården i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser	2020-01-31	Kulturdepartementet	430 1281-20
3.9 Minoritetspolitik	2020-04-06	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Kulturdepartementet	810-13999-19
3.10 Regionalt arbete inom energiomställning och minskad klimatpåverkan	2020-01-31 2020-02-22	Länsstyrelsen Dalarnas län Länsstyrelsen i Dalarnas län redovisar samlat till Naturvårdsverket	*
3.11 Tillsyn enligt Miljöbalken	2020-02-15	Naturvårdsverket	500-747-20
3.12 Tillsynsvägledning av enskilda avlopp	2020-02-15	Havs- och vattenmyndigheten	500-747-20
3.13 Efterbehandling av förorenade områden	2020-02-15	Naturvårdsverket	577-150-2020
3.14 Strategiskt VA-arbete	2020-02-22	Havs- och vattenmyndigheten	500-747-20
3.17. Insatser för att skydda, förvalta och tillgängliggöra värdefulla naturområden	2020-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten	511-1396-19, 512-1394-19
3.19 Havs- och vattenmiljö	2020-02-15	Havs- och vattenmyndigheten	537-1913-19
3.20 Översyn av vattenförekomster	2020-02-28	Miljö- och energidepartementet	*
3.21 Strandskydd	2020-02-15	Naturvårdsverket	526-443-2020
3.22 Friluftslivspolitiken	2020-02-15	Naturvårdsverket	507-15838-19
3.24 Effektivare administration av jordbruks- och landsbygdsstöd	2020-02-28	Länsstyrelsen i Örebro län redovisar till Näringsdepartementet	*
3.25 Tillsyn över djurhälsopersonal	2020-02-01	Statens jordbruksverk	280 5059-2019
3.26 Övertagande av uppgifter på djurområdet	2020-02-01	Länsstyrelsen i Norrbottens län redovisar samlat till Näringsdepartementet	*
3.28 Infrastrukturplanering	2020-01-31	Post- och telestyrelsen	*
3.36 Förenkla för företag	2020-03-31	Länsstyrelsen i Kronobergs län redovisar samlat till Näringsdepartementet	300-2805-2020
3.37 Plan- och byggverksamhet	2020-01-31	Boverket	400 16953-19
3.38. Uppföljning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen	2020-01-31	Boverket	400 16953-19
3.39 Överklagande enligt plan- och bygglagstiftningen	2020-02-28	Boverket	400 16953-20
3.42 Samordning av tidiga insatser för asylsökande	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-14601-19
3.43 Statsbidrag till verksamheter för asylsökande m. fl.	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-13988-19
3.44 kommunernas beredskap och mottagningskapacitet	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-14637-19
3.45 Fördelning av medel för kommunersättningar och etableringsåtgärder	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-13990-19

LÄNSSTYRELSEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄNS ÅRSREDOVISNING 2020

Uppdrag ur 2019 års regleringsbrev som rapporterats 2020			
3.46 Samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-14600-19
3.47 Portalen www.informationssverige.se	2020-02-28	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet	851-14577-19
3.48 Ensamkommande asylsökande barn	2020-02-28	Länsstyrelsen i Jönköpings län redovisar samlat till Arbetsmarknadsdepartementet	851-16367-19
3.49 ANDT-samordning	2020-01-31	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar samlat till Folkhälsomyndigheten	705- 15517-19
3.50 Förstärkt alkohol- och tobakstillsyn		Länsstyrelserna ska lämna samlad redovisning till Folkhälsomyndigheten enligt anvisningar i uppdrag (S2016/01458/FS) Örebro län	705- 15517-19
3.51 Spelmissbruk	2020-02-15	Länsstyrelsen i Västra Götalands län redovisar samlat till Socialdepartementet	709-16442-19
3.54 Mäns våld mot kvinnor	2020-03-31	Socialdepartementet	801-16573-19
	2020-03-31	Socialdepartementet	
3.55 Hedersrelaterat våld och förtryck	2020-03-31	Länsstyrelsen i Östergötlands län redovisar till Socialdepartementet	801-2307-20
3.56 Utsatta EU-medborgare	2020-01-31	Länsstyrelsen i Stockholms län redovisar samlat till Socialdepartementet	821-16043-19

*) uppgift om diarienummer saknas - slutlig redovisning har inte skett, redovisningen samordnas av annat län eller uppdraget berör inte Länsstyrelsen Östergötland.

Länsstyrelsen skapar samhällsnytta genom rådgivning, samordning, tillstånd, tillsyn, prövning, stöd och bidrag. Vi skyddar miljön, ser till att viktiga natur- och kulturvärden bevaras och skapar förutsättningar för att utveckla landsbygden och näringslivet i länet. Vi har även samhällsviktiga uppdrag inom bland annat krisberedskap, sociala frågor, djurskydd och samhällsplanering. På så sätt bidrar vi till Länsstyrelsens vision om ett livskraftigt Östergötland

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND